

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2012
(OR. en)**

**14764/1/11
REV 1**

**Διοργανικός φάκελος :
2011/0249 (NLE)**

**WTO 329
AMLAT 84
SERVICES 96
COMER 193**

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα : Συμφωνία εμπορίου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Κολομβίας και του Περού, αφετέρου

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,

Η ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,

Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

Η ΟΥΓΓΑΡΙΑ,

Η ΜΑΛΤΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,

Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΡΟΥΜΑΝΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,

Η ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

Συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφεξής καλούμενα «κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης», και

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ,

αφενός, και

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ (καλουμένη εφεξής «Κολομβία»),

και

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ (καλουμένη εφεξής «Περού»),

οι οποίες εφεξής καλούνται επίσης «υπογράφουσες χώρες των Άνδεων»,

αφετέρου,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ τη σπουδαιότητα των ιστορικών και πολιτιστικών δεσμών και τους ιδιαίτερους δεσμούς φιλίας και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων, αφετέρου, καθώς και την επιθυμία τους να προωθήσουν την οικονομική ολοκλήρωση μεταξύ των Μερών,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να ενδυναμώσουν τους δεσμούς αυτούς οικοδομώντας επάνω στους υπάρχοντες μηχανισμούς που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων, αφετέρου, και ειδικότερα τη «Συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Κοινότητας των Άνδεων και των χωρών μελών της, αφετέρου», η οποία υπεγράφη στις 15 Δεκεμβρίου 2003 (καλουμένη εφεξής «Συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας»),

ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την προσήλωσή τους στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΑΣ στην αρμονική ανάπτυξη και την επέκταση του παγκόσμιου και περιφερειακού εμπορίου, και παρέχοντας έναν μοχλό για τη διεθνή συνεργασία,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προαγάγουν τη σφαιρική οικονομική ανάπτυξη με στόχο τη μείωση της φτώχειας, τη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, καθώς επίσης την ανύψωση του επιπέδου διαβίωσης στα αντίστοιχα εδάφη τους, μέσω της απελευθέρωσης και της επέκτασης του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ των εδαφών τους,

ΔΕΣΜΕΥΟΜΕΝΟΙ να εφαρμόζουν την παρούσα συμφωνία με γνώμονα τον στόχο της αειφόρου ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της οικονομικής προόδου, του σεβασμού των δικαιωμάτων των εργαζομένων και της προστασίας του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις τις οποίες έχουν αναλάβει τα Μέρη,

ΟΙΚΟΔΟΜΩΝΤΑΣ επί των αντιστοίχων δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους βάσει της συμφωνίας του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (εφεξής καλούμενη «Συμφωνία ΠΟΕ»),

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να εξαλείψουν τις στρεβλώσεις στο μεταξύ τους εμπόριο, και να αποτρέψουν τη δημιουργία περιττών φραγμών για τις εμπορικές συναλλαγές,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να θεσπίσουν σαφείς και αμοιβαία επωφελείς κανόνες που θα διέπουν τις εμπορικές τους συναλλαγές, να προωθούν τις μεταξύ τους εμπορικές συναλλαγές και τις επενδύσεις και να προαγάγουν έναν τακτικό διάλογο μεταξύ τους για τα ζητήματα αυτά,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεών τους στις διεθνείς αγορές, παρέχοντάς τους ένα προβλέψιμο νομικό πλαίσιο για τις εμπορικές και τις επενδυτικές σχέσεις τους,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη διαφορά των επιπέδων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που υφίσταται μεταξύ, αφενός, των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων και, αφετέρου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τα δικαιώματά τους να κάνουν χρήση, στον μέγιστο βαθμό, των ρυθμίσεων ευελιξίας, οι οποίες προβλέπονται στο πολυμερές πλαίσιο για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων είναι μέλη της Κοινότητας των Άνδεων, και ότι η απόφαση 598 της Κοινότητας των Άνδεων ορίζει ότι, κατά τη διαπραγμάτευση, από τις χώρες μέλη της, εμπορικών συμφωνιών με τρίτες χώρες, πρέπει να διαφυλάσσεται το νομικό σύστημα των Άνδεων στις αμοιβαίες σχέσεις μεταξύ χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σπουδαιότητα των αντίστοιχων διαδικασιών περιφερειακής ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων, στο πλαίσιο της Κοινότητας των Άνδεων.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ :

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΥΣΙΩΔΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ 1

Γενικές αρχές

Όπως ορίζει το ΑΡΘΡΟ1 παράγραφος 1 της Συμφωνίας πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας, ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως καθορίζονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και της αρχής του κράτους δικαίου, αποτελεί το στήριγμα των εσωτερικών και διεθνών πολιτικών των Μερών. Ο σεβασμός των εν λόγω αρχών συνιστά ουσιώδες στοιχείο της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 2

Αφοπλισμός και μη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής

1. Τα Μέρη θεωρούν ότι η διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής και των μέσων διανομής τους, τόσο σε κρατικούς όσο και σε μη κρατικούς φορείς, αποτελεί μία από τις σοβαρότερες απειλές κατά της διεθνούς σταθερότητας και ασφάλειας.
2. Συνεπώς, τα Μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται και να συμβάλλουν στην καταπολέμηση της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής και των μέσων διανομής τους, μεριμνώντας για την πλήρη τήρηση και εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των υφιστάμενων υποχρεώσεών τους βάσει συμφωνιών, συνθηκών και άλλων συναφών διεθνών υποχρεώσεών τους για θέματα αφοπλισμού και μη διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής.
3. Κατά τη συνεργασία για τη συμβολή στο στόχο του αφοπλισμού και της μη διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής, τα Μέρη συμφωνούν να εργάζονται από κοινού προκειμένου να επιτύχουν την καθολική, ανά την υφήλιο, ισχύ και εφαρμογή των συνθηκών επί των θεμάτων αυτών.
4. Τα Μέρη συμφωνούν ότι οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου συνιστούν ουσιώδες στοιχείο της παρούσας συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 3

Εγκαθίδρυση ζώνης ελεύθερων συναλλαγών

Τα Μέρη εγκαθιδρύουν ζώνη ελευθέρων συναλλαγών, κατ' εφαρμογή του άρθρου XXIV της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (εφεξής αποκαλούμενη «ΓΣΔΕ 1994») και του άρθρου V της Γενικής Συμφωνίας για τις Συναλλαγές στον Τομέα των Υπηρεσιών (εφεξής αποκαλούμενη «GATS»).

ΑΡΘΡΟ 4

Στόχοι

1. Οι στόχοι της παρούσας συμφωνίας είναι:
 - α) η προοδευτική και βαθμιαία ελευθέρωση των εμπορευματικών συναλλαγών, σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟXXIV της ΓΣΔΕ 1994.

- β) η διευκόλυνση των εμπορευματικών συναλλαγών μέσω, ιδίως, της εφαρμογής των συμπεφωνημένων διατάξεων σχετικά με τη διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών και των εμπορικών συναλλαγών, τα πρότυπα, τους τεχνικούς κανονισμούς, τις διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης και τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα·
- γ) η προοδευτική ελευθέρωση των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών, σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟΝ της GATS·
- δ) η ανάπτυξη συνθηκών ευνοϊκών για την αύξηση των επενδυτικών ροών και, ειδικότερα, η βελτίωση των όρων εγκατάστασης μεταξύ των Μερών, με βάση την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων·
- ε) η διευκόλυνση του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ των Μερών μέσω της ελευθέρωσης των τρεχουσών πληρωμών και των κινήσεων κεφαλαίων που σχετίζονται με άμεσες επενδύσεις·
- στ) το πραγματικό και αμοιβαίο άνοιγμα των αγορών δημόσιων συμβάσεων των Μερών·
- ζ) η επαρκής και αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες που ισχύουν μεταξύ των Μερών, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων των κατόχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και του δημόσιου συμφέροντος·
- η) η άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων, ιδίως εκείνων που αφορούν τις σχέσεις μεταξύ των Μερών, σύμφωνα με την αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού·

- θ) η καθιέρωση ταχέως, αποτελεσματικού και προβλέψιμου μηχανισμού επίλυσης διαφορών·
- ι) η προώθηση του διεθνούς εμπορίου κατά τρόπο που συντελεί στον στόχο της διατηρήσιμης ανάπτυξης και η καταβολή προσπάθειας για την ενσωμάτωση και αντανάκλαση του στόχου αυτού στις εμπορικές σχέσεις των Μερών· και
- ια) η διασφάλιση ότι η συνεργασία στον τομέα της τεχνικής βοήθειας και η ενίσχυση των εμπορικών ικανοτήτων των Μερών συμβάλλουν στην εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και στη βέλτιστη αξιοποίηση των ευκαιριών που αυτή προσφέρει σύμφωνα με το ισχύον νομικό και θεσμικό πλαίσιο.

ΑΡΘΡΟ 5

Σχέση με τη Συμφωνία ΠΟΕ

Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα ισχύοντα μεταξύ τους δικαιώματα και υποχρεώσεις δυνάμει της Συμφωνίας ΠΟΕ.

ΑΡΘΡΟ 6

Ορισμός των Μερών

1. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας:

- ως «Μέρος» νοείται η Ευρωπαϊκή Ένωση ή τα κράτη μέλη της ή η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της εντός των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιότητάς τους, όπως απορρέουν από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής καλούμενα «το μέρος ΕΕ») ή εκάστη από τις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων·
- ως «Μέρη» νοούνται, αφενός, το μέρος ΕΕ και, αφετέρου, εκάστη από τις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων.

2. Οσάκις η παρούσα συμφωνία προβλέπει ειδικές και ατομικές δεσμεύσεις σε σχέση με ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή για μια υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, η παρούσα συμφωνία κατονομάζει τη συγκεκριμένη χώρα ή χώρες, αναλόγως της περιπτώσεως.

3. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, σε σχέση με τις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων, με τους όρους «άλλο Μέρος» ή «τα άλλα Μέρη» νοείται το μέρος ΕΕ, κάθε φορά που οι όροι αυτοί χρησιμοποιούνται στην παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 7

Εμπορικές και οικονομικές σχέσεις που υπάγονται στην παρούσα συμφωνία

1. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζονται στις διμερείς εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ, αφενός, κάθε επιμέρους υπογράφουσας χώρας των Άνδεων και, αφετέρου, του μέρους ΕΕ· δεν εφαρμόζονται όμως στις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ των επιμέρους υπογραφουσών χωρών των Άνδεων¹.
2. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που θεσπίζουν τα Μέρη δυνάμει της παρούσας συμφωνίας δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μεταξύ των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων ως χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 8

Εκπλήρωση υποχρεώσεων

1. Έκαστο Μέρος είναι υπεύθυνο για την τήρηση του συνόλου των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας και λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει αυτής, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης εκ μέρους των κεντρικών, περιφερειακών ή τοπικών κυβερνήσεων και αρχών, καθώς και μη κυβερνητικών οντοτήτων κατά την άσκηση κρατικών αρμοδιοτήτων που τους έχουν παραχωρηθεί από τέτοιες κυβερνήσεις ή αρχές².

¹ Η παρούσα διάταξη δεν επιδέχεται ερμηνεία που καταστρατηγεί τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται μεταξύ των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων και του μέρους ΕΕ σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 105.

² Κατά την αντίληψη των Μερών, η φράση «κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις και αρχές» καλύπτει το σύνολο των αρχών και επιπέδων διακυβέρνησης των Μερών.

2. Εάν ένα Μέρος θεωρήσει ότι άλλο Μέρος παρέλειψε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της παρούσας συμφωνίας, πρέπει αποκλειστικά να προσφεύγει στον μηχανισμό επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στον Τίτλο XII («Επίλυση διαφορών») και δεσμεύεται από αυτόν .

3. Με την επιφύλαξη των υφιστάμενων μηχανισμών πολιτικού διαλόγου μεταξύ των Μερών, κάθε Μέρος δύναται να θεσπίζει πάραυτα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο σε περίπτωση που άλλο Μέρος παραβιάζει τα ουσιώδη στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2 της παρούσας συμφωνίας. Το εν λόγω άλλο Μέρος μπορεί να ζητήσει την επείγουσα σύγκληση συνεδρίασης των ενδιαφερομένων Μερών εντός 15 ημερών για τη διεξοδική εξέταση της κατάστασης με σκοπό την εξεύρεση αποδεκτής λύσης. Τα μέτρα πρέπει να είναι ανάλογα της παραβίασης. Αποδίδεται προτίμηση στα μέτρα τα οποία διαταράσσουν στο ελάχιστο τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας. Τα μέτρα αυτά ανακαλούνται μόλις εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους θεσπίστηκαν.

ΑΡΘΡΟ 9

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται, αφενός, στα εδάφη στα οποία εφαρμόζονται η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπό τους όρους που προβλέπονται στις Συνθήκες αυτές και, αφετέρου, στα εδάφη της Κολομβίας και του Περού, αντιστοίχως¹.

¹ Για λόγους σαφήνειας, τα Μέρη δηλώνουν ότι οι αναφορές σε εδάφη οι οποίες γίνονται στην παρούσα συμφωνία νοούνται αποκλειστικά ως αναφορές στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας.

2. Παρά την παράγραφο 1, στον βαθμό που το τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής αποκαλούμενο «τελωνειακό έδαφος ΕΕ») περιλαμβάνει περιοχές οι οποίες δεν υπάγονται στον ανωτέρω εδαφικό ορισμό, η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται επίσης στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ.

ΑΡΘΡΟ 10

Περιφερειακή ολοκλήρωση

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της περιφερειακής ολοκλήρωσης για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων και της ΕΕ, επιτρέποντας την ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των Μερών και συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν και επαναβεβαιώνουν τη σπουδαιότητα των αντίστοιχων διαδικασιών περιφερειακής ολοκλήρωσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μεταξύ των χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων ως μηχανισμού για την επίτευξη μεγαλύτερων εμπορικών ευκαιριών και την προώθηση της ουσιαστικής τους ενσωμάτωσης στην παγκόσμια οικονομία.
3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η πρόοδος της περιφερειακής ολοκλήρωσης των Άνδεων θα καθορισθεί από τις χώρες μέλη της Κοινότητας των Άνδεων.
4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων πρέπει να διαφυλάσσουν το νομικό σύστημα των Άνδεων στις μεταξύ τους σχέσεις, κατ' εφαρμογή της απόφασης 598 της Κοινότητας των Άνδεων.

5. Έχοντας υπόψη την επιδίωξη των Μερών για την επίτευξη σύνδεσης μεταξύ των δύο περιφερειών, αφ' ης στιγμής όλες οι χώρες μέλη της Κοινότητας των Άνδων καταστούν Μέρη της παρούσας συμφωνίας, η Επιτροπή Εμπορίου θα επανεξετάσει τις σχετικές διατάξεις, ιδίως το παρόν άρθρο και το άρθρο 105, με σκοπό την προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα και την υποστήριξη των διαδικασιών περιφερειακής ολοκλήρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΡΙΣΜΟΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΑΡΘΡΟ 11

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, αν δεν προβλέπεται άλλως, νοούνται ως :

- «ημέρες», οι ημερολογιακές ημέρες, στις οποίες περιλαμβάνονται τα Σαββατοκύριακα και οι αργίες·
- «εμπόρευμα Μέρους» ή «προϊόν Μέρους», τα εγχώρια προϊόντα, όπως αυτά ορίζονται στη ΓΣΔΕ 1994 ή τα αγαθά ή προϊόντα που δύνανται να συμφωνήσουν τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων ή των αγαθών που παράγονται από το εν λόγω Μέρος, όπως ορίζεται στο άρθρο 19·

- «νομικό πρόσωπο», κάθε νομική οντότητα που έχει δεόντως συσταθεί ή οργανωθεί βάσει του ισχύοντος δικαίου, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, η οποία ανήκει στον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών, των οικονομικών συνασπισμών μεγάλων επιχειρήσεων, των προσωπικών εταιρειών, των κοινών επιχειρήσεων, των ατομικών επιχειρήσεων ή των ενώσεων·
- «μέτρο», κάθε πράξη ή παράλειψη Μέρους, συμπεριλαμβανομένων των νόμων, των κανονισμών, των διαδικασιών, των αποφάσεων, των διοικητικών πράξεων ή πρακτικών ή οιασδήποτε άλλων μορφών·
- «πρόσωπο», κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 12

Επιτροπή Εμπορίου

1. Τα Μέρη συγκροτούν Επιτροπή Εμπορίου. Η εν λόγω επιτροπή απαρτίζεται από εκπροσώπους του μέρους ΕΕ και από εκπροσώπους εκάστης υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.

2. Η Επιτροπή Εμπορίου συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ ετησίως σε επίπεδο Υπουργών ή σε επίπεδο αντιπροσώπων, το οποίο καθορίζεται σε επίπεδο Υπουργών. Εξάλλου, κατόπιν έγγραφης αιτήσεως ενός Μέρους, η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να συνεδριάζει ανά πάσα στιγμή σε επίπεδο ανώτερων αξιωματούχων που έχουν ορισθεί για τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων.
3. Η Επιτροπή Εμπορίου συνεδριάζει εκ περιτροπής στη Μπογκοτά, στις Βρυξέλλες και στη Λίμα, εκτός αν τα Μέρη συμφωνήσουν άλλως. Έκαστο Μέρος ασκεί την προεδρία της Επιτροπής Εμπορίου εκ περιτροπής, επί ένα έτος.
4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να πραγματοποιεί συνεδριάσεις στις οποίες μετέχουν το μέρος ΕΕ και μία υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, σε σχέση με θέματα τα οποία:
- α) αφορούν αποκλειστικά τη διμερή σχέση μεταξύ του μέρους ΕΕ και της εκάστοτε υπογράφουσας χώρας των Άνδεων, ή
 - β) έχουν συζητηθεί σε συνεδρίαση στους κόλπους «εξειδικευμένου οργάνου» στην οποία συμμετείχαν μόνο το μέρος ΕΕ και μία υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, και το θέμα παρεπέμφθη στην Επιτροπή Εμπορίου.

Αν άλλη υπογράφουσα χώρα των Άνδεων εκδηλώσει ενδιαφέρον για το θέμα που προβλέπεται να συζητηθεί στη συγκεκριμένη συνεδρίαση, δύναται να συμμετάσχει σε αυτήν, υπό τον όρο της προηγούμενης συμφωνίας του μέρους ΕΕ και της οικείας υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 13

Καθήκοντα της Επιτροπής Εμπορίου

1. Η Επιτροπή Εμπορίου:

- α) εποπτεύει και διευκολύνει τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας και την ορθή εφαρμογή των διατάξεών της, και εξετάζει άλλους τρόπους για την επίτευξη των γενικών στόχων της·
- β) αξιολογεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, και ειδικότερα την εξέλιξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των Μερών·
- γ) εποπτεύει τις εργασίες όλων των εξειδικευμένων οργάνων που συγκροτούνται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και συνιστά τη λήψη οιοδήποτε αναγκαίου μέτρου·
- δ) αξιολογεί και εκδίδει αποφάσεις κατά τα οριζόμενα στην παρούσα συμφωνία σχετικά με κάθε θέμα που της υποβάλλεται από τα εξειδικευμένα όργανα τα οποία συγκροτούνται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας·
- ε) επιτηρεί την εφαρμογή του άρθρου 105·
- στ) εποπτεύει την περαιτέρω ανάπτυξη της παρούσας συμφωνίας·

- ζ) με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Τίτλου XII (Επίλυση διαφορών) και άλλες διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, διερευνά τον πλέον κατάλληλο τρόπο για την πρόληψη ή διευθέτηση κάθε δυσκολίας που ενδέχεται να ανακύψει σε σχέση με τα θέματα που εμπίπτουν στην παρούσα συμφωνία·
 - η) θεσπίζει, κατά την πρώτη της συνεδρίαση, τον εσωτερικό κανονισμό και τον Κώδικα δεοντολογίας των διαιτητών, οι οποίοι αναφέρονται στο ΑΡΘΡΟ315·
 - θ) καθορίζει την αμοιβή και τις δαπάνες που καταβάλλονται στους διαιτητές·
 - ι) θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της, καθώς και το πρόγραμμα συνεδριάσεων και την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών της·
 - ια) εξετάζει όλα τα θέματα ενδιαφέροντος που αφορούν τομείς οι οποίοι καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία.
2. Η Επιτροπή Εμπορίου δύναται:
- α) να καθορίζει και να αναθέτει καθήκοντα σε εξειδικευμένα όργανα·
 - β) να λαμβάνει ή να ζητά πληροφορίες από κάθε ενδιαφερόμενο·

- γ) να συμφωνεί την έναρξη διαπραγματεύσεων, με στόχο την εμβάθυνση της ελευθέρωσης που έχει επιτευχθεί έως τώρα σε τομείς που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία·
- δ) να εξετάζει οποιαδήποτε τροποποίηση ή μεταβολή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, με την επιφύλαξη της ολοκλήρωσης των εσωτερικών νομικών διαδικασιών εκάστου Μέρους·
- ε) να θεσπίζει ερμηνείες των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας¹. Οι ερμηνείες αυτές λαμβάνονται υπόψη από τις ειδικές ομάδες διαιτησίας που συγκροτούνται κατ' εφαρμογή του Τίτλου XII (Επίλυση διαφορών)·
- στ) να αναλαμβάνει οποιαδήποτε άλλη δράση κατά την άσκηση των καθηκόντων της για την οποία συμφωνούν τα Μέρη·
- ζ) να προωθεί την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας μέσω τροποποιήσεων που προβλέπονται στη συμφωνία και αφορούν τα εξής:
- (i) το Παράρτημα I (Πίνακες κατάργησης δασμών), με σκοπό την προσθήκη ενός ή περισσότερων αγαθών που έχουν εξαιρεθεί από το χρονοδιάγραμμα κατάργησης δασμών ενός Μέρους,
 - (ii) τα χρονοδιαγράμματα που καθορίζονται στο Παράρτημα I (Πίνακες κατάργησης δασμών), με σκοπό την επίσπευση της μείωσης των δασμών,

¹ Οι ερμηνείες τις οποίες υιοθετεί η Επιτροπή Εμπορίου δεν συνιστούν τροποποίηση ούτε μεταβολή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας.

- (iii) τους ειδικούς κανόνες καταγωγής που καθορίζονται στο Παράρτημα II (Για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή « προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας),
- (iv) τους φορείς που προβαίνουν στη σύναψη συμβάσεων και απαριθμούνται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις),
- (v) τους καταλόγους δεσμεύσεων που καθορίζονται στο Παράρτημα VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) και στο Παράρτημα VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυννοριακή παροχή υπηρεσιών), καθώς και τις επιφυλάξεις που καθορίζονται στο Παράρτημα IX (Επιφυλάξεις σχετικά με την πρόσκαιρη παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), και
- (vi) άλλες διατάξεις που υπόκεινται σε τροποποίηση εκ μέρους της Επιτροπής Εμπορίου βάσει ρητής διάταξης της παρούσας συμφωνίας.

Έκαστο Μέρος θέτει σε εφαρμογή, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διαδικασίες του, κάθε τροποποίηση η οποία προβλέπεται στο παρόν εδάφιο.

3. Η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να εξετάζει τις συνέπειες της παρούσας συμφωνίας για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (στο εξής: «πολύ μικρές επιχειρήσεις και ΜΜΕ») των Μερών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα πιθανά οφέλη που προκύπτουν.

4. Τα Μέρη ανταλλάσσουν, στο μέτρο του δυνατού, πληροφορίες στο πλαίσιο της Επιτροπής Εμπορίου σχετικά με συμφωνίες με τις οποίες εγκαθιδρύονται ή τροποποιούνται τελωνειακές ενώσεις ή ζώνες ελεύθερων συναλλαγών και, εφόσον ζητηθεί, σχετικά με άλλα μεγάλης σημασίας ζητήματα που σχετίζονται με την εμπορική πολιτική εκάστου Μέρους έναντι τρίτων χωρών.

5. Κατά την άσκηση οποιουδήποτε από τα καθήκοντα που καθορίζονται στο παρόν άρθρο, η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να λαμβάνει οιαδήποτε απόφαση κατά τα οριζόμενα στην παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 14

Λήψη των αποφάσεων

1. Η Επιτροπή Εμπορίου λαμβάνει τις αποφάσεις της με ομοφωνία.
2. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από την Επιτροπή Εμπορίου είναι δεσμευτικές για τα Μέρη, τα οποία λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την εφαρμογή τους.
3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο ΑΡΘΡΟ12 παράγραφος 4, οιαδήποτε απόφαση θεσπίζεται από το μέρος ΕΕ και την εκάστοτε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων και ισχύει μόνο μεταξύ των συγκεκριμένων Μερών, υπό τον όρο ότι η απόφαση αυτή δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις άλλης υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 15

Εξειδικευμένα όργανα

1. Βάσει της παρούσας συμφωνίας, συγκροτούνται οι ακόλουθες υποεπιτροπές:
 - α) υποεπιτροπή για την πρόσβαση στην αγορά,

- β) υποεπιτροπή γεωργίας,
- γ) υποεπιτροπή για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο,
- δ) υποεπιτροπή για τα τελωνεία, τη διευκόλυνση του εμπορίου και τους κανόνες καταγωγής,
- ε) υποεπιτροπή για τις δημόσιες συμβάσεις,
- στ) υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης,
- ζ) υποεπιτροπή υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων, και
- η) υποεπιτροπή διανοητικής ιδιοκτησίας.

2. Όλα τα εξειδικευμένα όργανα που συγκροτούνται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας απαρτίζονται από εκπροσώπους του μέρους ΕΕ και από εκπροσώπους εκάστης υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.

3. Το πεδίο αρμοδιοτήτων και τα καθήκοντα καθενός από τα εξειδικευμένα όργανα που συγκροτούνται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας καθορίζονται στους σχετικούς Τίτλους.

4. Η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να ιδρύει και άλλες υποεπιτροπές, ομάδες εργασίας και εξειδικευμένα όργανα, προκειμένου να την επικουρούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της. Η Επιτροπή Εμπορίου καθορίζει τη σύνθεση, τα καθήκοντα και τον κανονισμό λειτουργίας των εξειδικευμένων οργάνων.

5. Τα εξειδικευμένα όργανα ενημερώνουν την Επιτροπή Εμπορίου, εγκαίρως, σχετικά με τον προγραμματισμό των συνεδριάσεών τους και την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων αυτών. Επίσης, υποβάλλουν αναφορά για τις εργασίες τους σε καθεμιά από τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Εμπορίου.
6. Παρά την παράγραφο 2, κάθε εξειδικευμένο όργανο δύναται να συγκαλείται σε συνεδρίαση στην οποία συμμετέχουν το μέρος ΕΕ και μία υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, εφόσον η συνεδρίαση αφορά θέματα τα οποία σχετίζονται αποκλειστικά με τη διμερή σχέση μεταξύ του μέρους ΕΕ και της οικείας υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.
7. Αν άλλη υπογράφουσα χώρα των Άνδεων εκδηλώσει ενδιαφέρον για το θέμα που προβλέπεται να συζητηθεί στην εν λόγω συνεδρίαση, δύναται να συμμετάσχει σε αυτήν, υπό τον όρο της προηγούμενης συμφωνίας του μέρους ΕΕ και της οικείας υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 16

Συντονιστές της συμφωνίας

1. Έκαστο Μέρος ορίζει έναν συντονιστή της συμφωνίας και ενημερώνει σχετικά όλα τα άλλα Μέρη το αργότερο κατά τη θέση σε ισχύ της παρούσας συμφωνίας¹.

¹ Για μεγαλύτερη σαφήνεια, στην περίπτωση του μέρους ΕΕ, η κοινοποίηση αυτή θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί εφόσον έχει διαβιβασθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Οι συντονιστές της συμφωνίας:
- α) καταρτίζουν την ημερήσια διάταξη και συντονίζουν την προπαρασκευή των συνεδριάσεων της Επιτροπής Εμπορίου·
 - β) δίδουν συνέχεια, με τον κατάλληλο τρόπο, στις αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή Εμπορίου·
 - γ) ενεργούν ως σημεία επαφής με στόχο τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των Μερών σχετικά με κάθε θέμα το οποίο υπάγεται στην παρούσα συμφωνία, εκτός αν η παρούσα συμφωνία ορίζει άλλως·
 - δ) παραλαμβάνουν τις τυχόν κοινοποιήσεις και πληροφορίες που υποβάλλονται κατ' εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων των κοινοποιήσεων και πληροφοριών που υποβάλλονται στην Επιτροπή Εμπορίου, εκτός αν ορίζεται άλλως, και
 - ε) εξετάζουν οποιοδήποτε άλλο θέμα που ενδέχεται να επηρεάσει τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής Εμπορίου.
3. Οι συντονιστές της συμφωνίας συνεδριάζουν, ανάλογα με τις ανάγκες.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΑΓΑΘΑ

ΤΜΗΜΑ 1

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 17

Στόχος

Τα Μέρη ελευθερώνουν προοδευτικά τις εμπορευματικές συναλλαγές κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου, αρχής γενομένης από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της παρούσας συμφωνίας, βάσει των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας και σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟΧΧΙV της ΓΣΔΕ 1994.

ΑΡΘΡΟ 18

Πεδίο εφαρμογής

Εκτός αν άλλως προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία, το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται στις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 19

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου:

- Ο όρος «τελωνειακός δασμός» περιλαμβάνει κάθε δασμό ή επιβάρυνση κάθε είδους, συμπεριλαμβανομένων όλων των μορφών πρόσθετων τελών ή επιβαρύνσεων, που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων ή σχετίζονται με την εισαγωγή αυτή. Στον «τελωνειακό δασμό» δεν περιλαμβάνονται:
 - α) επιβαρύνσεις ισοδύναμες με εσωτερικό φόρο, οι οποίες επιβάλλονται σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟΙΙΙ της ΓΣΔΕ 1994·
 - β) δασμοί αντιντάμπινγκ, αντισταθμιστικοί δασμοί και δασμοί διασφάλισης, οι οποίοι εφαρμόζονται σύμφωνα με τη ΓΣΔΕ 1994, τη Συμφωνία του ΠΟΕ σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου VI της ΓΣΔΕ 1994 (στο εξής: «Συμφωνία αντιντάμπινγκ»), τη Συμφωνία του ΠΟΕ για τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα (στο εξής: «Συμφωνία για τις επιδοτήσεις») και τη Συμφωνία του ΠΟΕ για τα μέτρα διασφάλισης (στο εξής: «Συμφωνία για τα μέτρα διασφάλισης»), αναλόγως της περιπτώσεως·

γ) τέλη ή άλλες επιβαρύνσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ VIII της ΓΣΔΕ 1994.

- «Καταγόμενο προϊόν ή εμπόρευμα « ή «προϊόν ή εμπόρευμα καταγωγής» είναι κάθε προϊόν ή αγαθό το οποίο ανταποκρίνεται στους κανόνες καταγωγής που καθορίζονται στο Παράρτημα II (Για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας).

ΑΡΘΡΟ 20

Κατάταξη εμπορευμάτων

Η ταξινόμηση εμπορευμάτων κατά τις συναλλαγές μεταξύ των Μερών καθορίζεται στην αντίστοιχη δασμολογική ονοματολογία εκάστου Μέρους σύμφωνα με το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης Εμπορευμάτων (στο εξής: «ΕΣ») και τις επακόλουθες τροποποιήσεις του.

ΑΡΘΡΟ 21

Εθνική μεταχείριση

1. Έκαστο Μέρος χορηγεί εθνική μεταχείριση στα εμπορεύματα ενός άλλου Μέρους σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟΙΙΙ της ΓΣΔΕ 1994, συμπεριλαμβανομένων των ερμηνευτικών του σημειώσεων. Για τον σκοπό αυτό, το ΑΡΘΡΟΙΙΙ της ΓΣΔΕ 1994 και οι ερμηνευτικές του σημειώσεις ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται αναπόσπαστο μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.
2. Για λόγους σαφήνειας, τα Μέρη επαναβεβαιώνουν ότι ως εθνική μεταχείριση νοείται, σε σχέση με οποιοδήποτε επίπεδο διακυβέρνησης ή κρατικής εξουσίας, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που επιφυλάσσεται από το εν λόγω επίπεδο διακυβέρνησης ή κρατικής εξουσίας σε ομοειδή, ευθέως ανταγωνιστικά ή υποκαταστάσιμα εγχώρια αγαθά, συμπεριλαμβανομένων των αγαθών που κατάγονται από την επικράτεια επί της οποίας το εν λόγω επίπεδο διακυβέρνησης ή κρατικής εξουσίας ασκεί τις αρμοδιότητές του¹.

¹ Η Κολομβία και η ΕΕ δέχονται ότι η συγκεκριμένη διάταξη δεν εμποδίζει τη διατήρηση και επιβολή της τήρησης των μονοπωλίων αλκοολούχων ποτών που ισχύουν στην Κολομβία.

ΤΜΗΜΑ 2

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΣΜΩΝ

ΑΡΘΡΟ 22

Κατάργηση των δασμών

1. Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα συμφωνία, έκαστο Μέρος καταργεί τους δασμούς που επιβάλλονται στα εμπορεύματα καταγωγής άλλου Μέρους σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών).
2. Για κάθε εμπόρευμα, ο βασικός δασμολογικός συντελεστής επί του οποίου εφαρμόζονται οι διαδοχικές μειώσεις δυνάμει της παραγράφου 1 είναι εκείνος που καθορίζεται στο Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών).
3. Σε περίπτωση που, οποτεδήποτε μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, ένα Μέρος μειώσει έναν δασμό μάλλον ευνοούμενου κράτους (στο εξής «ΜΕΚ») τον οποίο εφαρμόζει, ο εν λόγω δασμός ισχύει μόνον εφόσον είναι χαμηλότερος από τον δασμό που υπολογίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών).

4. Κατόπιν αιτήσεως ενός Μέρους, τα Μέρη πραγματοποιούν διαβουλεύσεις προκειμένου να εξετάσουν το ενδεχόμενο επίσπευσης ή διεύρυνσης του πεδίου της κατάργησης των δασμών που καθορίζεται στο Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών).

5. Κάθε απόφαση της Επιτροπής Εμπορίου για την επίσπευση ή τη διεύρυνση του πεδίου της κατάργησης των δασμών σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ13 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) υπερισχύει κάθε δασμολογικού συντελεστή ή κατηγορίας σταδιακής κατάργησης που έχει καθορισθεί βάσει του Παραρτήματος Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών).

6. Εκτός αν ορίζεται άλλως στην παρούσα συμφωνία, κανένα Μέρος δεν δύναται να αυξήσει οιονδήποτε δασμό ο οποίος καθορίζεται ως βασικός δασμολογικός συντελεστής στο Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών), ούτε να επιβάλει νέο δασμό επί αγαθών, καταγόμενων από άλλο Μέρος.

7. Η παράγραφος 6 δεν εμποδίζει τα Μέρη:

- α) να αυξάνουν έναν δασμό στο ύψος που καθορίζεται στο Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών) για το αντίστοιχο έτος, έπειτα από μονομερή μείωση, ή
- β) να διατηρούν ή να αυξάνουν έναν δασμό με βάση το «Μνημόνιο του ΠΟΕ σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν την επίλυση διαφορών» (στο εξής: «ΜΕΔ») ή τον τίτλο XII (Επίλυση διαφορών).

ΑΡΘΡΟ 3

ΜΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΑΡΘΡΟ 23

Περιορισμοί εισαγωγών και εξαγωγών

Κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ούτε διατηρεί οιαδήποτε απαγόρευση ή περιορισμό επί των εισαγωγών οποιουδήποτε εμπορεύματος άλλου Μέρους ή επί των εξαγωγών ή των πωλήσεων προς εξαγωγή οποιουδήποτε εμπορεύματος το οποίο προορίζεται για το έδαφος άλλου Μέρους, εκτός αν άλλως προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία ή σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟΧΙ της ΓΣΔΕ1994 και τις ερμηνευτικές του σημειώσεις. Για τον σκοπό αυτό, το ΑΡΘΡΟΧΙ της ΓΣΔΕ 1994 και οι ερμηνευτικές του σημειώσεις ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται αναπόσπαστο μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.

Τέλη και επιβαρύνσεις

1. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει, σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ VIII της ΓΣΔΕ 1994 και τις ερμηνευτικές του σημειώσεις, ότι τα παντός είδους τέλη και επιβαρύνσεις (με εξαίρεση τους δασμούς, τις ισοδύναμες με εσωτερικούς φόρους επιβαρύνσεις και τις λοιπές εσωτερικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ III της ΓΣΔΕ 1994, καθώς και τους δασμούς αντιντάμπινγκ και τους αντισταθμιστικούς δασμούς), που επιβάλλονται επί των εισαγωγών ή των εξαγωγών ή σε σχέση με αυτές, δεν υπερβαίνουν κατά το ύψος τους το κατά προσέγγιση κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών και δεν αποτελούν έμμεση προστασία των εγχώριων προϊόντων ούτε επιβάρυνση των εισαγωγών ή εξαγωγών για φορολογικούς σκοπούς.
2. Κανένα Μέρος δεν απαιτεί προξενικές διατυπώσεις¹, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συναφών τελών και επιβαρύνσεων, για την εισαγωγή οποιουδήποτε εμπορεύματος από άλλα Μέρη.
3. Έκαστο Μέρος παρέχει και διατηρεί, κατά προτίμηση μέσω του Διαδικτύου, επικαιροποιημένη πληροφόρηση σχετικά με όλα τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που επιβάλλονται σε σχέση με εισαγωγές ή εξαγωγές.

¹ Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «προξενικές διατυπώσεις» νοούνται οι απαιτήσεις να υποβάλλονται προκαταβολικώς τα εμπορεύματα ενός Μέρους τα οποία προορίζονται για εξαγωγή στο έδαφος άλλου Μέρους σε έλεγχο των προξενικών αρχών του εισάγοντος Μέρους στο έδαφος του εξάγοντος Μέρους με σκοπό την έκδοση προξενικών τιμολογίων ή προξενικών θεωρήσεων προκειμένου για εμπορικά τιμολόγια, πιστοποιητικά καταγωγής, δηλωτικά, εξαγωγικές διασαφήσεις φορτωτών ή οποιαδήποτε άλλα τελωνειακά δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά την εισαγωγή ή σε σχέση με αυτή.

ΑΡΘΡΟ 25

Δασμοί και φόροι επί των εξαγωγών

Εκτός αν προβλέπεται άλλως στην παρούσα συμφωνία, κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ούτε διατηρεί οποιονδήποτε δασμό ή φόρο, με εξαίρεση τις εσωτερικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ21, επί των εξαγωγών εμπορευμάτων στο έδαφος άλλου Μέρους ή σε σχέση με αυτές.

ΑΡΘΡΟ 26

Διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής και εξαγωγής

1. Τα Μέρη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν σε ισχύ μέτρα μη συμβατά με τη Συμφωνία του ΠΟΕ για τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής (στο εξής: «Συμφωνία για τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής»), η οποία ενσωματώνεται και καθίσταται αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας, τηρουμένων των αναλογιών.
2. Έκαστο Μέρος εφαρμόζει, τηρουμένων των αναλογιών, τις διατάξεις της συμφωνίας για τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής σε οποιεσδήποτε διαδικασίες έκδοσης αδειών με σκοπό την εξαγωγή προς ένα άλλο Μέρος. Η κοινοποίηση η οποία προβλέπεται στο ΑΡΘΡΟ5 της Συμφωνίας για τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής πραγματοποιείται μεταξύ των Μερών σε σχέση με τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εξαγωγής.

3. Ως «έκδοση αδειών εισαγωγής», νοούνται οι διοικητικές διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των καθεστώτων έκδοσης αδειών εισαγωγής, τα οποία ορίζουν ως προαπαιτούμενο της εισαγωγής στο Μέρος εισαγωγής την υποβολή στο αρμόδιο διοικητικό όργανο αίτησης ή άλλου εγγράφου (πλην εκείνων που απαιτούνται για τελωνειακούς σκοπούς).

ΑΡΘΡΟ 27

Κρατικές εμπορικές επιχειρήσεις

1. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ως «κρατικές εμπορικές επιχειρήσεις» νοούνται οι κρατικές και μη κρατικές επιχειρήσεις, οπουδήποτε και αν εδρεύουν, σε κεντρικό ή κατώτερο του κεντρικού επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των φορέων εμπορίας, στις οποίες έχουν παραχωρηθεί αποκλειστικά ή ειδικά δικαιώματα ή προνόμια, π.χ. μέσω της άσκησης νομοθετικών ή συνταγματικών αρμοδιοτήτων, διαμέσου των οποίων επηρεάζουν, με τις αγορές ή τις πωλήσεις που πραγματοποιούν, το επίπεδο ή την κατεύθυνση εισαγωγών και εξαγωγών¹.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι κρατικές εμπορικές επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπο που δημιουργεί εμπόδια στις συναλλαγές και, για τον σκοπό αυτό, δεσμεύονται να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

¹ Για λόγους σαφήνειας, γίνεται δεκτό ότι οι επιχειρήσεις του κλάδου των αλκοολούχων ποτών οι οποίες δρουν στο πλαίσιο του «*monopolio rentístico*» που προβλέπεται στο ΑΡΘΡΟ336 του Πολιτικού Συντάγματος της Κολομβίας υπάγονται στον παρόντα ορισμό των κρατικών εμπορικών επιχειρήσεων.

3. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα ισχύοντα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους δυνάμει του άρθρου XVII της ΓΣΔΕ 1994, των ερμηνευτικών σημειώσεων και συμπληρωματικών διατάξεών του, καθώς και του μνημονίου συμφωνίας για την ερμηνεία του άρθρου XVII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994, που ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται αναπόσπαστο μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.
4. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει, ειδικότερα, ότι οι κρατικές εμπορικές επιχειρήσεις, κατά τις αγορές ή τις πωλήσεις που πραγματοποιούν, ή κατά την άσκηση οποιασδήποτε αρμοδιότητας, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών ή συνταγματικών αρμοδιοτήτων που ένα Μέρος τους έχει εκχωρήσει σε κεντρικό ή τοπικό επίπεδο, συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που ένα Μέρος υπέχει βάσει της παρούσας συμφωνίας.
5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών βάσει του Τίτλου VI (Δημόσιες συμβάσεις).
6. Στο πλαίσιο της κοινοποίησης που υποβάλλεται από τα Μέρη δυνάμει του άρθρου XVII της ΓΣΔΕ 1994, οσάκις υποβάλλεται αίτηση για την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με την επιρροή που κρατικές εμπορικές επιχειρήσεις ασκούν στο διμερές εμπόριο, το Μέρος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαφάνειας προκειμένου να ανταποκριθεί σε τέτοιου είδους αιτήσεις, με τις οποίες ζητούνται χρήσιμες πληροφορίες για να εξακριβωθεί κατά πόσον οι κρατικές εμπορικές επιχειρήσεις συμμορφώνονται με τις συναφείς υποχρεώσεις της παρούσας συμφωνίας, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου XVII.4 στοιχείο (δ) της ΓΣΔΕ 1994 σχετικά με τις εμπιστευτικές πληροφορίες.

ΤΜΗΜΑ 4

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΑΡΘΡΟ 28

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται σε μέτρα τα οποία θεσπίζονται ή διατηρούνται σε ισχύ από τα Μέρη σε σχέση με το μεταξύ τους εμπόριο γεωργικών προϊόντων (στο εξής: «γεωργικά προϊόντα») τα οποία εμπίπτουν στον ορισμό του Παραρτήματος Ι της Συμφωνίας για τη γεωργία του ΠΟΕ (στο εξής: «Συμφωνία για τη γεωργία»)¹.

¹ Στην περίπτωση της Κολομβίας, για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, η έννοια των «γεωργικών προϊόντων» περιλαμβάνει επίσης τις ακόλουθες δασμολογικές διακρίσεις: 2905.45.00, 3302.10.10, 3302.10.90, 3823.11.00, 3823.12.00, 3823.13.00, 3823.19.00, 3823.70.10, 3823.70.20, 3823.70.30, 3823.70.90, 3824.60.00.

Γεωργικά μέτρα διασφάλισης

1. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 22, ένα Μέρος δύναται να εφαρμόζει γεωργικό μέτρο διασφάλισης υπό τη μορφή πρόσθετων εισαγωγικών δασμών επί των καταγόμενων γεωργικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στον κατάλογό του τού Παραρτήματος IV (Γεωργικά μέτρα διασφάλισης), εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο. Το ύψος του τυχόν πρόσθετου εισαγωγικού δασμού και οποιουδήποτε άλλου τελωνειακού δασμού επί των προϊόντων αυτών δεν δύναται να υπερβαίνει το μικρότερο από τα ακόλουθα ποσά:

α) συντελεστής MEK που εφαρμόζεται, ή

β) βασικός δασμολογικός συντελεστής, όπως προσδιορίζεται στο Παράρτημα I (Πίνακες κατάργησης δασμών).

2. Ένα Μέρος δύναται να εφαρμόσει ένα ποσοτικού χαρακτήρα μέτρο διασφάλισης κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε ημερολογιακού έτους εφόσον, κατά την είσοδο ενός καταγόμενου προϊόντος στο τελωνειακό του έδαφος, ο όγκος των εισαγωγών του καταγόμενου προϊόντος κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου έτους υπερβαίνει το όριο ενεργοποίησης του μηχανισμού διασφάλισης που ισχύει για το προϊόν αυτό με βάση τον κατάλογο του εν λόγω Μέρους στο Παράρτημα IV (Γεωργικά μέτρα διασφάλισης).

3. Κάθε πρόσθετος δασμός που εφαρμόζεται από ένα Μέρος δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 συνάδει με τον κατάλογο του εν λόγω Μέρους στο Παράρτημα IV (Γεωργικά μέτρα διασφάλισης).

4. Κανένα Μέρος δεν μπορεί να εφαρμόζει ένα γεωργικό μέτρο διασφάλισης δυνάμει του παρόντος άρθρου και ταυτόχρονα να θεσπίζει ή να διατηρεί σε ισχύ, για το ίδιο προϊόν:

- α) μέτρο διασφάλισης δυνάμει του κεφαλαίου 2 (Εμπορικά μέτρα αποκατάστασης), ή
- β) μέτρο δυνάμει του άρθρου XIX της ΓΣΔΕ 1994 και της συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης.

5. Κανένα Μέρος δεν δύναται να θεσπίζει ή να διατηρεί σε ισχύ γεωργικό μέτρο διασφάλισης:

- α) από την ημερομηνία κατά την οποία ένα προϊόν απολαύει δασμολογικής ατέλειας βάσει του Παραρτήματος I (Πίνακες κατάργησης δασμών), εκτός αν ορίζεται άλλως στο στοιχείο β), ή
- β) μετά την παρέλευση της μεταβατικής περιόδου που καθορίζεται στον κατάλογο του εν λόγω Μέρους στο Παράρτημα IV (Γεωργικά μέτρα διασφάλισης), ή
- γ) που επαυξάνει έναν δασμό εντός των ορίων δασμολογικής ποσόστωσης.

6. Εντός 10 ημερών από την εφαρμογή γεωργικού μέτρου διασφάλισης δυνάμει των παραγράφων 1 και 2, το Μέρος που εφαρμόζει το μέτρο ειδοποιεί εγγράφως το οικείο εξάγον Μέρος και παρέχει συναφή στοιχεία, καθώς και αιτιολόγηση του μέτρου. Το Μέρος που εφαρμόζει το μέτρο δίδει την ευκαιρία στο οικείο εξάγον Μέρος να διατυπώσει τις απόψεις του σχετικά με τους όρους εφαρμογής του μέτρου σύμφωνα με τις προαναφερθείσες παραγράφους.

7. Έκαστο Μέρος διατηρεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 5 της Συμφωνίας για τη γεωργία, με εξαίρεση το εμπόριο γεωργικών προϊόντων που υπόκειται σε προτιμησιακό καθεστώς.

ΑΡΘΡΟ 30

Σύστημα διακύμανσης τιμών

Εκτός εάν η παρούσα συμφωνία ορίζει άλλως :

- α) η Κολομβία δύναται να εφαρμόζει το «Σύστημα διακύμανσης τιμών των Άνδεων», το οποίο έχει θεσπισθεί με την απόφαση 371 της Κοινότητας των Άνδεων και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της, ή τα τυχόν μεταγενέστερα συστήματα που ισχύουν για τα γεωργικά προϊόντα και υπάγονται στην εν λόγω απόφαση·
- β) το Περού δύναται να εφαρμόζει το «Σύστημα διακύμανσης τιμών», το οποίο έχει θεσπισθεί με το ανώτατο διάταγμα 115-2001-EF και τις τροποποιήσεις του, ή τα τυχόν μεταγενέστερα συστήματα που ισχύουν για τα γεωργικά προϊόντα και υπάγονται στο εν λόγω διάταγμα.

ΑΡΘΡΟ 31

Σύστημα τιμών εισόδου

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα συμφωνία, το μέρος ΕΕ δύναται να εφαρμόζει το «Σύστημα τιμών εισόδου» που έχει θεσπισθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής, της 21^{ης} Δεκεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2200/96, (ΕΚ) αριθ. 2201/96 και (ΕΚ) αριθ. 1182/2007 του Συμβουλίου στον τομέα των οπωροκηπευτικών, και τις τροποποιήσεις του, καθώς και τα τυχόν μεταγενέστερα συστήματα.

ΑΡΘΡΟ 32

Εξαγωγικές επιδοτήσεις και άλλα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «εξαγωγικές επιδοτήσεις» έχει την έννοια που του αποδίδεται στο ΑΡΘΡΟ1 στοιχείο ε) της συμφωνίας για τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένης κάθε τροποποίησης του εν λόγω άρθρου.
2. Τα Μέρη συμμερίζονται τον στόχο της από κοινού καταβολής προσπάθειας στο πλαίσιο του ΠΟΕ για την επίτευξη συμφωνίας, με σκοπό την εξάλειψη των εξαγωγικών επιδοτήσεων και των λοιπών μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος σε σχέση με τα γεωργικά προϊόντα.

3. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τα Μέρη δεν διατηρούν σε ισχύ, δεν θεσπίζουν και δεν επαναφέρουν σε ισχύ εξαγωγικές επιδοτήσεις ή άλλα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος σε σχέση με γεωργικά προϊόντα που υπάγονται σε πλήρες και άμεσο καθεστώς ελευθέρωσης, ή τα οποία υπάγονται σε πλήρες αλλά όχι άμεσο καθεστώς ελευθέρωσης και για τα οποία ισχύει ποσόστωση με απαλλαγή από δασμούς κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα με το Παράρτημα I (Πίνακες κατάργησης δασμών), και τα οποία προορίζονται για το έδαφος ενός άλλου Μέρους.
4. Κανένα Μέρος δεν διατηρεί σε ισχύ, ούτε θεσπίζει και επαναφέρει σε ισχύ εξαγωγικές επιδοτήσεις ή άλλα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος σε σχέση με γεωργικά προϊόντα που υπάγονται σε πλήρες αλλά όχι άμεσο καθεστώς ελευθέρωσης και για τα οποία δεν ισχύει ποσόστωση με απαλλαγή από δασμούς κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, από την ημερομηνία πλήρους ελευθέρωσης του καθεστώτος για τα προϊόντα αυτά.
5. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4, σε περίπτωση που ένα Μέρος διατηρεί σε ισχύ, θεσπίζει ή επαναφέρει σε ισχύ επιδοτήσεις ή άλλα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος για την εξαγωγή μερικώς ή πλήρως ελευθερωμένων γεωργικών προϊόντων προς ένα άλλο Μέρος, το εισάγον Μέρος δύναται να εφαρμόσει πρόσθετο δασμό με αποτέλεσμα την αύξηση των δασμών για τις εισαγωγές του εκάστοτε προϊόντος μέχρι το επίπεδο είτε του εφαρμοζόμενου συντελεστή MEK είτε του βασικού δασμολογικού συντελεστή που καθορίζεται στο Παράρτημα I (Πίνακες κατάργησης δασμών), λαμβανομένου υπόψη του μικρότερου δασμού, κατά την προβλεπόμενη περίοδο διατήρησης της εξαγωγικής επιδότησης.
6. Προκειμένου το εισάγον Μέρος να προβεί στην κατάργηση του πρόσθετου δασμού που εφαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο 5, το εξάγον Μέρος παρέχει αναλυτικά στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Διαχείριση και εφαρμογή των δασμολογικών ποσοστώσεων

1. Έκαστο Μέρος εφαρμόζει και διαχειρίζεται τις δασμολογικές ποσοστώσεις που ισχύουν για τις εισαγωγές γεωργικών προϊόντων και καθορίζονται στο Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών) σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟΧΙΙΙ της ΓΣΔΕ 1994, συμπεριλαμβανομένων των ερμηνευτικών του σημειώσεων, και με τη Συμφωνία για τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής.
2. Τα Μέρη διαχειρίζονται τις δασμολογικές ποσοστώσεις που ισχύουν για τις εισαγωγές γεωργικών προϊόντων με βάση την αρχή «ο πρώτος αφιχθείς εξυπηρετείται πρώτος».
3. Κατόπιν αιτήσεως ενός εξάγοντος Μέρους, το εκάστοτε εισάγον Μέρος πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με το εξάγον Μέρος σχετικά με τη διαχείριση των δασμολογικών ποσοστώσεων του εισάγοντος Μέρους. Οι διαβουλεύσεις αυτές αντικαθιστούν τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο ΑΡΘΡΟ301, υπό την προϋπόθεση ότι εκπληρώνουν την απαίτηση που καθορίζεται στην παράγραφο 9 του εν λόγω άρθρου.

ΤΜΗΜΑ 5

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

ΑΡΘΡΟ 34

Διαχείριση διοικητικών σφαλμάτων

Σε περίπτωση σφάλματος εκ μέρους των αρμόδιων αρχών οποιουδήποτε Μέρους σε σχέση με τη σωστή διαχείριση του προτιμησιακού συστήματος εξαγωγών, και ιδίως κατά την εφαρμογή των διατάξεων του Παραρτήματος II (για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας), και εφόσον το σφάλμα αυτό έχει επιπτώσεις στους εισαγωγικούς δασμούς, κάθε Μέρος που υφίσταται τις επιπτώσεις αυτές μπορεί, μετά από συζήτηση του θέματος σε τεχνικό επίπεδο μεταξύ των ενδιαφερομένων Μερών στο πλαίσιο της υποεπιτροπής για τα τελωνεία, τη διευκόλυνση του εμπορίου και τους κανόνες καταγωγής που προβλέπεται στο ΑΡΘΡΟ68, να ζητήσει από την Επιτροπή Εμπορίου να εξετάσει τις δυνατότητες θέσπισης όλων των κατάλληλων μέτρων με σκοπό τη διευθέτηση της κατάστασης. Η απόφαση της Επιτροπής Εμπορίου σχετικά με τα προς θέσπιση κατάλληλα μέτρα λαμβάνεται με συμφωνία των ενδιαφερομένων Μερών.

ΤΜΗΜΑ 6

ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΑΡΘΡΟ 35

Υποεπιτροπή για την πρόσβαση στην αγορά

1. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή για την πρόσβαση στην αγορά, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους εκάστου Μέρους.
2. Η υποεπιτροπή συγκαλείται κατόπιν αιτήσεως ενός Μέρους ή της Επιτροπής Εμπορίου προκειμένου να εξετάσει οποιοδήποτε θέμα το οποίο δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα άλλης υποεπιτροπής και ανακύπτει κατά την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.
3. Τα καθήκοντα της υποεπιτροπής περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:
 - α) την προώθηση των εμπορευματικών συναλλαγών μεταξύ των Μερών, π.χ. μέσω διαβουλεύσεων σχετικά με την επίσπευση και τη διεύρυνση του πεδίου κατάργησης δασμών βάσει της παρούσας συμφωνίας και σχετικά με άλλα ζητήματα, εφόσον ενδείκνυται ·
 - β) την αντιμετώπιση των μη δασμολογικών μέτρων που ενδέχεται να περιστελλούν τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ των Μερών και, εάν ενδείκνυται, την παραπομπή αυτών των θεμάτων στην Επιτροπή Εμπορίου προς εξέταση·

- γ) την παροχή συμβουλών και τη διατύπωση συστάσεων προς την Επιτροπή Εμπορίου σχετικά με τις ανάγκες συνεργασίας επί θεμάτων πρόσβασης στην αγορά·
- δ) την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων και την καταβολή προσπαθειών για την επίλυση κάθε διαφοράς που ενδέχεται να ανακύψει μεταξύ των Μερών σε σχέση με ζητήματα που αφορούν τροποποιήσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ταξινόμησης των εμπορευμάτων, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν μεταβάλλονται οι υποχρεώσεις εκάστου Μέρους βάσει της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 36

Υποεπιτροπή γεωργίας

1. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή γεωργίας, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους του μέρους ΕΕ και εκάστης υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.
2. Η υποεπιτροπή γεωργίας:
 - α) παρακολουθεί και προάγει τη συνεργασία σχετικά με την εφαρμογή και διαχείριση του Τμήματος 4, με στόχο τη διευκόλυνση του εμπορίου γεωργικών προϊόντων μεταξύ των Μερών·
 - β) διευθετεί κάθε αδικαιολόγητο εμπόδιο για το εμπόριο γεωργικών προϊόντων μεταξύ των Μερών·

- γ) πραγματοποιεί διαβουλεύσεις επί θεμάτων που σχετίζονται με το Τμήμα 4 σε συντονισμό με άλλες συναφείς υποεπιτροπές, ομάδες εργασίας ή κάθε άλλο εξειδικευμένο όργανο που προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία·
- δ) αξιολογεί την ανάπτυξη του εμπορίου γεωργικών προϊόντων μεταξύ των Μερών και τις συνέπειες της παρούσας συμφωνίας για τον γεωργικό τομέα εκάστου Μέρους, καθώς και τη λειτουργία των μηχανισμών που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, και συνιστά τη λήψη κάθε ενδεδειγμένου μέτρου στην Επιτροπή Εμπορίου·
- ε) διεκπεραιώνει κάθε πρόσθετη εργασία που της αναθέτει ενδεχομένως η Επιτροπή Εμπορίου, και
- στ) αναφέρεται και υποβάλλει προς εξέταση στην Επιτροπή Εμπορίου τα αποτελέσματα των εργασιών της βάσει της παρούσας παραγράφου.

3. Η υποεπιτροπή γεωργίας συνέρχεται τουλάχιστον άπαξ ετησίως. Οσάκις ανακύπτουν ιδιαίτερες περιστάσεις, μετά από αίτηση ενός Μέρους, η υποεπιτροπή συνεδριάζει κατόπιν συμφωνίας των Μερών, το αργότερο 30 ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης. Η υποεπιτροπή γεωργίας μπορεί επίσης να συνεδριάζει σε διμερές επίπεδο, υπό την προεδρία των αντιπροσώπων του Μέρους που φιλοξενεί την εκάστοτε συνεδρίαση.

4. Όλες οι αποφάσεις της υποεπιτροπής γεωργίας λαμβάνονται με ομοφωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΝΤΑΜΠΙΝΓΚ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΑΡΘΡΟ 37

Γενικές διατάξεις

1. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους βάσει της Συμφωνίας αντιντάμπινγκ, της Συμφωνίας για τις επιδοτήσεις και της Συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με τους κανόνες καταγωγής (στο εξής: «Συμφωνία για τους κανόνες καταγωγής»).
2. Σε περίπτωση εφαρμογής δασμού αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικού μέτρου ή σε περίπτωση αποδοχής ανάληψης υποχρέωσης ως προς τις τιμές, εκ μέρους της αρχής της Κοινότητας των Άνδεων, εξ ονόματος δύο ή περισσότερων χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων, το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο της Κοινότητας των Άνδεων είναι αποκλειστικώς αρμόδιο για τον δικαστικό έλεγχο.
3. Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι δεν εφαρμόζονται συγχρόνως μέτρα αντιντάμπινγκ για το ίδιο προϊόν από περιφερειακές αρχές και εθνικές αρχές. Ο ίδιος κανόνας ισχύει για τα αντισταθμιστικά μέτρα.

Διαφάνεια

1. Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα εμπορικά μέτρα αποκατάστασης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε πλήρη συμμόρφωση με τις συναφείς απαιτήσεις του ΠΟΕ και να στηρίζονται σε διαφανές σύστημα.
2. Αναγνωρίζοντας τα οφέλη της ασφάλειας δικαίου και της προβλεψιμότητας για τους οικονομικούς φορείς, έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι η εγχώρια νομοθεσία του σχετικά με τα εμπορικά μέτρα αποκατάστασης είναι πλήρως συμβατή με τους συναφείς κανόνες του ΠΟΕ.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6.5 της Συμφωνίας αντιντάμπινγκ και του άρθρου 12.4 της Συμφωνίας για τις επιδοτήσεις, έκαστο Μέρος διασφαλίζει, το συντομότερο δυνατό σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία του μετά την επιβολή προσωρινών μέτρων, και, εν πάση περιπτώσει, πριν από τη λήψη οποιασδήποτε τελικής απόφασης, την πλήρη και ουσιαστική κοινολόγηση των υπό εξέταση ουσιωδών πραγματικών περιστατικών τα οποία αποτελούν τη βάση για την απόφαση σχετικά με την εφαρμογή ή μη μέτρων. Οι πληροφορίες αυτές κοινολογούνται εγγράφως, και χορηγείται στους ενδιαφερομένους επαρκής χρόνος για τη διατύπωση τυχόν παρατηρήσεων.
4. Υπό την προϋπόθεση ότι δεν προκαλείται αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διεξαγωγής της έρευνας, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου, η ερευνούσα αρχή παρέχει τη δυνατότητα στον εν λόγω ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του στο πλαίσιο των ερευνών σχετικά με τα εμπορικά μέτρα αποκατάστασης.

ΑΡΘΡΟ 39

Συνεκτίμηση του δημόσιου συμφέροντος

Σύμφωνα με το εγχώριό τους δίκαιο, το μέρος ΕΕ και η Κολομβία παρέχουν την ευκαιρία σε βιομηχανικούς χρήστες και εισαγωγείς του υπό διερεύνηση προϊόντος, καθώς και σε αντιπροσωπευτικές οργανώσεις καταναλωτών, αναλόγως της περιπτώσεως, να υποβάλλουν χρήσιμες για τη διεξαγόμενη έρευνα πληροφορίες. Η ερευνούσα αρχή λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες αυτές στο μέτρο που τις κρίνει χρήσιμες και δεόντως τεκμηριωμένες και εφόσον αυτές υποβλήθηκαν εντός της προθεσμίας που τάσσει το εγχώριο δίκαιο .

ΑΡΘΡΟ 40

Κανόνας του χαμηλότερου δασμού

Το μέρος ΕΕ και η Κολομβία, παρά τα δικαιώματά τους βάσει της Συμφωνίας αντιντάμπινγκ και της Συμφωνίας για τις επιδοτήσεις όσον αφορά την εφαρμογή δασμών αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικών δασμών, θεωρούν επιθυμητό να είναι ο εφαρμοζόμενος δασμός χαμηλότερος από το αντίστοιχο περιθώριο ντάμπινγκ ή επιδότησης, αναλόγως της περιπτώσεως, εφόσον ο χαμηλότερος δασμός θα ήταν επαρκής για την εξάλειψη της βλάβης που προκαλείται στον εγχώριο οικονομικό κλάδο.

ΑΡΘΡΟ 41

Ερευνούσα αρχή

Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος,

- ως «ερευνούσα αρχή» νοείται:
 - α) ως προς την Κολομβία, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ή η διάδοχή του αρχή·
 - β) ως προς το Περού, το Εθνικό Ινστιτούτο Προάσπισης του Ανταγωνισμού και Προστασίας της Διανοητικής Ιδιοκτησίας, ή η διάδοχή του αρχή· και
 - γ) ως προς το μέρος ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 42

Αποκλεισμός από τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών

Ο Τίτλος XII (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο παρόν Τμήμα.

ΤΜΗΜΑ 2

ΠΟΛΥΜΕΡΗ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 43

Γενικές διατάξεις

Έκαστο Μέρος διατηρεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου XIX της ΓΣΔΕ 1994, της Συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης και της Συμφωνίας για τους κανόνες καταγωγής.

ΑΡΘΡΟ 44

Διαφάνεια

Παρά το άρθρο 43, κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους, ένα Μέρος το οποίο κινεί έρευνα ή σκοπεύει να λάβει μέτρα διασφάλισης παρέχει άρραυτα ad hoc έγγραφη γνωστοποίηση όλων των συναφών πληροφοριών, οι οποίες περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με την κίνηση έρευνας για τα μέτρα διασφάλισης, το προκαταρκτικό συμπέρασμα και το τελικό συμπέρασμα της έρευνας.

ΑΡΘΡΟ 45

Μη ταυτόχρονη εφαρμογή μέτρων διασφάλισης

Κανένα Μέρος δεν μπορεί να εφαρμόζει ταυτοχρόνως, σε σχέση με το ίδιο προϊόν:

- α) διμερές μέτρο διασφάλισης δυνάμει του Τμήματος 3 (Διμερής ρήτρα διασφάλισης) του παρόντος κεφαλαίου, και
- β) μέτρο δυνάμει του άρθρου XIX της ΓΣΔΕ 1994 και της Συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης.

ΑΡΘΡΟ 46

Ερευνούσα αρχή

Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, ως «ερευνούσα αρχή» νοείται:

- α) ως προς την Κολομβία, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ή η διάδοχή του αρχή·
- β) ως προς το Περού, το Εθνικό Ινστιτούτο Προάσπισης του Ανταγωνισμού και Προστασίας της Διανοητικής Ιδιοκτησίας, και
- γ) ως προς το μέρος ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 47

Αποκλεισμός από τον μηχανισμό επίλυσης διαφορών

Με εξαίρεση το ΑΡΘΡΟ45, ο Τίτλος XII (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο παρόν Τμήμα.

ΤΜΗΜΑ 3

ΔΙΜΕΡΗΣ ΡΗΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 48

Εφαρμογή διμερούς μέτρου διασφάλισης

1. Παρά το Τμήμα 2 (Πολυμερή μέτρα διασφάλισης), εάν, ως συνέπεια παραχωρήσεων δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, ένα προϊόν καταγωγής Μέρους εισάγεται στο έδαφος άλλου Μέρους σε τόσο αυξημένες ποσότητες, είτε σε απόλυτους αριθμούς είτε σε σχέση με την εγχώρια παραγωγή, και υπό τέτοιες συνθήκες ώστε να προκαλείται ή να υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σοβαρή ζημία σε εγχώριους παραγωγούς ομοειδών ή ευθέως ανταγωνιστικών προϊόντων, το εισάγον Μέρος μπορεί να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, υπό τους όρους και σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο παρόν Τμήμα.

2. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, Μέρος μπορεί να εφαρμόζει μόνο διμερή μέτρα διασφάλισης¹.

ΑΡΘΡΟ 49

Γνωστοποίηση και διαβουλεύσεις

1. Έκαστο Μέρος ειδοποιεί πάραυτα το οικείο εξάγον Μέρος σχετικά με την κίνηση έρευνας και την εφαρμογή προσωρινών και οριστικών μέτρων.
2. Όταν Μέρος θεωρήσει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο ΑΡΘΡΟ48 για την εφαρμογή ή την παράταση της ισχύος οριστικού μέτρου, παρέχει επαρκείς ευκαιρίες για την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων με το θιγόμενο Μέρος, σύμφωνα με τη νομοθεσία εκάστου Μέρους, με σκοπό την εξέταση των διαθέσιμων πληροφοριών, την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την εφαρμογή ή την παράταση της ισχύος ενός μέτρου και την επίτευξη αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης.
3. Οι διαβουλεύσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 αρχίζουν εντός 15 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής από το θιγόμενο Μέρος της πρόσκλησης σε διαβουλεύσεις εκ μέρους της ερευνούσας αρχής.

¹ Ως μεταβατική περίοδος λογίζονται τα 10 έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Για κάθε εμπόρευμα για το οποίο ο πίνακας του Παραρτήματος Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών) του Μέρους που εφαρμόζει το μέτρο προβλέπει περίοδο κατάργησης δασμών 10 ετών και πλέον, ως «μεταβατική περίοδος» λογίζεται η περίοδος κατάργησης δασμών που καθορίζεται στον εν λόγω πίνακα για το συγκεκριμένο εμπόρευμα, συν τρία έτη.

4. Αν δεν εξευρεθεί ικανοποιητική λύση εντός 45 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής από το θιγόμενο Μέρος της πρόσκλησης σε διαβουλεύσεις, το εισάγον Μέρος δύναται να θεσπίζει τα μέτρα για τη διευθέτηση της κατάστασης σύμφωνα με το παρόν Τμήμα.

5. Ένα Μέρος δύναται να εφαρμόζει προσωρινώς διμερές μέτρο διασφάλισης, χωρίς προηγούμενες διαβουλεύσεις.

ΑΡΘΡΟ 50

Τύπος μέτρου

Τα διμερή μέτρα διασφάλισης που εφαρμόζονται από εισάγον Μέρος δυνάμει του άρθρου 48 μπορούν να συνίστανται σε ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) αναστολή της περαιτέρω μείωσης του δασμού επί του οικείου προϊόντος η οποία προβλέπεται στο χρονοδιάγραμμα του εν λόγω Μέρους βάσει του Παραρτήματος I (Πίνακες κατάργησης δασμών), ή
- β) αύξηση του δασμού που επιβαρύνει το οικείο προϊόν σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει τον εφαρμοζόμενο δασμό μάλλον ευνοούμενου κράτους ο οποίος ισχύει για το προϊόν αυτό κατά τον χρόνο λήψης του μέτρου ή τον βασικό δασμολογικό συντελεστή, όπως προσδιορίζεται στο χρονοδιάγραμμα του εν λόγω Μέρους σύμφωνα με το Παράρτημα I (Πίνακες κατάργησης δασμών), λαμβανόμενου υπόψη του μικρότερου δασμού.

Διαδικασία έρευνας

1. Μέρος εφαρμόζει ένα διμερές μέτρο διασφάλισης μόνον έπειτα από τη διεξαγωγή έρευνας από τις αρμόδιες αρχές του σύμφωνα με το άρθρο 3 της Συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης και, προς τον σκοπό αυτό, το εν λόγω άρθρο ενσωματώνεται και καθίσταται αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας, τηρουμένων των αναλογιών.
2. Κάθε έρευνα που διεξάγεται από Μέρος δυνάμει της παραγράφου 1 πρέπει να συνάδει με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 παράγραφος 2 στοιχεία α) και γ) της Συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης και, προς τον σκοπό αυτό, το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία α) και γ) της Συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης ενσωματώνεται και καθίσταται αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας, τηρουμένων των αναλογιών.
3. Επιπλέον της παραγράφου 2, το Μέρος που διεξάγει έρευνα αποδεικνύει επί τη βάσει αντικειμενικών αποδεικτικών στοιχείων την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της αύξησης των εισαγωγών του προϊόντος του εξάγοντος Μέρους και της σοβαρής βλάβης ή του κινδύνου πρόκλησης σοβαρής βλάβης.
4. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του ολοκληρώνουν κάθε τέτοια έρευνα εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στην εγχώρια νομοθεσία του, η οποία δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες από την ημερομηνία κίνησης της έρευνας.

Όροι και διάρκεια ενός μέτρου

1. Κανένα Μέρος δεν μπορεί να εφαρμόσει διμερές μέτρο διασφάλισης:
 - α) παρά μόνο στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που κρίνεται αναγκαίο για την αποτροπή ή την αποκατάσταση σοβαρής βλάβης σύμφωνα με το άρθρο 48,·
 - β) για περίοδο άνω των δύο ετών· η περίοδος αυτή μπορεί κατ' εξαίρεση να παραταθεί για δύο επιπλέον έτη, εφόσον:
 - (i) οι αρμόδιες αρχές του εισάγοντος Μέρους κρίνουν, σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες του άρθρου 51, ότι το μέτρο εξακολουθεί να είναι αναγκαίο για την αποτροπή ή την αποκατάσταση σοβαρής βλάβης σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ48·, και
 - (ii) υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο εγχώριος οικονομικός κλάδος προσαρμόζεται·

η συνολική περίοδος εφαρμογής ενός μέτρου διασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής περιόδου εφαρμογής και της τυχόν παράτασής της, δεν υπερβαίνει τα τέσσερα έτη.
2. Όταν Μέρος περατώνει ένα διμερές μέτρο διασφάλισης, ο δασμολογικός συντελεστής είναι εκείνος ο οποίος, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών), θα έπρεπε να ισχύει εάν δεν είχε ληφθεί το μέτρο.

Προσωρινά μέτρα

1. Σε κρίσιμες περιστάσεις υπό τις οποίες καθυστέρηση θα προκαλούσε βλάβη που θα ήταν δύσκολο να επανορθωθεί, Μέρος μπορεί να εφαρμόσει προσωρινώς ένα διμερές μέτρο διασφάλισης, επί τη βάσει προσωρινού συμπεράσματος ότι υπάρχουν σαφή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι εισαγωγές ενός προϊόντος που κατάγεται από το εξάγων Μέρος έχουν αυξηθεί λόγω της μείωσης ή της κατάργησης δασμών δυνάμει του Παραρτήματος Ι (Πίνακες κατάργησης δασμών) και ότι οι εν λόγω εισαγωγές προκαλούν ή υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσουν σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 48.
2. Η διάρκεια κάθε προσωρινού μέτρου δεν υπερβαίνει τις 200 ημέρες, κατά τη διάρκεια των οποίων το οικείο Μέρος τηρεί τις απαιτήσεις του άρθρου 49 και του άρθρου 51 παράγραφοι 1, 2 και 3.
3. Το οικείο Μέρος επιστρέφει αμέσως κάθε δασμολογική αύξηση που έχει εφαρμοσθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, εάν η έρευνα δεν οδηγήσει στη διαπίστωση ότι πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 48. Η διάρκεια κάθε προσωρινού μέτρου υπολογίζεται ως μέρος της περιόδου που καθορίζεται στο ΑΡΘΡΟ52 παράγραφος 1 στοιχείο β).

ΑΡΘΡΟ 54

Αποζημίωση

1. Μέρος που επιδιώκει να παρατείνει την ισχύ ενός διμερούς μέτρου διασφάλισης πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με το Μέρος τα προϊόντα του οποίου υπόκεινται στο μέτρο προκειμένου να συμφωνήσουν από κοινού επί κατάλληλης αποζημίωσης υπό τη μορφή παραχωρήσεων οι οποίες παράγουν ουσιαστικά ισοδύναμα εμπορικά αποτελέσματα. Το εισάγον Μέρος παρέχει την ευκαιρία για τις εν λόγω διαβουλεύσεις το αργότερο 30 ημέρες μετά την παράταση της ισχύος του διμερούς μέτρου διασφάλισης.
2. Αν οι διαβουλεύσεις βάσει της παραγράφου 1 δεν οδηγήσουν σε συμφωνία για το θέμα της αποζημίωσης εντός 30 ημερών από την προσφορά για την πραγματοποίησή τους, και το εισάγον Μέρος αποφασίσει να παρατείνει την ισχύ του μέτρου διασφάλισης, το Μέρος τα προϊόντα του οποίου υπόκεινται στο μέτρο διασφάλισης δύναται να αναστέλλει την εφαρμογή ουσιαστικά ισοδύναμων παραχωρήσεων έναντι των συναλλαγών του Μέρους που παρέτεινε την ισχύ του μέτρου.

ΑΡΘΡΟ 55

Εκ νέου εφαρμογή μέτρου

Κανένα μέτρο διασφάλισης κατά την έννοια του παρόντος Τμήματος δεν εφαρμόζεται στις εισαγωγές ενός προϊόντος το οποίο έχει ήδη υπαχθεί σε ανάλογο μέτρο κατά το παρελθόν, παρά μόνον άπαξ και για χρονικό διάστημα ίσο με το ήμισυ της παλαιότερης περιόδου εφαρμογής, εφόσον η περίοδος της μη εφαρμογής είναι τουλάχιστον ένα έτος.

Εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹

1. Όταν ένα προϊόν που κατάγεται από τις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων εισέρχεται στο έδαφος των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής καλούμενες «εξόχως απόκεντρες περιοχές ΕΕ»), σε τόσο αυξημένες ποσότητες και υπό τέτοιες συνθήκες ώστε να προκαλεί ή να απειλεί να προκαλέσει σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης των εξόχως απόκεντρων περιοχών ΕΕ, το μέρος ΕΕ, αφού εξετάσει εναλλακτικές λύσεις, δύναται κατ' εξαίρεση να λαμβάνει μέτρα διασφάλισης, η ισχύς των οποίων περιορίζεται στο έδαφος της σχετικής περιοχής ή περιοχών .
2. Τα μέτρα διασφάλισης που θεσπίζονται για εξόχως απόκεντρες περιοχές ΕΕ εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

¹ Κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι οι εξής: Γουαδελούπη, Γαλλική Γουιάνα, Μαρτινίκα, Ρεϋνιόν, Άγιος Μαρτίνος, Αζόρες, Μαδέρα και Κανάριοι Νήσοι. Το παρόν ΑΡΘΡΟ εφαρμόζεται εξίσου σε χώρες ή εδάφη το καθεστώς των οποίων μετατρέπεται σε καθεστώς εξόχως απόκεντρης περιοχής, με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 355 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ισχύ από την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω απόφασης. Σε περίπτωση που μία εξόχως απόκεντρη περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπαχθεί σε διαφορετικό καθεστώς με την προαναφερθείσα διαδικασία, το παρόν ΑΡΘΡΟ δεν θα εφαρμόζεται σε αυτήν από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Το μέρος ΕΕ κοινοποιεί στα υπόλοιπα Μέρη κάθε μεταβολή των εδαφών που θεωρούνται ως εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 57

Αρμόδια αρχή

Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, ως «αρμόδια αρχή» νοείται:

- α) ως προς την Κολομβία, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ή η διάδοχή του αρχή·
- β) ως προς το Περού, το Υπουργείο Εξωτερικού Εμπορίου και Τουρισμού, ή η διάδοχή του αρχή· και
- γ) ως προς το μέρος ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΡΘΡΟ 58

Στόχοι

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία των ζητημάτων διευκόλυνσης των τελωνειακών διαδικασιών και των εμπορικών συναλλαγών στο μεταβαλλόμενο παγκόσμιο εμπορικό περιβάλλον. Τα Μέρη συμφωνούν να ενισχύσουν τη συνεργασία στον συγκεκριμένο τομέα με στόχο να διασφαλίζεται ότι η συναφής νομοθεσία και οι διαδικασίες εκάστου Μέρους καθώς και οι διοικητικές ικανότητες των αντίστοιχων δημόσιων διοικήσεών τους ανταποκρίνονται στους στόχους του αποτελεσματικού ελέγχου και της προώθησης της διευκόλυνσης του εμπορίου.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι θεμιτοί στόχοι δημόσιας πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων όσων συνδέονται με την ασφάλεια και την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης, δεν διακυβεύονται κατά κανένα τρόπο.

ΑΡΘΡΟ 59

Τελωνειακές και συναφείς με το εμπόριο διαδικασίες

1. Έκαστο Μέρος θεσπίζει αποτελεσματικές, διαφανείς και απλουστευμένες διαδικασίες για τη μείωση του κόστους και τη διασφάλιση προβλεψιμότητας για εισαγωγείς και εξαγωγείς.
2. Τα Μέρη συμφωνούν ότι οι αντίστοιχες εμπορικές και τελωνειακές διατάξεις, ρυθμίσεις και διαδικασίες τους βασίζονται:
 - α) σε διεθνείς πράξεις και πρότυπα τα οποία ισχύουν στον τομέα των τελωνείων και του εμπορίου, στα οποία περιλαμβάνονται τα ουσιώδη στοιχεία της Αναθεωρημένης σύμβασης του Κιότο για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών διαδικασιών (στο εξής: «Αναθεωρημένη σύμβαση του Κιότο»), η Διεθνής Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: «Σύμβαση ΕΣ»), το Πλαίσιο προτύπων για την ασφάλεια και τη διευκόλυνση του παγκόσμιου εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (στο εξής: «Πλαίσιο SAFE του ΠΟΤ») και το Υπόδειγμα για τα τελωνειακά δεδομένα του ΠΟΤ (στο εξής: «Υπόδειγμα για τα δεδομένα»).
 - β) στην προστασία και τη διευκόλυνση του εμπορίου μέσω της αποτελεσματικής επιβολής της εφαρμογής και τήρησης νομικών απαιτήσεων.

- γ) σε απαιτήσεις για τους οικονομικούς φορείς οι οποίες πρέπει να είναι εύλογες, να μη συνιστούν διακριτική μεταχείριση και να αποτρέπουν τις πρακτικές απάτης·
- δ) στη χρήση ενιαίου διοικητικού εγγράφου ή ηλεκτρονικού ισοδύναμου του με σκοπό την υποβολή τελωνειακών διασαφήσεων εισαγωγής και εξαγωγής·
- ε) στην εφαρμογή σύγχρονων τελωνειακών πρακτικών, όπως η ανάλυση του κινδύνου, η απλούστευση των διαδικασιών εισόδου και θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, οι εκ των υστέρων έλεγχοι και οι μέθοδοι λογιστικού ελέγχου εταιρειών·
- στ) στην προοδευτική ανάπτυξη συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στην τεχνολογία των πληροφοριών, ώστε να διευκολύνεται η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των οικονομικών φορέων, των τελωνειακών διοικήσεων και άλλων συναφών υπηρεσιών. Προς τον σκοπό αυτό, και στο μέτρο του δυνατού, έκαστο Μέρος καταβάλλει προσπάθεια για την προοδευτική καθιέρωση μονοαπευθυντικής θυρίδας, έτσι ώστε να διευκολύνονται οι πράξεις εξωτερικού εμπορίου·
- ζ) σε κανόνες με τους οποίους διασφαλίζεται ότι οποιαδήποτε κύρωση που επιβάλλεται για παραβιάσεις των τελωνειακών κανονισμών ή των διαδικαστικών απαιτήσεων είναι ανάλογη της παραβίασης και δεν συνεπάγεται διακριτική μεταχείριση και ότι, κατά την εφαρμογή της, δεν καθυστερεί υπέρμετρα τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία·
- η) σε τέλη και επιβαρύνσεις τα οποία είναι εύλογα, δεν υπερβαίνουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σχέση με την εκάστοτε πράξη και δεν υπολογίζονται με γνώμονα την αξία (ad valorem). Δεν επιβάλλονται τέλη και επιβαρύνσεις για προξενικές υπηρεσίες·

- θ) στην κατάργηση οποιασδήποτε απαίτησης για την υποχρεωτική διενέργεια ελέγχων προ της αποστολής ή άλλου ισοδύναμου μέτρου, και
- ι) στην ανάγκη να διασφαλίζεται ότι όλες οι αρμόδιες διοικητικές οντότητες οι οποίες παρεμβαίνουν στον έλεγχο και την υλική επιθεώρηση εμπορευμάτων που προορίζονται για εισαγωγή ή εξαγωγή ασκούν τις δραστηριότητές τους, οσάκις είναι εφικτό, ταυτόχρονα και στον ίδιο τόπο.
3. Για να βελτιωθούν οι μέθοδοι εργασίας, καθώς και για να εξασφαλισθεί η μη διακριτική μεταχείριση, η διαφάνεια, η αποτελεσματικότητα, η ακεραιότητα και η πλήρης απόδοση ευθυνών για τις διάφορες πράξεις, έκαστο Μέρος:
- α) λαμβάνει περαιτέρω μέτρα για τη μείωση, την απλούστευση και την τυποποίηση των δεδομένων και των εγγράφων που ζητούν οι τελωνειακές και άλλες υπηρεσίες·
- β) απλουστεύει τις απαιτήσεις και τις διατυπώσεις οσάκις τούτο είναι δυνατό, σε σχέση με τον άμεσο εκτελωνισμό και τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, παρέχοντας τη δυνατότητα στους εισαγωγείς να προβαίνουν σε εκτελωνισμό χωρίς να καταβάλλουν δεσμούς, υπό την προϋπόθεση της σύστασης εγγύησης σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία, προκειμένου να διασφαλίζεται η τελική πληρωμή δασμών, τελών και επιβαρύνσεων·
- γ) παρέχει αποτελεσματικές, ταχείες, επί ίσοις όροις και εύκολα προσβάσιμες διαδικασίες για την κατοχύρωση του δικαιώματος προσφυγής κατά τελωνειακών διοικητικών αποφάσεων που επηρεάζουν τις εισαγωγές, τις εξαγωγές ή τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων. Οι διαδικασίες είναι εύκολα προσβάσιμες, ακόμη και για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ, και

- δ) εξασφαλίζει ότι τηρούνται τα υψηλότερα πρότυπα ακεραιότητας, μέσω της εφαρμογής μέτρων που αντανακλούν τις αρχές των σχετικών διεθνών συμβάσεων και πράξεων στον συγκεκριμένο τομέα.

ΑΡΘΡΟ 60

Εκ των προτέρων έκδοση αποφάσεων

1. Κατόπιν έγγραφου αιτήματος και πριν από την εισαγωγή ενός εμπορεύματος στο έδαφός του, έκαστο Μέρος εκδίδει εγγράφως, μέσω των αρμόδιων αρχών του, εκ των προτέρων αποφάσεις, σύμφωνα με τις εγχώριες νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις, σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη, την καταγωγή ή οποιοδήποτε άλλο συναφές θέμα το οποίο ενδεχομένως συμφωνείται από τα Μέρη.
2. Με την επιφύλαξη των τυχόν απαιτήσεων περί εμπιστευτικότητας στο δίκαιό του, έκαστο Μέρος δημοσιεύει, στο μέτρο του δυνατού με ηλεκτρονικά μέσα, τις εκ των προτέρων αποφάσεις του για τη δασμολογική κατάταξη και οποιοδήποτε άλλο συναφές θέμα το οποίο ενδεχομένως συμφωνείται από τα Μέρη.
3. Για να διευκολύνονται οι εμπορικές συναλλαγές, τα Μέρη περιλαμβάνουν στον διμερή τους διάλογο τακτικές επικαιροποιήσεις όσον αφορά αλλαγές της αντίστοιχης νομοθεσίας τους για τα ζητήματα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Όλα τα διαδικαστικά ζητήματα που σχετίζονται με την έκδοση εκ των προτέρων αποφάσεων ρυθμίζονται από την εγχώρια νομοθεσία εκάστου Μέρους, σε συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα του ΠΟΤ. Οι εν λόγω διαδικασίες δημοσιεύονται και διατίθενται στο κοινό.

ΑΡΘΡΟ 61

Διαχείριση κινδύνων

1. Έκαστο Μέρος εφαρμόζει συστήματα διαχείρισης κινδύνων προκειμένου να είναι σε θέση οι τελωνειακές του αρχές να επικεντρώνουν τις ελεγκτικές τους εργασίες σε πράξεις υψηλού κινδύνου και να επισπεύδεται η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων χαμηλού κινδύνου.
2. Το εισάγον Μέρος λαμβάνει υπόψη τις προσπάθειες που καταβάλλει το εξάγον Μέρος σε σχέση με την ασφάλεια της αλυσίδας εμπορικού εφοδιασμού.
3. Τα Μέρη εργάζονται από κοινού με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τεχνικές διαχείρισης κινδύνων τις οποίες εφαρμόζουν οι τελωνειακές αρχές εκάστου Μέρους, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών, και, οσάκις είναι αναγκαίο, προβαίνουν στη μεταφορά γνώσεων.

ΑΡΘΡΟ 62

Εγκεκριμένος οικονομικός φορέας

Τα Μέρη προάγουν την εφαρμογή του «εγκεκριμένου οικονομικού φορέα» (στο εξής: «ΕΟΦ») με βάση το πλαίσιο SAFE του ΠΟΤ. Τα Μέρη χορηγούν καθεστώς ασφαλείας ΕΟΦ και εμπορικές διευκολύνσεις σε φορείς οι οποίες εκπληρώνουν τα τελωνειακά πρότυπα ασφάλειας τα οποία προβλέπει η εγχώρια νομοθεσία τους.

ΑΡΘΡΟ 63

Διαμετακόμιση

1. Τα Μέρη εξασφαλίζουν την ελευθερία διαμετακόμισης από το έδαφός τους μέσω της πλέον κατάλληλης για τη διαμετακόμιση διαδρομής.
2. Τυχόν περιορισμοί, έλεγχοι ή απαιτήσεις αποβλέπουν σε θεμιτό στόχο δημόσιας τάξης, δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι αναλογικά και εφαρμόζονται ομοιόμορφα.
3. Με την επιφύλαξη του θεμιτού τελωνειακού ελέγχου και εποπτείας των διαμετακομιζόμενων εμπορευμάτων, τα Μέρη επιφυλάσσουν στα εμπορεύματα που διαμετακομίζονται από ή προς το έδαφος οποιουδήποτε Μέρους μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με τη μεταχείριση που επιφυλάσσουν στα εμπορεύματα που διαμετακομίζονται διαμέσου του εδάφους τους.

4. Τα Μέρη θέτουν σε λειτουργία καθεστώτα μεταφοράς υπό τελωνειακό έλεγχο, τα οποία επιτρέπουν τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων χωρίς καταβολή δασμών ή άλλων επιβαρύνσεων, υπό την προϋπόθεση της παροχής κατάλληλης εγγύησης.
5. Τα Μέρη προωθούν περιφερειακές ρυθμίσεις διαμετακόμισης με σκοπό τη μείωση των εμποδίων στο εμπόριο.
6. Τα Μέρη βασίζονται στα διεθνή πρότυπα και μέσα για τη διαμετακόμιση και τα χρησιμοποιούν.
7. Τα Μέρη εξασφαλίζουν τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών στο έδαφός τους για τη διευκόλυνση της διαμετακόμισης και την προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 64

Σχέσεις με την επιχειρηματική κοινότητα

Τα Μέρη συμφωνούν:

- α) να διασφαλίζουν ότι όλες οι νομοθετικές διατάξεις και οι διαδικασίες του τελωνειακού τομέα, καθώς επίσης και οι δασμοί, τα τέλη και οι επιβαρύνσεις δημοσιοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού με ηλεκτρονικά μέσα, μαζί με τις εξηγήσεις που είναι ενδεχομένως απαραίτητες·

- β) ότι πρέπει να μεσολαβεί, στο μέτρο του δυνατού, εύλογο χρονικό διάστημα μεταξύ της δημοσίευσης των νέων ή τροποποιημένων νομοθετικών διατάξεων ή διαδικασιών του τελωνειακού τομέα, καθώς και των δασμών, τελών και επιβαρύνσεων, και της έναρξης της ισχύος τους·
- γ) να παρέχουν την ευκαιρία στην επιχειρηματική κοινότητα να διατυπώνει τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις και τις διαδικασίες του τελωνειακού τομέα. Προς τον σκοπό αυτό, έκαστο Μέρος θεσπίζει μηχανισμούς για την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων μεταξύ της δημόσιας διοίκησής του και της επιχειρηματικής κοινότητας·
- δ) να δημοσιοποιούν τις σχετικές ανακοινώσεις διοικητικής φύσης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων και των διαδικασιών εισόδου των οργανισμών, των ωρών και των διαδικασιών λειτουργίας των τελωνείων σε λιμένες και σε σημεία διέλευσης των συνόρων, καθώς και των υπηρεσιών που παρέχουν συναφείς πληροφορίες·
- ε) να προάγουν τη συνεργασία μεταξύ φορέων και συναφών αρχών που ασχολούνται με εμπορικά θέματα, με την εφαρμογή μη αυθαίρετων και υποκείμενων σε δημοσιότητα διαδικασιών, με στόχο την πάταξη της απάτης και των λοιπών παράνομων δραστηριοτήτων, την ενίσχυση της ασφάλειας της αλυσίδας εφοδιασμού και τη διευκόλυνση του εμπορίου· και
- στ) να εξασφαλίζουν ότι οι αντίστοιχες τελωνειακές και συναφείς απαιτήσεις και διαδικασίες τους εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εμπορικής κοινότητας, ακολουθούν τις βέλτιστες πρακτικές και περιορίζουν, στον ελάχιστο δυνατό βαθμό, το εμπόριο.

ΑΡΘΡΟ 65

Δασμολογητέα αξία

Η Συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VII της ΓΣΔΕ 1994 (στο εξής: «Συμφωνία για τη δασμολογητέα αξία») διέπει τους κανόνες για τη δασμολογητέα αξία που εφαρμόζονται στο εκατέρωθεν εμπόριο μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 66

Τελωνειακή συνεργασία

1. Τα Μέρη προωθούν και διευκολύνουν την συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων τελωνειακών τους υπηρεσιών προκειμένου να εξασφαλίζουν την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και, ειδικότερα, να εγγυηθούν την απλούστευση των τελωνειακών διαδικασιών και να διευκολύνουν το νόμιμο εμπόριο, διατηρώντας ταυτόχρονα τις ελεγκτικές τους ικανότητες.
2. Η συνεργασία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα εξής:
 - α) ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με την τελωνειακή νομοθεσία, τις διαδικασίες και τις τεχνικές, στους ακόλουθους τομείς:
 - (i) απλούστευση και εκσυγχρονισμός των τελωνειακών διαδικασιών, και

(ii) σχέσεις με την επιχειρηματική κοινότητα·

β) ανάπτυξη κοινών πρωτοβουλιών σε αμοιβαία συμφωνημένους τομείς, και

γ) προώθηση του συντονισμού μεταξύ σχετικών υπηρεσιών.

3. Η συνεργασία στον τομέα της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από τις τελωνειακές αρχές υλοποιείται σύμφωνα με τον Τίτλο VII (Διανοητική ιδιοκτησία).

ΑΡΘΡΟ 67

Αμοιβαία συνδρομή

Οι δημόσιες διοικήσεις των Μερών παρέχουν αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος V (Αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα).

Υποεπιτροπή για τα τελωνεία, τη διευκόλυνση του εμπορίου και τους κανόνες καταγωγής

1. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή για τα τελωνεία, τη διευκόλυνση του εμπορίου και τους κανόνες καταγωγής, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους εκάστου Μέρους. Η υποεπιτροπή συνεδριάζει σε ημερομηνία και με την ημερήσια διάταξη που συμφωνούν εκ των προτέρων τα Μέρη, και η προεδρία της ασκείται εκ περιτροπής επί ένα έτος από έκαστο Μέρος. Η υποεπιτροπή αναφέρεται στην Επιτροπή Εμπορίου.
2. Η υποεπιτροπή, μεταξύ άλλων :
 - α) παρακολουθεί την εφαρμογή και τη διαχείριση του παρόντος Κεφαλαίου και του Παραρτήματος II (Για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας)·
 - β) αποτελεί φόρουμ διαβουλεύσεων και συζήτησης για όλα τα τελωνειακά θέματα, ιδίως δε για τις τελωνειακές διαδικασίες, τη δασμολογητέα αξία, τα δασμολογικά καθεστώτα, τη δασμολογική ονοματολογία, την τελωνειακή συνεργασία και την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα·
 - γ) αποτελεί φόρουμ διαβουλεύσεων και συζήτησης θεμάτων που αφορούν τους κανόνες καταγωγής και τη διοικητική συνεργασία·

- δ) προωθεί τη συνεργασία στον τομέα της ανάπτυξης, της εφαρμογής και επιβολής της εφαρμογής των τελωνειακών διαδικασιών, της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής σε τελωνειακά θέματα, των κανόνων καταγωγής και της διοικητικής συνεργασίας·
- ε) υποβάλλει στην Επιτροπή Εμπορίου προς έγκριση προτάσεις για τροποποιήσεις του Παραρτήματος II (Για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής « και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας)·
- στ) αποτελεί φόρουμ διαβουλεύσεων και συζήτησης αιτήσεων για τη σώρευση καταγωγής σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του Παραρτήματος II (Για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής « και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας)·
- ζ) καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη αμοιβαία ικανοποιητικών λύσεων σε περίπτωση που ανακύψουν διαφορές μεταξύ των Μερών μετά από διαδικασία εξακρίβωσης διεξαχθείσα βάσει του άρθρου 31 του Παραρτήματος II (Για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής «και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας)· και
- η) καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη αμοιβαία ικανοποιητικών λύσεων σε περίπτωση που ανακύψουν διαφορές μεταξύ των Μερών σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη εμπορευμάτων. Αν το θέμα δεν διευθετηθεί μέσω των εν λόγω διαβουλεύσεων, παραπέμπεται στην επιτροπή του εναρμονισμένου συστήματος του ΠΟΤ. Οι εν λόγω αποφάσεις είναι δεσμευτικές για τα εμπλεκόμενα Μέρη.

3. Τα Μέλη δύνανται να συμφωνήσουν για την πραγματοποίηση ειδικών συνεδριάσεων για θέματα τελωνειακής συνεργασίας ή κανόνων καταγωγής και αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής.

ΑΡΘΡΟ 69

Τεχνική βοήθεια σχετικά με τη διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών και του εμπορίου

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της τεχνικής συνδρομής σχετικά με τη διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών και του εμπορίου ενόψει της τήρησης των δεσμεύσεων που καθορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο.

2. Τα Μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται ειδικά, αλλά όχι αποκλειστικά, επί των ακόλουθων θεμάτων:

- α) αναβάθμιση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ των Μερών·
- β) παροχή εμπειρογνώσιας και ανάπτυξη ικανοτήτων σχετικά με νομοθετικά και τεχνικά θέματα, με στόχο την ανάπτυξη και την επιβολή της εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας·
- γ) εφαρμογή σύγχρονων τελωνειακών τεχνικών, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση κινδύνων, η εκ των προτέρων έκδοση δεσμευτικών αποφάσεων, η δασμολογητέα αξία, η απλούστευση των διαδικασιών εισόδου και θέσης των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, οι εκ των υστέρων έλεγχοι, καθώς και οι μέθοδοι λογιστικού ελέγχου των εταιρειών και των ΕΟΦ·

- δ) καθιέρωση διαδικασιών και πρακτικών οι οποίες να αντανakλούν, στο μέτρο του εφικτού, διεθνείς νομικές πράξεις και πρότυπα που ισχύουν στον τελωνειακό και τον εμπορικό τομέα, όπως κανόνες του ΠΟΕ και νομικές πράξεις και πρότυπα του ΠΟΤ, π.χ. η Αναθεωρημένη σύμβαση του Κιότο και το πλαίσιο SAFE του ΠΟΤ, και
- ε) απλούστευση, εναρμόνιση και αυτοματισμός των τελωνειακών διαδικασιών.

ΑΡΘΡΟ 70

Εφαρμογή

Οι διατάξεις του άρθρου 59 παράγραφος 2 στοιχείο στ) και του άρθρου 60 τίθενται σε ισχύ ως προς το Περού δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΑΡΘΡΟ 71

Στόχοι

Οι στόχοι του παρόντος κεφαλαίου είναι οι εξής:

- α) η διευκόλυνση και αύξηση των εμπορευματικών συναλλαγών και η απόκτηση ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά από τα Μέρη, μέσω της βελτίωσης της εφαρμογής της Συμφωνίας του ΠΟΕ για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο (στο εξής: «Συμφωνία ΤΕΕ»).
- β) η αποτροπή της δημιουργίας και η ενθάρρυνση της εξάλειψης των περιττών τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο, και
- γ) η αναβάθμιση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών σε θέματα που υπάγονται στο παρόν Κεφάλαιο.

ΑΡΘΡΟ 72

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, εφαρμόζονται οι ορισμοί του Παραρτήματος 1 της Συμφωνίας ΤΕΕ.
2. Εφαρμόζονται, επίσης, οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - ως «μη μόνιμη σήμανση» νοείται η επίθεση πληροφοριών επί ενός προϊόντος με τη χρήση αυτοκόλλητων, κρεμάμενων ή άλλου είδους ετικετών οι οποίες είναι δυνατό να αφαιρεθούν ή με τον εγκλεισμό των πληροφοριών στη συσκευασία του προϊόντος·
 - ως «μόνιμη σήμανση» νοείται η επίθεση πληροφοριών επί ενός προϊόντος μέσω της μόνιμης ενσωμάτωσής τους σε αυτό, π.χ. με εκτύπωση, ράψιμο, χάραξη ή άλλη παρόμοια μέθοδο.

ΑΡΘΡΟ 73

Σχέση με τη συμφωνία ΤΕΕ

Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της Συμφωνίας ΤΕΕ, η οποία ενσωματώνεται και καθίσταται αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας, τηρουμένων των αναλογιών.

ΑΡΘΡΟ 74

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται στην κατάρτιση, τη θέσπιση και την εφαρμογή τεχνικών κανονισμών, προτύπων και διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν τροποποιήσεών τους και προσθηκών σε αυτά, που ενδέχεται να επηρεάσουν τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ των Μερών.
2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στα εξής:
 - α) προδιαγραφές προμηθειών που έχουν καταρτισθεί από κρατικούς φορείς για τις απαιτήσεις παραγωγής ή κατανάλωσης των εν λόγω φορέων, και
 - β) υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα.

Συνεργασία και διευκόλυνση του εμπορίου

1. Τα Μέρη συμφωνούν ότι η συνεργασία μεταξύ των αρχών και των φορέων, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, που ασχολούνται με τους τεχνικούς κανονισμούς, την τυποποίηση, την εκτίμηση της συμμόρφωσης, τη διαπίστευση, τη μετρολογία, τον έλεγχο των συνόρων και την επιτήρηση των αγορών, είναι σημαντική για τη διευκόλυνση του εμπορίου μεταξύ των Μερών. Προς τον σκοπό αυτό, τα Μέρη δεσμεύονται:
 - α) να εντατικοποιήσουν την εκατέρωθεν συνεργασία με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές τους και την αύξηση της γνώσης και της κατανόησης των αντίστοιχων συστημάτων τους·
 - β) να προσδιορίσουν, να αναπτύξουν και να προαγάγουν πρωτοβουλίες για τη διευκόλυνση του εμπορίου, λαμβανομένης υπόψη της πείρας εκάστου Μέρους. Οι πρωτοβουλίες αυτές είναι δυνατό, επί παραδείγματι, να περιλαμβάνουν:
 - (i) την ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και δεδομένων, επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία και τη χρήση ορθών κανονιστικών πρακτικών·
 - (ii) την απλούστευση των διαδικασιών πιστοποίησης και των διοικητικών απαιτήσεων που θεσπίζονται με κανονισμό σχετικά με πρότυπα ή με τεχνικό κανονισμό, και την κατάργηση των υποχρεώσεων εγγραφής σε μητρώο ή προηγούμενης έγκρισης οι οποίες είναι περιττές με βάση τις διατάξεις της Συμφωνίας ΤΕΕ·

- (iii) την καταβολή προσπαθειών ενόψει μιας πιθανής σύγκλισης, ευθυγράμμισης ή καθιέρωσης ισοδυναμίας των τεχνικών κανονισμών και των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης. Η ισοδυναμία δεν συνεπάγεται εκ προοιμίου κανενός είδους υποχρέωση για τα Μέρη, εκτός αν έχει συμφωνηθεί ρητώς άλλως ·
- (iv) την εξέταση, στο πλαίσιο μιας μελλοντικής αναθεώρησης του κανονιστικού πλαισίου, της δυνατότητας χρησιμοποίησης της διαπίστευσης ή του διορισμού ως μεθόδου για την αναγνώριση των φορέων εκτίμησης της συμμόρφωσης που εδρεύουν στο έδαφος άλλου Μέρους, και
- (v) την προώθηση και τη διευκόλυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ συναφών κρατικών ή ιδιωτικών φορέων των Μερών.

2. Όταν ένα Μέρος κατακρατεί σε λιμένα εισόδου εμπορεύματα που κατάγονται από το έδαφος άλλου Μέρους λόγω εικαζόμενης μη συμμόρφωσης με τεχνικό κανονισμό, το Μέρος που κατακρατεί τα εμπορεύματα γνωστοποιεί αμελλητί στον εισαγωγέα τους λόγους της κατακράτησης.

3. Μέρος, κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους, λαμβάνει δεόντως υπόψη τις προτάσεις του εν λόγω άλλου Μέρους για συνεργασία κατ' εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 76

Τεχνικοί κανονισμοί

1. Τα Μέρη χρησιμοποιούν διεθνή πρότυπα ως βάση για την κατάρτιση των τεχνικών τους κανονισμών, εκτός αν τα διεθνή αυτά πρότυπα είναι αναποτελεσματικά ή ατελέσφορα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου θεμιτού στόχου. Μέρος, κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους, γνωστοποιεί τους λόγους για τους οποίους δεν χρησιμοποίησε διεθνή πρότυπα ως βάση για την κατάρτιση των τεχνικών του κανονισμών.
2. Κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους το οποίο ενδιαφέρεται να επεξεργασθεί έναν παρόμοιο τεχνικό κανονισμό, και προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι οικονομίες κλίμακας, Μέρος παρέχει, στο μέτρο του δυνατού, στο αιτούν Μέρος κάθε πληροφορία, τεχνική μελέτη, εκτίμηση κινδύνου ή άλλο διαθέσιμο συναφές έγγραφο, με εξαίρεση τις πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα, επί των οποίων το εν λόγω Μέρος στηρίχθηκε για την επεξεργασία του εκάστοτε τεχνικού κανονισμού.

ΑΡΘΡΟ 77

Πρότυπα

1. Έκαστο Μέρος δεσμεύεται:

- α) να διατηρεί αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των κανονιστικών αρχών του και των οργανισμών τυποποίησης που διαθέτει·
- β) να εφαρμόζει την απόφαση της επιτροπής για τις αρχές που διέπουν την ανάπτυξη διεθνών προτύπων, οδηγιών και συστάσεων σε σχέση με τα άρθρα 2, 5 και με το Παράρτημα 3 της Συμφωνίας που εγκρίθηκε από την επιτροπή του ΠΟΕ για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, στις 13 Νοεμβρίου 2000, όταν εξετάζει κατά πόσον υφίσταται ένα διεθνές πρότυπο, οδηγία ή σύσταση κατά την έννοια των άρθρων 2 και 5 και του Παραρτήματος 3 της Συμφωνίας ΤΕΕ·
- γ) να παροτρύνει τους οικείους φορείς τυποποίησης να συνεργάζονται με τους συναφείς φορείς τυποποίησης άλλου Μέρους στο πλαίσιο διεθνών εργασιών τυποποίησης. Η συνεργασία αυτής της μορφής είναι δυνατό να αναπτύσσεται σε διεθνείς φορείς τυποποίησης ή σε περιφερειακό επίπεδο κατόπιν προσκλήσεως του αντίστοιχου φορέα τυποποίησης ή μέσω μνημονίων συμφωνίας με στόχο, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη κοινών προτύπων·
- δ) να ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικά με τη χρησιμοποίηση προτύπων από τα Μέρη σε συνάρτηση με τεχνικούς κανονισμούς και να διασφαλίζει, στο μέτρο του δυνατού, ότι τα πρότυπα δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα·

- ε) να ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους τυποποίησης εκάστου Μέρους και στον βαθμό στον οποίον τα διεθνή, περιφερειακά ή κατώτερα του περιφερειακού επιπέδου πρότυπα χρησιμεύουν ως βάση για την κατάρτιση των εθνικών προτύπων, και
 - στ) να ανταλλάσσει γενικού τύπου πληροφορίες σχετικά με συμφωνίες συνεργασίας που συνάπτονται με τρίτες χώρες για θέματα τυποποίησης.
2. Έκαστο Μέρος συνιστά στους μη κρατικούς φορείς τυποποίησης που εδρεύουν στο έδαφός του να τηρούν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 78

Εκτίμηση της συμμόρφωσης και διαπίστευση

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι υπάρχει ένα ευρύ φάσμα μηχανισμών για να διευκολύνεται η αποδοχή, στο έδαφος ενός Μέρους, των αποτελεσμάτων των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης οι οποίες διεξάγονται στο έδαφος ενός άλλου Μέρους. Αντιστοίχως, τα Μέρη δύνανται να συμφωνούν :
- α) σχετικά με την αποδοχή δήλωσης συμμόρφωσης του προμηθευτή·
 - β) σχετικά με την αποδοχή των αποτελεσμάτων των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης των φορέων που εδρεύουν στο έδαφος άλλου Μέρους·

- γ) ότι ένας φορέας εκτίμησης της συμμόρφωσης ο οποίος εδρεύει στο έδαφος ενός Μέρους δύναται να συνάπτει συμφωνίες οικειοθελούς αναγνώρισης με έναν φορέα εκτίμησης της συμμόρφωσης ο οποίος εδρεύει στο έδαφος άλλου Μέρους για την αποδοχή των αποτελεσμάτων των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης που αυτός εφαρμόζει·
- δ) σχετικά με τον διορισμό φορέων εκτίμησης της συμμόρφωσης που εδρεύουν στο έδαφος άλλου Μέρους, και
- ε) σχετικά με τη θέσπιση διαδικασιών διαπίστευσης για την αναγνώριση των φορέων εκτίμησης της συμμόρφωσης που εδρεύουν στο έδαφος άλλου Μέρους.

2. Προς τον σκοπό αυτό, τα Μέρη δεσμεύονται:

- α) να διασφαλίζουν τη δυνατότητα συμμετοχής στον ανταγωνισμό των μη κρατικών φορέων που ασχολούνται με την εκτίμηση της συμμόρφωσης·
- β) να προάγουν την αποδοχή, στο πλαίσιο μεθόδων εκτίμησης της συμμόρφωσης, των αποτελεσμάτων που εκδίδουν φορείς αναγνωρισμένοι βάσει πολυμερούς συμφωνίας διαπίστευσης ή βάσει συμφωνίας συναφθείσας μεταξύ μερικών εκ των αντίστοιχων φορέων εκτίμησης της συμμόρφωσης των Μερών·
- γ) να εξετάσουν τη σκοπιμότητα έναρξης διαπραγματεύσεων με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών για τη διευκόλυνση της αποδοχής στις επικράτειές τους των αποτελεσμάτων των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης που διεξάγονται από φορείς οι οποίοι εδρεύουν στο έδαφος άλλου Μέρους, οσάκις τούτο έγκειται προς το συμφέρον των Μερών και είναι δικαιολογημένο από οικονομική άποψη, και

- δ) να ενθαρρύνουν τους φορείς εκτίμησης της συμμόρφωσης του κάθε Μέρους να συμμετέχουν σε συμφωνίες με τους φορείς εκτίμησης της συμμόρφωσης άλλου Μέρους για την αποδοχή των αποτελεσμάτων της εκτίμησης της συμμόρφωσης.

ΑΡΘΡΟ 79

Διαφάνεια και διαδικασίες γνωστοποίησης

1. Έκαστο Μέρος διαβιβάζει ηλεκτρονικώς στα σημεία επαφής που καθορίζονται στο άρθρο 10 της Συμφωνίας ΤΕΕ, είτε απευθείας είτε μέσω της Γραμματείας του ΠΟΕ, τους τεχνικούς κανονισμούς και τις διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης που σκοπεύει να θεσπίσει ή που θέσπισε με σκοπό την αντιμετώπιση κατεπειγόντων προβλημάτων ασφάλειας, υγείας, προστασίας του περιβάλλοντος ή εθνικής ασφάλειας, προβλήματα τα οποία έχουν ήδη ανακύψει ή υπάρχει κίνδυνος να ανακύψουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συμφωνίας ΤΕΕ. Η ηλεκτρονική διαβίβαση τεχνικών κανονισμών και διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης περιλαμβάνουν ηλεκτρονικό σύνδεσμο προς το πλήρες κείμενο ή αντίγραφο του πλήρους κειμένου του εγγράφου που αποτελεί αντικείμενο της γνωστοποίησης.
2. Έκαστο Μέρος δημοσιεύει ή διαβιβάζει ηλεκτρονικώς επίσης τα σχέδια ή τις προτάσεις για τη θέσπιση τεχνικών κανονισμών και διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης ή αυτών που θέσπισε με σκοπό την αντιμετώπιση κατεπειγόντων προβλημάτων ασφάλειας, υγείας, προστασίας του περιβάλλοντος ή εθνικής ασφάλειας, τα οποία προβλήματα έχουν ήδη ανακύψει ή υπάρχει κίνδυνος να ανακύψουν, σε συμμόρφωση με το τεχνικό περιεχόμενο των συναφών διεθνών προτύπων.

3. Κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2, έκαστο Μέρος χορηγεί χρονικό διάστημα τουλάχιστον 60 ημερών, και όταν είναι εφικτό 90 ημερών, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής διαβίβασης των προτεινόμενων τεχνικών κανονισμών και διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης, ούτως ώστε τα άλλα Μέρη και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι να δύνανται να υποβάλλουν γραπτές παρατηρήσεις. Τα Μέρη αξιολογούν ευνοϊκά κάθε εύλογο αίτημα για παράταση της προθεσμίας που έχει ταχθεί για την υποβολή παρατηρήσεων.
4. Τα Μέρη λαμβάνουν υπόψη καταλλήλως τις παρατηρήσεις που τους υποβάλλουν άλλα Μέρη όταν ένας προτεινόμενος τεχνικός κανονισμός υποβάλλεται σε δημόσια διαβούλευση και, κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους, παρέχουν γραπτές απαντήσεις στις παρατηρήσεις του εν λόγω άλλου Μέρους.
5. Έκαστο Μέρος δημοσιεύει ή θέτει στη διάθεση του κοινού, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, τις απαντήσεις του σε σημαντικές παρατηρήσεις που του έχουν υποβληθεί, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του τελικού τεχνικού κανονισμού ή της διαδικασίας εκτίμησης της συμμόρφωσης.
6. Έκαστο Μέρος παρέχει, κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους, πληροφορίες σχετικά με τεχνικό κανονισμό ή διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης που έχει θεσπίσει ή προτίθεται να θεσπίσει.
7. Το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της δημοσίευσης και της θέσης σε ισχύ τεχνικών κανονισμών και διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των έξι μηνών, εκτός αν δεν είναι εφικτή η επίτευξη των επιδιωκόμενων θεμιτών στόχων εντός του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Τα Μέρη αξιολογούν ευνοϊκά κάθε εύλογο αίτημα για παράταση της εν λόγω προθεσμίας.

8. Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι όλοι οι τεχνικοί κανονισμοί και οι διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης που θεσπίζονται και τίθενται σε ισχύ είναι στη διάθεση του κοινού σε δωρεάν επίσημο δικτυακό τόπο, κατά τρόπον ώστε να είναι ευχερής ο εντοπισμός τους και η πρόσβαση σε αυτά. Εάν ενδείκνυται, διατίθενται επίσης, εφόσον υπάρχουν, οδηγοί σχετικά με την εφαρμογή τεχνικών κανονισμών.

ΑΡΘΡΟ 80

Έλεγχος των συνόρων και επιτήρηση των αγορών

Τα Μέρη δεσμεύονται:

- α) να ανταλλάσσουν πληροφορίες και εμπειρίες σχετικά με τις δραστηριότητές τους στους τομείς του ελέγχου των συνόρων και της επιτήρησης των αγορών, εκτός εάν η σχετική τεκμηρίωση είναι απόρρητη, και
- β) να διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητές τους στους τομείς του ελέγχου των συνόρων και της επιτήρησης των αγορών ασκούνται από τις αρμόδιες προς τούτο αρχές, οι οποίες, για τον σκοπό αυτό, δύνανται να χρησιμοποιούν διαπιστευμένους, διορισμένους ή εξουσιοδοτημένους φορείς, αποφεύγοντας συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των φορέων αυτών και των οικονομικών φορέων που υπόκεινται σε έλεγχο ή επιτήρηση.

Σήμανση και τοποθέτηση ετικέτας

1. Οσάκις Μέρος απαιτεί υποχρεωτική σήμανση ή τοποθέτηση ετικέτας σε προϊόντα, ισχύουν τα ακόλουθα:
 - α) η μόνιμη σήμανση ή τοποθέτηση ετικέτας είναι υποχρεωτική μόνον εφόσον οι σχετικές πληροφορίες είναι χρήσιμες για τους καταναλωτές ή τους χρήστες του προϊόντος ή για την επισήμανση ότι το προϊόν ανταποκρίνεται σε υποχρεωτικές τεχνικές προδιαγραφές·
 - β) είναι δυνατό να απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες επί της συσκευασίας του προϊόντος με τη χρήση μη μόνιμων ετικετών, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της επιτήρησης της αγοράς από τις αρμόδιες αρχές·
 - γ) σε σχέση με τις πληροφορίες για τις οποίες γίνεται λόγος στο στοιχείο β), κατά την επανεξέταση των εφαρμοστέων κανόνων, το εκάστοτε Μέρος εξετάζει τη δυνατότητα να απαιτείται η με άλλους τρόπους παροχή των πληροφοριών αυτών·
 - δ) το οικείο Μέρος δεν απαιτεί την έγκριση, καταχώρηση ή πιστοποίηση ετικετών ή σημάνσεων ως προϋπόθεση για την πώληση του εκάστοτε προϊόντος στην αγορά του, εκτός αν τούτο είναι αναγκαίο λόγω κινδύνου να προκληθεί βλάβη από το προϊόν στην υγεία ή τη ζωή ανθρώπων, ζώων ή φυτών, στο περιβάλλον ή στην εθνική ασφάλεια. Το παρόν στοιχείο ισχύει με την επιφύλαξη τυχόν μέτρων τα οποία Μέρος θεσπίζει δυνάμει της εγχώριας νομοθεσίας του για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης των ετικετών με υποχρεωτικές προδιαγραφές, καθώς και των μέτρων που λαμβάνονται για τον έλεγχο πρακτικών που ενδέχεται να παραπλανήσουν τους καταναλωτές·

- ε) όταν ένα Μέρος απαιτεί τη χρήση αναγνωριστικού αριθμού από τους οικονομικούς φορείς, ο αριθμός αυτός πρέπει να χορηγείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση ·
- στ) υπό την προϋπόθεση ότι δεν προκαλείται παρανόηση, αντίφαση ή σύγχυση σε σχέση με τις πληροφορίες που απαιτούνται στη χώρα προορισμού των εμπορευμάτων, το εν λόγω Μέρος επιτρέπει:
- (i) την παροχή πληροφοριών σε άλλες γλώσσες επιπλέον της γλώσσας που απαιτείται στη χώρα προορισμού των εμπορευμάτων·
 - (ii) τη χρήση διεθνούς ονοματολογίας, εικονογράμματος, συμβόλου ή γραφήματος, και
 - (iii) την παροχή πρόσθετων πληροφοριών σε σχέση με τις πληροφορίες που απαιτούνται στη χώρα προορισμού των εμπορευμάτων·
- ζ) υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπονομεύονται θεμιτοί στόχοι οι οποίοι καθορίζονται στη Συμφωνία ΤΕΕ, το εν λόγω Μέρος καταβάλλει προσπάθεια για την αποδοχή ετικετών που δεν έχουν μόνιμο χαρακτήρα ή που μπορούν να αφαιρεθούν, ή για την αποδοχή της παροχής των πληροφοριών μέσω του εγχειριδίου χρήσης ή της συσκευασίας του προϊόντος αντί της εκτύπωσης ή της επικόλλησης των πληροφοριών επί του προϊόντος.

2. Οσάκις Μέρος απαιτεί σήμανση ή τοποθέτηση ετικέτας σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα ή είδη ένδυσης ή υπόδησης, το εν λόγω Μέρος:

- α) δύναται να απαιτήσει μόνο τη με μόνιμο τρόπο σήμανση ή τοποθέτηση ετικέτας σε σχέση με τις ακόλουθες πληροφορίες:
- (i) στην περίπτωση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης: περιεχόμενο σε ίνες, χώρα καταγωγής, οδηγίες ασφαλείας για ειδικές χρήσεις και οδηγίες περιποίησης, και

- (ii) στην περίπτωση ειδών υπόδησης: βασικά υλικά από τα οποία αποτελούνται τα κύρια μέρη του προϊόντος, οδηγίες ασφαλείας για ειδικές χρήσεις και χώρα καταγωγής·

β) δεν θεσπίζει:

- (i) απαιτήσεις σε σχέση με τα φυσικά χαρακτηριστικά ή τη σχεδίαση της ετικέτας, με την επιφύλαξη των μέτρων που το εν λόγω Μέρος λαμβάνει για την προστασία των καταναλωτών από παραπλανητική διαφήμιση·
- (ii) υποχρέωση για την τοποθέτηση μόνιμης ετικέτας σε είδη ένδυσης, όταν η υποχρέωση αυτή, λόγω του μεγέθους του προϊόντος, είναι δύσκολο να τηρηθεί ή μειώνει την αξία του προϊόντος, και
- (iii) για τα εμπορεύματα που πωλούνται σε ζεύγη, υποχρέωση για την τοποθέτηση ετικέτας και στα δύο τεμάχια, όταν αυτά αποτελούνται από τα ίδια υλικά και έχουν την ίδια σχεδίαση.

3. Τα Μέρη εφαρμόζουν το παρόν άρθρο το αργότερο ένα έτος από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 82

Τεχνική βοήθεια στον τομέα του εμπορίου και ανάπτυξη ικανοτήτων

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της τεχνικής βοήθειας στον τομέα του εμπορίου και της ανάπτυξης ικανοτήτων για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, η οποία θα πρέπει να επικεντρώνεται, μεταξύ άλλων, στα εξής:

- α) ανάπτυξη των ικανοτήτων των εθνικών οργανισμών, της τεχνικής τους υποδομής και του εξοπλισμού που διαθέτουν, και κατάρτιση των ανθρώπινων πόρων·
- β) προώθηση και διευκόλυνση της συμμετοχής σε διεθνείς οργανισμούς των οποίων το έργο είναι συναφές προς το παρόν Κεφάλαιο, και
- γ) ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των φορέων των Μερών οι οποίοι ασχολούνται με την τυποποίηση, τους τεχνικούς κανονισμούς, την εκτίμηση της συμμόρφωσης, τη διαπίστευση, τη μετρολογία, τον έλεγχο των συνόρων και την επιτήρηση των αγορών.

ΑΡΘΡΟ 83

Υποεπιτροπή για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο

1. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους εκάστου Μέρους.

2. Η εν λόγω υποεπιτροπή:

- α) παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή και διαχείριση του παρόντος κεφαλαίου, καθώς και τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του·
- β) διευθετεί καταλλήλως κάθε ζήτημα το οποίο εγείρεται από Μέρος σε σχέση με το παρόν Κεφάλαιο και τη Συμφωνία ΤΕΕ·
- γ) συμβάλλει στον καθορισμό προτεραιοτήτων σχετικά με θέματα συνεργασίας και τα προγράμματα τεχνικής βοήθειας στον τομέα των προτύπων, των τεχνικών κανονισμών, των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης, της διαπίστευσης, της μετρολογίας, του ελέγχου των συνόρων και της εποπτείας της αγοράς, και εξετάζει την πρόοδο που πραγματοποιείται και τα αποτελέσματα που προκύπτουν·
- δ) ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικά με το έργο που επιτελείται σε μη κυβερνητικά, περιφερειακά και πολυμερή φόρουμ σχετικά με τα πρότυπα, τους τεχνικούς κανονισμούς και τις διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης·
- ε) κατόπιν αιτήσεως Μέρους, παρέχει συμβουλές σχετικά με οποιοδήποτε θέμα το οποίο προκύπτει κατά την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου και της Συμφωνίας ΤΕΕ·
- στ) συγκροτεί, οσάκις τούτο είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κεφαλαίου, ομάδες εργασίας με σκοπό τη διευθέτηση ειδικών θεμάτων που άπτονται του παρόντος Κεφαλαίου και της Συμφωνίας ΤΕΕ, με επακριβή καθορισμό του πεδίου δραστηριότητας και των καθηκόντων των εν λόγω ομάδων εργασίας·

- ζ) διευκολύνει, αναλόγως της περιπτώσεως, τον διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου·
- η) καταρτίζει, δυνάμει του άρθρου 75 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος Κεφαλαίου, πρόγραμμα εργασίας για τα θέματα που παρουσιάζουν αμοιβαίο ενδιαφέρον για τα Μέρη, το οποίο αναθεωρείται, ανά τακτά χρονικά διαστήματα·
- θ) διερευνά κάθε άλλο ζήτημα το οποίο σχετίζεται με το παρόν κεφάλαιο και θα μπορούσε να συμβάλει στη βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές των Μερών·
- ι) αναθεωρεί το παρόν Κεφάλαιο με γνώμονα τις τυχόν εξελίξεις βάσει της Συμφωνίας ΤΕΕ, καθώς και τις αποφάσεις και συστάσεις της επιτροπής του ΠΟΕ για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, και διατυπώνει προτάσεις για πιθανές τροποποιήσεις του παρόντος Κεφαλαίου·
- ια) ενημερώνει, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, την Επιτροπή Εμπορίου σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου·, και
- ιβ) λαμβάνει οποιοδήποτε άλλο μέτρο το οποίο, κατά την άποψη των Μερών, θα μπορούσε να τα βοηθήσει για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου και της Συμφωνίας ΤΕΕ και τη διευκόλυνση του εμπορίου.

3. Προκειμένου να διευκολύνεται η εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ο αντιπρόσωπος εκάστου Μέρους στην υποεπιτροπή ευθύνεται για τον συντονισμό με τα όργανα της κεντρικής κυβέρνησης, τα κατά τόπους κρατικά όργανα, τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς και τα κατάλληλα πρόσωπα στο έδαφος του αντίστοιχου Μέρους· επίσης, κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους, τα προσκαλεί να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις της υποεπιτροπής. Ο αντιπρόσωπος των Μερών ενημερώνει σχετικά με οποιοδήποτε θέμα το οποίο άπτεται του παρόντος Κεφαλαίου.

4. Εκτός αν τα Μέρη συμφωνήσουνάλλως, οι διαβουλεύσεις δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο ε) αποτελούν τις διαβουλεύσεις δυνάμει του άρθρου 301, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις απαιτήσεις της παραγράφου 9 του εν λόγω άρθρου.
5. Η υποεπιτροπή δύναται να πραγματοποιεί συνεδριάσεις στις οποίες μετέχουν το μέρος ΕΕ και μία υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, σε σχέση με θέματα τα οποία αφορούν αποκλειστικά τη διμερή σχέση μεταξύ του μέρους ΕΕ και της εκάστοτε υπογράφουσας χώρας των Άνδεων. Αν κάποια άλλη υπογράφουσα χώρα των Άνδεων εκδηλώσει ενδιαφέρον για το θέμα που προβλέπεται να συζητηθεί στην εν λόγω συνεδρίαση, δύναται να συμμετάσχει σε αυτήν, υπό τον όρο της προηγούμενης συμφωνίας του μέρους ΕΕ και της οικείας υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.
6. Εκτός αν τα Μέρη συμφωνήσουνάλλως, η υποεπιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον άπαξ ετησίως. Οι συνεδριάσεις μπορούν να πραγματοποιούνται δια προσωπικής παρουσίας ή με άλλους τρόπους που συμφωνούν τα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 84

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Κάθε πληροφορία ή διευκρίνιση η οποία παρέχεται κατόπιν αιτήσεως Μέρους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, παρέχεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή εντός 60 ημερών· η προθεσμία μπορεί να παραταθεί βάσει προηγούμενης αιτιολόγησης από το Μέρος που καλείται να παράσχει την πληροφορία ή τη διευκρίνιση.

2. Σε ό,τι αφορά τις απορίες στις οποίες τα κέντρα πληροφόρησης θα πρέπει να είναι σε θέση να απαντούν και την επεξεργασία και διεκπεραίωση των σχετικών αιτήσεων, δυνάμει του άρθρου 10 της Συμφωνίας ΤΕΕ ή του παρόντος Κεφαλαίου, τα Μέρη εφαρμόζουν τις συστάσεις της επιτροπής του ΠΟΕ για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, οι οποίες εκδόθηκαν στις 4 Οκτωβρίου 1995.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΑΡΘΡΟ 85

Στόχοι

Οι στόχοι του παρόντος Κεφαλαίου είναι:

- α) η προστασία της ζωής και της υγείας των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών στο έδαφος των Μερών, παράλληλα με τη διευκόλυνση του εμπορίου μεταξύ των Μερών στον τομέα των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων (στο εξής: «ΥΦΜ»).

- β) η συνεργασία για την περαιτέρω εφαρμογή της Συμφωνίας για την Εφαρμογή Υγειονομικών και Φυτοϋγειονομικών Μέτρων του ΠΟΕ (στο εξής: «Συμφωνία για τα ΥΦΜ»).
- γ) η διασφάλιση ότι τα ΥΦΜ δεν συνιστούν αδικαιολόγητα εμπόδια για το εμπόριο μεταξύ των Μερών.
- δ) η ανάπτυξη μηχανισμών και διαδικασιών με σκοπό την αποτελεσματική επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν μεταξύ των Μερών συνεπεία της ανάπτυξης και εφαρμογής ΥΦΜ.
- ε) η ενίσχυση της επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών των Μερών σε σχέση με τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά θέματα.
- στ) η διευκόλυνση της εφαρμογής της ειδικής και διαφοροποιημένης μεταχείρισης, λαμβανομένων υπόψη των παραγόντων ασυμμετρίας μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 86

Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της Συμφωνίας για τα ΥΦΜ. Τα Μέρη υπόκεινται επίσης στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 87

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε όλα τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα τα οποία είναι ικανά, άμεσα ή έμμεσα, να επηρεάσουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των Μερών.
2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στα πρότυπα, τους τεχνικούς κανονισμούς, και τις διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης που καθορίζονται στη Συμφωνία ΤΕΕ, εκτός αν αυτά αναφέρονται σε ΥΦΜ.
3. Επιπροσθέτως, το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται στη συνεργασία μεταξύ των Μερών επί θεμάτων που αφορούν την καλή διαβίωση των ζώων.

ΑΡΘΡΟ 88

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, ισχύουν οι ορισμοί του Παραρτήματος Α της Συμφωνίας για τα ΥΦΜ.
2. Τα Μέρη δύνανται να συμφωνούν πρόσθετους ορισμούς για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη τα γλωσσάρια και τους ορισμούς των συναφών διεθνών οργανισμών.

ΑΡΘΡΟ 89

Αρμόδιες αρχές

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, ως αρμόδιες αρχές εκάστου Μέρους θεωρούνται οι αρχές που απαριθμούνται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα). Τα Μέρη αλληλοενημερώνονται για κάθε μεταβολή των εν λόγω αρμόδιων αρχών.

ΑΡΘΡΟ 90

Γενικές αρχές

1. Απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται τα ΥΦΜ ως αδικαιολόγητα εμπόδια για το εμπόριο μεταξύ των Μερών.
2. Οι διαδικασίες που θεσπίζονται βάσει του πεδίου εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται:
 - α) με διαφάνεια,
 - β) χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, και
 - γ) υπό όρους και απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων, που δεν υπερβαίνουν το πραγματικό κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας και ισοδυναμούν με τα τυχόν τέλη που επιβάλλονται σε ομοειδή εγχώρια προϊόντα των Μερών.

3. Τα Μέρη δεν χρησιμοποιούν τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ούτε τις αιτήσεις παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών για να καθυστερούν την πρόσβαση εισαγόμενων προϊόντων στις αγορές τους χωρίς επιστημονική και τεχνική αιτιολόγηση.

ΑΡΘΡΟ 91

Απαιτήσεις για τις εισαγωγές

1. Οι γενικές απαιτήσεις Μέρους για τις εισαγωγές εφαρμόζονται στα προϊόντα άλλου Μέρους.
2. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι τα προϊόντα που εξάγονται σε άλλο Μέρος ανταποκρίνονται στις υγειονομικές και φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις του εισάγοντος Μέρους.
3. Το εισάγον Μέρος διασφαλίζει ότι οι όροι που ισχύουν σε αυτό για τις εισαγωγές εφαρμόζονται με τρόπο αναλογικό και χωρίς διακρίσεις.
4. Κάθε τροποποίηση των απαιτήσεων Μέρους για τις εισαγωγές πρέπει να περιλαμβάνει εξέταση της σκοπιμότητας θέσπισης μεταβατικής περιόδου, αναλόγως της φύσης της τροποποίησης, προκειμένου να αποφεύγεται η διακοπή της εμπορικής ροής προϊόντων και να παρέχεται στο εξάγον Μέρος η δυνατότητα να προσαρμόζει τις διαδικασίες του στην εκάστοτε τροποποίηση.

5. Οσάκις οι απαιτήσεις Μέρους για τις εισαγωγές του περιλαμβάνουν εκτίμηση της επικινδυνότητας, το Μέρος αυτό αρχίζει πάραυτα την εκτίμηση αυτή και ενημερώνει το εξάγον Μέρος σχετικά με το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση της εκτίμησης.
6. Όταν το εισάγον Μέρος έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα προϊόντα ενός εξάγοντος Μέρους εκπληρώνουν τις υγειονομικές και φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις του για τις εισαγωγές, το εν λόγω Μέρος εγκρίνει την εισαγωγή των προϊόντων εντός 90 εργάσιμων ημερών¹ από την ημερομηνία εξαγωγής αυτού του συμπεράσματος.
7. Τα τέλη επιθεώρησης δύνανται να καλύπτουν μόνο τα έξοδα που προκύπτουν για την αρμόδια αρχή κατά τη διενέργεια των ελέγχων εισαγωγής. Τα τέλη επιθεώρησης είναι ισοδύναμα με τα τέλη που επιβάλλονται για την επιθεώρηση ομοειδών εγχώριων προϊόντων.
8. Το εισάγον Μέρος ενημερώνει το εκάστοτε εξάγον Μέρος, το ταχύτερο δυνατό, για οποιαδήποτε μεταβολή επέρχεται σε τέλη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής σχετικής αιτιολόγησης.

ΑΡΘΡΟ 92

Διαδικασίες εισαγωγής

1. Σε σχέση με την εισαγωγή ζωικών προϊόντων, το εξάγον Μέρος γνωστοποιεί στο εισάγον Μέρος τον κατάλογο με τις εγκαταστάσεις του που πληρούν τις απαιτήσεις του εισάγοντος Μέρους.

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, ως «εργάσιμες ημέρες» νοούνται οι εργάσιμες ημέρες στο Μέρος που υπόκειται στην εκάστοτε προθεσμία.

2. Κατόπιν αιτήσεως ενός εξάγοντος Μέρους η οποία συνοδεύεται από κατάλληλες εγγυήσεις, το εισάγον Μέρος εγκρίνει τις εγκαταστάσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3 του προσαρτήματος 2 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα) οι οποίες ευρίσκονται στο έδαφος του εξάγοντος Μέρους, χωρίς προηγούμενη επιθεώρηση των επιμέρους εγκαταστάσεων. Η έγκριση αυτή συνάδει με τους όρους και τις διατάξεις του προσαρτήματος 2 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα) και περιορίζεται στις κατηγορίες προϊόντων για τις οποίες επιτρέπονται οι εισαγωγές.
3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες, το εισάγον Μέρος θεσπίζει, σύμφωνα με τις νομικές διαδικασίες που ισχύουν σε αυτό, τα αναγκαία νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα για την έγκριση της εισαγωγής προϊόντων από τις εγκαταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, εντός 40 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 2.
4. Η υποεπιτροπή για τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα (στο εξής: «υποεπιτροπή ΥΦΜ») δύναται να τροποποιεί τις απαιτήσεις και διατάξεις που ισχύουν για την έγκριση εγκαταστάσεων όσον αφορά τα προϊόντα ζωικής προέλευσης των Μερών. Η αντίστοιχη τροποποίηση του προσαρτήματος 2 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα) θεσπίζεται από την Επιτροπή Εμπορίου.
5. Το εισάγον Μέρος θα υποβάλλει, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, μητρώο των αποφάσεων για την απαγόρευση αποστολών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τα σημεία μη συμμόρφωσης στα οποία στηρίζονται οι απορριπτικές αυτές αποφάσεις.

Εξακριβώσεις

1. Για να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη στην αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, έκαστο Μέρος, εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου, δικαιούται:
 - α) να διενεργεί, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του προσαρτήματος 3 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα), εξακριβώσεις του συνόλου ή ενός μέρους του συστήματος ελέγχου των αρχών άλλου Μέρους· τα έξοδα των εξακριβώσεων επιβαρύνουν το Μέρος που προβαίνει σε αυτές, και
 - β) να λαμβάνει πληροφορίες από τα άλλα Μέρη σχετικά με το σύστημα ελέγχου τους και με τα πορίσματα ελέγχων που διενεργήθηκαν βάσει του συστήματος αυτού.
2. Κάθε Μέρος, το οποίο προβαίνει σε εξακρίβωση δυνάμει του παρόντος άρθρου στο έδαφος άλλου Μέρους, παρέχει στο εν λόγω Μέρος τα πορίσματα και τα συμπεράσματα της εξακρίβωσης.
3. Όταν το εισάγον Μέρος αποφασίζει να πραγματοποιήσει επίσκεψη με σκοπό εξακρίβωση σε ένα εξάγον Μέρος, η επίσκεψη γνωστοποιείται στο εξάγον Μέρος τουλάχιστον 60 εργάσιμες ημέρες πριν από τη διενέργεια της εξακρίβωσης, εκτός από τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή εκτός εάν τα ενδιαφερόμενα Μέρη συμφωνήσουνάλλως. Κάθε τροποποίηση της συγκεκριμένης επίσκεψης συμφωνείται από τα ενδιαφερόμενα Μέρη.

Μέτρα που αφορούν την υγεία των ζώων και των φυτών

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την έννοια των απαλλαγμένων από παράσιτα ή νόσους περιοχών και των περιοχών με χαμηλό βαθμό επιπολασμού παρασίτων ή νόσων, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συμφωνίας για τα ΥΦΜ, καθώς και με τα πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές ή τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (στο εξής: «ΟΙΕ») και τη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία των Φυτών (στο εξής: «Σύμβαση IPPC»).
2. Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, η υποεπιτροπή ΥΦΜ θεσπίζει κατάλληλη διαδικασία για την αναγνώριση των απαλλαγμένων από παράσιτα ή νόσους περιοχών και των περιοχών με χαμηλό βαθμό επιπολασμού παρασίτων ή νόσων, λαμβάνοντας υπόψη τα τυχόν διεθνή πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές ή τις συστάσεις. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει καταστάσεις κρουσμάτων και αναμολύνσεων.
3. Κατά τον καθορισμό των περιοχών οι οποίες αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, τα Μέρη εξετάζουν παράγοντες, όπως η γεωγραφική θέση, τα οικοσυστήματα, η επιδημιολογική επιτήρηση και η αποτελεσματικότητα των υγειονομικών ή φυτοϋγειονομικών ελέγχων στην εκάστοτε περιοχή.
4. Τα Μέρη συνεργάζονται στενά για τον καθορισμό των απαλλαγμένων από παράσιτα ή νόσους περιοχών και των περιοχών με χαμηλό επιπολασμό παρασίτων ή νόσων, με στόχο την επίτευξη εμπιστοσύνης στις διαδικασίες που ακολουθεί έκαστο Μέρος για τον καθορισμό των απαλλαγμένων από παράσιτα ή νόσους περιοχών και των περιοχών με χαμηλό βαθμό επιπολασμού παρασίτων ή νόσων.

5. Κατά τον καθορισμό των απαλλαγμένων από παράσιτα ή νόσους περιοχών και των περιοχών με χαμηλό βαθμό επιπολασμού παρασίτων ή νόσων, είτε αυτό γίνεται για πρώτη φορά είτε μετά την εμφάνιση μιας επιζωοτίας ή την επανεισαγωγή επιβλαβούς οργανισμού για τα φυτά, το εισάγον Μέρος βασίζει καταρχήν τον από μέρους του καθορισμό της υγειονομικής κατάστασης των ζώων και της φυτοϋγειονομικής κατάστασης στο εξάγον Μέρος ή σε τμήματά του σε πληροφορίες τις οποίες παρέχει το εξάγον Μέρος σύμφωνα με τις διατάξεις της Συμφωνίας για τα ΥΦΜ και τα πρότυπα του ΟΙΕ και της Σύμβασης IPPC, και συνεκτιμά τον καθορισμό στον οποίο έχει προβεί το εξάγον Μέρος.
6. Σε περίπτωση που εισάγον Μέρος δεν αναγνωρίζει τις περιοχές που έχουν προσδιορισθεί από εξάγον Μέρος ως περιοχές απαλλαγμένες από παράσιτα ή νόσους ή ως περιοχές με χαμηλό επιπολασμό παρασίτων ή νόσων, το εισάγον Μέρος, κατόπιν αιτήσεως του εξάγοντος Μέρους, παρέχει τις πληροφορίες βάσει των οποίων ελήφθη η σχετική απόφαση, και/ή πραγματοποιεί διαβουλεύσεις, το ταχύτερο δυνατό, προκειμένου να εκτιμηθούν οι πιθανές εναλλακτικές συμπεφωνημένες λύσεις.
7. Το εξάγον Μέρος παρέχει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να αποδείξει αντικειμενικά στο εισάγον Μέρος ότι οι εν λόγω περιοχές αποτελούν, και αναμένεται να εξακολουθήσουν να αποτελούν, απαλλαγμένες από παράσιτα ή νόσους περιοχές ή περιοχές με χαμηλό επιπολασμό παρασίτων ή νόσων, αντίστοιχα. Για τον σκοπό αυτό, κατόπιν αιτήσεως, το εξάγον Μέρος χορηγεί στο εισάγον Μέρος εύλογη πρόσβαση σε επιθεωρήσεις, δοκιμές και άλλες συναφείς διαδικασίες.
8. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αρχή της διαίρεσης σε τμήματα η οποία εφαρμόζεται στο πλαίσιο του ΟΙΕ και την αρχή των απαλλαγμένων από παράσιτα μονάδων παραγωγής της Σύμβασης IPPC. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ αξιολογεί κάθε μελλοντική σύσταση του ΟΙΕ ή της Σύμβασης IPPC επί του θέματος και διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις.

ΑΡΘΡΟ 95

Ισοδυναμία

Η υποεπιτροπή ΥΦΜ δύναται να εκπονεί διατάξεις περί ισοδυναμίας και διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις στην Επιτροπή Εμπορίου. Η ίδια υποεπιτροπή θεσπίζει επίσης τη διαδικασία για την αναγνώριση της ισοδυναμίας.

ΑΡΘΡΟ 96

Διαφάνεια και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Τα Μέρη:

- α) επιδιώκουν τη διαφάνεια σε σχέση με τα ΥΦΜ που εφαρμόζονται στις εμπορικές συναλλαγές και, ειδικότερα, σε σχέση με τις απαιτήσεις των ΥΦΜ που εφαρμόζονται στις εισαγωγές των άλλων Μερών·
- β) ενισχύουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη στα ΥΦΜ εκάστου Μέρους και στην εφαρμογή τους·
- γ) ανταλλάσσουν πληροφορίες για θέματα που συνδέονται με την ανάπτυξη και την εφαρμογή ΥΦΜ, συμπεριλαμβανομένης της προόδου που αφορά νέα διαθέσιμη επιστημονική τεκμηρίωση, τα οποία επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν, τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των Μερών, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές συνέπειες για το εμπόριο·

- δ) γνωστοποιούν, κατόπιν αιτήσεως Μέρους και εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, τις απαιτήσεις που ισχύουν για την εισαγωγή συγκεκριμένων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον απαιτείται εκτίμηση της επικινδυνότητας·
- ε) γνωστοποιούν, κατόπιν αιτήσεως Μέρους, το στάδιο στο οποίο ευρίσκεται η διαδικασία έγκρισης της εισαγωγής συγκεκριμένων προϊόντων.

2. Τα σημεία επαφής των Μερών για τις ανταλλαγές πληροφοριών κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου απαριθμούνται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα). Οι πληροφορίες αποστέλλονται ταχυδρομικώς, με φαξ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι πληροφορίες που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου υπογράφονται ηλεκτρονικά και αποστέλλονται μόνο μεταξύ των σημείων επαφής.

3. Οσάκις οι πληροφορίες που αναφέρονται στο παρόν ΑΡΘΡΟ καθίστανται διαθέσιμες μέσω κοινοποίησης προς τον τον ΠΟΕ σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες ή μέσω ενός από τους επίσημους, δωρεάν προσβάσιμους από το κοινό, δικτυακούς τόπους, του οικείου Μέρους, οι οποίοι απαριθμούνται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα), θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί η ανταλλαγή πληροφοριών.

Γνωστοποίηση και διαβουλεύσεις

1. Έκαστο Μέρος γνωστοποιεί εγγράφως στα άλλα Μέρη, εντός δύο εργάσιμων ημερών, κάθε σοβαρό ή σημαντικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών, συμπεριλαμβανομένων των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που αφορούν τρόφιμα.
2. Οι γνωστοποιήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 1 πραγματοποιούνται προς τα σημεία επαφής που απαριθμούνται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα). Τα Μέρη αλληλοενημερώνονται σύμφωνα με το άρθρο 96 σχετικά με κάθε μεταβολή των σημείων επαφής. Οι έγγραφες γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πραγματοποιούνται ταχυδρομικώς, με φαξ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
3. Όταν Μέρος έχει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών, ο οποίος επηρεάζει προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των Μερών, το εν λόγω Μέρος δύναται να ζητεί από το εξάγον Μέρος την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων για την εξέταση της κατάστασης. Οι διαβουλεύσεις αυτές πραγματοποιούνται, το ταχύτερο δυνατό. Κατά τις διαβουλεύσεις, έκαστο Μέρος καταβάλλει προσπάθεια για την παροχή όλων των πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου να αποφευχθεί διαταραχή των εμπορικών συναλλαγών.
4. Οι διαβουλεύσεις οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 3 μπορούν να πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εικονοτηλεδιάσκεψης, ηχοτηλεδιάσκεψης ή με οποιοδήποτε άλλο τεχνολογικό μέσο έχουν στη διάθεσή τους τα Μέρη. Το Μέρος που ζητά την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων μεριμνά για την κατάρτιση των σχετικών πρακτικών.

Μέτρα έκτακτης ανάγκης

1. Το εισάγον Μέρος δύναται, για σοβαρό κίνδυνο που απειλεί τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων ή των φυτών, να λαμβάνει, χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση, προσωρινά και μεταβατικά μέτρα απαραίτητα για την προστασία της δημόσιας υγείας ή της υγείας των ζώων ή των φυτών. Όσον αφορά τις αποστολές που μεταφέρονται μεταξύ των Μερών, το εισάγον Μέρος εξετάζει την καταλληλότερη και αναλογικότερη λύση προκειμένου να αποφευχθούν περιττές διαταραχές του εμπορίου.
2. Το Μέρος που λαμβάνει μέτρα δυνάμει της παραγράφου 1 ενημερώνει σχετικά τα άλλα Μέρη, το ταχύτερο δυνατό, και, οπωσδήποτε, το αργότερο μία εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία λήψης του μέτρου. Τα άλλα Μέρη δύνανται να ζητήσουν οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την υγειονομική κατάσταση στο Μέρος που έλαβε το εκάστοτε μέτρο, καθώς και για το ίδιο το μέτρο. Το Μέρος που έλαβε το μέτρο παρέχει τις πληροφορίες που του έχουν ζητηθεί μόλις αυτές καταστούν διαθέσιμες.
3. Κατόπιν αιτήσεως Μέρους, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97, τα Μέρη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις για να εξετάσουν την κατάσταση εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης για τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων. Σκοπός των διαβουλεύσεων είναι η αποφυγή περιττών διαταραχών του εμπορίου. Είναι δυνατό να εξετάζονται εναλλακτικές δυνατότητες για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ή της αντικατάστασης των μέτρων.

ΑΡΘΡΟ 99

Εναλλακτικά μέτρα

1. Κατόπιν αιτήσεως εξάγοντος Μέρους, και σε σχέση με μέτρα που έχουν ληφθεί από το εκάστοτε εισάγον Μέρος και επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές (συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης ειδικών ορίων για τα πρόσθετα, τα κατάλοιπα και τις μολυσματικές προσμίξεις), τα ενδιαφερόμενα Μέρη πραγματοποιούν διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 97 προκειμένου να συμφωνήσουν σχετικά με πρόσθετους όρους εισαγωγής ή εναλλακτικά μέτρα προς εφαρμογή από το εισάγον Μέρος. Οι εν λόγω πρόσθετοι όροι εισαγωγής ή τα εναλλακτικά μέτρα δύνανται, οσάκις ενδείκνυται, να βασίζονται σε διεθνή πρότυπα ή σε μέτρα του εξάγοντος Μέρους με τα οποία διασφαλίζεται επίπεδο προστασίας ισοδύναμο με εκείνο που ισχύει στο εισάγον Μέρος. Το άρθρο 95 δεν εφαρμόζεται στα εν λόγω μέτρα.
2. Κατόπιν αιτήσεως του εισάγοντος Μέρους, το εξάγον Μέρος παρέχει όλα τα συναφή πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται από τη νομοθεσία του εισάγοντος Μέρους, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των επίσημων μικροβιολογικών εργαστηρίων του ή άλλων επιστημονικών δεδομένων, προς αξιολόγηση από τους κατάλληλους επιστημονικούς φορείς. Εφόσον επέλθει συμφωνία, το εισάγον Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα ώστε να επιτρέψει τις εισαγωγές βάσει της εν λόγω συμφωνίας.
3. Όταν η σχετική επιστημονική τεκμηρίωση είναι ανεπαρκής, Μέρος δύναται, προσωρινώς, να θεσπίζει ΥΦΜ βάσει των διαθέσιμων σχετικών πληροφοριών. Στην περίπτωση αυτή, τα Μέρη καταβάλλουν προσπάθεια για τη συγκέντρωση των πρόσθετων πληροφοριών που απαιτούνται για μια λεπτομερέστερη εκτίμηση της επικινδυνότητας, ούτως ώστε να μπορέσει το εισάγον Μέρος να επανεξετάσει το εκάστοτε ΥΦΜ, καταλλήλως.

Ειδική και διαφοροποιημένη μεταχείριση

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 της Συμφωνίας για τα ΥΦΜ, όταν υπογράφουσα χώρα των Άνδεων έχει εντοπίσει δυσκολίες σε σχέση με προτεινόμενο μέτρο το οποίο έχει κοινοποιηθεί από το μέρος ΕΕ, η υπογράφουσα χώρα των Άνδεων δύναται να ζητεί, στο πλαίσιο των παρατηρήσεων που υποβάλλει στο μέρος ΕΕ δυνάμει του άρθρου 7 της Συμφωνίας για τα ΥΦΜ, την παροχή δυνατότητας για συζήτηση του θέματος. Τα ενδιαφερόμενα Μέρη πραγματοποιούν διαβουλεύσεις προκειμένου να συμφωνήσουν σχετικά με:

- α) εναλλακτικούς όρους εισαγωγής προς εφαρμογή από το εισάγον Μέρος, και/ή
- β) την παροχή τεχνικής βοήθειας σύμφωνα με το άρθρο 101, και/ή
- γ) εξάμηνη μεταβατική περίοδο, η οποία είναι δυνατό, κατ' εξαίρεση, να παραταθεί για ένα επιπλέον χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

ΑΡΘΡΟ 101

Τεχνική βοήθεια και ενίσχυση των εμπορικών ικανοτήτων

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Τίτλου XIII (Τεχνική βοήθεια και ενίσχυση των εμπορικών ικανοτήτων), τα Μέρη συμφωνούν να ενισχύσουν τη μεταξύ τους συνεργασία με στόχο την όσο το δυνατό καλύτερη εφαρμογή και αξιοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου, ούτως ώστε να βελτιστοποιηθούν τα αποτελέσματά του, να επεκταθούν οι ευκαιρίες που προσφέρονται και να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη για τα Μέρη σε σχέση με τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών και την ασφάλεια των τροφίμων. Η συνεργασία αυτή αναπτύσσεται εντός του νομικού και θεσμικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των Μερών.
2. Για την επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων, τα Μέρη συμφωνούν να αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στις ανάγκες συνεργασίας που προσδιορίζει η υποεπιτροπή ΥΦΜ και να διαβιβάζουν τις σχετικές πληροφορίες, κατά τα οριζόμενα στον Τίτλο XIII (Τεχνική βοήθεια και ενίσχυση των εμπορικών ικανοτήτων). Η εν λόγω υποεπιτροπή δύναται ομοίως να επανεξετάζει τις προαναφερθείσες ανάγκες.

ΑΡΘΡΟ 102

Συνεργασία για την καλή διαβίωση των ζώων

Η υποεπιτροπή ΥΦΜ προάγει τη συνεργασία μεταξύ των Μερών επί θεμάτων που σχετίζονται με την καλή διαβίωση των ζώων.

Υποεπιτροπή για τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα

1. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή για τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα ως όργανο για τη διασφάλιση και την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου και για την εξέταση οποιουδήποτε ζητήματος ικανού να επηρεάσει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ δύναται να επανεξετάζει το παρόν Κεφάλαιο και να διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις.
2. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ απαρτίζεται από αντιπροσώπους διοριζόμενους από έκαστο Μέρος. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ συγκαλείται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστον άπαξ ετησίως σε κοινώς συμφωνηθείσα ημερομηνία και τόπο, και πραγματοποιεί έκτακτες συνεδριάσεις, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε Μέρους. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ πραγματοποιεί την πρώτη τακτική συνεδρίασή της εντός του πρώτου έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ θεσπίζει τον κανονισμό εργασίας της κατά την πρώτη της συνεδρίαση. Η ημερήσια διάταξη συμφωνείται από τα Μέρη πριν από κάθε συνεδρίαση. Η υποεπιτροπή δύναται επίσης να συνεδριάζει μέσω εικονοτηλεδιάσκεψης ή ηχοτηλεδιάσκεψης.
3. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ:
 - α) αναπτύσσει και παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου·
 - β) παρέχει ένα πλαίσιο για τη συζήτηση προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή ΥΦΜ και την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, και προσδιορίζει πιθανές λύσεις·

- γ) συζητά την ανάγκη εκπόνησης κοινών προγραμμάτων μελέτης, ιδίως σε σχέση με τη θέσπιση ειδικών ορίων·
 - δ) προσδιορίζει τις ανάγκες συνεργασίας·
 - ε) διεξάγει τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 104 σε σχέση με την επίλυση διαφορών που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου·
 - στ) διεξάγει τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 100 του παρόντος Κεφαλαίου σε σχέση με την ειδική και διαφοροποιημένη μεταχείριση, και
 - ζ) εκτελεί οποιοδήποτε άλλο καθήκον το οποίο συμφωνείται μεταξύ των Μερών.
4. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ δύναται να συγκροτεί ομάδες εργασίας ad hoc για την εκτέλεση ειδικών εργασιών και καθορίζει τα καθήκοντα και τις μεθόδους εργασίας τους.

Επίλυση διαφορών

1. Όταν ένα Μέρος θεωρεί ότι ένα ΥΦΜ άλλου Μέρους αντίκειται, ή ενδέχεται να αντίκειται, στις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο, ή ότι άλλο Μέρος έχει παραβεί υποχρέωση η οποία εμπίπτει στο παρόν Κεφάλαιο και σχετίζεται με ένα ΥΦΜ, το εν λόγω Μέρος δύναται να ζητεί την πραγματοποίηση τεχνικών διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της υποεπιτροπής ΥΦΜ. Οι αρμόδιες αρχές οι οποίες προσδιορίζονται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος VI (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα) διευκολύνουν τις εν λόγω διαβουλεύσεις.

2. Εκτός αν άλλως έχει συμφωνηθεί από τα Μέρη που εμπλέκονται σε διαφορά, όταν μια διαφορά έχει αποτελέσει αντικείμενο διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της υποεπιτροπής ΥΦΜ κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, οι διαβουλεύσεις αυτές αντικαθιστούν τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 301, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 9 του εν λόγω άρθρου. Οι διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της υποεπιτροπής ΥΦΜ θεωρείται ότι έχουν ολοκληρωθεί εντός 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος, εκτός αν τα Μέρη που μετέχουν στις διαβουλεύσεις συμφωνούν να τις συνεχίσουν. Οι διαβουλεύσεις αυτές μπορούν να πραγματοποιούνται μέσω εικονοτηλεφωνικής διάσκεψης, εικονοτηλεδιάσκεψης ή με οποιοδήποτε άλλο τεχνολογικό μέσο συμφωνηθεί μεταξύ των Μερών που μετέχουν στις διαβουλεύσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΡΘΡΟ 105

Κυκλοφορία εμπορευμάτων

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τα διαφορετικά επίπεδα τα οποία έχουν επιτευχθεί σε σχέση με τα εγχειρήματα περιφερειακής ολοκλήρωσης, αφενός, στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, μεταξύ των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων στο πλαίσιο της Κοινότητας των Άνδεων. Σχετικά με το θέμα αυτό, τα Μέρη θα αναλάβουν δράση προς την κατεύθυνση της επίτευξης του στόχου της δημιουργίας συνθηκών ευνοϊκών για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων από άλλα Μέρη μεταξύ των αντίστοιχων εδαφών τους. Προς τον σκοπό αυτό:
 - α) τα προϊόντα που κατάγονται από μια υπογράφουσα χώρα των Άνδεων απολαμβάνουν της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εντός του εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τους όρους που καθορίζει η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων που κατάγονται από τρίτες χώρες·
 - β) με την επιφύλαξη των διατάξεων της «Συμφωνίας υποπεριφερειακής ολοκλήρωσης των Άνδεων» (στο εξής: «Συμφωνία της Καρθαγένης») σε σχέση με την κυκλοφορία των εμπορευμάτων, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων επιφυλάσσουν η μία στην άλλη μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που επιφυλάσσουν στην ΕΕ δυνάμει της παρούσας συμφωνίας. Η υποχρέωση αυτή δεν υπόκειται στον Τίτλο XII (Επίλυση διαφορών)·

- γ) λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 10, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των επικρατειών τους, καθώς και για την αποφυγή περιττών διαδικασιών και ελέγχων.

2. Επιπλέον της παραγράφου 1:

- α) στον τελωνειακό τομέα, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων θα εφαρμόζουν στα εμπορεύματα, καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία αφικνούνται από άλλη υπογράφουσα χώρα των Άνδεων τις πλέον ευνοϊκές τελωνειακές διαδικασίες οι οποίες ισχύουν για τα εμπορεύματα που προέρχονται από άλλες υπογράφουσες χώρες των Άνδεων·
- β) στον τομέα των τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο:
- (i) οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων θα επιτρέπουν να απολαύουν τα εμπορεύματα, καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης, των εναρμονισμένων προτύπων, τεχνικών κανονισμών και διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης που ισχύουν για τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων·
- (ii) σε τομείς ενδιαφέροντος, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων θα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την προώθηση της σταδιακής εναρμόνισης των προτύπων, των τεχνικών κανονισμών και των διαδικασιών εκτίμησης της συμμόρφωσης·

- γ) στον τομέα των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων θα επιτρέπουν να απολαύουν τα εμπορεύματα, καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης, των εναρμονισμένων διαδικασιών και απαιτήσεων που ισχύουν για τις εμπορικές συναλλαγές. Η υποεπιτροπή ΥΦΜ θα εξετάζει την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

3. Σε περίπτωση που όλες οι χώρες μέλη της Κοινότητας των Άνδεων καταστούν Μέρη της παρούσας συμφωνίας, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων θα εξετάσουν τη νέα αυτή κατάσταση και θα προτείνουν στο μέρος ΕΕ κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση των όρων που διέπουν την κυκλοφορία εμπορευμάτων, καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων και, ειδικότερα, για την αποφυγή περιττών διαδικασιών, τελωνειακών δασμών και άλλων επιβαρύνσεων, επιθεωρήσεων και ελέγχων.

4. Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων θα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την προώθηση της εναρμόνισης της νομοθεσίας και των διαδικασιών τους σχετικά με τους τεχνικούς κανονισμούς και τα ΥΦΜ, καθώς και για την προαγωγή της εναρμόνισης ή αμοιβαίας αναγνώρισης των ελέγχων και των επιθεωρήσεών τους.

5. Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, τα Μέρη αναπτύσσουν μηχανισμούς συνεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα πραγματικά τους δεδομένα, εντός του νομικού και θεσμικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των Μερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 106

Εξαιρέσεις στον Τίτλο περί εμπορευματικών συναλλαγών

1. Υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα δεν εφαρμόζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να συνιστούν μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μερών στα οποία επικρατούν οι ίδιες συνθήκες ούτε συγκεκριμένο περιορισμό των εμπορευματικών συναλλαγών μεταξύ των Μερών, καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμποδίζει οιοδήποτε Μέρος να λαμβάνει ή να επιβάλλει την εφαρμογή μέτρων, τα οποία:

- α) είναι αναγκαία για την προστασία της δημόσιας ηθικής ή τη διατήρηση της δημόσιας τάξης¹.
- β) είναι αναγκαία για την προστασία της ζωής ή της υγείας των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών μέτρων που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό.
- γ) αφορούν την εισαγωγή ή την εξαγωγή χρυσού ή αργύρου.

¹ Η επίκληση της εξαίρεσης για λόγους δημόσιας τάξης είναι δυνατή μόνον όταν υπάρχει πραγματικός και επαρκώς σοβαρός κίνδυνος για ένα από τα θεμελιώδη συμφέροντα της κοινωνίας.

- δ) είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με νόμους ή κανονισμούς που δεν είναι ασύμβατοι με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων όσων σχετίζονται με την επιβολή της εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας, την επιβολή μονοπωλίων τα οποία λειτουργούν σε συμμόρφωση με το άρθρο 27, την προστασία δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και την πρόληψη πρακτικών απάτης·
- ε) αφορούν προϊόντα που προέρχονται από εργασία φυλακισμένων·
- στ) επιβάλλονται για την προστασία εθνικών θησαυρών με καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία·
- ζ) αφορούν τη διατήρηση ζώντων και μη ζώντων εξαντλήσιμων φυσικών πόρων, εφόσον τα μέτρα αυτά καθίστανται αποτελεσματικά σε συνδυασμό με περιορισμούς επί της εγχώριας παραγωγής ή κατανάλωσης·
- η) λαμβάνονται με σκοπό τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που απορρέουν από διακυβερνητική συμφωνία σχετικά με βασικό εμπόρευμα, η οποία ανταποκρίνεται σε προϋποθέσεις που έχουν υποβληθεί στα Μέρη και δεν έχουν απορριφθεί από αυτά ή η οποία έχει υποβληθεί ή ίδια στα Μέρη και δεν έχει απορριφθεί από αυτά¹.

¹ Η εξαίρεση που προβλέπεται στο παρόν εδάφιο καλύπτει επίσης κάθε συμφωνία σχετικά με βασικό εμπόρευμα η οποία ανταποκρίνεται στις αρχές που εγκρίθηκαν από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο στην απόφασή του 30 (IV), της 28^{ης} Μαρτίου 1947.

- θ) επιβάλλουν περιορισμούς στις εξαγωγές εγχώριων πρώτων υλών αναγκαίων για τη διασφάλιση ουσιωδών ποσοτήτων τέτοιων υλών για την εγχώρια μεταποίηση σε περιόδους κατά τις οποίες η εγχώρια τιμή των πρώτων αυτών υλών διατηρείται κάτω από την παγκόσμια τιμή στο πλαίσιο κρατικού προγράμματος σταθεροποίησης· τα ανωτέρω ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί δεν έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των εξαγωγών ή την προστασία του εγχώριου μεταποιητικού κλάδου και δεν παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας όσον αφορά τη μη διακριτική μεταχείριση, και
- ι) είναι αναγκαία για την απόκτηση ή διανομή προϊόντων που παρουσιάζουν γενικά ή τοπικά έλλειψη, υπό την προϋπόθεση ότι τυχόν τέτοια μέτρα είναι σύμφωνα με την αρχή ότι όλα τα Μέρη δικαιούνται ακριβοδίκαιο μερίδιο της διεθνούς προσφοράς των εν λόγω προϊόντων και ότι τυχόν τέτοια μέτρα τα οποία είναι ασύμβατα με τις λοιπές διατάξεις της παρούσας συμφωνίας διακόπτονται αμέσως μόλις οι συνθήκες που τα προκάλεσαν έπαψαν να υφίστανται.

2. Τα Μέρη κατανοούν ότι, οσάκις Μέρος σκοπεύει να θεσπίσει ένα μέτρο δυνάμει των στοιχείων θ) και ι) της παραγράφου 1, το εν λόγω Μέρος παρέχει στα άλλα Μέρη όλες τις συναφείς πληροφορίες, με σκοπό την εξεύρεση λύσης αποδεκτής από τα Μέρη. Τα Μέρη δύνανται να συμφωνήσουν επί παντός μέσου το οποίο ενδεχομένως απαιτείται για τη διευθέτηση της κατάστασης του Μέρους που σκοπεύει να θεσπίσει το μέτρο. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία εντός 30 ημερών, το εν λόγω Μέρος δύναται να εφαρμόσει μέτρα δυνάμει των στοιχείων θ) και ι) στις εξαγωγές του εκάστοτε προϊόντος. Εντούτοις, σε εξαιρετικές και κρίσιμες περιστάσεις που απαιτούν άμεση δράση και καθιστούν αδύνατη την εκ των προτέρων ενημέρωση ή εξέταση, το Μέρος που προτίθεται να λάβει τα μέτρα δύναται να το πράξει και ενημερώνει σχετικά, το ταχύτερο δυνατό, τα άλλα Μέρη.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 107

Στόχος και πεδίο εφαρμογής

1. Τα Μέρη, επαναβεβαιώνοντας τις δεσμεύσεις τους στο πλαίσιο της Συμφωνίας ΠΟΕ και με στόχο τη διευκόλυνση της οικονομικής τους ολοκλήρωσης, της αειφόρου ανάπτυξης και της διαρκούς ενσωμάτωσής τους στην παγκόσμια οικονομία, καθώς επίσης και συνεκτιμώντας τις διαφορές που υπάρχουν όσον αφορά το επίπεδο ανάπτυξης των Μερών, θεσπίζουν τις αναγκαίες διατάξεις για την προοδευτική ελευθέρωση της εγκατάστασης και των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών και για τη συνεργασία στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.
2. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι απαιτεί την ιδιωτικοποίηση δημόσιων επιχειρήσεων από οιοδήποτε Μέρος ή ότι επιβάλλει οποιαδήποτε υποχρέωση όσον αφορά τις δημόσιες προμήθειες.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου δεν εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις που χορηγούνται από τα Μέρη¹.
4. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου δεν εφαρμόζονται στις υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας.
5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Τίτλου, έκαστο Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να ασκεί τις εξουσίες του και να θεσπίζει ρυθμίσεις και νέους κανονισμούς με σκοπό την επίτευξη θεμιτών στόχων δημόσιας πολιτικής.
6. Ο παρών Τίτλος δεν εφαρμόζεται σε μέτρα που αφορούν φυσικά πρόσωπα τα οποία επιζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας Μέρους, ούτε σε μέτρα που αφορούν θέματα σχετικά με την ιθαγένεια, τη διαμονή ή την απασχόληση σε μόνιμη βάση.
7. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν απαγορεύει στα Μέρη να εφαρμόζουν μέτρα για τη ρύθμιση της εισόδου ή της προσωρινής διαμονής φυσικών προσώπων στο έδαφός τους, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που είναι αναγκαία για την προστασία της ακεραιότητας φυσικών προσώπων και την εξασφάλιση της ομαλής κυκλοφορίας αυτών διαμέσου των εθνικών τους συνόρων, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα δεν εφαρμόζονται κατά τρόπον ώστε να ακυρώνουν ή να αποδυναμώνουν τα οφέλη που απορρέουν για οποιοδήποτε Μέρος από τους όρους συγκεκριμένης υποχρέωσης που προβλέπεται στον παρόντα Τίτλο και στα Παραρτήματά του².

¹ Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ο όρος «επιδοτήσεις» καλύπτει επίσης τα δάνεια, τις εγγυήσεις και τις ασφαλίσεις με κρατική υποστήριξη.

² Το γεγονός και μόνο ότι απαιτείται θεώρηση για τα φυσικά πρόσωπα μιας συγκεκριμένης χώρας και όχι για τα φυσικά πρόσωπα άλλων χωρών, δεν θεωρείται ότι ακυρώνει ή αποδυναμώνει τα οφέλη που απορρέουν από συγκεκριμένη υποχρέωση.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, νοούνται ως:

- «συμφωνία οικονομικής ολοκλήρωσης», συμφωνία που ελευθερώνει ουσιωδώς τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών και την εγκατάσταση σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ·
- «νομικό πρόσωπο Μέρους», νομικό πρόσωπο συσταθέν σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω Μέρους και το οποίο έχει την καταστατική έδρα του, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή του στο έδαφος του εν λόγω Μέρους· σε περίπτωση που ένα νομικό πρόσωπο έχει μόνο την καταστατική έδρα ή την κεντρική του διοίκηση στο έδαφος Μέρους, δεν θεωρείται νομικό πρόσωπο του εν λόγω Μέρους, εκτός αν η δραστηριότητά του εμφανίζει πραγματική και αδιάλειπτη συνάφεια με την οικονομία του εν λόγω Μέρους¹.
- «μέτρο», κάθε μέτρο που λαμβάνεται από Μέρος, υπό μορφή νόμου, κανονισμού, κανόνα, διαδικασίας, απόφασης, διοικητικής πράξης ή υπό οποιαδήποτε άλλη μορφή·

¹ Ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων, αλλά ελέγχονται από υπηκόους κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπογράφουσας χώρας των Άνδεων, αντίστοιχα, απολαμβάνουν επίσης των διατάξεων του παρόντος Τίτλου, εφόσον τα πλοία τους είναι νηολογημένα σύμφωνα με την αντίστοιχη νομοθεσία του εκάστοτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της υπογράφουσας χώρας των Άνδεων και φέρουν τη σημαία του κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.

- «μέτρο που θεσπίζεται ή διατηρείται σε ισχύ από Μέρος», κάθε μέτρο που θεσπίζεται ή διατηρείται σε ισχύ από:
 - α) κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις και αρχές, και
 - β) μη κυβερνητικά όργανα κατά την άσκηση αρμοδιοτήτων που τους έχουν παραχωρηθεί από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις ή αρχές·
- «φυσικό πρόσωπο Μέρους», κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή μιας υπογράφουσας χώρας των Άνδεων με βάση την αντίστοιχη εγχώρια νομοθεσία¹.
- «υπηρεσίες», οι υπηρεσίες σε οποιονδήποτε τομέα της οικονομίας, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που παρέχονται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας·
- «υπηρεσίες που παρέχονται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας», κάθε υπηρεσία που δεν παρέχεται σε εμπορική βάση ούτε ανταγωνιστικά σε σχέση με έναν ή περισσότερους παρόχους υπηρεσιών·
- «πάροχος υπηρεσιών Μέρους», κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο Μέρους που ενδιαφέρεται να παράσχει ή ήδη παρέχει υπηρεσία·
- «παροχή υπηρεσίας»: περιλαμβάνει την παραγωγή, διανομή, εμπορία, πώληση και διάθεση υπηρεσίας.

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, ένα φυσικό πρόσωπο που έχει διπλή ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογράφουσας χώρας των Άνδεων, θεωρείται αποκλειστικά και μόνο υπήκοος του Μέρους του οποίου την ιθαγένεια ο ενδιαφερόμενος θεωρεί ως δεσπόζουσα και ουσιαστική. Στο πλαίσιο αυτό, ως δεσπόζουσα και ουσιαστική ιθαγένεια Μέρους νοείται η ιθαγένεια του Μέρους με το οποίο το εκάστοτε φυσικό πρόσωπο διατηρεί στενότερους δεσμούς, με γνώμονα διάφορους παράγοντες, όπως π.χ. η συνήθης διαμονή, οι οικογενειακοί δεσμοί, ο τρόπος φορολόγησης ή ο τρόπος άσκησης των πολιτικών δικαιωμάτων.

Ομάδες εργασίας

Στον βαθμό που είναι αναγκαίο και δικαιολογημένο, η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να συστήσει ομάδα εργασίας με σκοπό την εκτέλεση, ενδεικτικά, των ακόλουθων καθηκόντων:

- α) συζήτηση κανονιστικών ζητημάτων σχετικά με την εγκατάσταση, τις εμπορικές συναλλαγές με αντικείμενο υπηρεσίες και το ηλεκτρονικό εμπόριο·
- β) εισήγηση κατευθυντήριων γραμμών και στρατηγικών οι οποίες επιτρέπουν στις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων να καταστούν ένας χώρος ασφάλειας όσον αφορά την προστασία προσωπικών δεδομένων. Προς την κατεύθυνση αυτή, η ομάδα εργασίας θεσπίζει θεματολόγιο συνεργασίας με σκοπό τον καθορισμό σημείων προτεραιότητας για την επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου, ιδίως σε σχέση με τις αντίστοιχες διαδικασίες επικύρωσης των συστημάτων προστασίας δεδομένων·
- γ) αναζήτηση των αναγκαίων μηχανισμών για τη διευθέτηση των ζητημάτων που εμπίπτουν στο άρθρο 162·
- δ) εισήγηση μηχανισμών για την παροχή συνδρομής σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με στόχο την υπερπήδηση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν κατά τη χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου·
- ε) βελτίωση, μεταξύ άλλων, της ασφάλειας των ηλεκτρονικών συναλλαγών και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης·

- στ) ενθάρρυνση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα σε επιμόρφωση και στη θέσπιση κωδίκων δεοντολογίας, πρότυπων συμβάσεων, κατευθυντήριων γραμμών και μηχανισμών συμμόρφωσης για το ηλεκτρονικό εμπόριο, σε συνδυασμό με την ενεργό συμμετοχή σε εκδηλώσεις που οργανώνονται μεταξύ των Μερών·
- ζ) θέσπιση μηχανισμών συνεργασίας σχετικά με την ψηφιακή διαπίστευση και πιστοποίηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και την αμοιβαία αναγνώριση ψηφιακών πιστοποιητικών, και
- η) ενεργός συμμετοχή σε περιφερειακά και πολυμερή όργανα με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΑΡΘΡΟ 110

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, νοούνται ως:

- «υποκατάστημα νομικού προσώπου», τόπος άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων χωρίς νομική προσωπικότητα, ο οποίος:
 - α) έχει χαρακτήρα μονιμότητας, π.χ. αποτελεί την προέκταση μητρικής οντότητας·

β) διαθέτει διοίκηση, και

γ) διαθέτει τον υλικό εξοπλισμό που απαιτείται για τη διαπραγμάτευση συναλλαγών με τρίτους· κατά συνέπεια, οι τρίτοι, αν και γνωρίζουν ότι, εάν χρειασθεί, υφίσταται νομικός δεσμός με τη μητρική οντότητα, της οποίας η έδρα βρίσκεται στην αλλοδαπή, δεν είναι υποχρεωμένοι να συναλλάσσονται απευθείας με τη μητρική αυτή οντότητα αλλά μπορούν να συναλλάσσονται στον τόπο άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που συνιστά την προέκταση·

– «οικονομική δραστηριότητα», δραστηριότητα που δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες που πραγματοποιούνται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας, ήτοι δραστηριότητες που δεν πραγματοποιούνται σε εμπορική βάση ούτε σε ανταγωνισμό με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς·

– «εγκατάσταση», κάθε είδους επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα¹ μέσω:

α) της σύστασης, απόκτησης ή διατήρησης νομικού προσώπου², ή

β) της δημιουργίας ή διατήρησης υποκαταστήματος ή γραφείου αντιπροσωπείας,

στο έδαφος Μέρους με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας·

¹ Ο όρος «επιχειρηματική ή επαγγελματική εγκατάσταση» περιλαμβάνει την εγκατάσταση σε οποιονδήποτε τομέα παραγωγικής οικονομικής δραστηριότητας, είτε βιομηχανικής είτε εμπορικής, η οποία σχετίζεται με την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.

² Οι όροι «σύσταση» και «απόκτηση» νομικού προσώπου θεωρείται ότι περιλαμβάνουν την κεφαλαιουχική συμμετοχή σε νομικό πρόσωπο με σκοπό τη σύναψη ή τη διατήρηση μακροχρόνιων οικονομικών δεσμών.

- «επενδυτής Μέρους», νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο του εν λόγω Μέρους που επιχειρεί, με συγκεκριμένες ενέργειες, να ασκήσει ή ασκεί επί του παρόντος ή έχει ασκήσει κατά το παρελθόν οικονομική δραστηριότητα σε άλλο Μέρος μέσω της σύστασης καταστήματος·
- «μέτρα Μέρους που επηρεάζουν την εγκατάσταση», κάθε μέτρο που σχετίζεται με όλες τις δραστηριότητες οι οποίες εμπίπτουν στον ορισμό της εγκατάστασης·
- «θυγατρική εταιρεία νομικού προσώπου Μέρους», νομικό πρόσωπο επί του οποίου ασκείται ουσιαστικός έλεγχος από άλλο νομικό πρόσωπο του ίδιου Μέρους¹.

ΑΡΘΡΟ 111

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται στα μέτρα που θεσπίζονται ή διατηρούνται σε ισχύ από τα Μέρη και επηρεάζουν την εγκατάσταση² σε οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα, με εξαίρεση τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- α) μεταλλεία, παραγωγή και επεξεργασία πυρηνικών υλικών·

¹ Ένα νομικό πρόσωπο ελέγχεται από άλλο νομικό πρόσωπο, εάν το δεύτερο έχει την εξουσία να διορίζει την πλειοψηφία των διευθυντών του ή άλλως να κατευθύνει νομικά τις ενέργειές του.

² Για λόγους σαφήνειας, το παρόν Κεφάλαιο, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που καθορίζονται σε αυτό, δεν καλύπτει τις διατάξεις περί προστασίας των επενδύσεων, π.χ. τις διατάξεις που αφορούν ειδικά την αναγκαστική απαλλοτρίωση και την ακριβοδίκαιη μεταχείριση, ούτε καλύπτει τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών μεταξύ επενδυτών και Δημοσίου.

- β) παραγωγή ή εμπόριο όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού·
- γ) οπτικοακουστικές υπηρεσίες·
- δ) εθνικές θαλάσσιες ενδομεταφορές¹·
- ε) επεξεργασία, διάθεση και απόρριψη τοξικών αποβλήτων, και
- στ) εσωτερικές και διεθνείς υπηρεσίες αερομεταφοράς, είτε τακτικές είτε μη τακτικές, και υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με την άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας, με εξαίρεση:
 - (i) υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών, κατά τις οποίες ένα αεροσκάφος δεν εκτελεί πτήσεις·
 - (ii) πώληση και εμπορική προώθηση υπηρεσιών αερομεταφοράς·
 - (iii) υπηρεσίες σχετικές με ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων (CRS)·, και
 - (iv) υπηρεσίες εδάφους και υπηρεσίες εκμετάλλευσης αερολιμένα.

¹ Με την επιφύλαξη του πεδίου δραστηριοτήτων που μπορούν να θεωρηθούν ως ενδομεταφορές βάσει της σχετικής εγχώριας νομοθεσίας, η έννοια των εθνικών ενδομεταφορών βάσει του παρόντος Κεφαλαίου καλύπτει τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων μεταξύ λιμένος ή σημείου που ευρίσκεται σε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων ή σε κράτος μέλος της ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλου λιμένος ή σημείου που ευρίσκεται στην ίδια υπογράφουσα χώρα των Άνδεων ή στο ίδιο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της υφαλοκρηπίδας της εκάστοτε χώρας, καθώς και τις μεταφορές που έχουν την αφετηρία τους και καταλήγουν στον ίδιο λιμένα ή σημείο που ευρίσκεται σε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης .

Πρόσβαση στην αγορά

1. Σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στην αγορά μέσω εγκατάστασης, έκαστο Μέρος παρέχει στα καταστήματα και στους επενδυτές άλλου Μέρους, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που προβλέπουν οι ειδικές δεσμεύσεις του Παραρτήματος VII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση).
2. Σε τομείς στους οποίους αναλαμβάνονται δεσμεύσεις για την πρόσβαση στην αγορά, τα μέτρα τα οποία δεν διατηρούνται σε ισχύ ούτε θεσπίζονται από Μέρος, είτε σε επίπεδο περιφερειακής υποδιαίρεσης είτε στο σύνολο του εδάφους του, εκτός εάν ορίζεται άλλως στο Παράρτημα VII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση), καθορίζονται ως εξής:
 - α) περιορισμοί ως προς τον αριθμό των καταστημάτων υπό μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων, μονοπωλίων, αποκλειστικών δικαιωμάτων ή άλλων προϋποθέσεων εγκατάστασης, όπως το κριτήριο των οικονομικών αναγκών·
 - β) περιορισμοί ως προς τη συνολική αξία συναλλαγών ή στοιχείων του ενεργητικού υπό μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων ή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών·
 - γ) περιορισμοί όσον αφορά τον συνολικό αριθμό πράξεων ή ως προς τη συνολική ποσότητα παραγωγής εκφρασμένης σε καθορισμένες αριθμητικές μονάδες υπό τη μορφή ποσοστώσεων ή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών¹.

¹ Τα εδάφια 2α), 2β) και 2γ) δεν καλύπτουν μέτρα που ελήφθησαν προκειμένου να περιορισθεί η παραγωγή ενός γεωργικού προϊόντος.

- δ) περιορισμοί ως προς τον συνολικό αριθμό φυσικών προσώπων που μπορούν να απασχοληθούν σε συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα ή από συγκεκριμένο κατάστημα και τα οποία είναι αναγκαία για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και συνδέονται αμέσως με αυτή, υπό μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων ή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών·
- ε) περιορισμοί όσον αφορά τη συμμετοχή ξένου κεφαλαίου, εκφραζόμενοι υπό μορφή ανώτατου ποσοστιαίου ορίου στις μετοχές που κατέχουν αλλοδαποί, ή όσον αφορά τη συνολική αξία των μεμονωμένων ή συνολικών ξένων επενδύσεων, και
- στ) μέτρα που επιβάλλουν περιορισμούς ή απαιτούν ειδικές μορφές εγκατάστασης (θυγατρικής, υποκαταστήματος, γραφείου αντιπροσωπείας) ή κοινές επιχειρήσεις μέσω των οποίων επενδυτής άλλου Μέρους μπορεί να ασκήσει οικονομική δραστηριότητα¹.

¹ Έκαστο Μέρος δύναται να απαιτεί, για τις περιπτώσεις σύστασης νομικού προσώπου βάσει του δικού του δικαίου, την υιοθέτηση συγκεκριμένης νομικής μορφής από τους επενδυτές. Στον βαθμό που η απαίτηση αυτή εφαρμόζεται κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, δεν χρειάζεται να καθορισθεί στο Παράρτημα VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) για να μπορεί να διατηρηθεί σε ισχύ ή να θεσπισθεί από τα Μέρη.

Εθνική μεταχείριση

1. Σε τομείς για τους οποίους οι δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά απαριθμούνται στο Παράρτημα VII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) εκ μέρους της Κολομβίας, και με την επιφύλαξη των τυχόν όρων και περιορισμών που καθορίζονται σε αυτό, η Κολομβία παρέχει στα καταστήματα και στους επενδυτές του μέρους ΕΕ, σε σχέση με όλα τα μέτρα που επηρεάζουν την εγκατάσταση, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει σε ημεδαπά παρόμοια¹ καταστήματα και επενδυτές.
2. Στους τομείς για τους οποίους οι δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά απαριθμούνται στο Παράρτημα VII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) εκ μέρους του Περού, και με την επιφύλαξη των τυχόν όρων και περιορισμών που καθορίζονται σε αυτό, το Περού παρέχει στα καταστήματα και στους επενδυτές του μέρους ΕΕ, σε σχέση με όλα τα μέτρα που επηρεάζουν την εγκατάσταση, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει υπό παρόμοιες συνθήκες σε ημεδαπά καταστήματα και επενδυτές².
3. Στους τομείς για τους οποίους οι δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά απαριθμούνται στο Παράρτημα VII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) εκ μέρους του μέρους ΕΕ, και με την επιφύλαξη των τυχόν όρων και περιορισμών που καθορίζονται σε αυτό, το μέρος ΕΕ παρέχει, σε σχέση με όλα τα μέτρα που επηρεάζουν την εγκατάσταση, στα καταστήματα και στους επενδυτές των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει σε παρόμοια καταστήματα και επενδυτές του μέρους ΕΕ.

¹ Για λόγους σαφήνειας, ο όρος «παρόμοιος» δεν θίγει την έννοια του όρου «παρόμοιες συνθήκες» τον οποίο η Κολομβία έχει συμφωνήσει ή συμφωνεί σε άλλες διεθνείς συμφωνίες.

² Για λόγους σαφήνειας, τα δικαιώματα που απορρέουν για τις υπηρεσίες και τους παρόχους υπηρεσιών του μέρους ΕΕ από τις υποχρεώσεις του Περού βάσει της GATS παραμένουν πλήρως εκτελεστά στο πλαίσιο του ΠΟΕ, ιδίως σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της αρχής των «παρεμφερών υπηρεσιών και παρόχων υπηρεσιών» κατά την έννοια του άρθρου XVII της GATS.

4. Οι συγκεκριμένες δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται βάσει του παρόντος άρθρου δεν σημαίνουν ότι απαιτείται από οποιοδήποτε Μέρος να αντισταθμίσει τυχόν εγγενή ανταγωνιστικά μειονεκτήματα που απορρέουν από το γεγονός ότι οι σχετικοί επενδυτές προέρχονται από την αλλοδαπή.

ΑΡΘΡΟ 114

Κατάλογοι δεσμεύσεων

Οι τομείς ως προς τους οποίους αναλαμβάνει δεσμεύσεις έκαστο Μέρος δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και οι τυχόν επιφυλάξεις ή περιορισμοί που ισχύουν για την πρόσβαση στην αγορά ή/και την εθνική μεταχείριση έναντι των καταστημάτων και των επενδυτών άλλου Μέρους στους εν λόγω τομείς, απαριθμούνται στο Παράρτημα VII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση).

ΑΡΘΡΟ 115

Άλλες συμφωνίες

1. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν νοείται ως περιορισμός επί των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των Μερών και των επενδυτών τους, τα οποία καθορίζονται σε οποιαδήποτε ισχύουσα ή μελλοντική διεθνή συμφωνία περί επενδύσεων της οποίας είναι Μέρη ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια υπογράφουσα χώρα των Άνδεων.

2. Παρά την παράγραφο 1, οποιοσδήποτε μηχανισμός επίλυσης διαφορών ο οποίος θεσπίζεται βάσει ισχύουσας ή μελλοντικής διεθνούς συμφωνίας περί επενδύσεων της οποίας είναι Μέρη η Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, δεν εφαρμόζεται σε εικαζόμενες παραβιάσεις του παρόντος Κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 116

Προώθηση και επανεξέταση των επενδύσεων

1. Με στόχο την προοδευτική ελευθέρωση των επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων επιδιώκουν την προαγωγή συνθηκών πρόσφορων για τις μεταξύ τους επενδύσεις εντός των ορίων των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιότητάς τους.
2. Η προαγωγή η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 οδηγεί σε συνεργασία που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την επανεξέταση του νομικού πλαισίου το οποίο διέπει τις επενδύσεις, του επενδυτικού περιβάλλοντος και της ροής επενδύσεων μεταξύ των Μερών, σε συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις τους βάσει διεθνών συμφωνιών. Η εν λόγω επανεξέταση πραγματοποιείται το αργότερο πέντε έτη από έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας και, ακολούθως, ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 117

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, νοούνται ως:

- «διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών», η παροχή μιας υπηρεσίας:
 - α) από το έδαφος Μέρους στο έδαφος άλλου Μέρους (τρόπος 1)· και
 - β) στο έδαφος Μέρους προς τους χρήστες υπηρεσιών άλλου Μέρους (τρόπος 2)·
- «μέτρο Μέρους το οποίο επηρεάζει τη διασυνοριακή παροχή», κάθε μέτρο το οποίο αφορά:
 - α) την αγορά, την πληρωμή ή τη χρήση μιας υπηρεσίας· και
 - β) την πρόσβαση και χρήση υπηρεσιών, στο πλαίσιο της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών, για τις οποίες το εκάστοτε Μέρος απαιτεί να διατίθενται εν γένει στο κοινό.

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται στα μέτρα των Μερών τα οποία επηρεάζουν τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών όλων των τομέων, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:

- α) οπτικοακουστικές υπηρεσίες·
- β) εθνικές θαλάσσιες ενδομεταφορές¹, και
- γ) εθνικές και διεθνείς αεροπορικές υπηρεσίες, είτε τακτικές είτε μη τακτικές, και υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με την άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας, με εξαίρεση:
 - (i) υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών, κατά τις οποίες ένα αεροσκάφος δεν εκτελεί πτήσεις·
 - (ii) πώληση και εμπορική προώθηση υπηρεσιών αερομεταφοράς·

¹ Με την επιφύλαξη του πεδίου δραστηριοτήτων που μπορούν να θεωρηθούν ως ενδομεταφορές βάσει της σχετικής εγχώριας νομοθεσίας, η έννοια των εθνικών θαλάσσιων ενδομεταφορών βάσει του παρόντος Κεφαλαίου καλύπτει τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων μεταξύ λιμένος ή σημείου που ευρίσκεται σε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλου λιμένος ή σημείου που ευρίσκεται στην ίδια υπογράφουσα χώρα των Άνδεων ή στο ίδιο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της υφαλοκρηπίδας της εκάστοτε χώρας, καθώς και τις μεταφορές που έχουν την αφετηρία τους και καταλήγουν στον ίδιο λιμένα ή σημείο που ευρίσκεται σε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης .

(iii) υπηρεσίες σχετικές με ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων (CRS); και

(iv) υπηρεσίες εδάφους και υπηρεσίες εκμετάλλευσης αερολιμένα.

ΑΡΘΡΟ 119

Πρόσβαση στην αγορά

1. Σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στην αγορά μέσω της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών, έκαστο Μέρος παρέχει στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών άλλου Μέρους, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που προβλέπουν οι ειδικές δεσμεύσεις του Παραρτήματος VIII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών).

2. Σε τομείς στους οποίους αναλαμβάνονται δεσμεύσεις για την πρόσβαση στην αγορά, τα μέτρα τα οποία δεν διατηρούνται σε ισχύ ούτε θεσπίζονται από Μέρος, είτε σε επίπεδο περιφερειακής υποδιαίρεσης είτε στο σύνολο του εδάφους του, εκτός εάν ορίζεται άλλως στο Παράρτημα VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών), καθορίζονται ως εξής:

α) περιορισμοί ως προς τον αριθμό των παρόχων υπηρεσιών, υπό μορφήν είτε αριθμητικών ποσοστώσεων, μονοπωλίων, αποκλειστικής παροχής υπηρεσιών ή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών·

- β) περιορισμοί ως προς τη συνολική αξία των συναλλαγών ή στοιχείων του ενεργητικού στον τομέα των υπηρεσιών, υπό μορφήν αριθμητικών ποσοστώσεων ή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών, και
- γ) περιορισμοί ως προς τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών ή ως προς τη συνολική ποσότητα των παραγόμενων υπηρεσιών, η οποία εκφράζεται με καθορισμένες αριθμητικές μονάδες, υπό μορφήν ποσοστώσεων ή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών¹.

ΑΡΘΡΟ 120

Εθνική μεταχείριση

1. Σε τομείς για τους οποίους οι δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII (Κατάλογοι δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) εκ μέρους της Κολομβίας, και με την επιφύλαξη των τυχόν όρων και περιορισμών που καθορίζονται σε αυτό, η Κολομβία παρέχει στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών της ΕΕ, σε σχέση με όλα τα μέτρα που επηρεάζουν τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει σε ημεδαπές παρόμοιες υπηρεσίες και παρόχους υπηρεσιών.

¹ Η παράγραφος 2 στοιχείο γ) δεν καλύπτει τα μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και περιορίζουν τις εισροές για την παροχή υπηρεσιών.

2. Σε τομείς για τους οποίους οι δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) εκ μέρους του Περού, και με την επιφύλαξη των τυχόν όρων και περιορισμών που καθορίζονται σε αυτό, το Περού παρέχει στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών του μέρους ΕΕ, σε σχέση με όλα τα μέτρα που επηρεάζουν τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει υπό παρόμοιες συνθήκες σε ημεδαπές υπηρεσίες και παρόχους υπηρεσιών¹.
3. Σε τομείς για τους οποίους οι δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) εκ μέρους του μέρους ΕΕ, και με την επιφύλαξη των τυχόν όρων και περιορισμών που καθορίζονται σε αυτό, το μέρος ΕΕ παρέχει στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων, σε σχέση με όλα τα μέτρα που επηρεάζουν τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει σε παρόμοιες υπηρεσίες και παρόχους υπηρεσιών της ΕΕ.
4. Οι συγκεκριμένες δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται βάσει του παρόντος άρθρου δεν νοούνται ότι απαιτούν από οποιοδήποτε Μέρος να αντισταθμίσει τυχόν εγγενή ανταγωνιστικά μειονεκτήματα που απορρέουν από τον αλλοδαπό χαρακτήρα των εκάστοτε υπηρεσιών ή παρόχων υπηρεσιών.

¹ Για λόγους σαφήνειας, τα δικαιώματα που απορρέουν για τις υπηρεσίες και τους παρόχους υπηρεσιών του μέρους ΕΕ από τις υποχρεώσεις του Περού βάσει της GATS παραμένουν πλήρως εκτελεστά στο πλαίσιο του ΠΟΕ, ιδίως σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της αρχής των «παρεμφερών υπηρεσιών και παρόχων υπηρεσιών» κατά την έννοια του άρθρου XVII της GATS.

ΑΡΘΡΟ 121

Κατάλογοι δεσμεύσεων

Οι τομείς ως προς τους οποίους αναλαμβάνει δεσμεύσεις έκαστο Μέρος δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και οι τυχόν επιφυλάξεις ή περιορισμοί που ισχύουν για την πρόσβαση στην αγορά ή/και την εθνική μεταχείριση έναντι των υπηρεσιών και των παρόχων υπηρεσιών ενός άλλου Μέρους στους εν λόγω τομείς απαριθμούνται στο Παράρτημα VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

ΑΡΘΡΟ 122

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε κάθε μέτρο Μέρους σχετικά με την είσοδο και την προσωρινή διαμονή στο έδαφός του στελεχών, ασκούμενων πτυχιούχων, πωλητών επιχειρηματικών υπηρεσιών, παρόχων συμβατικών υπηρεσιών, ανεξάρτητων επαγγελματιών και ατόμων που πραγματοποιούν σύντομη επίσκεψη για επιχειρηματικούς σκοπούς, σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 6.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου, νοούνται ως:

- «πωλητές επιχειρηματικών υπηρεσιών», φυσικά πρόσωπα που είναι αντιπρόσωποι παρόχου υπηρεσιών Μέρους και επιζητούν προσωρινή είσοδο στο έδαφος άλλου Μέρους με σκοπό τη διαπραγμάτευση της πώλησης υπηρεσιών ή τη σύναψη συμφωνιών για την πώληση υπηρεσιών για τον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών. Οι πωλητές επιχειρηματικών υπηρεσιών δεν πραγματοποιούν απευθείας πωλήσεις προς το ευρύ κοινό και δεν λαμβάνουν αμοιβή από πηγή που ευρίσκεται στην επικράτεια του Μέρους υποδοχής·
- «επιχειρηματικοί επισκέπτες», φυσικά πρόσωπα που εργάζονται σε ανώτερη θέση και είναι υπεύθυνα για τη σύσταση μιας επιχείρησης. Οι επιχειρηματικοί επισκέπτες δεν πραγματοποιούν απευθείας συναλλαγές με το ευρύ κοινό και δεν λαμβάνουν αμοιβή από πηγή που ευρίσκεται στην επικράτεια του Μέρους υποδοχής·
- «πάροχοι συμβατικών υπηρεσιών», φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται από νομικό πρόσωπο Μέρους το οποίο δεν διαθέτει κατάστημα στο έδαφος ενός άλλου Μέρους και το οποίο έχει συνάψει σύμβαση καλής πίστης με τελικό καταναλωτή στο δεύτερο Μέρος (με εξαίρεση την περίπτωση της αντιπροσώπευσης), όπως αυτή ορίζεται από τον κωδικό 872 των Κεντρικών Ταξινομήσεων Προϊόντων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: «CPC»), σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών για την οποία απαιτείται η πρόσκαιρη παρουσία υπαλλήλων του στο εν λόγω Μέρος προκειμένου να εκτελεσθεί η σύμβαση παροχής υπηρεσιών¹.

¹ Η σύμβαση παροχής υπηρεσίας συμμορφώνεται με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις απαιτήσεις του Μέρους στο οποίο εκτελείται η σύμβαση.

- «ασκούμενοι πτυχιούχοι», φυσικά πρόσωπα που έχουν απασχοληθεί από νομικό πρόσωπο Μέρους ή από υποκατάστημά του, επί ένα έτος τουλάχιστον, διαθέτουν πανεπιστημιακό πτυχίο και μετατίθενται προσωρινά σε κατάσταση του νομικού προσώπου στο έδαφος άλλου Μέρους, με σκοπό την επαγγελματική εξέλιξη ή την απόκτηση κατάρτισης σε επιχειρηματικές τεχνικές ή μεθόδους¹.
- «ανεξάρτητοι επαγγελματίες», φυσικά πρόσωπα που ασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών και είναι εγκατεστημένα ως αυτοαπασχολούμενοι στο έδαφος Μέρους, δεν διαθέτουν κατάστημα στο έδαφος άλλου Μέρους και έχουν συνάψει σύμβαση καλής πίστης με τελικό καταναλωτή στο δεύτερο Μέρος (με εξαίρεση την περίπτωση της αντιπροσώπευσης), όπως αυτή ορίζεται από τον κωδικό 872 των Κεντρικών Ταξινομήσεων Προϊόντων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών («CPC»), σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών για την οποία απαιτείται η πρόσκαιρη παρουσία υπαλλήλων του στο εν λόγω Μέρος προκειμένου να εκτελεσθεί η σύμβαση παροχής υπηρεσιών².

¹ Το κατάστημα υποδοχής μπορεί να κληθεί να υποβάλει για προηγούμενη έγκριση ένα πρόγραμμα κατάρτισης που να καλύπτει τη διάρκεια της διαμονής, αποδεικνύοντας ότι ο σκοπός της διαμονής είναι η κατάρτιση. Για την Αυστρία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ισπανία και την Ουγγαρία, η κατάρτιση πρέπει να συνδέεται με το πανεπιστημιακό πτυχίο το οποίο έχει αποκτηθεί.

² Η σύμβαση παροχής υπηρεσίας συμμορφώνεται με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις απαιτήσεις του Μέρους στο οποίο εκτελείται η σύμβαση.

- «πρόσωπα μετατιθέμενα ενδοεπιχειρησιακά», φυσικά πρόσωπα που έχουν απασχοληθεί από νομικό πρόσωπο ή από υποκατάστημά του ή υπήρξαν εταίροι σε αυτό, επί ένα έτος τουλάχιστον, και τα οποία μετατίθενται προσωρινά σε κατάστημα, που είναι δυνατό να έχει τη μορφή θυγατρικής, υποκαταστήματος ή μητρικής εταιρείας του νομικού προσώπου στο έδαφος άλλου Μέρους. Το οικείο φυσικό πρόσωπο πρέπει να ανήκει σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:
 - α) «διευθυντικά στελέχη», ήτοι ανώτερα στελέχη νομικού προσώπου τα οποία, κατά κύριο λόγο, ασχολούνται με τη διοίκηση του καταστήματος, τελούν υπό τη γενική εποπτεία ή λαμβάνουν οδηγίες, πρωτίστως, από το διοικητικό συμβούλιο ή από τους μετόχους της επιχείρησης ή από άλλον αντίστοιχο παράγοντα, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
 - (i) η διοίκηση του καταστήματος ή τμήματος ή υποδιαίρεσης αυτού·
 - (ii) η επίβλεψη και ο έλεγχος της εργασίας των άλλων υπαλλήλων με εποπτικές, επαγγελματικές ή διοικητικές αρμοδιότητες·
 - (iii) προσωποπαγής εξουσία να προσλαμβάνουν και να απολύουν προσωπικό ή να προτείνουν προσλήψεις, απολύσεις ή άλλες ενέργειες που αφορούν το προσωπικό·

ή

- β) «ειδικοί», ήτοι φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται από νομικό πρόσωπο και διαθέτουν ειδικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για τη δραστηριότητα, τον ερευνητικό εξοπλισμό, τις τεχνικές, τις διεργασίες, τις διαδικασίες ή τη διοίκηση του καταστήματος. Για την αξιολόγηση των εν λόγω γνώσεων, λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο οι γνώσεις που αφορούν ειδικά το κατάστημα, αλλά και το κατά πόσον ο ενδιαφερόμενος διαθέτει υψηλού επιπέδου προσόντα σε συνάρτηση με ένα είδος εργασίας ή επιχειρηματικής δραστηριότητας που απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις, συμπεριλαμβανομένης της ιδιότητας μέλους αναγνωρισμένου επαγγέλματος·
- «στελέχη», φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται από νομικό πρόσωπο Μέρους, εξαιρουμένων των μη κερδοσκοπικών οργανισμών¹, και τα οποία είναι υπεύθυνα για τη σύσταση ή τον κατάλληλο έλεγχο, τη διοίκηση και την εκμετάλλευση ενός καταστήματος, συμπεριλαμβανομένων των «επιχειρηματικών επισκεπτών» που είναι υπεύθυνοι για τη σύσταση ενός καταστήματος και των «ενδοεπιχειρησιακά μετατιθέμενων προσώπων», και
- «τίτλοι», διπλώματα, πιστοποιητικά και άλλα αποδεικτικά στοιχεία (επίσημης εκπαίδευσης) που εκδίδονται από αρχή καθορισμένη σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις και τα οποία πιστοποιούν επιτυχή ολοκλήρωση επαγγελματικής εκπαίδευσης.

¹ Η φράση «εξαιρουμένων των μη κερδοσκοπικών οργανισμών» ισχύει μόνο ως προς την Αυστρία, το Βέλγιο, την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Γερμανία, τη Δανία, την Εσθονία, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, τη Λετονία, τη Μάλτα, τις Κάτω Χώρες, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία, το Ηνωμένο Βασίλειο και το Περού.

Στελέχη και ασκούμενοι πτυχιούχοι

1. Για κάθε τομέα ως προς τον οποίο αναλαμβάνονται δεσμεύσεις σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2 (Εγκατάσταση) του παρόντος Τίτλου και υπό τις επιφυλάξεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) ή στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος IX (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), έκαστο Μέρος επιτρέπει στους επενδυτές άλλου Μέρους να απασχολούν στα καταστήματά τους φυσικά πρόσωπα του εν λόγω άλλου Μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι οι εργαζόμενοι αυτοί είναι στελέχη ή ασκούμενοι πτυχιούχοι κατά την έννοια του άρθρου 123. Η είσοδος και προσωρινή διαμονή στελεχών και ασκούμενων πτυχιούχων διαρκεί έως τρία έτη¹ στην περίπτωση ενδοεπιχειρησιακών μεταθέσεων, 90 ημέρες σε οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο για τους επιχειρηματικούς επισκέπτες, και ένα έτος για τους ασκούμενους πτυχιούχους.
2. Για κάθε τομέα ως προς τον οποίο αναλαμβάνονται δεσμεύσεις σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2 (Εγκατάσταση) του παρόντος Τίτλου, τα μέτρα τα οποία δεν διατηρούνται σε ισχύ ούτε θεσπίζονται από Μέρος, είτε σε επίπεδο περιφερειακής υποδιαίρεσης είτε στο σύνολο του εδάφους του, εκτός εάν ορίζεται άλλως στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος IX (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), καθορίζονται ως περιορισμοί που εισάγουν διακριτική μεταχείριση και ως περιορισμοί επί του συνολικού αριθμού φυσικών προσώπων που ένας επενδυτής μπορεί να απασχολεί ως στελέχη και ως ασκούμενους πτυχιούχους σε ένα συγκεκριμένο τομέα υπό μορφήν αριθμητικών ποσοστώσεων ή της επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών.

¹ Στην περίπτωση της Κολομβίας, η μέγιστη διάρκεια διαμονής για τους ενδοεπιχειρησιακά μετατιθέμενους είναι δύο έτη, και είναι δυνατό να παραταθεί κατά ένα επιπλέον έτος. Στην περίπτωση του Περού, η σύμβαση εργασίας μπορεί να έχει ισχύ διάρκειας έως τρία έτη. Ωστόσο, η μέγιστη διάρκεια διαμονής για τους ενδοεπιχειρησιακά μετατιθέμενους είναι ένα έτος και μπορεί να ανανεωθεί, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις στις οποίες στηρίχτηκε η αρχική έγκριση.

ΑΡΘΡΟ 125

Πωλητές επιχειρηματικών υπηρεσιών

Για κάθε τομέα ως προς τον οποίο αναλαμβάνονται δεσμεύσεις σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2 (Εγκατάσταση) ή το Κεφάλαιο 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και υπό τις επιφυλάξεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) και στο Παράρτημα VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών), έκαστο Μέρος επιτρέπει την είσοδο και την προσωρινή διαμονή πωλητών επιχειρηματικών υπηρεσιών για περίοδο 90 ημερών σε οποιαδήποτε περίοδο 12 μηνών.

ΑΡΘΡΟ 126

Πάροχοι συμβατικών υπηρεσιών

1. Τα Μέρη επαναβεβαιώνουν τα αντίστοιχα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις δεσμεύσεις τις οποίες έχουν αναλάβει δυνάμει της Συμφωνίας GATS όσον αφορά την είσοδο και την προσωρινή διαμονή των παρόχων συμβατικών υπηρεσιών.

2. Η Κολομβία και το μέρος ΕΕ επιτρέπουν την παροχή υπηρεσιών στο έδαφός τους, μέσω της παρουσίας φυσικών προσώπων, εκ μέρους παρόχων συμβατικών υπηρεσιών του μέρους ΕΕ και της Κολομβίας, αντιστοίχως, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 4 και στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος ΙΧ (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), για καθέναν από τους ακόλουθους τομείς:

- α) νομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες όσον αφορά το δημόσιο διεθνές δίκαιο και το αλλοδαπό δίκαιο (στην περίπτωση του μέρους ΕΕ, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (εφεξής «δίκαιο ΕΕ», δεν θεωρείται δημόσιο διεθνές δίκαιο ούτε αλλοδαπό δίκαιο)·
- β) υπηρεσίες λογιστικής και τήρησης λογιστικών βιβλίων·
- γ) συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της φορολογίας·
- δ) αρχιτεκτονικές υπηρεσίες·
- ε) υπηρεσίες πολεοδομικού σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής τοπίου·
- στ) υπηρεσίες μηχανικού·
- ζ) ολοκληρωμένες υπηρεσίες μηχανικού·
- η) ιατρικές (συμπεριλαμβανομένων των ψυχολόγων) και οδοντιατρικές υπηρεσίες·
- θ) κτηνιατρικές υπηρεσίες·
- ι) υπηρεσίες μαιών·

- ια) υπηρεσίες που παρέχονται από νοσηλευτές, φυσιοθεραπευτές και παραϊατρικό προσωπικό·
- ιβ) υπηρεσίες πληροφορικής και συναφείς υπηρεσίες·
- ιγ) έρευνες αγοράς και δημοσκοπήσεις·
- ιδ) υπηρεσίες παροχής συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ·
- ιε) υπηρεσίες συναφείς προς την παροχή συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ·
- ιστ) υπηρεσίες σχεδιασμού·
- ιζ) χημική μηχανολογία, φαρμακευτική και φωτοχημεία·
- ιη) υπηρεσίες τεχνολογίας καλλυντικών·
- ιθ) εξειδικευμένες υπηρεσίες τεχνολογίας, μηχανικής, μάρκετινγκ και πωλήσεων στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας·
- κ) υπηρεσίες εμπορικού σχεδιασμού και μάρκετινγκ για τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας μόδας, της ένδυσης, της υπόδησης και των αξεσουάρ, και
- κβ) συντήρηση και επιδιόρθωση εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού μεταφορών, ιδίως στο πλαίσιο σύμβασης παροχής υπηρεσιών μετά την πώληση ή μετά τη χρηματοδοτική μίσθωση.

3. Το Περού και το μέρος ΕΕ επιτρέπουν την παροχή υπηρεσιών στο έδαφός τους, μέσω της παρουσίας φυσικών προσώπων, εκ μέρους παρόχων συμβατικών υπηρεσιών του μέρους ΕΕ και του Περού, αντιστοίχως, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 4 και στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος ΙΧ (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), για καθέναν από τους ακόλουθους τομείς:

- α) νομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες όσον αφορά το δημόσιο διεθνές δίκαιο και το αλλοδαπό δίκαιο (στην περίπτωση του μέρους ΕΕ, το δίκαιο ΕΕ δεν θεωρείται δημόσιο διεθνές δίκαιο ούτε αλλοδαπό δίκαιο)·
- β) υπηρεσίες λογιστικής και τήρησης λογιστικών βιβλίων·
- γ) συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της φορολογίας·
- δ) αρχιτεκτονικές υπηρεσίες·
- ε) υπηρεσίες πολεοδομικού σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής τοπίου·
- στ) υπηρεσίες μηχανικού·
- ζ) ολοκληρωμένες υπηρεσίες μηχανικού·
- η) ιατρικές (συμπεριλαμβανομένων των ψυχολόγων) και οδοντιατρικές υπηρεσίες·
- θ) κτηνιατρικές υπηρεσίες·

- ι) υπηρεσίες μαιών·
 - ια) υπηρεσίες πληροφορικής και συναφείς υπηρεσίες·
 - ιβ) έρευνες αγοράς και δημοσκοπήσεις·
 - ιγ) υπηρεσίες παροχής συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ· και
 - ιδ) υπηρεσίες συναφείς προς την παροχή συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ.
4. Οι δεσμεύσεις οι οποίες έχουν αναληφθεί από τα Μέρη τελούν υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες σε προσωρινή βάση ως υπάλληλοι νομικού προσώπου, το οποίο έχει συνάψει σύμβαση παροχής υπηρεσιών για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες·
 - β) τα φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται στο έδαφος άλλου Μέρους θα πρέπει να προσφέρουν τις σχετικές υπηρεσίες ως υπάλληλοι του νομικού προσώπου που παρέχει τις υπηρεσίες τουλάχιστον κατά το έτος αμέσως πριν από την ημερομηνία υποβολής αίτησης για είσοδο στο έδαφος του εκάστοτε άλλου Μέρους·· επιπλέον, τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να διαθέτουν, κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης εισόδου στο έδαφος άλλου Μέρους, τουλάχιστον τρία έτη επαγγελματικής πείρας¹ στον τομέα δραστηριότητας που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης·

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου, ως «επαγγελματική πείρα» νοείται η πείρα που έχει αποκτηθεί μετά την ενηλικίωση.

- γ) τα φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται στο έδαφος άλλου Μέρους πρέπει:
- (i) να κατέχουν πανεπιστημιακό πτυχίο ή άλλο τίτλο ο οποίος πιστοποιεί γνώσεις ανάλογου επιπέδου¹, και
 - (ii) να κατέχουν επαγγελματικά προσόντα τα οποία απαιτούνται για την άσκηση συγκεκριμένης δραστηριότητας σύμφωνα με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις απαιτήσεις που ισχύουν στο Μέρος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία·
- δ) τα φυσικά πρόσωπα δεν λαμβάνουν αμοιβή για την παροχή υπηρεσιών πέραν της αμοιβής που καταβάλλεται από το νομικό πρόσωπο στο οποίο απασχολούνται κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στο έδαφος άλλου Μέρους·
- ε) η είσοδος και προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων στο έδαφος του οικείου Μέρους επιτρέπονται για αθροιστική περίοδο όχι άνω των έξι μηνών ή, στην περίπτωση του Λουξεμβούργου, εικοσιπέντε εβδομάδων σε οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο ή για τη διάρκεια της σύμβασης, ανάλογα με το ποια περίοδος είναι μικρότερη·
- στ) η πρόσβαση που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου αφορά μόνον τη δραστηριότητα υπηρεσίας που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης και δεν παρέχει δικαίωμα άσκησης του επαγγελματικού τίτλου του Μέρους στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία·

¹ Όταν το πτυχίο ή ο τίτλος δεν έχει αποκτηθεί στο Μέρος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, το εν λόγω Μέρος μπορεί να αξιολογεί κατά πόσον το πτυχίο ή ο τίτλος ισοδυναμεί με πανεπιστημιακό πτυχίο που απαιτείται στο έδαφός του.

- ζ) ο αριθμός των ατόμων που καλύπτονται από τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών δεν υπερβαίνει τον αριθμό των ατόμων που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση της σύμβασης, όπως είναι δυνατόν να καθορίζεται από τους νόμους, τους κανονισμούς και τις απαιτήσεις του Μέρους στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία·
- η) άλλοι περιορισμοί που εισάγουν διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των φυσικών προσώπων με τη μορφή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών, κατά τα οριζόμενα στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος IX (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς).

ΑΡΘΡΟ 127

Ανεξάρτητοι επαγγελματίες

1. Τα Μέρη επαναβεβαιώνουν τα αντίστοιχα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις δεσμεύσεις τις οποίες έχουν αναλάβει δυνάμει της Συμφωνίας GATS όσον αφορά την είσοδο και την προσωρινή διαμονή ανεξάρτητων επαγγελματιών.
2. Η Κολομβία και το μέρος ΕΕ επιτρέπουν την παροχή υπηρεσιών στο έδαφός τους από ανεξάρτητους επαγγελματίες του μέρους ΕΕ και της Κολομβίας, αντιστοίχως, μέσω της παρουσίας φυσικών προσώπων, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 4 και στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος IX (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) για καθέναν από τους ακόλουθους τομείς:
 - α) νομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες όσον αφορά το δημόσιο διεθνές δίκαιο και το αλλοδαπό δίκαιο (στην περίπτωση του μέρους ΕΕ, το «δίκαιο ΕΕ» δεν θεωρείται δημόσιο διεθνές δίκαιο ούτε αλλοδαπό δίκαιο)·

- β) αρχιτεκτονικές υπηρεσίες·
- γ) υπηρεσίες μηχανικού·
- δ) ολοκληρωμένες υπηρεσίες μηχανικού·
- ε) υπηρεσίες πληροφορικής και συναφείς υπηρεσίες·
- στ) έρευνες αγοράς και δημοσκοπήσεις·
- ζ) υπηρεσίες παροχής συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ·
- η) υπηρεσίες συναφείς προς την παροχή συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ·
- θ) υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, και
- ι) εξειδικευμένες υπηρεσίες τεχνολογίας, μηχανικής, μάρκετινγκ και πωλήσεων στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας.

3. Το Περού και το μέρος ΕΕ επιτρέπουν την παροχή υπηρεσιών στο έδαφός τους από ανεξάρτητους επαγγελματίες του μέρους ΕΕ και του Περού, αντιστοίχως, μέσω της παρουσίας φυσικών προσώπων, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 4 και στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος ΙΧ (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) για καθέναν από τους ακόλουθους τομείς:

- α) νομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες όσον αφορά το δημόσιο διεθνές δίκαιο και το αλλοδαπό δίκαιο (στην περίπτωση του μέρους ΕΕ, το «δίκαιο ΕΕ» δεν θεωρείται δημόσιο διεθνές δίκαιο ούτε αλλοδαπό δίκαιο)·

- β) αρχιτεκτονικές υπηρεσίες·
- γ) υπηρεσίες μηχανικού·
- δ) ολοκληρωμένες υπηρεσίες μηχανικού·
- ε) υπηρεσίες πληροφορικής και συναφείς υπηρεσίες·
- στ) έρευνες αγοράς και δημοσκοπήσεις·
- ζ) υπηρεσίες παροχής συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ· και
- η) υπηρεσίες συναφείς προς την παροχή συμβουλών στον τομέα του μάνατζμεντ.

4. Οι δεσμεύσεις οι οποίες έχουν αναληφθεί από τα Μέρη τελούν υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες σε προσωρινή βάση ως αυτοαπασχολούμενα πρόσωπα εγκατεστημένα σε άλλο Μέρος και πρέπει να έχουν συνάψει σύμβαση παροχής υπηρεσιών για περίοδο που να μην υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες·
- β) τα φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται στο έδαφος άλλου Μέρους πρέπει να διαθέτουν, κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης εισόδου στο εν λόγω άλλο Μέρος, τουλάχιστον έξι έτη επαγγελματικής πείρας στον τομέα δραστηριότητας που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης·

- γ) τα φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται στο έδαφος άλλου Μέρους πρέπει:
- (i) να κατέχουν πανεπιστημιακό πτυχίο ή άλλο τίτλο ο οποίος πιστοποιεί γνώσεις ανάλογου επιπέδου¹, και
 - (ii) να κατέχουν επαγγελματικά προσόντα τα οποία απαιτούνται για την άσκηση συγκεκριμένης δραστηριότητας σύμφωνα με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις απαιτήσεις που ισχύουν στο Μέρος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία·
- δ) η είσοδος και προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων στο έδαφος του οικείου Μέρους επιτρέπονται για αθροιστική περίοδο όχι άνω των έξι μηνών ή, στην περίπτωση του Λουξεμβούργου, εικοσιπέντε εβδομάδων σε οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο ή για τη διάρκεια της σύμβασης, ανάλογα με το ποια περίοδος είναι μικρότερη·
- ε) η πρόσβαση που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου αφορά μόνον τη δραστηριότητα υπηρεσίας που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης· δεν παρέχει δικαίωμα άσκησης του επαγγελματικού τίτλου του Μέρους στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, και
- στ) άλλοι περιορισμοί που εισάγουν διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των φυσικών προσώπων με τη μορφή επιβολής του κριτηρίου των οικονομικών αναγκών, κατά τα οριζόμενα στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος ΙΧ (Επιφυλάξεις σχετικά με την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς).

¹ Όταν το πτυχίο ή ο τίτλος δεν έχει αποκτηθεί στο Μέρος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, το εν λόγω Μέρος μπορεί να αξιολογεί κατά πόσον το πτυχίο ή ο τίτλος ισοδυναμεί με πανεπιστημιακό πτυχίο που απαιτείται στο έδαφός του.

Άτομα που πραγματοποιούν σύντομη επίσκεψη για επιχειρηματικούς σκοπούς

1. Τα Μέρη καταβάλλουν προσπάθειες για να διευκολύνουν, σε συμφωνία με τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους, την είσοδο και την προσωρινή διαμονή στο έδαφός τους, ατόμων που πραγματοποιούν σύντομη επίσκεψη για επιχειρηματικούς σκοπούς, προκειμένου να ασκήσουν τις ακόλουθες δραστηριότητες¹:

- α) έρευνα και σχεδιασμός: τεχνικοί, επιστημονικοί και στατιστικοί ερευνητές για λογαριασμό εταιρείας που εδρεύει στο έδαφος άλλου Μέρους·
- β) έρευνα στον τομέα του μάρκετινγκ: προσωπικό που διεξάγει έρευνα ή ανάλυση, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας αγοράς, για λογαριασμό εταιρείας που εδρεύει στο έδαφος άλλου Μέρους·
- γ) εμπορικές εκθέσεις και επιδείξεις: προσωπικό που παρίσταται σε εμπορική έκθεση με σκοπό την προβολή της εταιρείας του, των προϊόντων της ή των υπηρεσιών της, και
- δ) προσωπικό τουριστικής επιχείρησης (αντιπρόσωποι ξενοδοχείων, διοργανωτές ταξιδιών, πρακτορεία ταξιδιών, ξεναγοί, επιχειρήσεις οργανωμένων εκδρομών) που παρίσταται ή συμμετέχει σε τουριστικά συνέδρια ή σε τουριστικές εκθέσεις ή ηγείται περιήγησης η οποία έχει ως αφετηρία το έδαφος άλλου Μέρους·

¹ Οι δραστηριότητες που απαριθμούνται στα στοιχεία γ) και δ) ισχύουν μόνο μεταξύ της Κολομβίας και του μέρους ΕΕ.

υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επισκέπτες σύντομης παραμονής:

- α) δεν ασχολούνται με την πώληση των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών στο ευρύ κοινό, δεν προμηθεύουν οι ίδιοι προϊόντα ούτε παρέχουν υπηρεσίες·
- β) δεν εισπράττουν για ίδιο λογαριασμό καμία αμοιβή από πηγή, η οποία ευρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων στην οποία διαμένουν προσωρινά, και
- γ) δεν ασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο σύμβασης συναφθείσας μεταξύ νομικού προσώπου που δεν διαθέτει εμπορική παρουσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, στην οποία διαμένει προσωρινά το άτομο που πραγματοποιεί σύντομη επίσκεψη για επιχειρηματικούς σκοπούς, και καταναλωτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε υπογράφουσα χώρα των Άνδεων.

2. Η είσοδος και η προσωρινή διαμονή στο έδαφος Μέρους, επισκεπτών σύντομης διάρκειας από άλλο Μέρος, οσάκις επιτρέπονται, ισχύουν για περίοδο έως και 90 ημερών σε οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΤΜΗΜΑ 1

Διατάξεις γενικής εφαρμογής

ΑΡΘΡΟ 129

Αμοιβαία αναγνώριση

1. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν εμποδίζει Μέρος να απαιτεί από φυσικά πρόσωπα να διαθέτουν τα αναγκαία προσόντα και/ή την επαγγελματική πείρα που απαιτούνται στο έδαφος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, για τον συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας.
2. Τα Μέρη ενθαρρύνουν τους σχετικούς επαγγελματικούς φορείς, στο αντίστοιχο έδαφός τους, να αναπτύσσουν από κοινού και να παρέχουν στην Επιτροπή Εμπορίου συστάσεις σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση με σκοπό την εκπλήρωση, εν όλω ή εν μέρει, από επενδυτές και παρόχους υπηρεσιών των προϋποθέσεων τις οποίες έκαστο Μέρος εφαρμόζει για την έγκριση, αδειοδότηση, λειτουργία και πιστοποίηση επενδυτών και παρόχων υπηρεσιών, ιδίως στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών.

3. Μόλις λάβει μια σύσταση 'κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2, η Επιτροπή Εμπορίου, εντός εύλογου χρόνου, εξετάζει τη σύσταση με σκοπό να κρίνει κατά πόσον συνάδει με την παρούσα συμφωνία.

4. Εάν η Επιτροπή Εμπορίου κρίνει ότι μια σύσταση είναι συμβατή με την παρούσα συμφωνία κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 και υπάρχει επαρκής βαθμός αντιστοιχίας μεταξύ των σχετικών κανονισμών των Μερών, τα Μέρη πραγματοποιούν διαπραγματεύσεις, προκειμένου να εφαρμόσουν την εν λόγω σύσταση, μέσω των αρμόδιων αρχών τους, με αντικείμενο συμφωνία για την αμοιβαία αναγνώριση των απαιτήσεων, των επαγγελματικών προσόντων, των αδειών και άλλων κανονισμών.

5. Κάθε συμφωνία που συνάπτεται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 συνάδει με τις σχετικές διατάξεις της Συμφωνίας ΠΟΕ, και ιδίως με το άρθρο VII της GATS.

ΑΡΘΡΟ 130

Διαφάνεια και κοινολόγηση εμπιστευτικών πληροφοριών

1. Έκαστο Μέρος:

α) ανταποκρίνεται πάραυτα σε όλα τα αιτήματα που υποβάλλονται από άλλο Μέρος για συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με οποιοδήποτε γενικής εφαρμογής μέτρο του ή διεθνείς συμφωνίες που αφορούν ή επηρεάζουν τον παρόντα Τίτλο, και

β) καθορίζει ένα ή περισσότερα σημεία παροχής πληροφοριών για την παροχή, κατόπιν αιτήσεως, συγκεκριμένων πληροφοριών προς επενδυτές και παρόχους υπηρεσιών άλλων Μερών σχετικά με όλα τα θέματα που αναφέρονται στο στοιχείο α). Τα εν λόγω σημεία παροχής πληροφοριών απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ (Σημεία παροχής πληροφοριών σχετικά με τις συναλλαγές που αφορούν υπηρεσίες, την εγκατάσταση και το ηλεκτρονικό εμπόριο). Τα σημεία παροχής πληροφοριών δεν είναι αναγκαίο να αποτελούν θεματοφύλακες νόμων και κανονισμών.

2. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν υποχρεώνει τα Μέρη να παρέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες των οποίων η κοινολόγηση θα εμπόδιζε την επιβολή του νόμου ή θα ήταν για άλλους λόγους αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή θα έβλαπτε τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα συγκεκριμένων επιχειρήσεων, δημόσιων ή ιδιωτικών.

ΑΡΘΡΟ 131

Εγχώριες κανονιστικές ρυθμίσεις

1. Σε τομείς στους οποίους αναλαμβάνονται ειδικές δεσμεύσεις, έκαστο Μέρος εξασφαλίζει ότι όλα τα μέτρα γενικής εφαρμογής που εμπίπτουν στον παρόντα Τίτλο εφαρμόζονται με τρόποεύλογο, αντικειμενικό και αμερόληπτο.

2. Σε περιπτώσεις που απαιτείται άδεια για την παροχή υπηρεσίας ή για εγκατάσταση για την οποία έχει αναληφθεί συγκεκριμένη δέσμευση, οι αρμόδιες αρχές Μέρους ενημερώνουν τον αιτούντα, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή αίτησης που θεωρείται πλήρης βάσει των εγχώριων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με την απόφαση επί της αίτησης. Κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, οι αρμόδιες αρχές του οικείου Μέρους παρέχουν, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, πληροφορίες σχετικά με την πορεία της αίτησης.

3. Έκαστο Μέρος ιδρύει ή διατηρεί τακτικά, διαιτητικά ή διοικητικά δικαστήρια ή διαδικασίες, που εξασφαλίζουν, κατόπιν αιτήματος θιγόμενου επενδυτή ή παρόχου υπηρεσιών, ταχεία επανεξέταση των διοικητικών αποφάσεων που επηρεάζουν την εγκατάσταση, τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών ή την προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς και, εφόσον δικαιολογείται, την επιβολή των κατάλληλων μέτρων αποκατάστασης. Στις περιπτώσεις που οι εν λόγω διαδικασίες δεν είναι ανεξάρτητες από την υπηρεσία στην οποία έχει ανατεθεί η λήψη της σχετικής διοικητικής απόφασης, τα Μέρη εξασφαλίζουν ότι η εκάστοτε διαδικασία όντως παρέχει δυνατότητα αντικειμενικής και αμερόληπτης επανεξέτασης.

4. Μετά τις απαραίτητες διαβουλεύσεις μεταξύ των Μερών, το παρόν άρθρο τροποποιείται, όπως ενδείκνυται, έτσι ώστε να ενσωματωθούν στον παρόντα Τίτλο τα αποτελέσματα τυχόν διαπραγματεύσεων δυνάμει του άρθρου VI.4 της GATS ή άλλων παρόμοιων διαπραγματεύσεων που διεξάγονται σε άλλα πολυμερή όργανα στα οποία συμμετέχουν τα Μέρη, αφ' ης στιγμής τεθούν σε ισχύ οι συνακόλουθες δεσμεύσεις.

5. Εν αναμονή της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων δυνάμει του άρθρου VI.4 της GATS οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 4, κανένα Μέρος δεν εφαρμόζει όρους σχετικά με την έκδοση αδειών και τα προσόντα, τις διαδικασίες και τα τεχνικά πρότυπα που να ακυρώνουν ή να αποδυναμώνουν τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που έχει αναλάβει κατά τρόπο ο οποίος:

- α) δεν συνάδει με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο VI:4 στοιχεία α), β) και γ) της GATS, και
- β) δεν ήταν λογικά αναμενόμενος από το εν λόγω Μέρος κατά τον χρόνο ανάληψης των συγκεκριμένων δεσμεύσεων.

6. Προκειμένου να κριθεί κατά πόσον Μέρος συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του βάσει της παραγράφου 5, λαμβάνονται υπόψη τα διεθνή πρότυπα σχετικών διεθνών οργανισμών¹, τα οποία εφαρμόζονται από το εν λόγω Μέρος.

¹ Ο όρος «σχετικοί διεθνείς οργανισμοί» αναφέρεται σε διεθνείς οργανισμούς στους οποίους μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη οι σχετικοί φορείς των Μερών.

ΤΜΗΜΑ 2

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΑΡΘΡΟ 132

Μνημόνιο συναντίληψης για τις υπηρεσίες πληροφορικής

Στον βαθμό που οι συναλλαγές με αντικείμενο υπηρεσίες πληροφορικής ελευθερώνονται δυνάμει των κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), τα Μέρη υιοθετούν το σύνολο του μνημονίου συναντίληψης που καθορίζεται στα ακόλουθα εδάφια:

- α) ο κωδικός CPC 84, που χρησιμοποιείται για την περιγραφή των υπηρεσιών πληροφορικής και συναφών υπηρεσιών, καλύπτει τις βασικές λειτουργίες που χρησιμοποιούνται για την παροχή όλων των υπηρεσιών πληροφορικής και συναφών υπηρεσιών: προγράμματα πληροφορικής που ορίζονται ως τα σύνολα εντολών που απαιτούνται για να λειτουργήσουν και να επικοινωνήσουν οι υπολογιστές (συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και της εφαρμογής τους), επεξεργασία και αποθήκευση δεδομένων και συναφείς υπηρεσίες, όπως π.χ. παροχή συμβουλών και υπηρεσίες κατάρτισης για το προσωπικό των πελατών. Οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν οδηγήσει στην αυξημένη προσφορά των εν λόγω υπηρεσιών με τη μορφή δέσμης ή πακέτου συναφών υπηρεσιών, που μπορούν να περιλαμβάνουν ορισμένες ή όλες αυτές τις βασικές λειτουργίες. Παραδείγματος χάριν, υπηρεσίες, όπως οι υπηρεσίες φιλοξενίας ιστοσελίδων και τομέων, οι υπηρεσίες άντλησης δεδομένων και οι τεχνολογίες πλέγματος υπολογιστών συνιστούν η καθεμία συνδυασμό των βασικών λειτουργιών υπηρεσιών πληροφορικής.

- β) οι υπηρεσίες πληροφορικής και οι συναφείς υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το εάν παρέχονται μέσω δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου, περιλαμβάνουν όλες τις υπηρεσίες που παρέχουν:
- (i) συμβουλές, στρατηγική, ανάλυση, σχεδιασμό, εξειδίκευση, μελέτη, ανάπτυξη, εγκατάσταση, εφαρμογή, ολοκλήρωση, δοκιμή, διόρθωση σφαλμάτων, επικαιροποίηση, υποστήριξη, τεχνική βοήθεια ή διαχείριση υπολογιστών ή συστημάτων υπολογιστών ή γι' αυτά·
 - (ii) προγράμματα πληροφορικής που ορίζονται ως τα σύνολα εντολών που απαιτούνται για να λειτουργούν και να επικοινωνούν οι υπολογιστές (στο εσωτερικό τους και μεταξύ τους), συν συμβουλές, στρατηγική, ανάλυση, σχεδιασμός, ειδίκευση, μελέτη, ανάπτυξη, εγκατάσταση, εφαρμογή, ολοκλήρωση, δοκιμή, διόρθωση σφαλμάτων, επικαιροποίηση, αναπροσαρμογή, συντήρηση, υποστήριξη, τεχνική βοήθεια, διαχείριση ή χρήση προγραμμάτων υπολογιστών ή για προγράμματα υπολογιστών·
 - (iii) επεξεργασία δεδομένων, αποθήκευση δεδομένων, φιλοξενία δεδομένων ή υπηρεσίες βάσης δεδομένων·
 - (iv) υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μηχανημάτων και εξοπλισμού γραφείου, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών, ή
 - (v) υπηρεσίες κατάρτισης για το προσωπικό πελατών σε σχέση με προγράμματα υπολογιστών, υπολογιστές ή συστήματα υπολογιστών, που δεν ταξινομούνται κάπου αλλού·

- γ) οι υπηρεσίες πληροφορικής και οι συναφείς υπηρεσίες καθιστούν εφικτή την παροχή άλλων υπηρεσιών (π.χ. τραπεζικών), τόσο με ηλεκτρονικά όσο και με άλλα μέσα. Ωστόσο, υπάρχει σημαντική διάκριση μεταξύ της υπηρεσίας διευκόλυνσης (π.χ. φιλοξενία ιστοσελίδων ή φιλοξενία εφαρμογών) και του περιεχομένου ή της βασικής υπηρεσίας που παρέχεται ηλεκτρονικά (π.χ. τραπεζικές εργασίες). Στις περιπτώσεις αυτές, η υπηρεσία περιεχομένου ή η βασική υπηρεσία δεν καλύπτεται από τον κωδικό CPC 84.

ΤΜΗΜΑ 3

TAXYΔΡΟΜΕΙΑ ΚΑΙ TAXYΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΑΡΘΡΟ 133

Πεδίο εφαρμογής

Στο παρόν Τμήμα διατυπώνονται οι αρχές του κανονιστικού πλαισίου που διέπει όλες τις υπηρεσίες ταχυδρομείου και ταχυμεταφοράς για τις οποίες αναλαμβάνονται δεσμεύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των Κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς).

ΑΡΘΡΟ 134

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος και των Κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), νοούνται ως:

- «ατομική άδεια», άδεια, παραχώρηση ή έγκριση οποιασδήποτε μορφής που χορηγείται σε μεμονωμένο πάροχο από κανονιστική αρχή και η οποία απαιτείται πριν από την παροχή μιας δεδομένης υπηρεσίας, και
- «καθολική υπηρεσία», η μόνιμη παροχή ταχυδρομικής υπηρεσίας συγκεκριμένης ποιότητας, σε όλα τα σημεία της επικράτειας Μέρους σε τιμές προσιτές για όλους τους χρήστες.

ΑΡΘΡΟ 135

Πρόληψη αντιανταγωνιστικών πρακτικών στον τομέα των ταχυδρομείων και των ταχυμεταφορών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Τίτλου VIII (Ανταγωνισμός), έκαστο Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί σε ισχύ ενδεδειγμένα μέτρα με σκοπό να αποτρέπονται οι πάροχοι, οι οποίοι, ατομικά ή από κοινού, έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό τους όρους συμμετοχής (όσον αφορά την τιμή και την προσφορά) στη σχετική αγορά για υπηρεσίες ταχυδρομείου ή ταχυμεταφοράς ως αποτέλεσμα της χρησιμοποίησης της θέσης τους στην αγορά, από την άσκηση ή τη συνέχιση της άσκησης πρακτικών που είναι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό.

ΑΡΘΡΟ 136

Καθολική υπηρεσία

Έκαστο Μέρος έχει το δικαίωμα να καθορίζει το είδος της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας που επιθυμεί να θεσπίσει ή να διατηρήσει σε ισχύ. Μια τέτοια υποχρέωση καθ' εαυτή δεν θεωρείται ότι βλάπτει τον ανταγωνισμό, υπό τον όρο ότι εκτελείται κατά τρόπο διαφανή, απαλλαγμένο από διακριτική μεταχείριση και ανταγωνιστικά ουδέτερο και συγχρόνως δεν είναι περισσότερο επαχθής από όσο απαιτείται για το είδος της καθολικής υπηρεσίας που καθορίζεται από το εκάστοτε Μέρος.

ΑΡΘΡΟ 137

Ατομικές άδειες

1. Κάθε Μέρος απαιτεί ατομική άδεια μόνο για τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στη σφαίρα της καθολικής υπηρεσίας¹.

¹ Στην Κολομβία, ο επίσημος πάροχος υπηρεσιών ταχυδρομείου ή παραχωρησιούχος είναι νομικό πρόσωπο το οποίο παρέχει την καθολική υπηρεσία ταχυδρομείου βάσει σύμβασης παραχώρησης. Οι υπόλοιπες υπηρεσίες ταχυδρομείου υπόκεινται σε συνοπτικό καθεστώς αδειοδότησης, για τη διαχείριση του οποίου είναι αρμόδιο το Υπουργείο Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών. Στο Περού, ο καθορισμένος πάροχος υπηρεσιών ταχυδρομείου είναι νομικό πρόσωπο το οποίο, βάσει παραχώρησης η οποία απονέμεται δια νόμου, και υπό καθεστώς μη αποκλειστικότητας, υποχρεούται να παρέχει ταχυδρομικές υπηρεσίες στο σύνολο της χώρας. Οι υπόλοιπες υπηρεσίες ταχυδρομείου υπόκεινται σε καθεστώς αδειοδότησης, το οποίο εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

2. Οσάκις ένα Μέρος απαιτεί την κατοχή ατομικής άδειας, δημοσιοποιούνται τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) όλα τα κριτήρια αδειοδότησης και η χρονική περίοδος που απαιτείται κανονικά για την έκδοση απόφασης σχετικά με μια αίτηση χορήγησης άδειας, και
- β) οι όροι και οι προϋποθέσεις των ατομικών αδειών.

3. Σε περίπτωση που Μέρος απορρίπτει μια αίτηση χορήγησης ατομικής άδειας, το εν λόγω Μέρος, εφόσον του ζητηθεί, ενημερώνει τον αιτούντα για τους λόγους της απόρριψης. Έκαστο Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί σε ισχύ διαδικασία δευτεροβάθμιας κρίσης ή επανεξέτασης, αναλόγως της περιπτώσεως, ενώπιον ανεξάρτητου οργάνου¹. Κάθε τέτοια διαδικασία είναι διαφανής, δεν εισάγει διακρίσεις και βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια.

ΑΡΘΡΟ 138

Ανεξαρτησία των ρυθμιστικών φορέων

Οι ρυθμιστικοί φορείς είναι νομικά διακριτοί από οποιονδήποτε πάροχο υπηρεσιών ταχυδρομείου ή ταχυμεταφοράς και να μην είναι υπόλογοι σε αυτούς. Οι αποφάσεις των ρυθμιστικών φορέων και οι διαδικασίες που αυτοί εφαρμόζουν είναι αμερόληπτες έναντι όλων όσοι συμμετέχουν στην αγορά.

¹ Για μεγαλύτερη σαφήνεια, το ανεξάρτητο όργανο μπορεί να έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα.

ΤΜΗΜΑ 4

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 139

Πεδίο εφαρμογής

Στο παρόν Τμήμα διατυπώνονται οι αρχές του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, με εξαίρεση τη ραδιοτηλεοπτική εκπομπή¹, για τις οποίες αναλαμβάνονται δεσμεύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των Κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς)^{2 3}.

¹ Ως «ραδιοτηλεοπτική εκπομπή» νοείται η αδιάλειπτη αλυσίδα μετάδοσης που απαιτείται για τη διανομή σήματος τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού προγράμματος στο ευρύ κοινό, η οποία όμως δεν καλύπτει τις ζεύξεις συνεισφοράς μεταξύ σταθμών.

² Μεταξύ του μέρους ΕΕ και του Περού, το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται μόνο στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών οι οποίες προσφέρονται στο ευρύ κοινό και προϋποθέτουν διαβίβαση σε πραγματικό χρόνο πληροφοριών που παρέχουν οι πελάτες μεταξύ δύο ή περισσότερων σημείων, χωρίς διατεμαστική μεταβολή της μορφής ή του περιεχομένου των πληροφοριών των πελατών.

³ Μεταξύ του μέρους ΕΕ και της Κολομβίας, το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται επίσης στις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Για λόγους σαφήνειας και για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος και του Παραρτήματος VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση), καθώς και του Παραρτήματος VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών), για την Κολομβία και το μέρος ΕΕ, ως «τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας» νοούνται οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες για τις οποίες οι πάροχοι «προσθέτουν αξία» στις πληροφορίες των πελατών αναβαθμίζοντας τη μορφή ή το περιεχόμενό τους ή παρέχοντας τη δυνατότητα αποθήκευσης ή ανάκτησής τους.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, νοούνται ως:

- «βασικές τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις», οι εγκαταστάσεις δημοσίου δικτύου και υπηρεσίας μεταφοράς τηλεπικοινωνιών¹, οι οποίες:
 - α) παρέχονται αποκλειστικά ή κυρίως από έναν και μόνο πάροχο ή από περιορισμένο αριθμό παρόχων, και
 - β) δεν είναι εφικτό να αντικατασταθούν από οικονομική ή τεχνική άποψη για την παροχή υπηρεσίας·
- «διασύνδεση», η σύνδεση με παρόχους που παρέχουν δημόσια δίκτυα ή υπηρεσίες μεταφοράς τηλεπικοινωνιών², ώστε να επιτρέπεται στους χρήστες ενός παρόχου να επικοινωνούν με τους χρήστες κάποιου άλλου παρόχου και να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες που παρέχει άλλος πάροχος·
- «κύριος πάροχος», πάροχος στον τομέα των τηλεπικοινωνιών ο οποίος έχει την ικανότητα να επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό τους όρους συμμετοχής (όσον αφορά την τιμή και την παροχή) στη σχετική αγορά τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ως αποτέλεσμα του ελέγχου βασικών εγκαταστάσεων ή της χρησιμοποίησης της θέσης του στην αγορά·

¹ Για λόγους σαφήνειας, ο όρος «δημόσια υπηρεσία μεταφοράς τηλεπικοινωνιών» έχει την έννοια που καθορίζεται στο Παράρτημα περί τηλεπικοινωνιών της GATS.

² Για λόγους σαφήνειας, ο όρος «δημόσια υπηρεσία μεταφοράς τηλεπικοινωνιών» έχει την έννοια που καθορίζεται στο Παράρτημα περί τηλεπικοινωνιών της GATS.

- «ρυθμιστική αρχή», ο φορέας ή οι φορείς στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών που είναι επιφορτισμένοι με την κανονιστική ρύθμιση των τηλεπικοινωνιών κατά την έννοια του παρόντος τμήματος, και
- «τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες», όλες οι υπηρεσίες που συνίστανται στη διαβίβαση και λήψη ηλεκτρομαγνητικών σημάτων και δεν καλύπτουν την οικονομική δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή περιεχομένου η οποία απαιτεί τηλεπικοινωνίες για τη μεταφορά του.

ΑΡΘΡΟ 141

Ανταγωνιστικές διασφαλίσεις έναντι κύριων παρόχων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Τίτλου VIII (Ανταγωνισμός), έκαστο Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί σε ισχύ ενδεδειγμένα μέτρα με σκοπό να αποτρέπονται οι πάροχοι οι οποίοι, ατομικά ή από κοινού, αποτελούν κύριο πάροχο από την άσκηση ή τη συνέχιση της άσκησης αντιανταγωνιστικών πρακτικών. Οι εν λόγω αντιανταγωνιστικές πρακτικές περιλαμβάνουν κυρίως:

- α) τις αντιανταγωνιστικές διεπιδοτήσεις και τη συρρίκνωση περιθωρίου¹.

¹ Η φράση «συρρίκνωση περιθωρίου» ισχύει μόνο ως προς την ΕΕ.

- β) τη χρήση πληροφοριών που έχουν αποσπασθεί από ανταγωνιστές με αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα, και
- γ) την μη έγκαιρη διάθεση σε άλλους παρόχους υπηρεσιών πληροφοριών τεχνικού χαρακτήρα για βασικές εγκαταστάσεις και πληροφοριών εμπορικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟ 142¹:

Πρόσθετες υποχρεώσεις των κύριων παρόχων

1. Σύμφωνα με την αντίστοιχη εγχώρια νομοθεσία και τις διαδικασίες που θεσπίζει έκαστο Μέρος, η ρυθμιστική αρχή εκάστου Μέρους επιβάλλει, οσάκις ενδείκνυται, στους κύριους παρόχους:
 - α) υποχρεώσεις για το θέμα της διαφάνειας σε σχέση με τη διασύνδεση και/ή την πρόσβαση. Όταν ένας κύριος πάροχος υπέχει υποχρεώσεις μη άσκησης διακρίσεων κατά τα προβλεπόμενα στο στοιχείο β), η ρυθμιστική αρχή δύναται να απαιτήσει από αυτόν να δημοσιεύσει προσφορά αναφοράς αρκούντως αδεσμοποίητη, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι πάροχοι δεν καλούνται να πληρώσουν για εγκαταστάσεις μη αναγκαίες για τη ζητούμενη υπηρεσία. Η εν λόγω προσφορά αναφοράς περιλαμβάνει επίσης περιγραφή των σχετικών προσφερόμενων υπηρεσιών, με αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους στοιχείων που τις απαρτίζουν σε συνάρτηση με τις ανάγκες της αγοράς, καθώς και των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών.

¹ Το παρόν άρθρο δεν συμπεριλαμβάνεται στις δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται μεταξύ του Περού και του μέρους ΕΕ βάσει της παρούσας συμφωνίας, με την επιφύλαξη της εγχώριας νομοθεσίας εκάστου Μέρους. Για την Κολομβία και το μέρος ΕΕ, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνο στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών οι οποίες προϋποθέτουν διαβίβαση σε πραγματικό χρόνο πληροφοριών που παρέχουν οι πελάτες μεταξύ δύο ή περισσότερων σημείων, χωρίς διατεματική μεταβολή της μορφής ή του περιεχομένου των πληροφοριών των πελατών.

- β) υποχρεώσεις για το θέμα της μη άσκησης διακρίσεων σε σχέση με τη διασύνδεση και/ή την πρόσβαση:
- (i) για να διασφαλίζεται ότι οι κύριοι πάροχοι στην επικράτεια του οικείου Μέρους εφαρμόζουν ισοδύναμους όρους σε ανάλογες περιπτώσεις έναντι των παρόχων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών άλλου Μέρους που παρέχουν ανάλογες υπηρεσίες, και
 - (ii) για την παροχή υπηρεσιών και πληροφοριών σε άλλους παρόχους υπό τους ίδιους όρους και με τις ίδιες προδιαγραφές ποιότητας που ισχύουν για την παροχή και των δικών τους υπηρεσιών, ή για τις υπηρεσίες των θυγατρικών ή των εταίρων τους·
- γ) υποχρεώσεις σχετικά με την ανάκτηση κόστους και τους ελέγχους των τιμών, που περιλαμβάνουν υποχρέωση κοστοστρέφειας των τιμών και υποχρέωση που αφορά συστήματα κοστολόγησης για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης, και
- δ) υποχρεώσεις σε σχέση με την ικανοποίηση εύλογων αιτήσεων των παρόχων άλλου Μέρους για πρόσβαση και χρήση ειδικών στοιχείων του δικτύου και συναφών ευκολιών, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις στις οποίες η ρυθμιστική αρχή κρίνει ότι η άρνηση πρόσβασης ή οι μη εύλογοι όροι και προϋποθέσεις με ανάλογο αποτέλεσμα δυσχεραίνουν τη δημιουργία διατηρήσιμης ανταγωνιστικής αγοράς σε επίπεδο λιανικού εμπορίου ή ότι δεν θα ήταν προς το συμφέρον των τελικών χρηστών.

2. Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 στοιχείο δ), είναι δυνατό να απαιτηθούν από τους κύριους παρόχους, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α) η παροχή σε τρίτους πρόσβασης σε καθορισμένα στοιχεία ή/και εγκαταστάσεις του δικτύου·
- β) η καλόπιστη διαπραγμάτευση με επιχειρήσεις που ζητούν πρόσβαση·
- γ) η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών χονδρικής για μεταπώληση από τρίτους·
- δ) η παροχή πρόσβασης σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή τεχνολογίες καίριας σημασίας, τα οποία είναι εντελώς αναγκαία για τη διαλειτουργικότητα των δικτύων και επιτρέπουν, κατόπιν αιτήσεως, τη διασύνδεση σε επιπλέον σημεία εκτός των τερματικών σημείων του δικτύου τα οποία προσφέρονται στην πλειονότητα των χρηστών, έναντι της καταβολής τελών που αντικατοπτρίζουν το κόστος κατασκευής των αναγκαίων πρόσθετων εγκαταστάσεων·
- ε) η πρόβλεψη συνεγκατάστασης ή άλλων μορφών από κοινού χρήσης εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων αγωγών, κτιρίων ή ιστών·
- στ) η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας διατερματικών υπηρεσιών που παρέχονται σε χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για υπηρεσίες ευφυών δικτύων ή περιαγωγής σε κινητά δίκτυα, και
- ζ) η διασύνδεση δικτύων ή εγκαταστάσεων δικτύου.

Ρυθμιστικές αρχές

1. Οι ρυθμιστικές αρχές για τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες είναι νομικά διακριτές και δεν εξαρτώνται λειτουργικά από κανέναν πάροχο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.
2. Η ρυθμιστική αρχή εξουσιοδοτείται επαρκώς για την κανονιστική ρύθμιση του τομέα. Τα καθήκοντα που αναλαμβάνει η ρυθμιστική αρχή δημοσιοποιούνται σε εύκολα προσβάσιμη και σαφή μορφή, ιδίως όταν τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται σε περισσότερους από έναν φορείς.
3. Οι αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών και οι διαδικασίες που αυτές εφαρμόζουν είναι διαφανείς και αμερόληπτες έναντι όλων όσοι συμμετέχουν στην αγορά.
4. Κάθε πάροχος ο οποίος θίγεται από απόφαση ρυθμιστικής αρχής της Κολομβίας έχει το δικαίωμα να προσφεύγει κατά της απόφασης ή να ζητεί την επανεξέτασή της, αναλόγως της περιπτώσεως, ενώπιον ανεξάρτητου οργάνου της εν λόγω ρυθμιστικής αρχής.
5. Κάθε πάροχος ο οποίος θίγεται από απόφαση ρυθμιστικής αρχής του Περού ή της ΕΕ έχει το δικαίωμα να προσφεύγει κατά της απόφασης ενώπιον δευτεροβάθμιου οργάνου το οποίο είναι ανεξάρτητο από τους εμπλεκόμενους και είναι δυνατό να έχει δικαιοδοτικό ή μη χαρακτήρα.

6. Εάν το όργανο προσφυγής δεν έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα, αιτιολογεί πάντοτε εγγράφως τις αποφάσεις του και οι αποφάσεις του υπόκεινται σε αναθεώρηση από αμερόληπτη και ανεξάρτητη δικαστική αρχή. Οι αποφάσεις που εκδίδονται από αναθεωρητικά ή δευτεροβάθμια όργανα Μέρους, αναλόγως της περιπτώσεως, εκτελούνται στην πράξη.

ΑΡΘΡΟ 144

Άδεια παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

1. Τα Μέρη καταβάλλουν προσπάθεια για την εφαρμογή απλουστευμένων διαδικασιών για τη χορήγηση αδειών παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

2. Σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία εκάστου Μέρους, είναι δυνατόν να απαιτείται άδεια¹ προκειμένου να διευθετούνται ζητήματα χορήγησης αριθμών και συχνοτήτων. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την άδεια αυτή δημοσιοποιούνται.

3. Όταν απαιτείται άδεια:

α) δημοσιοποιούνται όλα τα κριτήρια αδειοδότησης και η εύλογη χρονική περίοδος που απαιτείται κανονικά για τη λήψη απόφασης σχετικά με την αίτηση χορήγησης άδειας·

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, το περιεχόμενο της έννοιας «άδεια» γίνεται δεκτό ότι καλύπτει κάθε είδους άδειες, παραχωρήσεις, εγκρίσεις ή μητρώα που Μέρος είναι δυνατόν να απαιτεί για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

- β) οι λόγοι για την άρνηση χορήγησης άδειας γνωστοποιούνται στον αιτούντα εγγράφως κατόπιν σχετικού αιτήματος·
- γ) σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόρριψης αίτησης χορήγησης άδειας, ο αιτών πρέπει να μπορεί να ζητήσει την επανεξέταση της απόφασης και/ή να ασκήσει προσφυγή κατ' αυτής σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία του οικείου Μέρους·
- δ) τα τέλη αδειοδότησης που απαιτούνται από Μέρος για τη χορήγηση άδειας δεν υπερβαίνουν τις διοικητικές δαπάνες που κανονικά προκύπτουν στο πλαίσιο της διαχείρισης, του ελέγχου και της εκτέλεσης της εφαρμοστέας άδειας¹.

ΑΡΘΡΟ 145

Διασύνδεση

1. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι κάθε πάροχος που έχει λάβει άδεια για να παρέχει τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στο έδαφός του, έχει το δικαίωμα να διαπραγματεύεται τη διασύνδεση με άλλους παρόχους δημόσια διαθέσιμων δικτύων και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών. Η διασύνδεση θα πρέπει, καταρχήν, να συμφωνείται με βάση εμπορικές διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων παρόχων.

¹ Στα τέλη αδειοδότησης δεν περιλαμβάνονται οι πληρωμές για δημοπρασίες, διαγωνισμούς ή άλλα μέσα ανάθεσης συμβάσεων που δεν εισάγουν διακρίσεις, ούτε οι υποχρεωτικές εισφορές για την παροχή καθολικής υπηρεσίας. Για λόγους σαφήνειας, το παρόν εδάφιο δεν έχει την έννοια ότι περιστελλεί το δικαίωμα εκάστου Μέρους να απαιτήσει πληρωμή για την κατανομή πόρων εν ανεπαρκεία, π.χ. του ραδιοφάσματος.

2. Οι ρυθμιστικές αρχές εκάστου Μέρους απαιτούν από τους παρόχους που αποκτούν πληροφορίες από άλλους παρόχους στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπραγμάτευσης των ρυθμίσεων διασύνδεσης να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές αποκλειστικά και μόνο για τον σκοπό για τον οποίο παρασχέθηκαν και να σέβονται οπωσδήποτε το απόρρητο των πληροφοριών που διαβιβάζονται ή αποθηκεύονται.
3. Η διασύνδεση με κύριο πάροχο υπηρεσιών διασφαλίζεται σε οποιοδήποτε τεχνικά εφικτό σημείο του δικτύου. Η διασύνδεση αυτή πραγματοποιείται:
- α) υπό όρους και προϋποθέσεις (συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών) και τιμές που δεν συνιστούν διακριτική μεταχείριση, και με βαθμό ποιότητας όχι ολιγότερο ευνοϊκό από αυτόν που προβλέπεται για παρόμοιες υπηρεσίες του ίδιου του κύριου παρόχου ή για παρόμοιες υπηρεσίες μη συνδεδεμένων παρόχων υπηρεσιών ή για τις θυγατρικές ή άλλες συνδεδεμένες εταιρείες του·
 - β) εγκαίρως, υπό όρους, προϋποθέσεις (συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών) και με βασισμένες στο κόστος τιμές, οι οποίες είναι διαφανείς, εύλογες και λαμβάνουν υπόψη την οικονομική σκοπιμότητα και είναι επαρκώς αποδεσμοποιημένα, ώστε ο εκάστοτε πάροχος να μην χρειάζεται να πληρώσει για στοιχεία ή εγκαταστάσεις του δικτύου που δεν απαιτούνται για την παρεχόμενη υπηρεσία· και
 - γ) κατόπιν αιτήματος, σε σημεία επιπλέον των σημείων απόληξης του δικτύου στα οποία έχει πρόσβαση η πλειονότητα των χρηστών, έναντι της καταβολής τελών που αντανakλούν το κόστος κατασκευής των αναγκαίων συμπληρωματικών εγκαταστάσεων.

4. Έκαστο Μέρος μεριμνά για τη δημοσιοποίηση των διαδικασιών που εφαρμόζονται για τη διασύνδεση με κύριο πάροχο.
5. Έκαστο Μέρος απαιτεί από τους κύριους παρόχους να δημοσιοποιούν είτε τις συμφωνίες διασύνδεσής τους είτε τις προσφορές διασύνδεσης αναφοράς τους.
6. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι κάθε πάροχος υπηρεσιών που ζητά διασύνδεση με κύριο πάροχο μπορεί να προσφεύγει, είτε ανά πάσα στιγμή είτε εντός εύλογης προθεσμίας που έχει δημοσιοποιηθεί, σε ανεξάρτητο εγχώριο φορέα, ο οποίος μπορεί να είναι ρυθμιστική αρχή κατά την έννοια του άρθρου 143, για την επίλυση διαφορών όσον αφορά τους κατάλληλους όρους, προϋποθέσεις και τιμές διασύνδεσης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

ΑΡΘΡΟ 146

Πόροι εν ανεπαρκεία

Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες που διέπουν την κατανομή και τη χρήση πόρων εν ανεπαρκεία, συμπεριλαμβανομένων των συχνοτήτων, των αριθμών και των δικαιωμάτων διέλευσης, εφαρμόζονται με αντικειμενικό, έγκαιρο και διαφανή τρόπο και χωρίς διακρίσεις. Η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τις εκχωρημένες ζώνες συχνοτήτων δημοσιοποιείται, αλλά δεν απαιτούνται λεπτομερή στοιχεία ταυτοποίησης των συχνοτήτων που έχουν εκχωρηθεί για ειδική χρήση από το κράτος.

Καθολική υπηρεσία

1. Έκαστο Μέρος έχει το δικαίωμα να καθορίζει το είδος των υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας που επιθυμεί να θεσπίσει ή να διατηρήσει σε ισχύ.
2. Αυτές καθεαυτές οι υποχρεώσεις οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν θεωρείται ότι βλάπτουν τον ανταγωνισμό, υπό τον όρο ότι εκτελούνται κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και απαλλαγμένο από διακριτική μεταχείριση. Οι υποχρεώσεις αυτές εκτελούνται επίσης με ουδέτερο τρόπο όσον αφορά τον ανταγωνισμό και δεν είναι περισσότερο επαχθείς απ' όσο απαιτείται για το είδος της καθολικής υπηρεσίας που καθορίζεται από έκαστο Μέρος.
3. Όλοι οι πάροχοι θα πρέπει να είναι επιλέξιμοι για την παροχή καθολικής υπηρεσίας και κανείς εξ αυτών να μην αποκλείεται εκ προοιμίου από αυτή. Ο καθορισμός του παρόχου πραγματοποιείται μέσω αποτελεσματικής, διαφανούς και επί ίσοις όροις διαδικασίας, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία εκάστου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 148

Τηλεφωνικοί κατάλογοι

Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι:

- α) διατίθενται στους χρήστες πλήρεις κατάλογοι των συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας σε εγκεκριμένη από την εθνική ρυθμιστική αρχή μορφή, είτε έντυποι είτε ηλεκτρονικοί, ή σε αμφότερες τις μορφές· οι κατάλογοι ενημερώνονται τακτικά, και τουλάχιστον μία φορά ετησίως, και
- β) οι οργανισμοί που παρέχουν τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο στοιχείο α) εφαρμόζουν την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων όσον αφορά την επεξεργασία των πληροφοριών που τους έχουν παρασχεθεί από άλλους οργανισμούς.

ΑΡΘΡΟ 149

Εμπιστευτικότητα των πληροφοριών

Έκαστο Μέρος κατοχυρώνει την εμπιστευτικότητα των τηλεπικοινωνιών και των συναφών δεδομένων κίνησης, μέσω κοινόχρηστων δικτύων και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, χωρίς να περιστέλλει τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών.

Διαφορές μεταξύ παρόχων

1. Σε περίπτωση διαφοράς που ανακύπτει μεταξύ παρόχων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών σε σχέση με δικαιώματα και υποχρεώσεις που καθορίζονται στο παρόν Τμήμα, η ρυθμιστική αρχή του οικείου Μέρους εκδίδει, κατόπιν αιτήσεως ενός εκ των εμπλεκομένων στη διαφορά, δεσμευτική απόφαση για την επίλυση της διαφοράς, το ταχύτερο δυνατό.
2. Οσάκις η διαφορά αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, οι ρυθμιστικές αρχές των οικείων Μερών συντονίζουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να επιτευχθεί η επίλυση της διαφοράς.

ΤΜΗΜΑ 5

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 151

Πεδίο εφαρμογής

Στο παρόν Τμήμα διατυπώνονται οι αρχές του κανονιστικού πλαισίου που διέπει όλες τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες για τις οποίες αναλαμβάνονται δεσμεύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των Κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) του παρόντος Τίτλου. Το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται σε μέτρα που επηρεάζουν την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών¹.

ΑΡΘΡΟ 152

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου και των Κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) του παρόντος Τίτλου, νοούνται ως:

¹ Στο παρόν Τμήμα, ως παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών νοείται η παροχή υπηρεσιών, όπως ορίζεται στο άρθρο 108.

- «χρηματοπιστωτική υπηρεσία», οποιαδήποτε υπηρεσία χρηματοπιστωτικής φύσεως που προσφέρεται από φορέα παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών Μέρους. Στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται όλες οι ασφαλιστικές και οι συναφείς με ασφαλίσσεις υπηρεσίες, καθώς και όλες οι τραπεζικές και λοιπές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (εκτός των ασφαλιστικών). Στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:
 - α) υπηρεσίες ασφάλισης και συναφείς με την ασφάλιση υπηρεσίες:
 - (i) άμεση ασφάλιση (συμπεριλαμβανομένης της συνασφάλισης):
 - A) ζωής·
 - B) εκτός των ασφαλίσεων ζωής·
 - (ii) αντασφάλιση και επανεκχώρηση·
 - (iii) ασφαλιστική διαμεσολάβηση, όπως υπηρεσίες μεσιτείας και πρακτόρευσης· και
 - (iv) επικουρικές ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπως παροχή συμβουλών, αναλογιστικές μελέτες, εκτίμηση κινδύνου και διακανονισμός απαιτήσεων·
 - β) τραπεζικές και λοιπές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (εκτός των ασφαλίσεων):
 - (i) αποδοχή καταθέσεων και άλλων ανταποδόσιμων ποσών από το κοινό·
 - (ii) κάθε μορφής δανειοδότηση, συμπεριλαμβανομένης της καταναλωτικής πίστης, των ενυπόθηκων πιστώσεων, της διαχείρισης επιχειρηματικών απαιτήσεων και της χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών·

- (iii) χρηματοδοτική μίσθωση·
- (iv) όλες οι υπηρεσίες πληρωμής και μεταβίβασης χρημάτων, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών και των ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών·
- (v) εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων·
- (vi) συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό πελατών, είτε στο χρηματιστήριο είτε σε εξωχρηματιστηριακές αγορές, ή με άλλο τρόπο, σε σχέση με τα εξής:
 - (Α) τίτλους χρηματαγοράς (συμπεριλαμβανομένων των επιταγών, των συναλλαγματικών, των πιστοποιητικών καταθέσεων)·
 - (Β) συνάλλαγμα·
 - (Γ) παράγωγα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των προθεσμιακών συμβολαίων και των συμβολαίων με δικαίωμα προαίρεσης·
 - (Δ) μέσα που στηρίζονται σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων, όπως οι συμφωνίες ανταλλαγής και οι προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου·
 - (Ε) μεταβιβάσιμες κινητές αξίες, · και
 - (ΣΤ) άλλους διαπραγματεύσιμους τίτλους και χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων των ράβδων χρυσού ή αργύρου·

(vii) συμμετοχή στην έκδοση κάθε είδους χρεογράφων, συμπεριλαμβανομένων της αναδοχής, της έκδοσης και της πρακτόρευσης (είτε σε δημόσιο είτε σε ιδιωτικό επίπεδο) και παροχή υπηρεσιών σχετικών με τέτοιου είδους εκδόσεις·

(viii) χρηματομεσιτεία·

(ix) διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, όπως διαχείριση ρευστών ή χαρτοφυλακίου, διαχείριση συλλογικών επενδύσεων κάθε είδους, διαχείριση συνταξιοδοτικών ταμείων, υπηρεσίες παρακαταθηκών και καταθέσεων υπό εποπτεία·

(x) υπηρεσίες εκκαθάρισης και συμψηφισμού για χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των κινητών αξιών, των παράγωγων προϊόντων και άλλων διαπραγματεύσιμων μέσων·

(xi) παροχή και μεταφορά χρηματοπιστωτικών πληροφοριών και επεξεργασία χρηματοπιστωτικών δεδομένων και συναφές λογισμικό, και

(xii) υπηρεσίες παροχής συμβουλών, διαμεσολάβησης και άλλες επικουρικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με το σύνολο των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα στοιχεία (i) έως (xi), συμπεριλαμβανομένων της αξιολόγησης και της ανάλυσης της πιστοληπτικής ικανότητας, της έρευνας και των συμβουλών για επενδύσεις και συγκρότηση χαρτοφυλακίων, της παροχής συμβουλών για εξαγορές, καθώς και για αναδιάρθρωση και στρατηγική επιχειρήσεων·

— «πάροχος χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών», κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο Μέρους που ενδιαφέρεται να παράσχει ή παρέχει χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες· Ο όρος «πάροχος χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών» δεν περιλαμβάνει τις δημόσιες οντότητες·

- «νέες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες», οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που έχουν σχέση με υφιστάμενα και νέα προϊόντα ή με τον τρόπο παράδοσης ενός προϊόντος, οι οποίες δεν παρέχονται από κανέναν φορέα παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στο έδαφος Μέρους, παρέχονται όμως στο έδαφος άλλου Μέρους·
- ως «δημόσια οντότητα» νοείται :
 - α) η κρατική αρχή, κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή Μέρους, ή οντότητα που ανήκει ή ελέγχεται από Μέρος, η οποία έχει επιφορτισθεί κυρίως με την εκτέλεση κρατικών λειτουργιών ή δραστηριοτήτων για τις ανάγκες του κράτους, μη συμπεριλαμβανομένων των οντοτήτων που ασχολούνται κυρίως με την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε εμπορική βάση, ή
 - β) ιδιωτική οντότητα επιφορτισμένη με λειτουργίες οι οποίες κανονικά εκτελούνται από κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή, όταν ασκεί αυτές τις λειτουργίες·
- «αυτορρυθμιζόμενος οργανισμός», κάθε μη κυβερνητικός οργανισμός, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων και των αγορών κινητών αξιών και προθεσμιακών συμβολαίων, των οργανισμών συμψηφισμού τίτλων και οποιουδήποτε άλλου οργανισμού ή ένωσης που ασκεί ίδια ή κατ' εξουσιοδότηση ρυθμιστικά ή εποπτικά καθήκοντα επί των παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών· για λόγους σαφήνειας, ένας αυτορρυθμιζόμενος οργανισμός δεν θεωρείται ορισθέν μονοπώλιο κατά την έννοια του Τίτλου VIII (Ανταγωνισμός)·

- οι «υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της άσκησης κρατικής εξουσίας» κατά την έννοια του άρθρου 108 περιλαμβάνουν επίσης:
 - α) δραστηριότητες που ασκούνται από κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή ή από οποιαδήποτε άλλη οντότητα του δημόσιου τομέα κατά την εφαρμογή νομισματικών ή συναλλαγματικών πολιτικών·
 - β) δραστηριότητες που εντάσσονται σε θεσμοθετημένο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ή στο πλαίσιο κρατικών συνταξιοδοτικών καθεστώτων, και
 - γ) άλλες δραστηριότητες που ασκούνται από δημόσια οντότητα για λογαριασμό ή με την εγγύηση του κράτους ή με τη χρήση κρατικών χρηματοδοτικών πόρων·

για τους σκοπούς του ορισμού των «υπηρεσιών που παρέχονται στο πλαίσιο της άσκησης κρατικής εξουσίας» σύμφωνα με το άρθρο 108, σε περίπτωση που Μέρος επιτρέπει την άσκηση οποιασδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα στοιχεία β) ή γ) από τους ημεδαπούς παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε συναγωνισμό προς δημόσια οντότητα ή πάροχο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ο ορισμός των «υπηρεσιών» σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ108 καλύπτει επίσης τις δραστηριότητες αυτές.

ΑΡΘΡΟ 153

Συστήματα συμψηφισμού και πληρωμών

1. Υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται η χορήγηση εθνικής μεταχείρισης, έκαστο Μέρος παρέχει στους φορείς παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλου Μέρους που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός του, πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών και συμψηφισμού που τελούν υπό τη διαχείριση δημόσιων οντοτήτων, καθώς και στους κρατικούς μηχανισμούς χρηματοδότησης και επαναχρηματοδότησης που είναι διαθέσιμοι στο πλαίσιο των συνήθων εμπορικών πράξεων. Η παρούσα παράγραφος δεν έχει σκοπό να παράσχει πρόσβαση στους μηχανισμούς δανεισμού έσχατης ανάγκης των Μερών.

2. Οσάκις ένα Μέρος:

- α) απαιτεί, ως προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν οι πάροχοι χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλου Μέρους για να παρέχουν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες επί ίσοις όροις σε σχέση με τους ημεδαπούς παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, να είναι μέλη ή να συμμετέχουν ή να έχουν πρόσβαση σε τυχόν αυτορρυθμιζόμενο οργανισμό, χρηματιστήριο ή αγορά κινητών αξιών και προθεσμιακών συμβολαίων, οργανισμό συμψηφισμού τίτλων ή οποιονδήποτε άλλο οργανισμό ή ένωση, ή
- β) χορηγεί, αμέσως ή εμμέσως, στις εν λόγω οντότητες προνόμια ή πλεονεκτήματα για την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών·

το εν λόγω Μέρος διασφαλίζει ότι οι οντότητες αυτές επιφυλάσσουν εθνική μεταχείριση στους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλου Μέρους οι οποίοι έχουν την έδρα τους στο έδαφός του.

ΑΡΘΡΟ 154

Μέτρα προληπτικής εποπτείας

1. Παρά τις άλλες διατάξεις του παρόντος Τίτλου ή του Τίτλου V (Τρέχουσες πληρωμές και κυκλοφορία κεφαλαίων), Μέρος δύναται να θεσπίζει ή να διατηρεί σε ισχύ, για λόγους προληπτικής εποπτείας, μέτρα τα οποία αφορούν:

- α) την προστασία των επενδυτών, των καταθετών, των κατόχων ασφαλιστήριων συμβολαίων ή των προσώπων τα οποία έχουν καταπιστευματική αξίωση έναντι του παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών·

β) τη διαφύλαξη της ακεραιότητας και της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού του συστήματος.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν πρέπει να είναι περισσότερο επαχθή από ό,τι απαιτείται για την επίτευξη του στόχου τους, ούτε να εισάγουν διακρίσεις εις βάρος των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή των παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλου Μέρους σε σύγκριση με τις παρεμφερείς ημεδαπές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ή τους παρεμφερείς ημεδαπούς παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

3. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θεωρείται ότι υποχρεώνει Μέρος να αποκαλύψει πληροφορίες σχετικές με υποθέσεις και λογαριασμούς μεμονωμένων πελατών, ούτε πληροφορίες εμπιστευτικού ή αποκλειστικού χαρακτήρα που έχουν στην κατοχή τους δημόσιοι φορείς.

4. Με την επιφύλαξη των λοιπών μεθόδων προληπτικής εποπτείας της διασυνοριακής παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, Μέρος δύναται να απαιτεί την εγγραφή σε μητρώο ή την αδειοδότηση των διασυνοριακών παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλου Μέρους και των χρηματοπιστωτικών μέσων.

ΑΡΘΡΟ 155

Αποτελεσματικότητα και διαφάνεια των ρυθμίσεων

1. Έκαστο Μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να γνωστοποιεί εκ των προτέρων σε όλους τους ενδιαφερόμενους κάθε μέτρο γενικής εφαρμογής που σκοπεύει να θεσπίσει, ώστε να τους επιτρέψει να διατυπώσουν τυχόν παρατηρήσεις τους επί του μέτρου. Τα μέτρα αυτά γνωστοποιούνται ως εξής:

α) με επίσημη δημοσίευση, ή

β) υπό άλλη γραπτή ή ηλεκτρονική μορφή.

2. Έκαστο Μέρος γνωστοποιεί στους ενδιαφερομένους τους όρους που ισχύουν σε αυτό για τη συμπλήρωση των αιτήσεων που αφορούν την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

3. Κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος, το οικείο Μέρος ενημερώνει τον αιτούντα για την πορεία εξέτασης της αίτησής του. Σε περίπτωση που το οικείο Μέρος χρειάζεται συμπληρωματικά στοιχεία από τον αιτούντα, τον ενημερώνει σχετικά, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

4. Έκαστο Μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα διεθνή πρότυπα για τη ρύθμιση και την εποπτεία στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας τίθενται σε ισχύ και εφαρμόζονται στο έδαφός του. Στα εν λόγω διεθνή πρότυπα συγκαταλέγονται οι «Βασικές αρχές για την αποτελεσματική εποπτεία του τραπεζικού τομέα» της Επιτροπής της Βασιλείας, οι «Βασικές αρχές και η μεθοδολογία για τον ασφαλιστικό τομέα» της Διεθνούς Ένωσης Εποπτών Ασφαλειών, οι «Στόχοι και αρχές των κανόνων για τις κινητές αξίες» του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κινητών Αξιών, οι «Σαράντα συστάσεις σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες», και οι «Εννιά ειδικές συστάσεις σχετικά με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» της Ειδικής Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης.

5. Τα Μέρη λαμβάνουν επίσης υπόψη τις «Δέκα βασικές αρχές σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών», οι οποίες διατυπώθηκαν από τους υπουργούς Οικονομικών της ομάδας κρατών G7, τη «Συμφωνία για την ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών» του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (στο εξής: «ΟΟΣΑ») και τη «Δήλωση για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς» της ομάδας χωρών G20.

ΑΡΘΡΟ 156

Νέες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Έκαστο Μέρος επιτρέπει στους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλου Μέρους που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός του να παρέχουν νέες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες παρόμοιες με εκείνες που επιτρέπει στους δικούς του παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών να παρέχουν δυνάμει της εσωτερικής νομοθεσίας του υπό παρόμοιες συνθήκες. Μέρος δύναται να καθορίζει τη θεσμική και νομική μορφή υπό την οποία μπορεί να παρέχεται νέα χρηματοπιστωτική υπηρεσία και να απαιτεί άδεια για την παροχή της υπηρεσίας. Οσάκις απαιτείται τέτοια άδεια, η σχετικά απόφαση λαμβάνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και η χορήγηση άδειας μπορεί να απορριφθεί μόνο για προληπτικούς λόγους.

ΑΡΘΡΟ 157

Επεξεργασία δεδομένων

1. Έκαστο Μέρος επιτρέπει στους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλου Μέρους να διαβιβάζουν πληροφορίες υπό ηλεκτρονική ή άλλη μορφή, εντός ή εκτός του εδάφους του, με σκοπό την επεξεργασία των δεδομένων οσάκις η εν λόγω επεξεργασία απαιτείται στο πλαίσιο των συνήθων εμπορικών πράξεων του εν λόγω παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
2. Έκαστο Μέρος θεσπίζει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία του δικαιώματος στην ιδιωτικότητα και για την αποτροπή της παραβίασης της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της οικίας και της αλληλογραφίας των φυσικών προσώπων, ιδίως σε σχέση με τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Αναγνώριση μέτρων προληπτικής εποπτείας

1. Μέρος δύναται να αναγνωρίζει μέτρα προληπτικής εποπτείας οποιασδήποτε άλλης χώρας κατά τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των μέτρων που αφορούν τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες του εν λόγω Μέρους. Η αναγνώριση αυτή, η οποία είναι δυνατό να επιτυγχάνεται μέσω εναρμόνισης ή με άλλον τρόπο, είναι δυνατόν να βασίζεται σε συμφωνία ή ρύθμιση με την οικεία χώρα ή να χορηγείται αυτόνομα.
2. Μέρος το οποίο είναι μέρος συμφωνίας ή ρύθμισης κατά την έννοια της παραγράφου 1, είτε μελλοντικής είτε υφιστάμενης, παρέχει κατάλληλη ευκαιρία σε άλλο Μέρος να διαπραγματευθεί την προσχώρησή του στην εκάστοτε συμφωνία ή ρύθμιση ή τη σύναψη παρεμφερούς συμφωνίας ή ρύθμισης με το Μέρος αυτό, υπό συνθήκες που θα εξασφάλιζαν ισοδύναμες κανονιστικές ρυθμίσεις, μηχανισμούς εποπτείας, διαδικασίες εφαρμογής και, ενδεχομένως, διαδικασίες σχετικές με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών της συμφωνίας ή της ρύθμισης. Σε περίπτωση που Μέρος προβαίνει σε αναγνώριση αυτόνομα, παρέχει κατάλληλες ευκαιρίες στο άλλο Μέρος να αποδείξει ότι συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις.

Ειδικές εξαιρέσεις

1. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν θεωρείται ότι αποτρέπει τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων τους, να διεξάγουν αποκλειστικά στο έδαφός τους δραστηριότητες ή να παρέχουν υπηρεσίες, οι οποίες αποτελούν μέρος σχεδίου συνταξιοδότησης του δημοσίου ή εκ του νόμου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, εκτός εάν οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να ασκούνται, με βάση την εγχώρια νομοθεσία του εν λόγω Μέρους, από παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σε συναγωνισμό με δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εφαρμόζεται σε δραστηριότητες που ασκούνται ή σε μέτρα που θεσπίζονται από κεντρική τράπεζα ή από αρχή η οποία ασχολείται με νομισματικά ή πιστωτικά θέματα ή θέματα συναλλαγματικών ισοτιμιών ή από οποιαδήποτε άλλη κρατική οντότητα κατά την άσκηση νομισματικών και συναφών πιστωτικών ή συναλλαγματικών πολιτικών.
3. Καμία διάταξη του παρόντος τίτλου δεν θεωρείται ότι εμποδίζει Μέρος, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων του, να ασκεί δραστηριότητες ή να παρέχει υπηρεσίες κατ' αποκλειστικότητα στο έδαφός του για λογαριασμό ή με την εγγύηση ή τη χρήση χρηματοδοτικών πόρων του εν λόγω Μέρους ή των δημόσιων φορέων του.

ΤΜΗΜΑ 6

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 160

Πεδίο εφαρμογής και αρχές

1. Στο παρόν Τμήμα διατυπώνονται οι αρχές που διέπουν την παροχή υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών για τις οποίες αναλαμβάνονται δεσμεύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των Κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) του παρόντος Τίτλου.
2. Με βάση τα σημερινά επίπεδα ελευθέρωσης μεταξύ των Μερών όσον αφορά τις διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές, έκαστο Μέρος:
 - α) εφαρμόζει αποτελεσματικά την αρχή της άνευ περιορισμών πρόσβασης στις αγορές και τις συναλλαγές διεθνών θαλάσσιων μεταφορών στο πλαίσιο εμπορικών όρων και χωρίς διακριτική μεταχείριση, και
 - β) παρέχει στα πλοία που φέρουν τη σημαία άλλου Μέρους, ή τα οποία εκμεταλλεύονται πάροχοι υπηρεσιών άλλου Μέρους, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει στα δικά του πλοία όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την πρόσβαση στους λιμένες, τη χρήση των υποδομών και των βοηθητικών θαλάσσιων υπηρεσιών των λιμένων, καθώς και τα σχετικά τέλη και επιβαρύνσεις, τις τελωνειακές διευκολύνσεις και την παραχώρηση σταθμών αγκυροβόλησης και διευκολύνσεων για τη φόρτωση και εκφόρτωση.

3. Κατά την εφαρμογή των εν λόγω αρχών, έκαστο Μέρος:

- α) δεν θεσπίζει ρήτρες κατανομής φορτίου σε μελλοντικές διμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες σχετικά με υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών ξηρού και υγρού χύδην φορτίου και των μεταφορών τακτικών γραμμών, και καταργεί, εντός εύλογης χρονικής περιόδου, αυτές τις ρήτρες κατανομής φορτίου σε περίπτωση που υπάρχουν σε προηγούμενες διμερείς συμφωνίες, και
- β) από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, καταργεί και απέχει από τη θέσπιση τυχόν μονομερών μέτρων και διοικητικών, τεχνικών και άλλων εμποδίων που ενδέχεται να αποτελούν συγκεκριμένο περιορισμό ή να εισάγουν διακρίσεις στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών.

4. Έκαστο Μέρος επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών ναυτιλιακής πρακτόρευσης, άλλου Μέρους να ιδρύουν κατάστημα στο έδαφός του υπό όρους εγκατάστασης και λειτουργίας όχι ολιγότερο ευνοϊκούς από αυτούς που ισχύουν για τους ημεδαπούς παρόχους υπηρεσιών ή για τους παρόχους οποιασδήποτε τρίτης χώρας, αναλόγως του ποιοι όροι είναι οι πλέον ευνοϊκοί.

5. Έκαστο Μέρος καθιστά διαθέσιμες στους παρόχους υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών άλλου Μέρους, υπό εύλογους και άνευ διακρίσεων όρους και προϋποθέσεις, τις ακόλουθες λιμενικές υπηρεσίες: πλοήγηση, ρυμούλκηση και παροχή βοήθειας με ρυμουλκά, προμήθειες, προμήθεια καυσίμων και ανεφοδιασμός σε νερό, συλλογή αποβλήτων και διάθεση έρματος, υπηρεσίες λιμενάρχη, βοηθήματα ναυσιπλοΐας, υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία των πλοίων και παρέχονται από παράκτιους σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών, υδροδότηση και ηλεκτροδότηση, μέσα επείγουσας επισκευής, αγκυροβόλιο, θέση πρόσδεσης και συναφείς υπηρεσίες.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος και των Κεφαλαίων 2 (Εγκατάσταση), 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και 4 (Προσωρινή παρουσία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) του παρόντος Τίτλου, νοούνται ως:

- «υπηρεσίες σταθμού εμπορευματοκιβωτίων και εναπόθεσης», οι δραστηριότητες που συνίστανται στην αποθήκευση εμπορευματοκιβωτίων είτε σε λιμενικές περιοχές είτε στην ενδοχώρα, με σκοπό την φόρτωση/εκφόρτωση, επισκευή και προετοιμασία τους για αποστολή·
- «υπηρεσίες εκτελωνισμού» (εναλλακτικά «υπηρεσίες εκτελωνιστών»), οι δραστηριότητες που συνίστανται στη διεκπεραίωση, εξ ονόματος άλλου μέρους, τελωνειακών διατυπώσεων σχετικά με τις εισαγωγές, εξαγωγές ή μεταφορές φορτίων, ανεξάρτητα από το εάν η εκάστοτε υπηρεσία αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του παρόχου υπηρεσιών ή σύνυθες συμπλήρωμα της κύριας δραστηριότητάς του·
- «υπηρεσίες προώθησης φορτίων», οι δραστηριότητες που συνίστανται στην οργάνωση και επόπτευση αποστολών από μέρους πρακτόρων διαμετακόμισης, με αγορά υπηρεσιών μεταφοράς και συναφών υπηρεσιών, κατάρτισης των σχετικών εγγράφων και παροχής επιχειρηματικών πληροφοριών·
- «διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές», μεταξύ άλλων, οι μεταφορές από πόρτα σε πόρτα και συνδυασμένες μεταφορές, που συνίστανται στη μεταφορά εμπορευμάτων με τη χρησιμοποίηση περισσότερων του ενός τρόπων μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων μεταφορών, βάσει ενιαίου εγγράφου μεταφοράς και, για τον σκοπό αυτό, περιλαμβάνουν το δικαίωμα να συνάπτουν απευθείας σύμβαση με φορείς παροχής άλλου είδους υπηρεσιών μεταφοράς·

- «υπηρεσίες ναυτιλιακής πρακτόρευσης», οι δραστηριότητες που συνίστανται στην αντιπροσώπευση, σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή, υπό την ιδιότητα του πράκτορα των επιχειρηματικών συμφερόντων μίας ή περισσότερων ατμοπλοϊκών γραμμών ή ναυτιλιακών εταιρειών, για τους ακόλουθους σκοπούς:
 - α) την εμπορία και την πώληση υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών και συναφών υπηρεσιών, από τον καθορισμό της τιμής έως την έκδοση τιμολογίου και την έκδοση της φορτωτικής εξ ονόματος των εταιρειών, την αγορά και μεταπώληση των απαραίτητων συναφών υπηρεσιών, την κατάρτιση των σχετικών εγγράφων και την παροχή επιχειρηματικών πληροφοριών, και
 - β) την οργάνωση του ελλιμενισμού του πλοίου για λογαριασμό ναυτιλιακών εταιρειών ή, ενδεχομένως, την ανάληψη φορτίων·
- «υπηρεσίες χειρισμού θαλάσσιων φορτίων», οι δραστηριότητες που ασκούνται από επιχειρήσεις στοιβασίας, συμπεριλαμβανομένων των φορέων εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, αλλά μη συμπεριλαμβανομένων των άμεσων δραστηριοτήτων των λιμενεργατών, όταν αυτό το εργατικό δυναμικό οργανώνεται ανεξάρτητα από τις επιχειρήσεις στοιβασίας ή τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών. Οι δραστηριότητες που καλύπτονται περιλαμβάνουν την οργάνωση και επίβλεψη των εξής:
 - α) φόρτωση/εκφόρτωση φορτίου προς/από πλοίο·
 - β) πρόσδεση/απελευθέρωση φορτίου·, και
 - γ) παραλαβή/παράδοση και φύλαξη φορτίων πριν από την αποστολή ή μετά την εκφόρτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΑΡΘΡΟ 162

Στόχοι και αρχές

1. Τα Μέρη, αναγνωρίζοντας ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο αυξάνει τις ευκαιρίες εμπορικών συναλλαγών σε πολλούς τομείς, συμφωνούν να προωθήσουν την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου μεταξύ τους, συνεργαζόμενα ιδίως για θέματα που προκύπτουν από το ηλεκτρονικό εμπόριο δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Τίτλου.
2. Τα Μέρη συμφωνούν ότι η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου συνάδει με τα διεθνή πρότυπα προστασίας των δεδομένων, ώστε να εξασφαλίζει την εμπιστοσύνη των χρηστών του ηλεκτρονικού εμπορίου.
3. Τα Μέρη συμφωνούν ότι η παράδοση με ηλεκτρονικά μέσα θεωρείται ως παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια του Κεφαλαίου 3 (Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και δεν υπάγεται σε δασμούς.

Κανονιστικές πτυχές του ηλεκτρονικού εμπορίου

1. Τα Μέρη διατηρούν διάλογο σχετικά με κανονιστικά ζητήματα που απορρέουν από το ηλεκτρονικό εμπόριο, με τον οποίο, μεταξύ άλλων, καλύπτονται τα ακόλουθα ζητήματα:
 - α) η αναγνώριση πιστοποιήσεων ηλεκτρονικών υπογραφών που εκδίδονται για το κοινό και η διευκόλυνση των διασυνοριακών υπηρεσιών πιστοποίησης·
 - β) η ευθύνη ενδιάμεσων παρόχων υπηρεσιών όσον αφορά τη διαβίβαση ή αποθήκευση πληροφοριών·
 - γ) η μεταχείριση των ανεπίκλητων ηλεκτρονικών εμπορικών επικοινωνιών·
 - δ) η προστασία των καταναλωτών στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, μεταξύ άλλων, από απατηλές και παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές σε διασυνοριακό πλαίσιο·
 - ε) η προστασία των προσωπικών δεδομένων·
 - στ) η ανάπτυξη του εμπορίου χωρίς χαρτιά, και
 - ζ) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου.

2. Τα Μέρη συνεργάζονται, μεταξύ άλλων, ανταλλάσσοντας πληροφορίες όσον αφορά την αντίστοιχη σχετική νομοθεσία και νομολογία τους, καθώς και την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής.

ΑΡΘΡΟ 164

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Τα Μέρη καταβάλλουν προσπάθεια, στο μέτρο που είναι δυνατό και στο πλαίσιο των αντιστοίχων αρμοδιοτήτων τους, για να καταρτίζουν ή να διατηρούν, ανάλογα με την περίπτωση, κανονισμούς για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΑΡΘΡΟ 165

Διαχείριση του εμπορίου χωρίς χαρτιά

Τα Μέρη καταβάλλουν προσπάθεια, στο μέτρο που είναι δυνατό και στο πλαίσιο των αντιστοίχων αρμοδιοτήτων τους, προκειμένου:

- α) να θέτουν τα έγγραφα διαχείρισης του εμπορίου στη διάθεση του κοινού υπό ηλεκτρονική μορφή, και

- β) να αποδέχονται τα εμπορικά διοικητικά έγγραφα¹ που υποβάλλονται ηλεκτρονικά ως νόμιμο ισοδύναμο της έντυπης μορφής τους.

ΑΡΘΡΟ 166

Προστασία των καταναλωτών

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της διατήρησης και θέσπισης διαφανών και αποτελεσματικών μέτρων για την προστασία των καταναλωτών από απατηλές και παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές όταν αυτοί πραγματοποιούν συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της ενίσχυσης της προστασίας των καταναλωτών και της συνεργασίας μεταξύ των εγχώριων αρχών προστασίας των καταναλωτών, σε σχέση με δραστηριότητες που συνδέονται με το ηλεκτρονικό εμπόριο.

¹ Για λόγους σαφήνειας, για την Κολομβία και το Περού, ως «εμπορικά διοικητικά έγγραφα» νοούνται τα έντυπα που εκδίδονται ή ελέγχονται από ένα εκ των Μερών, τα οποία πρέπει να συμπληρώνονται από ή για εισαγωγέα ή εξαγωγέα και έχουν σχέση με την εισαγωγή ή εξαγωγή αγαθών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 167

Γενικές εξαιρέσεις

1. Υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα δεν εφαρμόζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συνιστούν μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μερών, ή συγκεκριμένο περιορισμό της εγκατάστασης ή της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών, καμία από τις διατάξεις του παρόντος Τίτλου και του Τίτλου V (Τρέχουσες πληρωμές και κίνηση κεφαλαίων) δεν θεωρείται ότι εμποδίζει τα Μέρη να θεσπίζουν ή να επιβάλλουν την εφαρμογή μέτρων :

- α) τα οποία είναι αναγκαία για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας ή της δημόσιας ηθικής ή τη διατήρηση της δημόσιας τάξης¹.
- β) τα οποία είναι αναγκαία για την προστασία της ζωής ή της υγείας των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών, μεταξύ άλλων, περιβαλλοντικά μέτρα αναγκαία για τον σκοπό αυτόν.

¹ Η επίκληση της εξαίρεσης για λόγους δημόσιας τάξης είναι δυνατή μόνον όταν υπάρχει πραγματικός και αρκετά σημαντικός κίνδυνος για βασικά συμφέροντα της κοινωνίας.

- γ) τα οποία αφορούν τη διατήρηση έμβιων και μη έμβιων εξαντλήσιμων φυσικών πόρων, εφόσον τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σε συνδυασμό με περιορισμούς για τους εγχώριους επενδυτές ή την εγχώρια παροχή ή κατανάλωση υπηρεσιών·
- δ) τα οποία είναι αναγκαία για την προστασία εθνικών θησαυρών με καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία·
- (ε) τα οποία είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με νόμους και κανονισμούς που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του παρόντος Τίτλου και του Τίτλου V (Τρέχουσες πληρωμές και κίνηση κεφαλαίων)¹, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αναφέρονται:
 - i) στην πρόληψη δόλιων και απατηλών πρακτικών ή στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πλημμελούς εκτέλεσης συμβάσεων·
 - ii) στην προστασία της ιδιωτικής ζωής των φυσικών προσώπων, όσον αφορά την επεξεργασία και τη διάδοση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και στην προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα ατομικών στοιχείων και λογαριασμών·
 - iii) στην ασφάλεια.

¹ Για λόγους σαφήνειας, στην περίπτωση του Περού, η εφαρμογή μέτρων που εμποδίζουν τη χρηματική μεταφορά μέσω της δίκαιης, χωρίς διακρίσεις και καλόπιστης εφαρμογής των περουβιανών νόμων σχετικά με:

- α) την πτώχευση, την αφερεγγυότητα ή την προστασία των δικαιωμάτων των πιστωτών·
 - β) την έκδοση, την εμπορία ή τη διαπραγμάτευση τίτλων, προθεσμιακών συμβολαίων, συμβολαίων με δικαίωμα προαίρεσης, ή άλλων παράγωγων προϊόντων·
 - γ) ποινικά αδικήματα
 - δ) τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση ή την τήρηση αρχείων των συναλλαγών, όταν κρίνεται αναγκαίο για συνδρομή των αρχών επιβολής του νόμου ή των χρηματοπιστωτικών ρυθμιστικών αρχών, ή
 - ε) τη συμμόρφωση με τις δικαστικές ή διοικητικές εντολές ή αποφάσεις σε δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες·
- δεν θεωρείται ότι αντιβαίνει στις διατάξεις του παρόντος Τίτλου και του Τίτλου V (Τρέχουσες πληρωμές και κινήσεις κεφαλαίων).

2. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου, τα Παραρτήματα VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) και VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και ο Τίτλος V (Τρέχουσες πληρωμές και κίνηση κεφαλαίων) δεν εφαρμόζονται στα αντίστοιχα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης των Μερών ή στις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο έδαφος εκάστου Μέρους και οι οποίες συνδέονται, έστω και παρεμπιπτόντως, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 168

Τρέχουσες συναλλαγές

Τα Μέρη επιτρέπουν, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου VIII των Άρθρων Συμφωνίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, όλες τις πληρωμές και μεταβιβάσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 169

Λογαριασμός κεφαλαίων

Όσον αφορά τις συναλλαγές επί του χρηματοοικονομικού λογαριασμού και του λογαριασμού κεφαλαίων του ισοζυγίου πληρωμών, μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας συμφωνίας, τα Μέρη εξασφαλίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων που συνδέονται με άμεσες επενδύσεις¹ σε νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν συσταθεί σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας υποδοχής και επενδύσεις και άλλες συναλλαγές που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Τίτλου IV (Συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών, της εγκατάστασης και του ηλεκτρονικού εμπορίου)², καθώς και την εκκαθάριση και τον επαναπατρισμό των επενδύσεων αυτών και οποιωνδήποτε κερδών απορρέουν από αυτές.

ΑΡΘΡΟ 170

Μέτρα διασφάλισης

1. Στην περίπτωση της Κολομβίας, οσάκις, σε εξαιρετικές περιστάσεις, οι πληρωμές και οι κινήσεις κεφαλαίων προκαλούν, ή ενδέχεται να προκαλέσουν, σοβαρά προβλήματα ως προς τη λειτουργία της νομισματικής ή της συναλλαγματικής πολιτικής στην Κολομβία, η Κολομβία δύναται να θεσπίζει μέτρα διασφάλισης όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων για περίοδο που δεν υπερβαίνει το ένα έτος. Τα εν λόγω μέτρα διασφάλισης δύνανται να διατηρούνται πέραν αυτού του χρονικού διαστήματος σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, όταν είναι αναγκαία για να αντιμετωπισθούν οι εξαιρετικές περιστάσεις που οδήγησαν στην εφαρμογή τους. Σε αυτή την περίπτωση, η Κολομβία παρουσιάζει εκ των προτέρων στα άλλα Μέρη τους λόγους που δικαιολογούν τη διατήρησή τους.

¹ Για λόγους σαφήνειας, ως «άμεσες επενδύσεις» δεν νοούνται οι πιστώσεις που έχουν σχέση με το εξωτερικό εμπόριο, τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία, το δημόσιο χρέος και σχετικές πιστώσεις.

² Για λόγους σαφήνειας, το Κεφάλαιο 7 (Εξαιρέσεις) του Τίτλου IV (Συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών, της εγκατάστασης και του ηλεκτρονικού εμπορίου) εφαρμόζονται επίσης στον παρόντα Τίτλο.

2. Στην περίπτωση του Περού και του μέρους ΕΕ, οσάκις, σε εξαιρετικές περιστάσεις, οι πληρωμές και οι κινήσεις κεφαλαίων προκαλούν, ή ενδέχεται να προκαλέσουν, σοβαρά προβλήματα ως προς τη λειτουργία της νομισματικής ή της συναλλαγματικής πολιτικής στο Περού ή την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Περού ή το μέρος ΕΕ δύνανται να θεσπίζουν, αντίστοιχα, μέτρα διασφάλισης όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων για περίοδο που δεν υπερβαίνει το ένα έτος.
3. Η εφαρμογή των μέτρων διασφάλισης σύμφωνα με την παράγραφο 2 δύναται να παρατείνεται με την επίσημη επανεισαγωγή τους σε ιδιαίτερα εξαιρετικές περιστάσεις και μετά από τον εκ των προτέρων συντονισμό μεταξύ των ενδιαφερόμενων Μερών όσον αφορά την εφαρμογή οποιασδήποτε προτεινόμενης επίσημης επανεισαγωγής.
4. Σε καμία περίπτωση, τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 δεν δύνανται να χρησιμοποιούνται ως μέσο για εμπορική προστασία ή για να προστατευθεί συγκεκριμένος κλάδος.
5. Εάν ένα από τα Μέρη θεσπίσει ή διατηρεί μέτρα διασφάλισης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 ή 3, ενημερώνει αμέσως τα άλλα Μέρη σχετικά με τη σημασία και το πεδίο εφαρμογής των μέτρων αυτών και υποβάλλει, το συντομότερο δυνατόν, χρονοδιάγραμμα για την άρση τους.

ΑΡΘΡΟ 171

Τελικές διατάξεις

Προκειμένου να στηρίξουν ένα σταθερό και ασφαλές πλαίσιο για μακροπρόθεσμες επενδύσεις, τα Μέρη πραγματοποιούν διαβουλεύσεις για να διευκολύνουν τη μεταξύ τους κυκλοφορία κεφαλαίων, και ιδίως την προοδευτική ελευθέρωση των κεφαλαίων και των χρηματοοικονομικών λογαριασμών.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 172

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου:

- ως «σύμβαση κατασκευής, εκμετάλλευσης, εξώνησης και σύμβαση παραχώρησης δημόσιων έργων», νοείται μια συμβατική διευθέτηση κύριος σκοπός της οποίας είναι η κατασκευή ή αποκατάσταση υλικής υποδομής, εργοστασίου, κτιρίων, εγκαταστάσεων ή άλλων κρατικών έργων και, δυνάμει της οποίας, ως αντάλλαγμα για την εκτέλεση μιας συμβατικής διευθέτησης από τον προμηθευτή, ο αναθέτων εκχωρεί στον προμηθευτή, για συγκεκριμένη περίοδο, την προσωρινή κυριότητα ή το δικαίωμα να ελέγχει, να εκμεταλλεύεται και να ζητά την καταβολή πληρωμής για τη χρήση των έργων για τη διάρκεια της σύμβασης·

- ως «εμπορικά αγαθά ή υπηρεσίες» νοείται ο τύπος αγαθών ή υπηρεσιών που γενικά πωλούνται ή προτείνονται προς πώληση στην εμπορική αγορά σε μη δημόσιους φορείς-αγοραστές για μη δημόσιους σκοπούς, από τους οποίους και αγοράζονται συνήθως·
- ως «κατασκευαστική υπηρεσία» νοείται υπηρεσία που αποβλέπει στην εκτέλεση, ανεξαρτήτως μέσου, έργων πολιτικού μηχανικού ή ανέγερση κατά την έννοια του Τμήματος 51 της Προσωρινής Κεντρικής Ταξινόμησης των Προϊόντων (εφεξής «CPC») των Ηνωμένων Εθνών·
- ως «ηλεκτρονικός πλειστηριασμός» νοείται η επαναληπτική διαδικασία που περιλαμβάνει τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων τα οποία επιτρέπουν στους παρόχους να παρουσιάζουν είτε νέες τιμές είτε νέες αξίες ποσοτικοποιήσιμων, μη συνδεδεμένων με τις τιμές, στοιχείων μιας προσφοράς σχετικά με τα κριτήρια αξιολόγησης, ή αμφότερες, επιτρέποντας την ταξινόμηση ή την αναταξινόμηση των προσφορών·
- ως «γραπτώς» ή «εγγράφως» νοείται κάθε έκφραση που αποτελείται από λέξεις ή αριθμούς που είναι δυνατό να αναγνωσθούν, να αναπαραχθούν και, εν συνεχεία, να κοινοποιηθούν. Δύναται να περιλαμβάνει πληροφορίες που διαβιβάζονται και αποθηκεύονται ηλεκτρονικώς·
- ως «διαγωνισμός με απευθείας ανάθεση» νοείται η μέθοδος σύναψης σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας ο αναθέτων φορέας απευθύνεται σε πάροχο ή παρόχους της επιλογής του·
- ως «μέτρο» νοείται κάθε νόμος, κανονισμός, διαδικασία, διοικητική οδηγία ή πρακτική, ή οποιαδήποτε ενέργεια αναθέτοντος φορέα η οποία αφορά καλυπτόμενες συμβάσεις·
- ως «κατάλογος πολλαπλής χρήσης», νοείται ο κατάλογος των παρόχων για τους οποίους ο αναθέτων φορέας έχει καταλήξει ότι πληρούν τους όρους για συμμετοχή στον εν λόγω κατάλογο, τον οποίο ο αναθέτων φορέας προτίθεται να χρησιμοποιήσει περισσότερες από μία φορές·

- ως «προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης» νοείται η προκήρυξη που δημοσιεύεται από αναθέτοντα φορέα, με την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι πάροχοι να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής, προσφορά, ή και τα δύο·
- ως «αντισταθμιστικές ρήτρες» στις δημόσιες συμβάσεις νοούνται οποιεσδήποτε προϋποθέσεις ή δεσμεύσεις που ενθαρρύνουν την τοπική ανάπτυξη ή τη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών Μέρους, όπως η χρήση τοπικού περιεχομένου, η χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας, οι επενδύσεις, το αντισταθμιστικό εμπόριο και παρόμοιες ενέργειες ή απαιτήσεις·
- ως «διαγωνισμός με ανοικτή διαδικασία» νοείται η μέθοδος σύναψης σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας όλοι οι ενδιαφερόμενοι πάροχοι δύνανται να υποβάλλουν προσφορά·
- ως «αναθέτων φορέας» νοείται ο φορέας Μέρους που αναφέρεται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις)·
- ως «εξουσιοδοτημένος πάροχος» νοείται ο πάροχος που αναγνωρίζεται από αναθέτοντα φορέα ότι έχει εκπληρώσει τις προϋποθέσεις συμμετοχής·
- ως «διαγωνισμός με κλειστή διαδικασία» νοείται η μέθοδος σύναψης σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας ο αναθέτων φορέας καλεί μόνο τους προκριθέντες παρόχους να υποβάλλουν προσφορά·
- ο όρος «υπηρεσίες» περιλαμβάνει τις κατασκευαστικές υπηρεσίες, εκτός εάν ορίζεται άλλως, και

- ως «τεχνική προδιαγραφή» νοείται η απαίτηση διαγωνισμού, η οποία:
 - α) ορίζει τα χαρακτηριστικά των ζητούμενων αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας, της απόδοσης, της ασφάλειας και των διαστάσεων, ή τις διαδικασίες και μεθόδους για την παραγωγή ή την παροχή τους, ή
 - β) αφορά απαιτήσεις περί της ορολογίας, των συμβόλων, της συσκευασίας, της σήμανσης ή της επικόλλησης ετικετών, οι οποίες ισχύουν για αγαθό ή υπηρεσία.

ΑΡΘΡΟ 173

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών Τίτλος εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε μέτρο θεσπίζεται από Μέρος σχετικά με τις καλυπτόμενες συμβάσεις.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, ως «καλυπτόμενη σύμβαση» νοείται η σύμβαση που συνάπτεται προς εξυπηρέτηση σκοπών του δημοσίου για την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών ή συνδυασμού αυτών, όπως ορίζεται, όσον αφορά κάθε Μέρος, στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις):
 - α) των οποίων η προμήθεια δεν πραγματοποιείται με σκοπό την πώληση ή τη μεταπώληση για εμπορικούς σκοπούς ή προς χρήση για την παραγωγή ή παροχή αγαθών ή υπηρεσιών με σκοπό την πώληση ή τη μεταπώληση για εμπορικούς σκοπούς·

- β) με οποιοδήποτε συμβατικό μέσο, μεταξύ άλλων: αγορά, πώληση με δόσεις, χρηματοδοτική μίσθωση ή μίσθωση, με ή χωρίς προαίρεση αγοράς, συμβάσεις κατασκευής, εκμετάλλευσης, εξώνησης και συμβάσεις παραχώρησης δημόσιων έργων·
 - γ) της οποίας η αξία είναι τουλάχιστον ίση με το κατώτατο όριο που προσδιορίζεται, για έκαστο Μέρος, στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις), κατά τη χρονική στιγμή της δημοσίευσης της προκήρυξης σύμφωνα με το άρθρο 176·
 - δ) από αναθέτοντα φορέα·, και
 - ε) η οποία δεν αποκλείεται κατά τα λοιπά από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Τίτλου.
3. Εκτός αν άλλως προβλέπεται, ο παρών Τίτλος δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες πράξεις:
- α) απόκτηση ή μίσθωση γηπέδων, υφισταμένων κτιρίων ή άλλης ακίνητης περιουσίας ή των σχετικών δικαιωμάτων·
 - β) εξωσυμβατικές συμφωνίες ή οποιαδήποτε μορφή συνδρομής που παρέχεται από Μέρος, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών συνεργασίας, των επιχορηγήσεων, των δανείων, των επιδοτήσεων, της εισφοράς στο κεφάλαιο, των εγγυήσεων, των οπισθογραφήσεων και των φορολογικών κινήτρων·

- γ) προμήθεια ή αγορά υπηρεσιών οικονομικής διαχείρισης ή θεματοφυλακίου, υπηρεσιών εκκαθάρισης και διαχείρισης για ρυθμιζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ή υπηρεσιών που αφορούν την πώληση, την απόσβεση και τη διανομή τίτλων δημόσιου χρέους, συμπεριλαμβανομένων των δανείων και των κρατικών ομολόγων, των εντόκων γραμματίων και άλλων τίτλων¹·
- δ) δημόσιες συμβάσεις εργασίας και συναφή μέτρα, και
- ε) προμήθεια:
- i) με συγκεκριμένο στόχο την παροχή διεθνούς συνδρομής, συμπεριλαμβανομένης της αναπτυξιακής βοήθειας·
 - ii) στο πλαίσιο συγκεκριμένης διαδικασίας ή προϋπόθεσης διεθνούς συμφωνίας που αφορά:
 - A) τη στάθμευση στρατιωτικών δυνάμεων·, ή
 - B) την κοινή εφαρμογή σχεδίων των χωρών που υπογράφουν αυτή τη συμφωνία·
 - iii) στο πλαίσιο συγκεκριμένης διαδικασίας ή προϋπόθεσης διεθνούς οργανισμού ή χρηματοδοτούμενη από διεθνείς επιχορηγήσεις, δάνεια ή άλλη μορφή συνδρομής, εφόσον η διαδικασία ή η προϋπόθεση που εφαρμόζεται δεν συνάδει με τον παρόντα Τίτλο.

¹ Για λόγους σαφήνειας, ο παρών Τίτλος δεν εφαρμόζεται στην προμήθεια τραπεζικών, χρηματοπιστωτικών ή εξειδικευμένων υπηρεσιών σχετικών με τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- α) τη γένεση δημοσίου χρέους·, ή
- β) τη διαχείριση δημόσιου χρέους.

4. Έκαστο Μέρος αναφέρει σαφώς τις ακόλουθες πληροφορίες στην αντίστοιχη ενότητά τους του προσαρτήματος 1 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις):

- α) στην ενότητα 1, τους φορείς της κεντρικής διοίκησης των οποίων οι δημόσιες συμβάσεις καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο·
- β) στην ενότητα 2, τους φορείς της αποκεντρωμένης διοίκησης των οποίων οι δημόσιες συμβάσεις καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο·
- γ) στην ενότητα 3, όλους τους άλλους φορείς των οποίων οι δημόσιες συμβάσεις καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο·
- δ) στην ενότητα 4, τα εμπορεύματα που καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο·
- ε) στην ενότητα 5, τις υπηρεσίες, εκτός από τις κατασκευαστικές υπηρεσίες, που καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο·
- στ) στην ενότητα 6, τις κατασκευαστικές υπηρεσίες που καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο, και
- ζ) στην ενότητα 7, τυχόν Γενικές Σημειώσεις.

5. Σε περίπτωση που αναθέτων φορέας, στο πλαίσιο καλυπτόμενης σύμβασης, απαιτεί από πρόσωπα που δεν καλύπτονται από το προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις) Μέρους να συνάπτουν συμβάσεις σύμφωνα με ειδικές απαιτήσεις, για τις εν λόγω απαιτήσεις εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, το άρθρο 175.

Αποτίμηση

6. Κατά την εκτίμηση της αξίας συμβάσεως με σκοπό να διαπιστωθεί εάν πρόκειται για καλυπτόμενη σύμβαση, ο αναθέτων φορέας δεν διαιρεί τη σύμβαση σε χωριστές συμβάσεις ούτε επιλέγει ή χρησιμοποιεί μια συγκεκριμένη μέθοδο αποτίμησης για την εκτίμηση της αξίας της σύμβασης με σκοπό τον, πλήρη ή εν μέρει, αποκλεισμό της από την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου.
7. Ο αναθέτων φορέας περιλαμβάνει την εκτιμώμενη μέγιστη συνολική αξία της σύμβασης καθ' όλη τη διάρκειά της, είτε έχει συναφθεί με έναν είτε με περισσότερους προμηθευτές, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις μορφές αποζημίωσης, όπως ασφάλιστρα, τέλη, προμήθειες και τόκους. Οσάκις η σύμβαση προβλέπει δικαιώματα προαίρεσεως, ο αναθέτων φορέας περιλαμβάνει την εκτιμώμενη μέγιστη συνολική αξία της σύμβασης, μαζί με τις προαιρετικές αγορές.
8. Όπου συγκεκριμένη απαίτηση σε σύμβαση έχει ως αποτέλεσμα τη σύναψη περισσότερων της μιας σύμβασης ή τη σύναψη συμβάσεων σε χωριστά μέρη (εφεξής «επαναλαμβανόμενες συμβάσεις»), ο υπολογισμός της εκτιμώμενης μέγιστης συνολικής αξίας της σύμβασης βασίζεται στα εξής:
- α) τη συνολική μέγιστη αξία της σύμβασης καθ' όλη τη διάρκειά της, ή
 - β) την αξία των επαναλαμβανόμενων συμβάσεων για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών του ιδίου τύπου οι οποίες έχουν συναφθεί κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος του αναθέτοντος φορέα, προσαρμοσμένη, κατά το δυνατόν, ώστε να ληφθούν υπόψη οι προβλεπόμενες μεταβολές στην ποσότητα ή την αξία των αγαθών ή υπηρεσιών που θα παρέχονται κατά το επόμενο δωδεκάμηνο, ή

γ) την εκτιμώμενη αξία των επαναλαμβανόμενων συμβάσεων για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών του ιδίου τύπου οι οποίες πρόκειται να συναφθούν κατά το δωδεκάμηνο που ακολουθεί τη σύναψη της αρχικής σύμβασης ή το οικονομικό έτος του αναθέτοντος φορέα.

9. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν εμποδίζει τα Μέρη να χαράσσουν νέες πολιτικές, διαδικασίες ή συμβατικά μέσα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, υπό τον όρο ότι συνάδουν με τον παρόντα Τίτλο.

ΑΡΘΡΟ 174

Εξαιρέσεις

Με την επιφύλαξη ότι τα μέτρα αυτά δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να συνιστούν μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μερών ή συγκεκριμένο περιορισμό του διεθνούς εμπορίου, καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν θεωρείται ότι εμποδίζει Μέρος να θεσπίσει ή να διατηρεί σε ισχύ μέτρα, τα οποία:

- α) είναι αναγκαία για την προστασία της δημόσιας ηθικής, τάξης ή ασφάλειας·
- β) είναι αναγκαία για την προστασία της ζωής ή της υγείας των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών, μεταξύ άλλων, τα αντίστοιχα περιβαλλοντικά μέτρα·
- γ) είναι αναγκαία για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, ή
- δ) αφορούν αγαθά ή υπηρεσίες ατόμων με αναπηρία, φιλανθρωπικά ιδρύματα ή εργασία στις φυλακές.

Γενικές αρχές

1. Όσον αφορά τα μέτρα σχετικά με καλυπτόμενη σύμβαση:
 - α) το μέρος ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των αναθετόντων φορέων της¹, επιφυλάσσει, αμέσως και άνευ όρων, για τα εμπορεύματα και τις υπηρεσίες των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων και για τους παρόχους των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων που διαθέτουν αυτά τα εμπορεύματα ή τις υπηρεσίες, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που επιφυλάσσει στα δικά της αγαθά, υπηρεσίες και παρόχους·
 - β) οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων, συμπεριλαμβανομένων των αναθετόντων φορέων τους, επιφυλάσσουν, αμέσως και άνευ όρων, για τα εμπορεύματα και τις υπηρεσίες του μέρους ΕΕ και για τους παρόχους του μέρους ΕΕ που διαθέτουν αυτά τα εμπορεύματα ή τις υπηρεσίες, μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που επιφυλάσσουν στα δικά τους αγαθά, υπηρεσίες και παρόχους.
2. Σε ό,τι αφορά οποιοδήποτε μέτρο σχετικό με καλυπτόμενη σύμβαση, τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων των αναθετόντων φορέων τους:
 - α) δεν επιφυλάσσουν σε πάροχο με τοπική έδρα μεταχείριση ολιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που επιφυλάσσουν σε άλλο πάροχο με τοπική έδρα ανάλογα με τον βαθμό ξένης συμμετοχής ή ιδιοκτησίας, ή
 - β) δεν εφαρμόζουν διακριτική μεταχείριση έναντι παρόχου με τοπική έδρα λόγω του γεγονότος ότι τα εμπορεύματα ή οι υπηρεσίες που παρέχει ο εν λόγω πάροχος στο πλαίσιο συγκεκριμένης σύμβασης αποτελούν εμπορεύματα ή υπηρεσίες άλλου Μέρους.

¹ Οι «αναθέτοντες φορείς» του μέρους ΕΕ περιλαμβάνουν τους «αναθέτοντες φορείς» των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ορίζονται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις).

Σύναψη των συμβάσεων

3. Ο αναθέτων φορέας προβαίνει στη σύναψη καλυπτόμενων συμβάσεων κατά τρόπο διαφανή και αμερόληπτο που αποφεύγει συγκρούσεις συμφερόντων και προλαμβάνει πρακτικές διαφθοράς.

Διαδικασίες διαγωνισμού

4. Ο αναθέτων φορέας χρησιμοποιεί μεθόδους, όπως οι διαγωνισμοί με ανοικτή διαδικασία, με κλειστή διαδικασία και με απευθείας ανάθεση, ανάλογα με την εθνική νομοθεσία του, σύμφωνα με τον παρόντα Τίτλο.

Χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών μέσων

5. Κατά τη σύναψη καλυπτόμενης σύμβασης με ηλεκτρονικά μέσα, ο αναθέτων φορέας:

- α) εξασφαλίζει ότι η σύμβαση συνάπτεται με τη χρήση γενικά διαθέσιμων συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών και λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τον έλεγχο της ταυτότητας και την κρυπτογράφηση των πληροφοριών, τα οποία είναι διαλειτουργικά με άλλα γενικά διαθέσιμα συστήματα τεχνολογίας πληροφοριών και λογισμικού, και
- β) διατηρεί μηχανισμούς που εξασφαλίζουν, αφενός, την ακεραιότητα των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού του χρόνου παραλαβής τους, και, αφετέρου, την πρόληψη της μη ενδεδειγμένης πρόσβασης.

Κανόνες καταγωγής

6. Για τους σκοπούς των καλυπτόμενων συμβάσεων, κανένα Μέρος δεν δύναται να εφαρμόζει σε εμπορεύματα ή υπηρεσίες, που εισάγονται ή παρέχονται από άλλο Μέρος, κανόνες καταγωγής διαφορετικούς από τους κανόνες καταγωγής τους οποίους το Μέρος εφαρμόζει παράλληλα στο κανονικό πλαίσιο του εμπορίου σε εισαγωγές ή προμήθειες των ιδίων εμπορευμάτων ή υπηρεσιών από το ίδιο Μέρος.

Αντισταθμιστικές ρήτρες

7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Τίτλου ή του σχετικού Παραρτήματος, κανένα Μέρος δεν ζητεί, δεν λαμβάνει υπόψη, δεν επιβάλλει ούτε εκτελεί αντισταθμιστικές ρήτρες.

Μέτρα που δεν αφορούν ειδικά τις συμβάσεις

8. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στους δασμούς και κάθε είδους επιβαρύνσεις που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή ή συνδέονται με αυτή, ούτε στον τρόπο είσπραξης των εν λόγω δασμών και επιβαρύνσεων, ή στους λοιπούς κανονισμούς και διατυπώσεις κατά την εισαγωγή και στα μέτρα που αφορούν συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών πλην των μέτρων που διέπουν τις καλυπτόμενες συμβάσεις.

Δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με δημόσιες συμβάσεις

1. Έκαστο Μέρος:

- α) δημοσιεύει πάραυτα τα μέτρα γενικής εφαρμογής που αφορούν καλυπτόμενες συμβάσεις και κάθε τροποποίηση αυτών, σε επίσημα αναγνωρισμένα ηλεκτρονικά ή έντυπα μέσα ευρείας κυκλοφορίας στα οποία έχει εύκολη πρόσβαση το κοινό·
- β) παρέχει εξηγήσεις σχετικά σε άλλο Μέρος, εφόσον του ζητηθούν·
- γ) απαριθμεί στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις) τα ηλεκτρονικά ή έντυπα μέσα στα οποία το Μέρος δημοσιεύει τις πληροφορίες που περιγράφονται στο στοιχείο α), και
- δ) απαριθμεί στο προσάρτημα 3 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις) τα ηλεκτρονικά μέσα στα οποία το Μέρος δημοσιεύει τις προκηρύξεις που απαιτούνται από το παρόν άρθρο και τα άρθρα 177, 180 παράγραφος 1 και 188 παράγραφος 2.

2. Έκαστο Μέρος κοινοποιεί πάραυτα στα άλλα Μέρη οποιαδήποτε τροποποίηση των πληροφοριών του τις οποίες δημοσιεύει στα προσάρτηματα 2 ή 3 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις).

Δημοσίευση των προκηρύξεων

Προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης

1. Για κάθε καλυπτόμενη σύμβαση, εκτός από τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο ΑΡΘΡΟ185, ο αναθέτων φορέας δημοσιεύει προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης στα κατάλληλα μέσα που απαριθμούνται στο προσάρτημα 3 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις). Κάθε τέτοια προκήρυξη περιλαμβάνει τις πληροφορίες που ορίζονται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις). Οι εν λόγω προκηρύξεις είναι προσβάσιμες ηλεκτρονικώς χωρίς επιβάρυνση, μέσω ενιαίου σημείου πρόσβασης.

Προκήρυξη προγραμματιζόμενης δημόσιας σύμβασης

2. Έκαστο Μέρος ενθαρρύνει τους αναθέτοντες φορείς του να δημοσιεύουν όσο το δυνατόν ενωρίτερα σε κάθε φορολογικό έτος προκήρυξη σχετικά με τον προγραμματισμό των μελλοντικών δημόσιων συμβάσεων. Η προκήρυξη αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης και την προγραμματιζόμενη ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξής της προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης.

3. Οι αναθέτοντες φορείς που απαριθμούνται στην ενότητα 3 του προσαρτήματος I του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις) δύνανται να χρησιμοποιούν προκήρυξη προγραμματιζόμενης δημόσιας σύμβασης ως προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης εφόσον αυτή περιλαμβάνει, αφενός, όσο το δυνατό περισσότερες από τις διαθέσιμες πληροφορίες που προβλέπονται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις) και, αφετέρου, δήλωση ότι οι ενδιαφερόμενοι πάροχοι θα πρέπει να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους στον αναθέτοντα φορέα.

Όροι συμμετοχής

1. Ο αναθέτων φορέας περιορίζει τους όρους για συμμετοχή σε δημόσια σύμβαση σε εκείνους που είναι απαραίτητοι ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο πάροχος διαθέτει τις νομικές και χρηματοοικονομικές δυνατότητες και τις εμπορικές και τεχνικές ικανότητες για να αναλάβει τη σχετική προμήθεια.
2. Προκειμένου να κρίνει εάν ένας πάροχος πληροί τους όρους συμμετοχής, ο αναθέτων φορέας αξιολογεί τις χρηματοοικονομικές, εμπορικές και τεχνικές ικανότητες του παρόχου βάσει των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, τόσο εντός όσο και εκτός του εδάφους του Μέρους του αναθέτοντος φορέα, και δεν δύναται να θέτει ως προϋπόθεση συμμετοχής παρόχου σε διαγωνισμό την απαίτηση να έχουν ανατεθεί στον εν λόγω πάροχο στο παρελθόν μία ή περισσότερες συμβάσεις από αναθέτοντα φορέα συγκεκριμένου Μέρους ή να διαθέτει ο πάροχος προηγούμενη επαγγελματική πείρα στο έδαφος συγκεκριμένου Μέρους.
3. Κατά την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο αναθέτων φορέας βασίζεται στους όρους που έχει προσδιορίσει εκ των προτέρων στις προκηρύξεις ή στα τεύχη δημοπράτησης.
4. Ο αναθέτων φορέας δύναται να αποκλείει έναν πάροχο για λόγους όπως: αφερεγγυότητα, ψευδείς δηλώσεις, σημαντικές ή επανειλημμένες ελλείψεις κατά την εκπλήρωση ουσιαστικής απαίτησης ή υποχρέωσης που υπείχε βάσει προηγούμενης(-ων) σύμβασης(-ων), καταδίκες για σοβαρά αδικήματα ή για άλλες σοβαρές προσβολές της δημόσιας τάξης, επαγγελματικά παραπτώματα ή μη καταβολή φόρων.

5. Ο αναθέτων φορέας δύναται να ζητεί από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφήν υπεργολαβίας σε τρίτους καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Η προκήρυξη αυτή δεν προδικάζει το ζήτημα της ευθύνης του κύριου εργολήπτη.

ΑΡΘΡΟ 179

Διαγωνισμός με κλειστή διαδικασία

1. Σε περίπτωση που αναθέτων φορέας προτίθεται να προκηρύξει διαγωνισμό με κλειστή διαδικασία:

- α) περιλαμβάνει στην προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης οπωσδήποτε τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις), στοιχεία α), β), δ), ε), η) και θ), και καλεί τους παρόχους να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής, και
- β) έως την έναρξη της προθεσμίας για την υποβολή των προσφορών, παρέχει στους προκριθέντες παρόχους οπωσδήποτε τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις), στοιχεία γ), στ) και ζ).

2. Ο αναθέτων φορέας αναγνωρίζει ως προκριθέντα πάροχο οποιονδήποτε εγχώριο πάροχο και οποιονδήποτε πάροχο άλλου Μέρους, ο οποίος πληροί τους όρους συμμετοχής σε συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση, εκτός εάν ο αναθέτων φορέας αναφέρει στην προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε περιορισμό στον αριθμό των παρόχων στους οποίους θα επιτραπεί να υποβάλλουν προσφορές, καθώς και τα κριτήρια επιλογής του περιορισμένου αριθμού παρόχων.

3. Στις περιπτώσεις που η τεκμηρίωση για τον διαγωνισμό δεν διατίθεται δημόσια από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο αναθέτων φορέας μεριμνά ώστε τα εν λόγω έγγραφα να διατίθενται ταυτόχρονα σε όλους τους προκριθέντες παρόχους που επελέγησαν σύμφωνα με την παράγραφο 2.

ΑΡΘΡΟ 180

Κατάλογος πολλαπλής χρήσης¹

1. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να καταρτίζουν ή να τηρούν κατάλογο πολλαπλής χρήσης παρόχων, εφόσον δημοσιεύεται ετησίως προκήρυξη με την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι πάροχοι να υποβάλλουν αίτηση για να συμπεριληφθούν στον κατάλογο και, εάν η προκήρυξη δημοσιεύεται με ηλεκτρονικά μέσα, αυτή διατίθεται σε συνεχή βάση με ένα από τα κατάλληλα μέσα που απαριθμούνται στο προσάρτημα 3 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις). Η προκήρυξη αυτή περιλαμβάνει τις πληροφορίες που ορίζονται στο προσάρτημα 5 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις).
2. Παρά την παράγραφο 1, εάν κατάλογος πολλαπλής χρήσης έχει το πολύ τριετή ισχύ, οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να δημοσιεύουν μόνο μία φορά την προκήρυξη που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο, κατά την έναρξη της περιόδου ισχύος του καταλόγου, εφόσον στην προκήρυξη αναφέρεται η περίοδος ισχύος και το γεγονός ότι δεν πρόκειται να δημοσιευθούν περαιτέρω ανακοινώσεις.
3. Οι αναθέτοντες φορείς επιτρέπουν στους παρόχους να υποβάλλουν οποτεδήποτε αίτηση για να συμπεριληφθούν στον κατάλογο πολλαπλής χρήσης και περιλαμβάνουν στον κατάλογο όλους τους προκριθέντες παρόχους εντός εύλογα σύντομου χρονικού διαστήματος.

¹ Για την Κολομβία, και για τους σκοπούς των παραγράφων 3 και 4 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, στην περίπτωση του «concurso de méritos», οι κατάλογοι πολλαπλής χρήσης μέγιστης διάρκειας ενός έτους έχουν συγκεκριμένη προθεσμία για την κατάρτισή τους, την οποία καθορίζει η αναθέτουσα αρχή. Μετά τη λήξη αυτής της προθεσμίας, δεν είναι δυνατόν να περιληφθούν νέοι πάροχοι. Μόνο οι πάροχοι που περιλαμβάνονται στον κατάλογο μπορούν να υποβάλλουν προσφορές.

4. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να χρησιμοποιούν προκήρυξη με την οποία καλούνται οι πάροχοι να υποβάλλουν αίτηση για να συμπεριληφθούν σε κατάλογο πολλαπλής χρήσης ως προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης, υπό τον όρο ότι:

- α) η προκήρυξη, αφενός, δημοσιεύεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και περιλαμβάνει τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει του προσαρτήματος 5 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις), καθώς και όσες από τις πληροφορίες που απαιτούνται στο προσάρτημα 4 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις) είναι διαθέσιμες και, αφετέρου, περιλαμβάνει δήλωση η οποία αναφέρει ότι αποτελεί προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης·
- β) ο φορέας παρέχει πάραυτα στους παρόχους, οι οποίοι του εξεδήλωσαν το ενδιαφέρον τους για συγκεκριμένη δημόσια προμήθεια, επαρκείς πληροφορίες βάσει των οποίων οι πάροχοι θα μπορέσουν να κρίνουν κατά πόσον τους συμφέρει η συμμετοχή τους στον διαγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων όλων των υπολοίπων πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει του προσαρτήματος 4 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις), εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες· και
- γ) στον πάροχο που υπέβαλε αίτηση για να συμπεριληφθεί σε κατάλογο πολλαπλής χρήσης σύμφωνα με την παράγραφο 3, μπορεί να επιτραπεί να υποβάλει προτάσεις για συγκεκριμένη δημόσια προμήθεια, εφόσον ο αναθέτων φορέας διαθέτει επαρκή χρόνο για να εξετάσει εάν ο πάροχος πληροί τους όρους συμμετοχής.

5. Αναθέτων φορέας κοινοποιεί πάραυτα σε κάθε πάροχο ο οποίος υποβάλλει αίτηση συμμετοχής σε διαγωνισμό ή αίτηση για να συμπεριληφθεί σε κατάλογο πολλαπλής χρήσης, την απόφασή τους σχετικά με την αίτηση.

6. Σε περίπτωση που αναθέτων φορέας απορρίπτει αίτηση παρόχου να συμμετάσχει σε διαγωνισμό ή να συμπεριληφθεί σε κατάλογο πολλαπλής χρήσης, παύει να αναγνωρίζει πάροχο ως προκριθέντα, ή διαγράφει έναν πάροχο από κατάλογο πολλαπλής χρήσης, ο φορέας ενημερώνει αμελλητί τον πάροχο σχετικώς και, κατόπιν αιτήματος του παρόχου, παρέχει σε αυτόν γραπτή εξήγηση των λόγων για την απόφασή του.

ΑΡΘΡΟ 181

Τεχνικές προδιαγραφές

1. Αναθέτων φορέας δεν καταρτίζει, ούτε θεσπίζει ή εφαρμόζει τεχνική προδιαγραφή ούτε ορίζει διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης με σκοπό ή με αποτέλεσμα τη δημιουργία περιττών εμποδίων στο διεθνές εμπόριο.
2. Κατά τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών για τα παρεχόμενα εμπορεύματα ή τις παρεχόμενες υπηρεσίες, ο αναθέτων φορέας, κατά περίπτωση:
 - α) καθορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές, σε σχέση με τις επιδόσεις και τις λειτουργικές απαιτήσεις, και δεν επικεντρώνεται στο σχέδιο ή τα περιγραφικά χαρακτηριστικά, και
 - β) βασίζει τις τεχνικές προδιαγραφές σε διεθνή πρότυπα, εφόσον υπάρχουν· άλλως, επιλέγει εθνικούς τεχνικούς κανονισμούς, αναγνωρισμένα εθνικά πρότυπα ή κώδικες κατασκευής.

3. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται σχέδια ή περιγραφικά χαρακτηριστικά στις τεχνικές προδιαγραφές, ο αναθέτων φορέας, κατά περίπτωση, θα πρέπει να αναφέρει ότι θα εξετάσει προσφορές ισοδύναμων αγαθών ή υπηρεσιών που αποδεδειγμένα πληρούν τις απαιτήσεις της προμήθειας, περιλαμβάνοντας φράσεις όπως π.χ. «ή ισοδύναμο» στα τεύχη δημοπράτησης.
4. Ο αναθέτων φορέας δεν καθορίζει τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες απαιτούν ή αναφέρονται σε συγκεκριμένο εμπορικό σήμα ή εμπορική επωνυμία, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σχέδιο ή τύπο, συγκεκριμένη καταγωγή, παραγωγό ή πάροχο, εκτός εάν δεν υπάρχει άλλος αρκετά ακριβής ή κατανοητός τρόπος περιγραφής των απαιτήσεων του διαγωνισμού και υπό την προϋπόθεση ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, φράσεις όπως π.χ. «ή ισοδύναμο» περιλαμβάνονται στα τεύχη δημοπράτησης.
5. Ο αναθέτων φορέας δεν αναζητά ούτε αποδέχεται, κατά τρόπο που να παρακωλύει τον ανταγωνισμό, συμβουλές που ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν κατά την εκπόνηση ή τη θέσπιση οποιασδήποτε τεχνικής προδιαγραφής για συγκεκριμένο διαγωνισμό από πρόσωπο που ενδέχεται να εξαρτά εμπορικό συμφέρον από τον διαγωνισμό.
6. Έκαστο Μέρος, συμπεριλαμβανομένων των αναθετόντων φορέων του, δύναται, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, να καταρτίζει, να θεσπίζει ή να εφαρμόζει τεχνικές προδιαγραφές για την προώθηση της διατήρησης των φυσικών πόρων ή για την προστασία του περιβάλλοντος.

Τεύχη δημοπράτησης

1. Ο αναθέτων φορέας θέτει στη διάθεση των παρόχων τα τεύχη δημοπράτησης τα οποία περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που θα επιτρέψουν στους παρόχους να καταρτίσουν και να υποβάλλουν τις κατάλληλες προσφορές. Τα εν λόγω τεύχη περιλαμβάνουν πλήρη περιγραφή των απαιτήσεων που προσδιορίζονται στο προσάρτημα 8 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις), εφόσον οι πληροφορίες αυτές δεν παρέχονται ήδη στην προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης.
2. Οι αναθέτοντες φορείς απαντούν αμέσως σε κάθε λογικό αίτημα για την παροχή σχετικών πληροφοριών εκ μέρους παρόχου που συμμετέχει στο διαγωνισμό, υπό την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες αυτές δεν παρέχουν στον εν λόγω πάροχο πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών του στον διαγωνισμό.
3. Σε περίπτωση που, πριν από την ανάθεση σύμβασης, αναθέτων φορέας τροποποιεί τα κριτήρια ή τις απαιτήσεις που προσδιορίζονται στην προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης ή στα τεύχη δημοπράτησης που παρασχέθηκαν στους συμμετέχοντες παρόχους, ή τροποποιεί προκήρυξη ή τεύχος δημοπράτησης, κοινοποιεί γραπτώς όλες αυτές τις τροποποιήσεις ή την τροποποιημένη ή εκ νέου δημοσιευθείσα προκήρυξη ή τεύχος δημοπράτησης:
 - α) σε όλους τους παρόχους που συμμετέχουν κατά τη χρονική στιγμή της τροποποίησης των πληροφοριών, εάν είναι γνωστοί, και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο χορηγήθηκαν οι αρχικές πληροφορίες, και
 - β) εγκαίρως ώστε οι εν λόγω πάροχοι να μπορούν να τροποποιούν τις προσφορές τους και, κατά περίπτωση, να υποβάλλουν εκ νέου τροποποιημένες προσφορές.

ΑΡΘΡΟ 183

Προθεσμίες

Ο αναθέτων φορέας, ανάλογα με τις εύλογες ανάγκες του, παρέχει στους παρόχους επαρκή χρόνο για να καταρτίσουν και να υποβάλλουν αιτήσεις συμμετοχής σε διαγωνισμό και κατάλληλες προσφορές, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες, όπως ο χαρακτήρας και η πολυπλοκότητα του διαγωνισμού, η προβλεπόμενη έκταση των υπεργολαβιών, καθώς και ο χρόνος διαβίβασης των προσφορών από σημεία της αλλοδαπής και της ημεδαπής, σε περίπτωση που δεν χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικά μέσα. Οι εφαρμοστέες προθεσμίες καθορίζονται στο προσάρτημα 6 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις).

ΑΡΘΡΟ 184

Διαπραγματεύσεις

1. Μέρος δύναται να προβλέπει τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων από τους οικείους αναθέτοντες φορείς:
 - α) στο πλαίσιο προμηθειών για τις οποίες έχει επισημανθεί τέτοιου είδους πρόθεση στην προκήρυξη προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης, ή
 - β) όταν από την αξιολόγηση προκύπτει ότι καμία προσφορά δεν είναι εμφανώς η πλέον συμφέρουσα όσον αφορά τα συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στις προκηρύξεις ή στα τεύχη δημοπράτησης.

2. Ο αναθέτων φορέας:

- α) διασφαλίζει ότι κάθε αποκλεισμός παρόχων στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων διενεργείται σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στις προκηρύξεις ή στα τεύχη δημοπράτησης, και
- β) κατά περίπτωση, όταν ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις, ορίζει κοινή προθεσμία για τους υπόλοιπους παρόχους ώστε να υποβάλλουν τυχόν νέες ή αναθεωρημένες προσφορές.

ΑΡΘΡΟ 185

Διαγωνισμός με απευθείας ανάθεση

Ο αναθέτων φορέας δύναται να προσφεύγει σε διαγωνισμό με απευθείας ανάθεση και να επιλέγει να μην εφαρμόσει τα άρθρα 177 έως 180, 182 έως 184, 186 και 187, μόνον υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) εφόσον:
 - i) δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία αίτηση συμμετοχής·
 - ii) δεν υποβλήθηκαν προσφορές που να πληρούν τις ουσιώδεις απαιτήσεις των τευχών δημοπράτησης·

iii) κανένας πάροχος δεν πληρούσε τους όρους συμμετοχής, ή

iv) οι υποβληθείσες προσφορές υπήρξαν προϊόντα συμπαιγνίας·

υπό τον όρο ότι οι απαιτήσεις των τευχών δημοπράτησης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά·

- β) σε περίπτωση που τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνο από έναν συγκεκριμένο πάροχο και δεν υφίσταται εύλογη εναλλακτική λύση ούτε υποκατάστατα αγαθά ή υπηρεσίες, διότι ο διαγωνισμός αφορά έργο τέχνης· λόγω της προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή άλλων αποκλειστικών δικαιωμάτων· ή ελλείψει ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, όπως στην περίπτωση της προμήθειας προσωποπαγών (intuitu personae) υπηρεσιών·
- γ) για συμπληρωματικές παραδόσεις αγαθών ή υπηρεσιών από τον αρχικό πάροχο, οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική προσφορά, εφόσον η αλλαγή παρόχου για τα εν λόγω συμπληρωματικά αγαθά ή υπηρεσίες:
- i) δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, όπως απαιτήσεις αμοιβαίας αντικατάστασης ή διαλειτουργικότητας με υφιστάμενο εξοπλισμό, λογισμικό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις η προμήθεια των οποίων έγινε στο πλαίσιο του αρχικού διαγωνισμού, και
 - ii) θα επέφερε σημαντικές δυσλειτουργίες ή ουσιαστική αλληλεπικάλυψη του κόστους για τον αναθέτοντα φορέα·

- δ) στο μέτρο που είναι απολύτως αναγκαίο, όταν, για λόγους εξαιρετικά επείγουσας ανάγκης που προκύπτει λόγω απρόβλεπτων για τον αναθέτοντα φορέα γεγονότων, οι διαγωνισμοί, με ανοικτή ή με κλειστή διαδικασία, δεν θα επέτρεπαν την εμπρόθεσμη παραλαβή των αγαθών ή των υπηρεσιών·
- ε) για αγαθά που αγοράζονται σε αγορά βασικών εμπορευμάτων·
- στ) όταν ο αναθέτων φορέας προμηθεύεται πρωτότυπο ή πρώτο προϊόν ή υπηρεσία που έχουν αναπτυχθεί μετά από αίτημά του κατά τη διάρκεια και για τον σκοπό συγκεκριμένης σύμβασης για έρευνα, πείραμα, μελέτη ή πρωτότυπη ανάπτυξη·
- ζ) για αγορές που πραγματοποιούνται υπό εξαιρετικά ευνοϊκές προϋποθέσεις, οι οποίες εμφανίζονται μόνο σε πολύ σύντομη προθεσμία στην περίπτωση ασυνήθιστης εκποίησης, π.χ. από εκκαθάριση, διαχείριση περιουσίας ή πτώχευση, και όχι για συνήθεις αγορές από τακτικούς παρόχους, ή
- η) όταν η σύμβαση ανατίθεται στον επιτυχόντα διαγωνισμού μελετών με την προϋπόθεση να έχει ο διαγωνισμός οργανωθεί κατά τρόπο που να συνάδει με τις αρχές του παρόντος κεφαλαίου, και οι συμμετέχοντες να αξιολογούνται από ανεξάρτητη κριτική επιτροπή με σκοπό την ανάθεση σύμβασης μελετών στον επιτυχόντα.

ΑΡΘΡΟ 186

Ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί

Σε περίπτωση που αναθέτων φορέας σκοπεύει να προβεί στη σύναψη καλυπτόμενης σύμβασης προσφεύγοντας σε ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, πριν από την έναρξη του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ο αναθέτων φορέας γνωστοποιεί σε όλους τους συμμετέχοντες:

- α) τη μέθοδο αυτόματης αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου του μαθηματικού τύπου, η οποία βασίζεται στα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης και η οποία θα χρησιμοποιηθεί στην αυτόματη κατάταξη ή επανακατάταξη κατά τον πλειστηριασμό·
- β) τα αποτελέσματα κάθε αρχικής αξιολόγησης των στοιχείων της προσφοράς τους σε περίπτωση που η σύμβαση ανατίθεται με γνώμονα την πλέον συμφέρουσα προσφορά, και
- γ) κάθε άλλη σχετική πληροφορία όσον αφορά τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού.

ΑΡΘΡΟ 187

Εξέταση προσφορών και ανάθεση των συμβάσεων

1. Ο αναθέτων φορέας λαμβάνει, αποσφραγίζει και εξετάζει όλες τις προσφορές βάσει διαδικασιών που εγγυώνται τη δίκαιη και αμερόληπτη ανάθεση των συμβάσεων, καθώς και το απόρρητο των προσφορών. Επίσης εξετάζει τις προσφορές εμπιστευτικά τουλάχιστον έως την αποσφράγιση των προσφορών.

2. Προκειμένου να είναι επιλέξιμη ενόψει ενδεχόμενης ανάθεσης, η προσφορά υποβάλλεται εγγράφως και, κατά τον χρόνο της αποσφράγισης, συνάδει με τις ουσιώδεις απαιτήσεις που καθορίζονται στις ανακοινώσεις και στα τεύχη δημοπράτησης και υποβάλλεται από πάροχο ο οποίος πληροί τους όρους συμμετοχής.
3. Εκτός εάν αποφασίσει ότι η ανάθεση της σύμβασης αντιβαίνει στο δημόσιο συμφέρον, ο αναθέτων φορέας αναθέτει τη σύμβαση στον πάροχο για τον οποίο έχει διαπιστωθεί ότι είναι ικανός να εκπληρώσει τους όρους της σύμβασης και ο οποίος, αποκλειστικά βάσει των κριτηρίων αξιολόγησης που καθορίζονται στις ανακοινώσεις και στα τεύχη δημοπράτησης, έχει υποβάλει την πλέον συμφέρουσα προσφορά ή, στις περιπτώσεις που η τιμή αποτελεί το μοναδικό κριτήριο, έχει προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή.
4. Σε περίπτωση που αναθέτων φορέας λαμβάνει προσφορά σε τιμή ασυνήθιστα χαμηλότερη από τις τιμές των άλλων προσφορών που έχουν υποβληθεί, δύναται να εξακριβώνει μέσω του παρόχου αν αυτός πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής και είναι σε θέση να εκπληρώσει τους όρους της σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 188

Διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με συμβάσεις

1. Ο αναθέτων φορέας ενημερώνει πάραυτα τους συμμετέχοντες παρόχους για τις αποφάσεις του όσον αφορά την ανάθεση των συμβάσεων και, κατόπιν αιτήματος, το πράττει εγγράφως. Με την επιφύλαξη του άρθρου 189 παράγραφοι 2 και 3, ο αναθέτων φορέας γνωστοποιεί, κατόπιν αιτήματος, στους μη επιλεγέντες παρόχους, τους λόγους για τους οποίους ο φορέας δεν επέλεξε την προσφορά τους, καθώς και τα σχετικά πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς.

2. Το αργότερο εντός 72 ημερών από την ανάθεση κάθε σύμβασης που καλύπτεται από τον παρόντα Τίτλο, ο αναθέτων φορέας δημοσιεύει προκήρυξη ανάθεσης η οποία περιλαμβάνει οπωσδήποτε τις πληροφορίες που ορίζονται στο προσάρτημα 7 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις) στο κατάλληλο έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο που αναφέρεται στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις). Σε περίπτωση που η προκήρυξη δημοσιευθεί μόνο σε ηλεκτρονικό μέσο, οι πληροφορίες παραμένουν στη διάθεση των ενδιαφερομένων για εύλογο χρονικό διάστημα.

3. Ο αναθέτων φορέας διατηρεί εκθέσεις και πρακτικά των διαγωνισμών για καλυπτόμενες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων που προβλέπονται στο προσάρτημα 7 του Παραρτήματος XII (Δημόσιες συμβάσεις), επί τρία τουλάχιστον έτη μετά την ανάθεση της σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 189

Κοινολόγηση πληροφοριών

1. Μέρος, κατόπιν αιτήσεως άλλου Μέρους, παρέχει, πάραυτα, τις αναγκαίες πληροφορίες που επιτρέπουν να διαπιστωθεί αν ο διαγωνισμός διεξήχθη αδιάβλητα, αμερόληπτα και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Τίτλου, καθώς και πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά και τα σχετικά πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς. Στις περιπτώσεις που η κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών ενδέχεται να θίξει τον ανταγωνισμό σε μεταγενέστερους διαγωνισμούς, το Μέρος που λαμβάνει τις πληροφορίες δεν τις κοινολογεί σε άλλους παρόχους παρά μόνο αφού ζητήσει τη γνώμη του Μέρους που τις παρέσχε και σε συμφωνία με αυτό.

2. Παρά κάθε τυχόν άλλη διάταξη του παρόντος Τίτλου, κανένα από τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων των αναθετόντων φορέων, δεν κοινοποιεί σε πάροχο πληροφορίες που θα μπορούσαν να βλάψουν τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των παρόχων.

3. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν θεωρείται ότι υποχρεώνει Μέρος, συμπεριλαμβανομένων των αναθετόντων φορέων του, των αρχών του και των οργάνων προσφυγής, να κοινολογεί εμπιστευτικές πληροφορίες η κοινολόγηση των οποίων ενδέχεται να παρεμποδίσει την επιβολή της εφαρμογής του νόμου, να θίξει τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ παρόχων, να θίξει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα συγκεκριμένων προσώπων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ή να είναι, με άλλο τρόπο, αντίθετη στο δημόσιο συμφέρον.

ΑΡΘΡΟ 190

Εγχώριες διαδικασίες προσφυγής

1. Έκαστο Μέρος διατηρεί ή θεσπίζει έγκαιρη, αποτελεσματική, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διοικητική ή δικαστική διαδικασία προσφυγής, η οποία επιτρέπει στους παρόχους που έχουν ή είχαν συμφέρον σε καλυπτόμενη σύμβαση να ασκήσουν προσφυγή:

α) για παραβίαση του παρόντος Τίτλου, ή

β) σε περίπτωση που ο πάροχος δεν έχει το δικαίωμα να προσφύγει άμεσα για παραβίαση του παρόντος Τίτλου δυνάμει του εσωτερικού δικαίου του οικείου Μέρους, για μη τήρηση των μέτρων που έχει θεσπίσει το Μέρος για την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου,

στο πλαίσιο παρόμοιας καλυπτόμενης σύμβασης.

2. Οι δικονομικοί κανόνες που διέπουν όλες τις προσφυγές σύμφωνα με την παράγραφο 1 δημοσιεύονται εγγράφως και δημοσιοποιούνται.

3. Σε περίπτωση καταγγελίας από πάροχο, στο πλαίσιο καλυπτόμενης σύμβασης για την οποία ο πάροχος έχει ή είχε συμφέρον, σχετικά με παραβίαση ή παράλειψη σύμφωνα με την παράγραφο 1, το ενδιαφερόμενο Μέρος παροτρύνει τον αναθέτοντα φορέα του και τον πάροχο να επιδιώξουν την επίλυση του θέματος με διαβουλεύσεις. Ο αναθέτων φορέας προβαίνει σε αμερόληπτη και έγκαιρη εξέταση όλων των καταγγελιών κατά τρόπο που να μη θίγεται η συμμετοχή του παρόχου σε τρέχοντα ή μελλοντικό διαγωνισμό ούτε το δικαίωμά του/της να ζητεί τη λήψη διορθωτικών μέτρων στο πλαίσιο της διοικητικής ή της δικαστικής διαδικασίας προσφυγής.

4. Σε κάθε πάροχο παρέχεται επαρκής προθεσμία για την κατάρτιση και την υποβολή προσφυγής, η οποία σε καμία περίπτωση δεν είναι μικρότερη από 10 ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία του γνωστοποιείται, ή θα πρέπει εύλογα να του έχει γνωστοποιηθεί, το έρεισμα της προσφυγής.

5. Έκαστο Μέρος συστήνει ή ορίζει τουλάχιστον μία αμερόληπτη διοικητική ή δικαστική αρχή, ανεξάρτητη από τους αναθέτοντες φορείς του, επιφορτισμένη με την παραλαβή και εξέταση της προσφυγής την οποία υποβάλλει πάροχος στο πλαίσιο καλυπτόμενου διαγωνισμού.

6. Σε περίπτωση που όργανο άλλο από την αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο 5 εξετάζει αρχικά την προσφυγή, το αντίστοιχο Μέρος μεριμνά ώστε ο πάροχος να δύναται να ασκήσει προσφυγή κατά της αρχικής απόφασης ενώπιον αμερόληπτης διοικητικής ή δικαστικής αρχής, ανεξάρτητης από τον αναθέτοντα φορέα η σύμβαση του οποίου συνιστά αντικείμενο της προσφυγής. Σε περίπτωση που το αρμόδιο να κρίνει τις προσφυγές όργανο δεν είναι δικαστήριο, πρέπει είτε να υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, είτε να εφαρμόζει διαδικασίες που προβλέπουν ότι:

- α) ο αναθέτων φορέας απαντά εγγράφως στην προσφυγή και κοινολογεί όλα τα σχετικά έγγραφα στο όργανο προσφυγής·
- β) οι συμμετέχοντες στη διαδικασία (εφεξής «συμμετέχοντες») έχουν το δικαίωμα ακρόασης πριν αποφανθεί το όργανο προσφυγής·
- γ) οι συμμετέχοντες έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπούνται και να συνοδεύονται·
- δ) οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση σε όλες τις διαδικασίες·
- ε) οι συμμετέχοντες έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τη διεξαγωγή δημόσιας διαδικασίας και την παρουσία μαρτύρων, και
- στ) οι αποφάσεις ή συστάσεις που αφορούν προσφυγές παρόχων κοινοποιούνται εγκαίρως και εγγράφως, και αιτιολογούνται.

7. Έκαστο Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί διαδικασίες οι οποίες προβλέπουν:

- α) άμεσα προσωρινά μέτρα με τα οποία εξασφαλίζεται η δυνατότητα του παρόχου να συμμετάσχει στον διαγωνισμό. Οι εν λόγω διαδικασίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης. Οι διαδικασίες δύνανται να προβλέπουν ότι, όταν πρέπει να αποφασισθεί η σκοπιμότητα εφαρμογής αυτών των μέτρων, είναι δυνατό να λαμβάνονται υπόψη επιτακτικές αρνητικές συνέπειες για τα εν λόγω συμφέροντα, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος. Η μη λήψη μέτρων πρέπει να αιτιολογείται εγγράφως, και
- β) αποκατάσταση της παραβίασης του παρόντος Τίτλου ή αποζημίωση για τις απώλειες ή τις ζημίες που έχουν προκληθεί, σε περίπτωση που το όργανο προσφυγής αποφανθεί ότι υπήρξε παραβίαση ή παράλειψη, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1. Η αποκατάσταση ή αποζημίωση αυτή μπορεί να περιορίζεται είτε στο κόστος κατάρτισης της προσφοράς είτε στο κόστος της προσφυγής, ή και στα δύο.

ΑΡΘΡΟ 191

Τροποποιήσεις και διορθώσεις της κάλυψης

1. Όταν Μέρος τροποποιεί το πεδίο κάλυψης των δημόσιων συμβάσεων βάσει του παρόντος Τίτλου, πρέπει:

- α) να ενημερώνει εγγράφως τα άλλα Μέρη, και
- β) να περιλαμβάνει στην κοινοποίηση πρόταση προς τα άλλα Μέρη σχετικά με κατάλληλες αντισταθμιστικές προσαρμογές για τη διατήρηση πεδίου κάλυψης συγκρίσιμου με εκείνο που υπήρχε πριν από την τροποποίηση.

2. Παρά τοεδάφιο 1 στοιχείο β), Μέρος δεν χρειάζεται να προβλέπει αντισταθμιστικές προσαρμογές, εάν:

- α) η εν λόγω τροποποίηση είναι ήσσονος σημασίας ή διόρθωση τυπικού καθαρά χαρακτήρα, ή
- β) η προτεινόμενη τροποποίηση καλύπτει φορέα επί του οποίου το Μέρος ουσιαστικά δεν ασκεί πλέον έλεγχο ή επιρροή.

3. Εάν άλλο Μέρος δεν συμφωνεί ότι:

- α) η προσαρμογή που προτείνεται δυνάμει του εδαφίου 1 στοιχείο β) είναι ικανή να διατηρήσει σε συγκρίσιμο επίπεδο το αμοιβαία αποδεκτό πεδίο κάλυψης·
- β) η προτεινόμενη τροποποίηση είναι ήσσονος σημασίας ή αποτελεί διόρθωση δυνάμει του εδαφίου 2 στοιχείο α), ή
- γ) η προτεινόμενη τροποποίηση καλύπτει φορέα επί του οποίου το Μέρος ουσιαστικά δεν ασκεί πλέον έλεγχο ή επιρροή δυνάμει του εδαφίου 2 στοιχείο β),

το άλλο αυτό Μέρος πρέπει να προβάλει τις αντιρρήσεις του εγγράφως εντός 30 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, άλλως θεωρείται ότι συμφωνεί με την προσαρμογή ή την προτεινόμενη τροποποίηση, μεταξύ άλλων, για τους σκοπούς του Τίτλου XII (Επίλυση διαφορών).

4. Εάν τα Μέρη συμφωνούν, στο πλαίσιο της Επιτροπής Εμπορίου, για ενδεχόμενη προτεινόμενη τροποποίηση, διόρθωση ή ήσσονος σημασίας τροπολογία, π.χ. όταν ένα Μέρος δεν προβάλει αντιρρήσεις εντός 30 ημερών σύμφωνα με την παράγραφο 3, τότε τα Μέρη τροποποιούν αμέσως το σχετικό Παράρτημα.

5. Το μέρος ΕΕ δύναται οποτεδήποτε να αρχίζει διμερείς διαπραγματεύσεις με οποιαδήποτε από τις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων με στόχο τη διεύρυνση της πρόσβασης στην αγορά που παρέχεται αμοιβαία βάσει του παρόντος Τίτλου.

ΑΡΘΡΟ 192

Συμμετοχή των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συμμετοχής των πολύ μικρών και των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν επίσης τη σημασία των επιχειρηματικών συμμαχιών μεταξύ παρόχων των Μερών, και ιδίως των πολύ μικρών και των ΜΜΕ, καθώς και της από κοινού συμμετοχής σε διαδικασίες διαγωνισμού.

3. Τα Μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να συνεργάζονται προκειμένου να διευκολύνουν την πρόσβαση των πολύ μικρών και των ΜΜΕ σε διαδικασίες, μεθόδους και απαιτήσεις για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων, με επικέντρωση στις ειδικές τους ανάγκες.

Συνεργασία

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας με στόχο την επίτευξη καλύτερης κατανόησης των αντίστοιχων συστημάτων δημόσιων συμβάσεων, καθώς και καλύτερης πρόσβασης στις αντίστοιχες αγορές τους, ιδίως για τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους παρόχους.
2. Τα Μέρη προσπαθούν να συνεργάζονται σε θέματα, όπως:
 - α) η ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών, π.χ. για τα ρυθμιστικά πλαίσια, τις βέλτιστες πρακτικές και τα στατιστικά στοιχεία·
 - β) η ανάπτυξη και η χρήση ηλεκτρονικών επικοινωνιών στα συστήματα δημόσιων συμβάσεων·
 - γ) η δημιουργία ικανοτήτων και η τεχνική βοήθεια προς τους παρόχους όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων·
 - δ) η θεσμική ενίσχυση για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Τίτλου, συμπεριλαμβανομένης της επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων, και
 - ε) η δημιουργία ικανοτήτων για την παροχή πολυγλωσσικής πρόσβασης στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων.

3. Το μέρος ΕΕ παρέχει, κατόπιν αιτήματος, συνδρομή την οποία, ενδεχομένως, κρίνει σκόπιμη προς τους δυνητικούς προσφέροντες των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων για την υποβολή των προσφορών τους και την επιλογή των αγαθών ή υπηρεσιών που, ενδεχομένως, ενδιαφέρουν τους αναθέτοντες φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των κρατών μελών της. Επίσης, το μέρος ΕΕ τους παρέχει συνδρομή προκειμένου να συμμορφωθούν με τους τεχνικούς κανονισμούς και τα πρότυπα σχετικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της προβλεπόμενης δημόσιας σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 194

Υποεπιτροπή για τις δημόσιες συμβάσεις

1. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους εκάστου Μέρους.
2. Η υποεπιτροπή:
 - α) αξιολογεί την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των ευκαιριών που παρέχονται με τη μεγαλύτερη πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις, και συνιστά στα Μέρη τις ενδεδειγμένες ενέργειες ·
 - β) αξιολογεί και παρακολουθεί τις δραστηριότητες σχετικά με τη συνεργασία τις οποίες υποβάλλουν τα Μέρη, και
 - γ) με την επιφύλαξη του άρθρου 191 παράγραφος 5, εξετάζει τη σκοπιμότητα διεξαγωγής περαιτέρω διαπραγματεύσεων με στόχο τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος Τίτλου.

3. Η υποεπιτροπή για τις δημόσιες συμβάσεις συνέρχεται, κατόπιν αιτήματος οιαδήποτε εκ των Μερών, σε τόπο και ημερομηνία που συμφωνούνται, και τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 195

Στόχοι

Οι στόχοι του παρόντος Τίτλου είναι:

- α) η προώθηση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας και η διευκόλυνση της παραγωγής και της εμπορευματοποίησης των καινοτόμων και δημιουργικών προϊόντων μεταξύ των Μερών, και
- β) η επίτευξη επαρκούς και αποτελεσματικού επιπέδου προστασίας και επιβολής της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, το οποίο συμβάλλει στη μεταφορά και τη διάδοση της τεχνολογίας και ευνοεί την κοινωνική και οικονομική ευημερία και την ισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων των κατόχων και του δημόσιου συμφέροντος.

Φύση και έκταση των υποχρεώσεων

1. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο της Συμφωνίας του ΠΟΕ για τις εμπορικές πτυχές των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (εφεξής «Συμφωνία TRIPS»), καθώς και οποιασδήποτε άλλης πολυμερούς συμφωνίας σχετικής με τη διανοητική ιδιοκτησία και των συμφωνιών που εφαρμόζονται υπό την αιγίδα του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (εφεξής «ΠΟΔΙ»), στις οποίες μετέχουν τα Μέρη .
2. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου συμπληρώνουν και διευκρινίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών βάσει της Συμφωνίας TRIPS και άλλων πολυμερών συμφωνιών σχετικών με τη διανοητική ιδιοκτησία των οποίων τα Μέρη είναι μέρη και, επομένως, καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν μπορεί να αντιβαίνει ή να θίγει τις διατάξεις των πολυμερών αυτών συμφωνιών.
3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη να διατηρηθεί ισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων των κατόχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και του συμφέροντος του κοινού, ιδίως όσον αφορά την εκπαίδευση, τον πολιτιστικό τομέα, την έρευνα, τη δημόσια υγεία, την ασφάλεια των τροφίμων, το περιβάλλον, την πρόσβαση στις πληροφορίες και τη μεταφορά τεχνολογίας.
4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν και επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις δυνάμει της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλομορφία (εφεξής «ΣΒΠ»), η οποία εκδόθηκε στις 5 Ιουνίου 1992, και στηρίζουν και ενθαρρύνουν τις προσπάθειες για την καθιέρωση σχέσης αμοιβαίας υποστήριξης μεταξύ της Συμφωνίας TRIPS και της εν λόγω Σύμβασης.

5. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, στα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας περιλαμβάνονται τα εξής:

- α) δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί προγραμμάτων υπολογιστών και βάσεων δεδομένων,
- β) δικαιώματα συγγενικά με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας,
- γ) δικαιώματα ευρεσιτεχνίας,
- δ) εμπορικά σήματα,
- ε) εμπορικές επωνυμίες, εφόσον προστατεύονται από αποκλειστικά δικαιώματα ιδιοκτησίας στην οικεία εγχώρια νομοθεσία,
- στ) σχέδια,
- ζ) διατάξεις (τοπογραφίες) ολοκληρωμένων κυκλωμάτων,
- η) γεωγραφικές ενδείξεις,
- θ) φυτικές ποικιλίες, και
- ι) προστασία πληροφοριών που δεν έχουν κοινολογηθεί.

6. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας περιλαμβάνει την προστασία κατά του αθέμιτου ανταγωνισμού, όπως αναφέρεται στο ΑΡΘΡΟ10α της Σύμβασης των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας (όπως αναθεωρήθηκε από την Πράξη της Στοκχόλμης του 1967) (εφεξής «Σύμβαση των Παρισίων»).

ΑΡΘΡΟ 197

Γενικές αρχές

1. Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του παρόντος Τίτλου, έκαστο Μέρος δύναται, κατά τη διατύπωση ή τροποποίηση των νομοθετικών και κανονιστικών του διατάξεων, να κάνει χρήση των εξαιρέσεων και ευελιξιών που επιτρέπουν οι πολυμερείς συμφωνίες διανοητικής ιδιοκτησίας, ιδίως κατά τη θέσπιση μέτρων απαραίτητων για την προστασία της δημόσιας υγείας και διατροφής, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε φάρμακα.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της Δήλωσης της Τέταρτης Υπουργικής Διάσκεψης της Ντόχα, και συγκεκριμένα της Δήλωσης της Ντόχα σχετικά με τη Συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία, που εκδόθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2001 από την Υπουργική Διάσκεψη του ΠΟΕ και των μεταγενέστερων εξελίξεών της. Υπό την έννοια αυτή, κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων στο πλαίσιο του παρόντος Τίτλου, τα Μέρη εξασφαλίζουν τη συνοχή με τη Δήλωση αυτή.

3. Τα Μέρη συμβάλλουν στην εφαρμογή και την τήρηση της απόφασης του γενικού συμβουλίου του ΠΟΕ, της 30ής Αυγούστου 2003, όσον αφορά την παράγραφο 6 της Δήλωσης της Ντόχα σχετικά με τη Συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία, καθώς και του Πρωτοκόλλου που τροποποιεί τη Συμφωνία TRIPS, που έγινε στη Γενεύη στις 6 Δεκεμβρίου 2005.
4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν επίσης τη σημασία της προώθησης της εφαρμογής του ψηφίσματος της ΠΣΥ 61.21 για την παγκόσμια στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για τη δημόσια υγεία, την καινοτομία και την πνευματική ιδιοκτησία, που εκδόθηκε από τη Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας στις 24 Μαΐου 2008.
5. Βάσει της Συμφωνίας TRIPS, καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν εμποδίζει τα Μέρη να θεσπίζουν οποιοδήποτε μέτρο είναι αναγκαίο προκειμένου να αποφευχθεί η κατάχρηση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από κατόχους δικαιωμάτων ή η προσφυγή σε μεθόδους που περιορίζουν αλόγιστα το εμπόριο ή βλάπτουν τη διεθνή μεταφορά τεχνολογίας.
6. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η μεταφορά τεχνολογίας συμβάλλει στην ενίσχυση των εθνικών ικανοτήτων, με στόχο τη δημιουργία στιβαρής και διατηρήσιμης τεχνολογικής βάσης.
7. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τον αντίκτυπο των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών στη χρήση των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, καλλιτεχνικών εκτελέσεων, φωνογραφημένων παραγωγών και εκπομπών και, επομένως, την ανάγκη να παρέχουν την κατάλληλη προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο ψηφιακό περιβάλλον.

ΑΡΘΡΟ 198

Εθνική μεταχείριση

Έκαστο Μέρος παρέχει στους υπηκόους άλλου Μέρους μεταχείριση όχι ολιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που παρέχει στους δικούς του υπηκόους όσον αφορά την προστασία¹ της διανοητικής ιδιοκτησίας, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που ισχύουν ήδη δυνάμει των άρθρων 3 και 5 της Συμφωνίας TRIPS.

ΑΡΘΡΟ 199

Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους

Όσον αφορά την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, κάθε πλεονέκτημα, ευεργέτημα, προνόμιο ή ασυλία που αναγνωρίζεται από Μέρος στους υπηκόους οποιασδήποτε άλλης χώρας παραχωρείται αυτομάτως και άνευ όρων στους υπηκόους των άλλων Μερών, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που ισχύουν δυνάμει των άρθρων 4 και 5 της Συμφωνίας TRIPS.

¹ Για τους σκοπούς των άρθρων 198 και 199, ο όρος «προστασία» καλύπτει θέματα που άπτονται της θεσμοθέτησης, απόκτησης, έκτασης, διατήρησης και επιβολής της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και θέματα που έχουν σχέση με τη χρήση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τα οποία ρυθμίζονται ρητώς από τον παρόντα Τίτλο.

ΑΡΘΡΟ 200

Ανάλωση

Έκαστο Μέρος είναι ελεύθερο να καθιερώσει το δικό του σύστημα για την ανάλωση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων της Συμφωνίας TRIPS.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 201

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία και την αξία της βιολογικής ποικιλότητας και των στοιχείων της, καθώς και των συναφών παραδοσιακών γνώσεων, των καινοτομιών και των πρακτικών των αυτόχθονων και τοπικών κοινοτήτων¹. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν επίσης τα κυριαρχικά τους δικαιώματα επί των φυσικών πόρων τους και αναγνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που θεσπίζονται με τη ΣΒΠ όσον αφορά την πρόσβαση στους γενετικούς πόρους, καθώς και τη δίκαιη και ισόρροπη κατανομή των οφελών που απορρέουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών αυτών πόρων.

¹ Κατά περίπτωση, οι «αυτόχθονες και τοπικές κοινότητες» συμπεριλαμβάνουν τους Αφροαμερικανούς.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την κατά το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον συμβολή των αυτόχθονων και τοπικών κοινοτήτων στη διατήρηση και αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας και όλων των στοιχείων της και, γενικά, τη συμβολή των παραδοσιακών γνώσεων¹ των αυτόχθονων και τοπικών κοινοτήτων τους στον πολιτισμό και στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των εθνών.
3. Με την επιφύλαξη της εγχώριας νομοθεσίας τους, τα Μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 8 ι) της ΣΒΠ, τηρούν, προστατεύουν και διατηρούν τις γνώσεις, τις καινοτομίες και τις πρακτικές των αυτόχθονων και τοπικών κοινοτήτων που αναπτύσσουν παραδοσιακούς τρόπους ζωής, σε ό,τι αφορά τη διατήρηση και αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας, και προάγουν την ευρύτερη εφαρμογή τους υπό τον όρο συναίνεσης μετά από ενημέρωση των κατόχων των εν λόγω γνώσεων, καινοτομιών και πρακτικών, και ενθαρρύνουν την ισόρροπη κατανομή των οφελών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των εν λόγω γνώσεων, καινοτομιών και πρακτικών.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 7 της ΣΒΠ, τα Μέρη επιβεβαιώνουν την υποχρέωσή τους να θεσπίζουν μέτρα με στόχο τη δίκαιη και ισόρροπη κατανομή των οφελών που απορρέουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων. Τα Μέρη αναγνωρίζουν επίσης ότι, στους αμοιβαία αποδεκτούς όρους, μπορούν να περιλαμβάνονται υποχρεώσεις κατανομής των οφελών όσον αφορά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που απορρέουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων και των συναφών παραδοσιακών γνώσεων.
5. Η Κολομβία και το μέρος ΕΕ συνεργάζονται για την περαιτέρω διευκρίνιση του θέματος και της έννοιας της παράνομης χρήσης των γενετικών πόρων και των συναφών παραδοσιακών γνώσεων, των καινοτομιών και πρακτικών, προκειμένου να εντοπισθούν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με τις διατάξεις του διεθνούς και εγχωρίου δικαίου, μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του θέματος.

¹ Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η έννοια των παραδοσιακών γνώσεων συζητείται στα σχετικά διεθνή φόρουμ.

6. Τα Μέρη συνεργάζονται, με την επιφύλαξη της εγχώριας νομοθεσίας και του διεθνούς δικαίου, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας υποστηρίζουν και δεν αντιστρατεύονται τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της ΣΒΠ, όσον αφορά τους γενετικούς πόρους και τις συναφείς παραδοσιακές γνώσεις των αυτόχθονων και τοπικών κοινοτήτων που κείνται στις αντίστοιχες επικράτειές τους. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 3 της ΣΒΠ έναντι των χωρών διάθεσης γενετικών πόρων, δηλ. να λαμβάνουν μέτρα με στόχο την παροχή πρόσβασης στην τεχνολογία και τη μεταφορά της τεχνολογίας που χρησιμοποιεί αυτούς τους πόρους, υπό αμοιβαία αποδεκτούς όρους. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων δυνάμει του άρθρου 31 της Συμφωνίας TRIPS.

7. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι χρήσιμο να απαιτείται η κοινολόγηση της προέλευσης ή πηγής των γενετικών πόρων και των συναφών παραδοσιακών γνώσεων στις αιτήσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εκτιμώντας ότι τούτο συμβάλλει στη διαφάνεια όσον αφορά τις χρήσεις των γενετικών πόρων και των συναφών παραδοσιακών γνώσεων.

8. Τα Μέρη μεριμνούν, σύμφωνα με την εγχώριο τους δίκαιο, ώστε να υπάρχει συμμόρφωση με τις διατάξεις που διέπουν την πρόσβαση στους γενετικούς πόρους και τις συναφείς παραδοσιακές γνώσεις, τις καινοτομίες και τις πρακτικές.

9. Τα Μέρη καταβάλλουν προσπάθεια για να διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τις αιτήσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τα χορηγηθέντα διπλώματα ευρεσιτεχνίας σχετικά με τους γενετικούς πόρους και τις συναφείς παραδοσιακές γνώσεις, ούτως ώστε οι πληροφορίες αυτές να μπορούν να κρίνονται κατά την εξέταση επί της ουσίας, ιδίως κατά τον προσδιορισμό της στάθμης της τεχνικής.

10. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου 6 (Συνεργασία) του παρόντος Τίτλου, τα Μέρη συνεργάζονται υπό αμοιβαία αποδεκτούς όρους για την εκπαίδευση εξεταστών ευρεσιτεχνιών στην εξέταση αιτήσεων διπλώματος ευρεσιτεχνίας σχετικά με τους γενετικούς πόρους και τις συναφείς παραδοσιακές γνώσεις.

11. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι, οι βάσεις δεδομένων ή οι ψηφιακές βιβλιοθήκες που περιέχουν σχετικές πληροφορίες, συνιστούν χρήσιμα εργαλεία για την εξέταση της δυνατότητας κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφευρέσεων που σχετίζονται με τους γενετικούς πόρους και τις συναφείς παραδοσιακές γνώσεις.

12. Σύμφωνα με το ισχύον διεθνές και εθνικό δίκαιο, τα Μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται στην εφαρμογή εγχώριων πλαισίων για την πρόσβαση στους γενετικούς πόρους και τις συναφείς παραδοσιακές γνώσεις, τις καινοτομίες και τις πρακτικές.

13. Τα Μέρη, με προηγούμενη αμοιβαία συμφωνία, δύνανται να επανεξετάσουν το παρόν Κεφάλαιο, με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων πολυμερών συζητήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 202

Διεθνείς συμφωνίες

1. Τα Μέρη συμμορφώνονται με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει της Σύμβασης των Παρισίων και της Συμφωνίας TRIPS.
2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κολομβία προσχωρούν στο Πρωτόκολλο στον Διακανονισμό της Μαδρίτης σχετικά με τη διεθνή καταχώριση σημάτων, που εκδόθηκε στη Μαδρίτη στις 27 Ιουνίου 1989 (εφεξής «Πρωτόκολλο της Μαδρίτης») εντός 10 ετών από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας. Το Περού καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης.

3. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Περού καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφώνονται με τη Συνθήκη για το δίκαιο των σημάτων, που εκδόθηκε στη Γενεύη στις 27 Οκτωβρίου 1994 (εφεξής «Συνθήκη για το δίκαιο των σημάτων»). Η Κολομβία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να προσχωρήσει στη Συνθήκη για το δίκαιο των σημάτων.

ΑΡΘΡΟ 203

Προϋποθέσεις για την καταχώριση

Κάθε σήμα, ή συνδυασμός σημάτων, που παρέχει τη δυνατότητα να διακρίνονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα αγαθά ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων, μπορεί να αποτελέσει στην αγορά εμπορικό σήμα. Τα σήματα αυτά δύνανται να αποτελούνται, ιδίως, από λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των συνδυασμών λέξεων, ονόματα προσώπων, γράμματα, αριθμούς, παραστάσεις, ήχους και συνδυασμούς χρωμάτων, καθώς και από οποιοδήποτε συνδυασμό των ανωτέρω σημάτων. Σε περίπτωση κατά την οποία τα σήματα δεν παρέχουν από τη φύση τους τη δυνατότητα να διακρίνονται τα σχετικά εμπορεύματα ή υπηρεσίες, τα Μέρη δύνανται να εξαρτήσουν τη δυνατότητα καταχώρισής τους από την απόκτηση της δυνατότητας διαφοροποίησης των αγαθών ή υπηρεσιών μέσω της χρήσης. Τα Μέρη δύνανται να θέτουν ως προϋπόθεση για την καταχώριση ότι το σήμα πρέπει να μπορεί να γίνεται οπτικά αντιληπτό.

Διαδικασία καταχώρισης

1. Τα Μέρη χρησιμοποιούν την ταξινόμηση που θεσπίσθηκε στη Συμφωνία της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση των αγαθών και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων (Νίκαια, 15 Ιουνίου 1957), και στις ισχύουσες τροποποιήσεις της, προκειμένου να ταξινομήσουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες στα οποία εφαρμόζονται τα εμπορικά σήματα.
2. Έκαστο Μέρος¹ προβλέπει σύστημα καταχώρισης των εμπορικών σημάτων, σύμφωνα με το οποίο κάθε τελική απόφαση που λαμβάνει η αρμόδια για τα εμπορικά σήματα διοικητική αρχή είναι δεόντως αιτιολογημένη και εκδίδεται γραπτώς. Οι λόγοι άρνησης καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος κοινοποιούνται γραπτώς στον αιτούντα, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να εναντιωθεί στην άρνηση και να εγείρει αντιρρήσεις κατά της τελικής απόφασης. Έκαστο Μέρος προβλέπει τη δυνατότητα εναντίωσης σε αιτήσεις για εμπορικά σήματα. Η εν λόγω διαδικασία ανακοπής διεξάγεται κατ' αντιπαράθεση. Έκαστο Μέρος παρέχει στο κοινό πρόσβαση σε μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων που περιλαμβάνει τις αιτήσεις και τις καταχωρίσεις εμπορικών σημάτων.

¹ Στην περίπτωση του μέρους ΕΕ, οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο ισχύουν για την Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο όσον αφορά το κοινοτικό εμπορικό σήμα.

ΑΡΘΡΟ 205

Γνωστά εμπορικά σήματα

Τα Μέρη συνεργάζονται προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η προστασία γνωστών εμπορικών σημάτων, σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ6α της Σύμβασης των Παρισίων και τα άρθρα 16.2 και 16.3 της Συμφωνίας TRIPS.

ΑΡΘΡΟ 206

Εξαιρέσεις από τα δικαιώματα που απορρέουν από εμπορικό σήμα

1. Υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα των κατόχων δικαιωμάτων επί εμπορικών σημάτων και των τρίτων, έκαστο Μέρος προβλέπει, ως περιορισμένης έκτασης εξαίρεση¹ από τα δικαιώματα που απορρέουν από ένα εμπορικό σήμα, τη θεμιτή χρήση κατά τις συναλλαγές του οικείου ονόματος και της διεύθυνσης, ή περιγραφικών όρων σχετικά με το είδος, την ποιότητα, την ποσότητα, τον προβλεπόμενο σκοπό, την αξία, τη γεωγραφική καταγωγή, τον χρόνο παραγωγής των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών, ή άλλα χαρακτηριστικά των αγαθών ή υπηρεσιών.

¹ Ως περιορισμένης έκτασης εξαίρεση, νοείται η εξαίρεση που επιτρέπει σε τρίτους να χρησιμοποιούν στην αγορά περιγραφικό όρο χωρίς να πρέπει να λαμβάνουν τη συγκατάθεση του κατόχου του δικαιώματος, υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για χρησιμοποίηση καλή τη πίστει και όχι ως εμπορικού σήματος.

2. Έκαστο Μέρος προβλέπει επίσης περιορισμένης έκτασης εξαιρέσεις που επιτρέπουν σε πρόσωπο να χρησιμοποιεί το εμπορικό σήμα, εάν είναι αναγκαίο για να δηλωθεί ο προβλεπόμενος σκοπός προϊόντος ή υπηρεσίας, ιδίως των εξαρτημάτων ή των ανταλλακτικών, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία και το εμπόριο.

ΤΜΗΜΑ 2

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 207

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Όσον αφορά την αναγνώριση και προστασία γεωγραφικών ενδείξεων, καταγωγής του εδάφους Μέρους, ισχύουν τα εξής:

- α) για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, οι γεωγραφικές ενδείξεις είναι ενδείξεις οι οποίες συνίστανται στο όνομα συγκεκριμένης χώρας, περιοχής ή τοποθεσίας ή σε όνομα το οποίο, χωρίς να είναι το όνομα συγκεκριμένης χώρας, περιοχής ή τοποθεσίας, αναφέρεται σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, και οι οποίες δηλώνουν ότι ένα προϊόν κατάγεται από εκεί, εφόσον μια δεδομένη ποιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό του προϊόντος οφείλεται αποκλειστικά ή κυρίως στο γεωγραφικό περιβάλλον στο οποίο παράγεται, το οποίο συμπεριλαμβάνει τους εγγενείς φυσικούς και ανθρώπινους παράγοντες·

- β) οι γεωγραφικές ενδείξεις Μέρους οι οποίες πρέπει να προστατεύονται από άλλο Μέρος υπόκεινται στον παρόντα Τίτλο μόνο εάν αναγνωρισθούν και δηλωθούν στη χώρα καταγωγής·
- γ) έκαστο Μέρος προστατεύει τις γεωγραφικές ενδείξεις των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, οίνων, αλκοολούχων ποτών και αρωματισμένων οίνων που παρατίθενται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 208 από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας ·
- δ) οι γεωγραφικές ενδείξεις προϊόντων εκτός των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, οίνων, αλκοολούχων ποτών ή αρωματισμένων οίνων που παρατίθενται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) είναι δυνατό να προστατεύονται σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς που εφαρμόζονται σε έκαστο Μέρος. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι γεωγραφικές ενδείξεις που παρατίθενται στο προσάρτημα 2 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) προστατεύονται ως γεωγραφικές ενδείξεις στη χώρα καταγωγής·
- ε) τις γεωγραφικές ενδείξεις σχετικά με προϊόντα, καταγωγής του εδάφους Μέρους, χρησιμοποιούν¹ αποκλειστικά οι παραγωγοί, κατασκευαστές ή βιοτέχνες με εγκαταστάσεις παραγωγής ή μεταποίησης στην περιοχή ή τοποθεσία του Μέρους που ταυτοποιείται ή αναφέρεται με την εν λόγω ένδειξη·
- στ) εάν Μέρος θεσπίσει ή διατηρήσει σύστημα που επιτρέπει να χρησιμοποιούνται γεωγραφικές ενδείξεις, το σύστημα αυτό εφαρμόζεται μόνο στις γεωγραφικές ενδείξεις καταγωγής του εδάφους του·

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου, «χρησιμοποιούν» σημαίνει παράγουν και/ή μεταποιούν και/ή παρασκευάζουν το προϊόν που ταυτοποιείται με τη γεωγραφική ένδειξη.

- ζ) οι δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς που εκπροσωπούν δικαιούχους γεωγραφικών ενδείξεων ή οι φορείς που ορίζονται για τον σκοπό αυτό διαθέτουν μηχανισμούς που επιτρέπουν τον αποτελεσματικό έλεγχο της χρησιμοποίησης προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων, και
- η) οι γεωγραφικές ενδείξεις που προστατεύονται σύμφωνα με τον παρόντα Τίτλο δεν θεωρούνται, για όσο διάστημα εξακολουθούν να προστατεύονται στη χώρα καταγωγής, κοινή ή κατά γένος ονομασία του προϊόντος που προσδιορίζουν.

ΑΡΘΡΟ 208

Καθιερωμένες γεωγραφικές ενδείξεις

1. Μετά την ολοκλήρωση διαδικασίας ένστασης και την εξέταση των γεωγραφικών ενδείξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απαριθμούνται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων), τις οποίες καταχώρισε το μέρος ΕΕ, οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων θα προστατεύουν τις εν λόγω γεωγραφικές ενδείξεις σύμφωνα με το επίπεδο προστασίας το οποίο καθορίζεται στο παρόν Τμήμα.
2. Μετά την ολοκλήρωση διαδικασίας ένστασης και την εξέταση των γεωγραφικών ενδείξεων υπογράφουσας χώρας των Άνδεων που απαριθμούνται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) τις οποίες καταχώρισε η εν λόγω υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, το μέρος ΕΕ θα προστατεύει αυτές τις γεωγραφικές ενδείξεις σύμφωνα με το επίπεδο προστασίας το οποίο καθορίζεται στο παρόν Τμήμα.

Προσθήκη νέων γεωγραφικών ενδείξεων

1. Τα Μέρη συμφωνούν σχετικά με τη δυνατότητα να προστίθενται νέες γεωγραφικές ενδείξεις στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) μετά την ολοκλήρωση διαδικασίας ένστασης και την εξέταση των γεωγραφικών ενδείξεων που αναφέρονται στο άρθρο 208.
2. Μέρος το οποίο επιθυμεί να προσθέσει νέα γεωγραφική ένδειξη στον δικό του κατάλογο του προσαρτήματος 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) υποβάλλει σε άλλο Μέρος σχετικό αίτημα στο πλαίσιο της υποεπιτροπής διανοητικής ιδιοκτησίας.
3. Ως ημερομηνία της αίτησης προστασίας, θεωρείται η ημερομηνία διαβίβασης της αίτησης σε άλλο Μέρος. Αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών διεξάγεται στο πλαίσιο της υποεπιτροπής διανοητικής ιδιοκτησίας.

Πεδίο εφαρμογής της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων

1. Οι γεωγραφικές ενδείξεις Μέρους που απαριθμούνται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων), καθώς και αυτές που προστίθενται σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ209, προστατεύονται από άλλο Μέρος τουλάχιστον έναντι:

α) τυχόν εμπορικής χρησιμοποίησης των προστατευόμενων αυτών γεωγραφικών ενδείξεων:

i) για πανομοιότυπα ή ομοειδή προϊόντα που δεν πληρούν την προδιαγραφή προϊόντος της γεωγραφικής ένδειξης, ή

ii) στον βαθμό που η χρήση αυτή εκμεταλλεύεται τη φήμη της γεωγραφικής ένδειξης·

β) κάθε άλλης μη επιτρεπόμενης χρησιμοποίησης¹ γεωγραφικών ενδείξεων άλλων από εκείνες που προσδιορίζουν οίνους, αρωματισμένους οίνους ή αλκοολούχα ποτά, η οποία δημιουργεί σύγχυση, μεταξύ άλλων ακόμη και σε περιπτώσεις στις οποίες η ονομασία συνοδεύεται από ενδείξεις, όπως στυλ, τύπος, απομίμηση και άλλες παρόμοιες ενδείξεις που δημιουργούν σύγχυση στον καταναλωτή· με την επιφύλαξη του παρόντος εδαφίου, εάν Μέρος τροποποιήσει τη νομοθεσία του για να παράσχει σε γεωγραφικές ενδείξεις άλλες από εκείνες που προσδιορίζουν οίνους, αρωματισμένους οίνους και αλκοολούχα ποτά μεγαλύτερη προστασία από εκείνη που προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία, τα Μέρος αυτό επεκτείνει την προστασία αυτή στις γεωγραφικές ενδείξεις που παρατίθενται στο προσάρτημα 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων)·

¹ Ο όρος «μη επιτρεπόμενη χρησιμοποίηση» δύναται να καλύπτει κάθε κατάχρηση, απομίμηση ή επίκληση.

- γ) σε περίπτωση γεωγραφικών ενδείξεων που προσδιορίζουν οίνους, αρωματισμένους οίνους ή αλκοολούχα ποτά, κάθε κατάχρηση, απομίμηση ή επίκληση, τουλάχιστον για προϊόντα αυτού του είδους, έστω και αν αναφέρεται η πραγματική καταγωγή του προϊόντος ή αν η προστατευόμενη ονομασία μεταφράζεται ή συνοδεύεται από εκφράσεις, όπως «στυλ», «τύπος», «μέθοδος», «όπως παράγεται στ...», «απομίμηση», «με άρωμα», «ομοιάζει με» ή άλλες ανάλογες·
- δ) οποιασδήποτε άλλης ψευδούς ή παραπλανητικής ένδειξης όσον αφορά την προέλευση, την καταγωγή, τη φύση ή τις βασικές ιδιότητες του προϊόντος, αναγραφόμενης στη συσκευασία ή στο περιτύλιγμα, ή στο διαφημιστικό υλικό που αφορά το συγκεκριμένο προϊόν, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένη εντύπωση ως προς την καταγωγή του, και
- ε) οποιασδήποτε άλλης πρακτικής ικανής να παραπλανήσει τους καταναλωτές όσον αφορά την πραγματική καταγωγή του προϊόντος.

2. Όταν Μέρος, στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων με τρίτη χώρα, προτείνει την προστασία μιας γεωγραφικής ένδειξης της εν λόγω τρίτης χώρας και η ονομασία αυτή είναι ομώνυμη με γεωγραφική ένδειξη άλλου Μέρους, το Μέρος αυτό ενημερώνεται και του παρέχεται η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις πριν να τεθεί υπό προστασία η ονομασία αυτή.

3. Τα Μέρη ενημερώνονται μεταξύ τους εάν μια γεωγραφική ένδειξη παύει να προστατεύεται στη χώρα καταγωγής της.

Σχέση με τα εμπορικά σήματα

1. Τα Μέρη αρνούνται να καταχωρίσουν, ή προβλέπουν την ακύρωση εμπορικού σήματος, το οποίο αντιστοιχεί σε οιαδήποτε από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο ΑΡΘΡΟ 210 παράγραφος 1, σε σχέση με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη για πανομοιότυπα ή ομοειδή προϊόντα, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση καταχώρισης του εμπορικού σήματος έχει υποβληθεί μετά την ημερομηνία αίτησης για την προστασία της γεωγραφικής ένδειξης στο έδαφος τους.
2. Με την επιφύλαξη των λόγων άρνησης της προστασίας γεωγραφικών ενδείξεων που προβλέπεται στην εγχώρια νομοθεσία τους, τα Μέρη δεν έχουν υποχρέωση να προστατεύουν γεωγραφική ένδειξη, εφόσον, σε συσχετισμό με ένα εμπορικό σήμα με φήμη ή αναγνωρισιμότητα, η προστασία μπορεί να οδηγήσει στην παραπλάνηση των καταναλωτών όσον αφορά την αληθινή ταυτότητα του προϊόντος.

Γενικοί κανόνες

1. Τα Μέρη δύνανται να ανταλλάσσουν συμπληρωματικές πληροφορίες όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές των προϊόντων που προστατεύονται από τις γεωγραφικές ενδείξεις του προσαρτήματος 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) στο πλαίσιο της υποεπιτροπής διανοητικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, τα Μέρη δύνανται να διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους φορείς ελέγχου στο έδαφός τους.
2. Καμία διάταξη του παρόντος Τμήματος δεν υποχρεώνει Μέρος να προστατεύσει γεωγραφική ένδειξη, η οποία δεν προστατεύεται ή παύει να προστατεύεται στη χώρα καταγωγής της. Τα Μέρος που αποτελεί το έδαφος καταγωγής γεωγραφικής ένδειξης, ενημερώνει τα άλλα Μέρη όταν η γεωγραφική αυτή ένδειξη παύσει να προστατεύεται στη χώρα καταγωγής της.
3. Προδιαγραφή προϊόντος σύμφωνα με το παρόν Τμήμα είναι εκείνη που εγκρίνεται, συμπεριλαμβανομένων τυχόν επίσης εγκεκριμένων τροποποιήσεων, από τις αρχές του Μέρους από το οποίο κατάγεται το προϊόν.

ΑΡΘΡΟ 213

Συνεργασία και διαφάνεια

1. Στο πλαίσιο της υποεπιτροπής διανοητικής ιδιοκτησίας, Μέρος δύναται να ζητεί από άλλο Μέρος, πληροφορίες σχετικά με τη συμβατότητα με τις αντίστοιχες προδιαγραφές προϊόντων και τις τροποποιήσεις τους των προϊόντων που φέρουν γεωγραφικές ενδείξεις προστατευόμενες βάσει του παρόντος Τμήματος, καθώς και τα σημεία επαφής για τη διευκόλυνση των ελέγχων, εφόσον απαιτείται.
2. Όσον αφορά τις γεωγραφικές ενδείξεις άλλου Μέρους που προστατεύονται βάσει του παρόντος Τμήματος, κάθε Μέρος δύναται να θέτει στη διάθεση του κοινού τις αντίστοιχες προδιαγραφές προϊόντων, ή περίληψή τους, καθώς και τα σημεία επαφής για τη διευκόλυνση των ελέγχων.

ΑΡΘΡΟ 214

Το παρόν Τμήμα δεν θίγει τα δικαιώματα των τρίτων χωρών που έχουν ήδη αναγνωρίσει τα Μέρη σε συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών.

ΤΜΗΜΑ 3

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 215

Παρεχόμενη προστασία

1. Τα Μέρη προστατεύουν τα δικαιώματα των δημιουργών λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων κατά τρόπο όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερο και ομοιόμορφο. Τα Μέρη προστατεύουν επίσης τα δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, όσον αφορά τις εκτελέσεις, τα φωνογραφήματα και τις εκπομπές τους, αντίστοιχα.
2. Τα Μέρη συμμορφώνονται με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει της Σύμβασης της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων της 9ης Σεπτεμβρίου 1886 (εφεξής «Σύμβαση της Βέρνης»), της Σύμβασης της Ρώμης για την προστασία των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης της 26ης Οκτωβρίου 1961 (εφεξής «Σύμβαση της Ρώμης»), της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για την πνευματική ιδιοκτησία – WIPO (εφεξής «WCT») και της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα (εφεξής «WPPT»), αμφότερες εκδοθείσες στις 20 Δεκεμβρίου 1996.

Ηθικά δικαιώματα

1. Ανεξάρτητα από τα οικονομικά δικαιώματα του δημιουργού, ακόμη και μετά τη μεταβίβασή τους, ο δημιουργός έχει το δικαίωμα να διεκδικεί, τουλάχιστον, την πατρότητα του έργου και να αντιτάσσεται σε κάθε παραποίηση, περικοπή ή άλλη τροποποίηση του έργου αυτού ή σε κάθε άλλη προσβολή του ίδιου έργου, ενέργειες οι οποίες θίγουν την τιμή ή τη φήμη του/της.
2. Τα δικαιώματα που παρέχονται στον δημιουργό σύμφωνα με την παράγραφο 1 διατηρούνται μετά τον θάνατό του, τουλάχιστον μέχρι την παύση ισχύος των οικονομικών δικαιωμάτων, και ασκούνται από τα πρόσωπα ή τους φορείς που προβλέπει σχετικά η νομοθεσία της χώρας στην οποία ζητείται η προστασία.
3. Ανεξάρτητα από τα οικονομικά δικαιώματα ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη, ακόμη και μετά τη μεταβίβασή τους, ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης έχει, όσον αφορά τις ζωντανές ακουστικές εκτελέσεις ή τις εκτελέσεις που έχουν ενσωματωθεί σε φωνογραφήματα, το δικαίωμα να διεκδικεί την αναφορά του ως εκτελεστή ή ερμηνευτή των εκτελέσεών του/της, εκτός εάν η παράλειψή του υπαγορεύεται από τον τρόπο χρήσης της ερμηνείας, και να απαγορεύει κάθε παραποίηση, περικοπή ή άλλη τροποποίηση των ή ερμηνειών του/της που θα ήταν επιβλαβής για τη φήμη του/της. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των άλλων ηθικών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται από την εγχώρια νομοθεσία.

4. Τα μέσα έννομης προστασίας των δικαιωμάτων που παρέχονται βάσει του παρόντος άρθρου διέπονται από τη νομοθεσία του Μέρους στο οποίο ζητείται προστασία.
5. Έκαστο Μέρος δύναται να προβλέπει βαθμό προστασίας των ηθικών δικαιωμάτων υψηλότερο από εκείνον που προβλέπεται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 217

Εταιρείες συλλογικής διαχείρισης

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία των εταιρειών συλλογικής διαχείρισης στον τομέα των δικαιωμάτων δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων, για τη διασφάλιση αποτελεσματικής διαχείρισης των δικαιωμάτων που τους ανατίθενται, καθώς και δίκαιης κατανομής των εισπραττόμενων αμοιβών, που είναι ανάλογα με τη χρήση των έργων, των εκτελέσεων και των φωνογραφημάτων, σε πλαίσιο διαφάνειας και ορθών πρακτικών διαχείρισης, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία εκάστου Μέρους.

Διάρκεια των δικαιωμάτων των δημιουργών

1. Τα δικαιώματα ενός δημιουργού λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού έργου κατά την έννοια του άρθρου 2 της Σύμβασης της Βέρνης προστατεύονται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του δημιουργού και επί εβδομήντα έτη μετά τον θάνατό του.
2. Σε περίπτωση έργου κοινής δημιουργίας, η διάρκεια της προστασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 υπολογίζεται από τον θάνατο του τελευταίου επιζώντος δημιουργού.
3. Για τα ανώνυμα ή ψευδώνυμα έργα, η διάρκεια προστασίας που προβλέπεται από την παρούσα συμφωνία λήγει εβδομήντα έτη αφότου το έργο κατέστη νομίμως προσιτό στο κοινό. Ωστόσο, όταν το υιοθετηθέν από τον δημιουργό ψευδώνυμο δεν αφήνει καμία αμφιβολία για την ταυτότητα του, εφαρμόζεται η διάρκεια προστασίας που ορίζεται στη παράγραφο 1. Εάν ο δημιουργός ενός ανώνυμου ή ψευδώνυμου έργου αποκαλύψει την ταυτότητα του κατά την προαναφερθείσα χρονική περίοδο, εφαρμόζεται η διάρκεια προστασίας που ορίζεται στη παράγραφο 1. Δεν απαιτείται από κανένα Μέρος να προστατεύει ανώνυμα ή ψευδώνυμα έργα των οποίων οι δημιουργοί είναι λογικό να θεωρείται ότι είναι νεκροί επί εβδομήντα έτη.

4. Όταν ο χρόνος προστασίας ενός έργου, εξαιρουμένων των φωτογραφικών έργων και των έργων των εφαρμοσμένων τεχνών, δεν καθορίζεται με βάση τη ζωή φυσικού προσώπου, τότε ο χρόνος προστασίας είναι τουλάχιστον εβδομήντα έτη από τη λήξη του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο σημειώθηκε η δημοσίευση του έργου κατόπιν αδείας ή, σε περίπτωση που δεν υπήρξε τέτοια δημοσίευση του έργου κατόπιν αδείας, εντός τουλάχιστον πενήντα ετών από τη δημιουργία του, εβδομήντα έτη από τη λήξη του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο δημιουργήθηκε το έργο.

5. Η διάρκεια προστασίας κινηματογραφικού ή οπτικοακουστικού έργου είναι τουλάχιστον εβδομήντα έτη από το έργο κατέστη προσιτό στο κοινό με τη συγκατάθεση του δημιουργού, ή, σε περίπτωση που δεν συνέβη κάτι τέτοιο, εντός τουλάχιστον πενήντα ετών από τη δημιουργία αυτού του έργου, τουλάχιστον εβδομήντα έτη από το έργο δημιουργήθηκε το έργο. Εναλλακτικά, Μέρος δύναται να καθορίσει ότι η διάρκεια προστασίας των κινηματογραφικών ή οπτικοακουστικών έργων λήγει εβδομήντα έτη μετά τον θάνατο του τελευταίου προσώπου που ορίζεται ως δημιουργός δυνάμει του εγχώριου δικαίου.

ΑΡΘΡΟ 219

Διάρκεια των συγγενικών δικαιωμάτων

1. Η διάρκεια της προστασίας που παρέχεται στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες βάσει της παρούσας συμφωνίας, ορίζεται σε πενήντα τουλάχιστον έτη από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η εγγραφή της εκτέλεσης.

2. Η διάρκεια της προστασίας που παρέχεται στους παραγωγούς φωνογραφημάτων βάσει της παρούσας συμφωνίας ορίζεται σε πενήντα, τουλάχιστον, έτη από το τέλος του έτους κατά το οποίο δημοσιεύθηκε το φωνογράφημα ή, ελλείψει τέτοιας δημοσίευσης εντός πενήντα ετών από την εγγραφή του φωνογραφήματος, σε πενήντα, τουλάχιστον, έτη από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η εγγραφή.
3. Η διάρκεια της προστασίας που παρέχεται στους οργανισμούς ραδιοτηλεόρασης ορίζεται σε τουλάχιστον πενήντα έτη από τη λήξη του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η εκπομπή.

ΑΡΘΡΟ 220

Ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και παρουσίαση στο κοινό

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, νοούνται ως :
 - «ραδιοτηλεοπτική εκπομπή», η μετάδοση ήχων ή εικόνων και ήχων ή των παραστάσεών τους με ασύρματα μέσα με σκοπό τη λήψη τους από το κοινό· η μετάδοση μέσω δορυφόρου αποτελεί επίσης «ραδιοτηλεοπτική εκπομπή»· η μετάδοση κρυπτογραφημένων σημάτων αποτελεί «ραδιοτηλεοπτική εκπομπή» εφόσον τα μέσα για την αποκρυπτογράφησή τους παρέχονται στο κοινό από τον ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό ή με τη συναίνεσή του, και

- «παρουσίαση στο κοινό», εκτέλεσης ή φωνογραφήματος, η μετάδοση στο κοινό με κάθε μέσο, εκτός από τη ραδιοτηλεοπτική εκπομπή, των ήχων μιας εκτέλεσης ή των ήχων ή των αναπαραστάσεων ήχων που έχουν ενσωματωθεί σε φωνογράφημα. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3, η «παρουσίαση στο κοινό» περιλαμβάνει την παροχή της δυνατότητας ακοής από το κοινό των ήχων ή των παραστάσεών τους που έχουν ενσωματωθεί σε φωνογράφημα.
2. Οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν, όσον αφορά τις εκτελέσεις τους:
- α) τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και παρουσίαση στο κοινό των μη εγγεγραμμένων ερμηνειών ή εκτελέσεών τους, εκτός από τις περιπτώσεις που η ερμηνεία ή η εκτέλεση έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, και
 - β) την εγγραφή των μη εγγεγραμμένων ερμηνειών ή εκτελέσεών τους.
3. Οι ερμηνευτές και εκτελεστές καλλιτέχνες και οι παραγωγοί φωνογραφημάτων έχουν δικαίωμα ενιαίας και εύλογης αμοιβής για την άμεση ή έμμεση χρήση των φωνογραφημάτων τους που δημοσιεύονται για εμπορικούς σκοπούς, για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή για οποιαδήποτε παρουσίαση στο κοινό. Τα Μέρη ορίζουν στην εγχώρια νομοθεσία τους ότι η ενιαία και εύλογη αμοιβή ζητείται από τον χρήστη εκ μέρους του ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη ή εκ μέρους του παραγωγού φωνογραφημάτων ή και από τους δύο. Τα Μέρη δύνανται να θεσπίζουν εγχώρια νομοθεσία, η οποία, ελλείψει συμφωνίας μεταξύ του ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη και του παραγωγού φωνογραφήματος, προβλέπει τους όρους σύμφωνα με τους οποίους η ενιαία και εύλογη αμοιβή κατανέμεται μεταξύ των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και των παραγωγών φωνογραφημάτων.

4. Έκαστο Μέρος παρέχει στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν όσον αφορά την εγγραφή των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους:

α) την άμεση ή έμμεση αναπαραγωγή·

β) τη διανομή μέσω πώλησης ή άλλης μεταβίβασης της κυριότητας·

γ) την εκμίσθωση στο κοινό του πρωτοτύπου και των αντιτύπων του, και

δ) τη διάθεση στο κοινό, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, κατά τέτοιο τρόπο ώστε το κοινό να δύναται να έχει πρόσβαση σε αυτά σε τόπο και χρόνο που μπορεί να επιλέγει ο καθένας ξεχωριστά.

5. Εάν οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες μεταβιβάσουν το δικαίωμα διάθεσης ή μίσθωσης, τα Μέρη δύνανται να προβλέπουν ότι οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες διατηρούν το δικαίωμα εύλογης αμοιβής από το οποίο δεν χωρεί παραίτηση, η οποία είναι δυνατό να εισπράττεται από εταιρεία είσπραξης δεόντως εξουσιοδοτημένη εκ του νόμου, σύμφωνα με το εγχώριό τους δίκαιο .

6. Τα Μέρη δύνανται να αναγνωρίζουν στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες οπτικοακουστικών έργων δικαίωμα εύλογης αμοιβής από το οποίο δεν χωρεί παραίτηση για τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή τυχόν παρουσίαση στο κοινό των εγγεγραμμένων ερμηνειών ή εκτελέσεών τους, αμοιβής η οποία είναι δυνατό να εισπράττεται από εταιρεία είσπραξης δεόντως εξουσιοδοτημένη εκ του νόμου, σύμφωνα με το εγχώριό τους δίκαιο .

7. Τα Μέρη δύνανται να προβλέπουν στο εγχώριό τους δίκαιο περιορισμούς ή εξαιρέσεις στα δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών οπτικοακουστικών έργων, σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις που δεν αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση των ερμηνειών ή εκτελέσεων και δεν θίγουν αδικαιολογήτως τα νόμιμα συμφέροντα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών.

8. Έκαστο Μέρος παρέχει στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναμετάδοση των εκπομπών τους, τουλάχιστον από οποιοδήποτε ασύρματο μέσο.

ΑΡΘΡΟ 221

Προστασία τεχνολογικών μέτρων

Τα Μέρη συμμορφώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 11 της WCT και του άρθρου 18 της WPPT.

ΑΡΘΡΟ 222

Ενημέρωση για το καθεστώς προστασίας των δικαιωμάτων

Τα Μέρη συμμορφώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 12 της WCT και του άρθρου 19 της WPPT.

Δικαίωμα παρακολούθησης των δημιουργών έργων τέχνης

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 14β (2) της Σύμβασης της Βέρνης, έκαστο Μέρος παρέχει στον δημιουργό ενός έργου τέχνης, και σε περίπτωση θανάτου του/της, στους διαδόχους του/της, αναφαίρετο δικαίωμα από το οποίο δεν χωρεί παραίτηση να εισπράξουν ένα ποσοστό επί της τιμής του έργου κατά τη μεταπώλησή του μετά την πρώτη μεταβίβασή του από τον δημιουργό.
2. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία, σε κάθε μεταπώληση με πλειστηριασμό ή μέσω επαγγελματιών της αγοράς έργων τέχνης, όπως είναι οίκοι δημοπρασιών, γκαλερί έργων τέχνης ή άλλοι έμποροι έργων τέχνης.

ΤΜΗΜΑ 4

ΣΧΕΔΙΑ

ΑΡΘΡΟ 224

Διεθνείς Συμφωνίες

Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να προσχωρήσουν στην Πράξη της Γενεύης του Διακανονισμού της Χάγης για τη διεθνή καταχώριση των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, που θεσπίστηκε στη Γενεύη στις 2 Ιουλίου 1999.

ΑΡΘΡΟ 225

Προϋποθέσεις για την προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων¹

1. Έκαστο Μέρος εξασφαλίζει την προστασία των σχεδίων που έχουν δημιουργηθεί κατά τρόπο ανεξάρτητο και είναι νέα. Εφόσον προβλέπεται από την νομοθεσία Μέρους, είναι δυνατόν να απαιτείται επίσης ο ιδιαίτερος χαρακτήρας αυτών των σχεδίων και υποδειγμάτων. Η εν λόγω προστασία παρέχεται με καταχώριση και παρέχει στους κατόχους τους αποκλειστικό δικαίωμα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Τμήματος.

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει επίσης προστασία στα μη καταχωρημένα σχέδια εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του «κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1891/2006 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006.»

2. Το σχέδιο ή υπόδειγμα που εφαρμόζεται ή ενσωματώνεται σε ένα προϊόν το οποίο αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος θεωρείται ότι πρέπει να προστατεύεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, μόνον εάν το συστατικό, αφού ενσωματωθεί στο σύνθετο προϊόν¹, παραμένει ορατό κατά τη συνήθη χρήση² του προϊόντος, και στο μέτρο που τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικού πληρούν, αυτά καθαυτά, τις προϋποθέσεις για να προστατεύονται.

ΑΡΘΡΟ 226

Δικαιώματα που παρέχει η καταχώριση

1. Ο κάτοχος ενός καταχωρισμένου σχεδίου έχει το αποκλειστικό δικαίωμα τουλάχιστον να εμποδίζει τρίτους να προβαίνουν, χωρίς τη συγκατάθεσή του/της, στην παραγωγή, την προσφορά προς πώληση, την πώληση, την εισαγωγή, την εξαγωγή, την αποθήκευση ή τη χρήση ειδών που φέρουν ή ενσωματώνουν το προστατευόμενο σχέδιο, οσάκις οι προαναφερθείσες πράξεις επιχειρούνται για εμπορικούς σκοπούς.

2. Ο κάτοχος ενός καταχωρισμένου σχεδίου έχει επίσης το δικαίωμα να προσφεύγει στη δικαιοσύνη κατά οποιουδήποτε προσώπου παράγει ή διοχετεύει στην αγορά προϊόν του οποίου το σχέδιο παρουσιάζει ελάχιστες μόνο διαφορές ως προς το προστατευόμενο σχέδιο ή εφόσον έχει ίδια εμφάνιση με το εν λόγω προστατευόμενο σχέδιο.

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, ως «σύνθετο προϊόν» νοείται το προϊόν που αποτελείται από πολλά συστατικά τα οποία μπορούν να αντικατασταθούν, επιτρέποντας την αποσυναρμολόγηση και την επανασυναρμολόγηση του προϊόντος.

² Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, ως «συνήθης χρήση» στο παρόν πλαίσιο νοείται η χρήση από τον τελικό χρήστη, εκτός από τις εργασίες συντήρησης, εξυπηρέτησης ή επισκευής.

ΑΡΘΡΟ 227

Χρόνος προστασίας

Η διάρκεια προστασίας ενός βιομηχανικού σχεδίου ανέρχεται σε τουλάχιστον μία δεκαετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταχώρισης. Τα Μέρη δύνανται να εφαρμόζουν μεγαλύτερη διάρκεια προστασίας στην εγχώρια τους νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 228

Εξαιρέσεις

1. Τα Μέρη δύνανται να προβλέπουν περιορισμένης έκτασης εξαιρέσεις όσον αφορά την προστασία των σχεδίων, υπό τον όρο ότι οι εξαιρέσεις αυτές δεν αντιβαίνουν υπερβολικά στην κανονική εκμετάλλευση των προστατευόμενων σχεδίων και δεν θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του κατόχου του προστατευόμενου σχεδίου, λαμβανομένων υπόψη των νόμιμων συμφερόντων τρίτων.
2. Η προστασία σχεδίων δεν επεκτείνεται σε σχέδια που αποτελούν εξ ολοκλήρου απόρροια τεχνικών ή λειτουργικών παραμέτρων.

3. Η καταχώριση δεν παρέχει δικαιώματα επί των χαρακτηριστικών της εμφάνισης ενός προϊόντος τα οποία πρέπει αναγκαστικώς να αναπαράγονται με την ακριβή μορφή και τις διαστάσεις τους, ώστε το προϊόν στο οποίο ενσωματώνεται ή εφαρμόζεται το σχέδιο ή υπόδειγμα να μπορεί να συνδεθεί μηχανικά με άλλο προϊόν ή να τοποθετηθεί μέσα, γύρω ή επάνω σε άλλο προϊόν, ώστε καθένα από αυτά να μπορεί να επιτελεί τη λειτουργία του.
4. Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα δεν παρέχει δικαιώματα όταν αντιβαίνει στη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη.

ΑΡΘΡΟ 229

Σχέση με τα δικαιώματα δημιουργού

Το αντικείμενο προστασίας ενός δικαιώματος επί σχεδίου δύναται να προστατεύεται βάσει της νομοθεσίας περί δικαιωμάτων δημιουργού, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τέτοιου είδους προστασία. Η έκταση και οι προϋποθέσεις παροχής της προστασίας, καθώς και ο απαιτούμενος βαθμός πρωτοτυπίας, καθορίζονται από έκαστο Μέρος.

ΤΜΗΜΑ 5

ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 230

1. Τα Μέρη συμμορφώνονται με τα άρθρα 2 έως 9 της Συνθήκης της Βουδαπέστης για τη διεθνή αναγνώριση της κατάθεσης μικροοργανισμών με στόχο τις διαδικασίες ευρεσιτεχνίας, η οποία έγινε στη Βουδαπέστη στις 28 Απριλίου 1977 και τροποποιήθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 1980.
2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθεί με τη Συνθήκη για το δίκαιο ευρεσιτεχνίας, η οποία υιοθετήθηκε στη Γενεύη την 1^η Ιουνίου 2000 (εφεξής «ΣΔΕ»). Οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να προσχωρήσουν στη ΣΔΕ.

3. Όταν η εμπορία ενός φαρμακευτικού ή γεωργικού χημικού προϊόντος¹ σε Μέρος απαιτεί τη χορήγηση άδειας εκ μέρους των αρμόδιων αρχών για τα θέματα αυτά, το εν λόγω Μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την έγκαιρη διεκπεραίωση της αντίστοιχης αίτησης, προκειμένου να αποφευχθούν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Τα Μέρη συνεργάζονται και παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για την επίτευξη αυτού του στόχου.
4. Όσον αφορά ένα φαρμακευτικό προϊόν το οποίο καλύπτεται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, έκαστο Μέρος δύναται, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία του, να παρέχει έναν μηχανισμό για να αποζημιώνεται ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για την αδικαιολόγητη μείωση της πραγματικής διάρκειας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας που απορρέει από την πρώτη έγκριση εμπορίας αυτού του προϊόντος στο συγκεκριμένο Μέρος. Ο μηχανισμός αυτός παρέχει όλα τα αποκλειστικά δικαιώματα ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας, και υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς και στις ίδιες εξαιρέσεις με το αρχικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, ως «γεωργικά χημικά προϊόντα» νοούνται, για την ΕΕ, δραστικές ουσίες και σκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες δραστικές ουσίες, με τη μορφή με την οποία παραδίδονται στο χρήστη, σκοπός των οποίων είναι:

- α) να προστατεύουν τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα από κάθε είδους επιβλαβείς οργανισμούς ή να προλαμβάνουν τη δράση τους, εφόσον οι ουσίες ή τα σκευάσματα αυτά δεν ορίζονται άλλως, κατωτέρω ·
- β) να επηρεάζουν τις βιολογικές διεργασίες των φυτών, εκτός εάν πρόκειται για θρεπτικές ουσίες (π.χ. ρυθμιστές της ανάπτυξης των φυτών)·
- γ) να διατηρούν τα φυτικά προϊόντα, εφόσον αυτές οι ουσίες ή τα προϊόντα δεν υπόκεινται σε ειδικές διατάξεις του Συμβουλίου ή της Επιτροπής σχετικά με τα συντηρητικά·
- δ) να καταστρέφουν ανεπιθύμητα φυτά, ή
- ε) να καταστρέφουν μέρη των φυτών, να αναχαιτίζουν ή να παρεμποδίζουν την ανεπιθύμητη ανάπτυξη των φυτών.

ΤΜΗΜΑ 6

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 231

1. Έκαστο Μέρος προστατεύει τα αποτελέσματα δοκιμών που δεν έχουν δοθεί στη δημοσιότητα ή άλλου είδους στοιχεία σχετικά με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα φαρμακευτικών προϊόντων¹ και γεωργικών χημικών προϊόντων, σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ39 της Συμφωνίας TRIPS και την εγχώρια νομοθεσία του.
2. Σύμφωνα με την παράγραφο 1, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, όταν ένα Μέρος απαιτεί, ως προϋπόθεση για την έγκριση της εμπορίας φαρμακευτικών ή γεωργικών χημικών προϊόντων τα οποία περιέχουν νέες χημικές οντότητες, την υποβολή των αποτελεσμάτων δοκιμών που δεν έχουν δοθεί στη δημοσιότητα ή άλλου είδους στοιχείων σχετικών με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα, το Μέρος αυτό παρέχει περίοδο αποκλειστικότητας, κανονικά πενταετή, από την ημερομηνία έγκρισης εμπορίας των φαρμακευτικών προϊόντων στο έδαφος του Μέρους αυτού, και δεκαετή για τα γεωργικά χημικά προϊόντα· κατά την περίοδο αυτή, τρίτο μέρος δεν μπορεί να εμπορεύεται προϊόν που βασίζεται σε αυτά τα στοιχεία, εκτός εάν προσκομίσει αποδείξεις σχετικά με τη ρητή συγκατάθεση του κατόχου των προστατευόμενων πληροφοριών ή τα δικά του/της στοιχεία δοκιμών.

¹ Για την Κολομβία και το μέρος ΕΕ, η προστασία αυτή θα περιλαμβάνει προστασία των στοιχείων των βιολογικών προϊόντων και των προϊόντων βιοτεχνολογίας. Για το Περού, η προστασία των μη δημοσιοποιημένων πληροφοριών γι' αυτά τα προϊόντα παρέχεται κατά της αποκάλυψης και των πρακτικών που αντιβαίνουν σε θεμιτές εμπορικές πρακτικές, σύμφωνα με το άρθρο 39.2 της Συμφωνίας TRIPS, ελλείψει ειδικής σχετικής νομοθεσίας.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «νέα χημική οντότητα» νοείται αυτή που δεν έχει εγκριθεί προηγουμένως στο έδαφος του Μέρους προς χρήση σε φαρμακευτικό ή χημικό γεωργικό προϊόν, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία του. Συνεπώς, τα Μέρη δεν είναι αναγκαίο να εφαρμόζουν το παρόν άρθρο σχετικά με τα φαρμακευτικά προϊόντα που περιέχουν χημική οντότητα η οποία έχει εγκριθεί προηγουμένως στο έδαφος του Μέρους.

4. Τα Μέρη δύνανται να ρυθμίζουν:

- α) εξαιρέσεις για λόγους δημόσιου συμφέροντος, καταστάσεις εθνικής έκτακτης ανάγκης ή περιπτώσεις άκρως επείγουσας ανάγκης, όταν είναι απαραίτητο για να επιτραπεί σε τρίτα μέρη η πρόσβαση στα στοιχεία αυτά, και
- β) συνοπτικές διαδικασίες για την έγκριση εμπορίας στο έδαφός τους, που στηρίζονται σε έγκριση εμπορίας που χορηγήθηκε από άλλο Μέρος. Σε αυτή την περίπτωση, η περίοδος αποκλειστικής χρήσης των στοιχείων που υποβάλλονται για τη χορήγηση της έγκρισης αρχίζει από την ημερομηνία της πρώτης έγκρισης εμπορίας, εφόσον η έγκριση χορηγείται εντός εξαμήνου από την υποβολή πλήρους αίτησης.

5. Όσον αφορά τα γεωργικά χημικά προϊόντα, τα Μέρη δύνανται να προβλέπουν διαδικασίες, οι οποίες επιτρέπουν την αποστολή ή αναφορά εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα δοκιμών και μελετών που αφορούν σπονδυλωτά ζώα. Κατά τη διάρκεια της προστασίας, ο ενδιαφερόμενος να χρησιμοποιήσει αυτές τις πληροφορίες, αποζημιώνει τον κάτοχο των προστατευόμενων πληροφοριών. Το κόστος της αποζημίωσης αυτής καθορίζεται με ακριβοδίκαιο, διαφανή και αμερόληπτο τρόπο. Το δικαίωμα σε αυτή την αποζημίωση ισχύει για το χρονικό διάστημα που διαρκεί η προστασία των μη δημοσιοποιημένων πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα.

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 197 παράγραφος 5, η προστασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο δεν εμποδίζει Μέρος να θεσπίζει μέτρα ως απάντηση σε κατάχρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή μεθόδους που περιορίζουν αλόγιστα το εμπόριο.

ΤΜΗΜΑ 7

ΦΥΤΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 232

Τα Μέρη συνεργάζονται για την προώθηση και εξασφάλιση της προστασίας των φυτικών ποικιλιών με βάση τη Διεθνή σύμβαση για την προστασία των νέων φυτικών ποικιλιών (εφεξής «σύμβαση UPOV»), όπως αναθεωρήθηκε στις 19 Μαρτίου 1991, συμπεριλαμβανομένης της προαιρετικής εξαίρεσης από τα δικαιώματα δημιουργού που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 της εν λόγω Σύμβασης.

ΤΜΗΜΑ 8

ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΡΘΡΟ 233

1. Έκαστο Μέρος παρέχει αποτελεσματική προστασία κατά του αθέμιτου ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 10α της Σύμβασης των Παρισίων. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε πράξη που τελείται σε σχέση με βιομηχανική ιδιοκτησία κατά την πραγματοποίηση εμπορικών πράξεων που αντιβαίνουν σε θεμιτές επιχειρηματικές πρακτικές θεωρείται μη θεμιτή, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία εκάστου Μέρους.
2. Σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία εκάστου Μέρους, το παρόν άρθρο δύναται να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της προστασίας που παρέχεται δυνάμει του παρόντος Τίτλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 234

1. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της Συμφωνίας TRIPS, και ιδίως του Μέρους ΙΙΙ, έκαστο Μέρος μεριμνά για τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης, όπως προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο, που απαιτούνται για την εξασφάλιση της επιβολής της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως ορίζονται στο ΑΡΘΡΟ196 εδάφια 5 α) έως 5 θ).
2. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου περιλαμβάνουν μέτρα, διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης τα οποία είναι εφαρμόσιμα σε σύντομο χρονικό διάστημα, αποτελεσματικά και αναλογικά, με τα οποία αποθαρρύνεται η διάπραξη περαιτέρω παραβιάσεων και τα οποία εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία εμποδίων στο νόμιμο εμπόριο και να προβλέπονται εγγυήσεις κατά της κατάχρησής τους.

3. Οι διαδικασίες για την επιβολή της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας είναι εύλογες και δίκαιες, δεν είναι περίπλοκες και δαπανηρές άνευ λόγου και δεν προβλέπουν παράλογες προθεσμίες ούτε συνεπάγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.

4. Το παρόν Κεφάλαιο δεν δημιουργεί για τα Μέρη καμία υποχρέωση για την καθιέρωση στο πλαίσιο του δικαιοδοτικού συστήματος των Μερών ειδικού μηχανισμού για την επιβολή της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ξεχωριστή της υφισταμένης για την επιβολή της εφαρμογής του νόμου εν γένει, ούτε οποιαδήποτε υποχρέωση κατανομής των πόρων μεταξύ της επιβολής της εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και της επιβολής της εφαρμογής του νόμου, γενικά.

ΤΜΗΜΑ 2

ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 235

Τα άρθρα 237, 239 και 240 εφαρμόζονται για πράξεις που διενεργούνται σε εμπορική κλίμακα και, εάν επιτρέπεται από τό εγχώριό τους δίκαιο, τα Μέρη δύνανται να εφαρμόζουν για άλλες πράξεις τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα αυτά.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ

Έκαστο Μέρος αναγνωρίζει ως πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να ζητούν την εφαρμογή των μέτρων, να κινούν τις διαδικασίες και να ζητούν μέτρα αποκατάστασης που αναφέρονται στο παρόν Τμήμα και στο Μέρος III της Συμφωνίας TRIPS:

- α) τους κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιό του,
- β) κάθε άλλο πρόσωπο που νομιμοποιείται να χρησιμοποιεί τα εν λόγω δικαιώματα, ιδίως τους κατόχους άδειας αποκλειστικής εκμετάλλευσης ή άλλων αδειών εκμετάλλευσης, εφόσον το επιτρέπει το ισχύον δίκαιό του και σύμφωνα με αυτό,
- γ) τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στους οποίους αναγνωρίζεται τακτικά το δικαίωμα να εκπροσωπούν κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπουν οι διατάξεις του ισχύοντος δικαίου του και σύμφωνα με αυτές, και
- δ) τους οργανισμούς προάσπισης επαγγελματικών συμφερόντων στους οποίους αναγνωρίζεται τακτικά το δικαίωμα να εκπροσωπούν τους κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπει το ισχύον δίκαιό του και σύμφωνα με αυτό,

Αποδεικτικά στοιχεία

Έκαστο Μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε, σε περίπτωση προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας σε εμπορική κλίμακα, να μπορούν οι αρμόδιες δικαστικές αρχές του, εφόσον ενδείκνυται και κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου μέρους, να διατάσσουν την κοινοποίηση εκ μέρους του αντιδίκου των σχετικών τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων που ευρίσκονται υπό τον έλεγχό του/της, με την επιφύλαξη ότι διασφαλίζεται η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

Μέτρα διαφύλαξης των αποδεικτικών στοιχείων

Έκαστο Μέρος μεριμνά ώστε, ακόμη και πριν από την εξέταση της υπόθεσης επί της ουσίας, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται, έπειτα από αίτηση προσώπου που προσκόμισε ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία επαρκή προς τεκμηρίωση των ισχυρισμών του περί προσβολής ή επικείμενης προσβολής του δικαιώματός του διανοητικής ιδιοκτησίας, να διατάσσουν την άμεση και αποτελεσματική λήψη μη δυσανάλογων προσωρινών μέτρων για τη διαφύλαξη των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν την εικαζόμενη προσβολή, με την επιφύλαξη ότι διασφαλίζεται η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών. Τα εν λόγω μέτρα δύνανται να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη λεπτομερή περιγραφή, με ή χωρίς λήψη δειγμάτων, ή, εφόσον το επιτρέπει η εγχώρια νομοθεσία, την πραγματική κατάσχεση των εικαζόμενων παράνομων εμπορευμάτων και, εφόσον ενδείκνυται, των υλικών και εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή και/ή τη διανομή των εμπορευμάτων αυτών καθώς και των σχετικών εγγράφων. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται, εφόσον απαιτείται, χωρίς να έχει προηγηθεί ακρόαση του αντιδίκου, ιδίως όταν οποιαδήποτε καθυστέρηση ενδέχεται να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στον κάτοχο του δικαιώματος ή όταν υπάρχει αποδεδειγμένος κίνδυνος καταστροφής των αποδεικτικών στοιχείων.

Δικαίωμα ενημέρωσης

1. Έκαστο Μέρος μεριμνά ώστε, στο πλαίσιο διαδικασίας που αφορά προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και κατόπιν αιτιολογημένου και αναλογικού αιτήματος του προσφεύγοντος, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν την παροχή πληροφοριών για την προέλευση και για τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών, που προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, από τον παραβάτη και/ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, το οποίο:
 - α) διαπιστώθηκε ότι κατέχει τα παράνομα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα·
 - β) διαπιστώθηκε ότι χρησιμοποιεί τις παράνομες υπηρεσίες σε εμπορική κλίμακα·
 - γ) διαπιστώθηκε ότι παρείχε, σε εμπορική κλίμακα, υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες σε παράνομες δραστηριότητες, ή
 - δ) υποδείχθηκε, από το πρόσωπο που αναφέρεται στα εδάφια α), β) ή γ), ως εμπλεκόμενο στην παραγωγή, κατασκευή ή διανομή των εμπορευμάτων ή στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.
2. Οι πληροφορίες της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν, εφόσον ενδείκνυται:
 - α) τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις των παραγωγών, κατασκευαστών, διανομέων, παρόχων και άλλων προηγούμενων κατόχων των προϊόντων ή των υπηρεσιών, καθώς και των χονδρεμπόρων και των εμπόρων λιανικής για τους οποίους προορίζονταν·

- β) τις πληροφορίες για τις ποσότητες που παρήχθησαν, κατασκευάστηκαν, παραδόθηκαν, παραλήφθηκαν ή παραγγέλθηκαν, καθώς και για το τίμημα που εισπράχθηκε για τα εν λόγω εμπορεύματα ή υπηρεσίες.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη άλλων κανονιστικών διατάξεων, οι οποίες:
- α) παρέχουν στον κάτοχο του δικαιώματος δικαιώματα πληρέστερης ενημέρωσης·
- β) διέπουν τη χρήση, στο πλαίσιο αστικής ή ποινικής διαδικασίας, των πληροφοριών που γνωστοποιούνται βάσει του παρόντος άρθρου·
- γ) διέπουν την ευθύνη για καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος ενημέρωσης·
- δ) παρέχουν τη δυνατότητα άρνησης της παροχής πληροφοριών που θα υποχρέωναν το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 να παραδεχθεί τη συμμετοχή του ιδίου ή στενών συγγενών του σε προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, ή
- ε) διέπουν την προστασία της εμπιστευτικότητας των πηγών πληροφοριών ή την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Προσωρινά και συντηρητικά μέτρα

1. Σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία του, έκαστο Μέρος μεριμνά ώστε οι δικαστικές αρχές του να δύνανται, κατόπιν αιτήματος του προσφεύγοντος, να εκδίδουν προσωρινή διαταγή κατά οιοδήποτε Μέρους, προκειμένου να προλαμβάνουν τυχόν επικείμενη προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ή να απαγορεύουν, προσωρινά και, εφόσον απαιτείται, υπό την απειλή επαναληπτικής καταβολής προστίμου, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από την εγχώρια νομοθεσία, τη συνέχιση των εικαζόμενων προσβολών του εν λόγω δικαιώματος ή να εξαρτήτουν τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής από την παροχή εγγύησης προκειμένου να διασφαλισθεί η αποζημίωση του κατόχου του δικαιώματος.
2. Προσωρινή διαταγή δύναται επίσης να εκδίδεται με σκοπό την κατάσχεση ή απόσυρση των εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, προκειμένου να εμποδισθεί η είσοδος ή η κυκλοφορία τους στα δίκτυα εμπορίας.

Διορθωτικά μέτρα

1. Έκαστο Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται, κατόπιν αιτήματος του προσφεύγοντος και με την επιφύλαξη της αποζημίωσης που οφείλεται στον δικαιούχο λόγω της παράβασης και χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση προς τον παραβάτη, να διατάσσουν την απόσυρση, οριστική απομάκρυνση από τους εμπορικούς διαύλους ή την καταστροφή των προϊόντων για τα οποία διαπιστώθηκε ότι παραβιάζουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας. Κατά περίπτωση, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές δύνανται, επίσης, να διατάσσουν την καταστροφή των υλικών και των εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για τη δημιουργία ή την κατασκευή των προϊόντων αυτών.
2. Οι δικαστικές αρχές διατάσσουν την εκτέλεση των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 με δαπάνες του παραβάτη, εκτός εάν συνηγορούν ειδικοί λόγοι περίπου αντιθέτου.

ΑΡΘΡΟ 242

Απαγορευτική διάταξη δικαστηρίου

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44.2 της Συμφωνίας TRIPS, έκαστο Μέρος μεριμνά ώστε, όταν έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση με την οποία διαπιστώνεται προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, οι δικαστικές αρχές να δύνανται να εκδώσουν διαταγή με την οποία να απαγορεύεται στον παραβάτη τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής στο μέλλον. Εφόσον τούτο προβλέπεται από το εγχώριο δίκαιο Μέρους, η μη συμμόρφωση προς την απαγόρευση αυτή υπόκειται, κατά περίπτωση, σε επαναλαμβανόμενες χρηματικές ποινές, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση¹.

ΑΡΘΡΟ 243

Εναλλακτικά μέτρα

Έκαστο Μέρος δύναται να προβλέπει ότι, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία του, εφόσον ενδείκνυται και κατόπιν αίτησης του προσώπου εναντίον του οποίου ενδέχεται να ληφθούν τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 241 και/ή στο άρθρο 242, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές δύνανται να διατάσσουν την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στον ζημιωθέντα, αντί της εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 241 και/ή στο άρθρο 242, αν το εν λόγω πρόσωπο ενήργησε χωρίς δόλο ή αμέλεια, εφόσον η εκτέλεση των εν λόγω μέτρων θα του προκαλούσε δυσανάλογη ζημία και εφόσον η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στον ζημιωθέντα διάδικο κρίνεται επαρκώς ικανοποιητική.

¹ Τα Μέρη μεριμνούν ώστε τα μέτρα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο να μπορούν να εφαρμόζονται επίσης κατ' αυτών των οποίων οι υπηρεσίες χρησιμοποιήθηκαν για την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, στον βαθμό που συνέπραξαν στην προσβολή.

Αποζημίωση

1. Έκαστο Μέρος μεριμνά ώστε, όταν οι δικαστικές αρχές καθορίζουν την αποζημίωση:
 - α) να λαμβάνουν υπόψη όλα τα συναφή ζητήματα, όπως τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της απώλειας κερδών, τις οποίες υφίσταται ο ζημιωθείς διάδικος, και τα τυχόν αδικαιολόγητα κέρδη που αποκόμισε ο παραβάτης και, εφόσον ενδείκνυται, άλλα στοιχεία, πέραν των οικονομικών, όπως η ηθική βλάβη που προκάλεσε στον κάτοχο του δικαιώματος η προσβολή, ή
 - β) εναλλακτικά προς το εδάφιο α), να δύνανται, εφόσον ενδείκνυται, να καθορίζουν την αποζημίωση ως κατ' αποκοπή ποσό βάσει στοιχείων, όπως τουλάχιστον το ύψος των δικαιωμάτων ή λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν αν ο παραβάτης είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίμαχο δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.
2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο παραβάτης προέβη στην προσβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, εν αγνοία του ή ενώ δεν υπήρχαν βάσιμοι λόγοι να το γνωρίζει, τα Μέρη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα των δικαστικών αρχών να διατάσσουν την ανάκτηση των κερδών ή την καταβολή αποζημίωσης, η οποία μπορεί να είναι προκαθορισμένη.

ΑΡΘΡΟ 245

Νομικά έξοδα

Έκαστο Μέρος εξασφαλίζει ότι τα εύλογα και αναλογικά νομικά έξοδα και οι λοιπές διαδικαστικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής δικηγόρου, στα οποία υπεβλήθη ο διάδικος που κέρδισε τη δίκη, επιβαρύνουν, κατά κανόνα, τον ηττηθέντα διάδικο, εκτός εάν λόγοι επιείκειας ή άλλοι λόγοι επιβάλλουν άλλως, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 246

Δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων

Έκαστο Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε, στις νομικές διαδικασίες που κινούνται για προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, οι δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν, κατόπιν αιτήσεως του προσφεύγοντος και με δαπάνες του παραβάτη, ενδεδειγμένα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης της απόφασης και της πλήρους ή μερικής δημοσίευσής της. Τα Μέρη δύνανται να προβλέπουν και άλλα πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας, τα οποία ενδείκνυνται για τις συγκεκριμένες περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της εμφανούς διαφήμισης.

ΑΡΘΡΟ 247

Τεκμήριο διανοητικής ιδιοκτησίας ή κατοχής συγγενικών δικαιωμάτων

Για τους σκοπούς της εφαρμογής των μέτρων, των διαδικασιών και των μέτρων αποκατάστασης που προβλέπει η παρούσα συμφωνία σχετικά με την επιβολή της εφαρμογής των δικαιωμάτων δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων:

- α) για να θεωρείται ο δημιουργός λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού έργου ως δημιουργός, ελλείψει αποδείξεων περί του αντιθέτου, και για να έχει κατά συνέπεια το δικαίωμα προσφυγής κατά των παραβατών, αρκεί να εμφανίζεται το όνομά του επί του έργου κατά τον συνήθη τρόπο. Το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται ακόμη και αν το όνομα αυτό είναι ψευδώνυμο, εφόσον το υιοθετηθέν από τον δημιουργό ψευδώνυμο δεν αφήνει καμία αμφιβολία για την ταυτότητά του·
- β) το εδάφιο α) εφαρμόζεται, τμηματικών αναλογιών, στους δικαιούχους συγγενικών προς το δικαίωμα του δημιουργού δικαιωμάτων ως προς το προστατευόμενο περιεχόμενο του δικαιώματος.

ΑΡΘΡΟ 248

Διοικητικές διαδικασίες

Στο μέτρο που είναι δυνατό να διαταχθεί οποιοδήποτε μέτρο αποκατάστασης του αστικού δικαίου στο πλαίσιο της εφαρμογής διοικητικών διαδικασιών και μετά την εξέταση της ουσίας της υπόθεσης, οι εν λόγω διαδικασίες διέπονται από αρχές ανάλογες κατ' ουσίαν προς αυτές που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος Τμήματος.

Συνοριακά μέτρα

1. Έκαστο Μέρος θεσπίζει, εκτός εάν ορίζεται άλλως στο παρόν άρθρο, διαδικασίες¹, ώστε ο κάτοχος δικαιώματος, ο οποίος έχει βάσιμους λόγους να υποπτεύεται ότι είναι πιθανή η εισαγωγή, η εξαγωγή ή η διαμετακόμιση προϊόντων που παραβιάζουν δικαιώματα δημιουργού ή δικαίωμα επί εμπορικού σήματος², να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει σχετική γραπτή αίτηση προς τις αρμόδιες αρχές, για την αναστολή εκ μέρους των τελωνειακών αρχών της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία ή τη δέσμευση των επίμαχων προϊόντων. Τα Μέρη αξιολογούν την εφαρμογή αυτών των μέτρων για εμπορεύματα που εικάζεται ότι παραβιάζουν γεωγραφική ένδειξη.

¹ Τα Μέρη θεωρούν ότι δεν υφίσταται υποχρέωση εφαρμογής των εν λόγω διαδικασιών στις εισαγωγές προϊόντων που διατίθενται στην αγορά άλλης χώρας, εκ μέρους ή με τη συγκατάθεση του κατόχου του δικαιώματος.

² Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, νοούνται ως «εμπορεύματα που παραβιάζουν δικαιώματα δημιουργού ή επί εμπορικού σήματος»:

- α) τα «εμπορεύματα παραποίησης / απομίμησης», ιδίως:
 - i) τα εμπορεύματα, συμπεριλαμβανομένης της συσκευασίας τους, τα οποία φέρουν χωρίς άδεια εμπορικό σήμα ίδιο με το εμπορικό σήμα που έχει δεόντως καταχωριστεί για τους ίδιους τύπους εμπορευμάτων ή που δεν μπορεί να διακριθεί ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά του από το εν λόγω εμπορικό σήμα και το οποίο, ως εκ τούτου, παραβιάζει τα δικαιώματα του κατόχου του εμπορικού σήματος·
 - ii) κάθε στοιχείο εμπορικού σήματος (λογότυπος, ετικέτα, αυτοκόλλητο, φυλλάδιο, οδηγίες χρήσης ή έγγραφο εγγύησης), ακόμα και αν παρουσιάζεται χωριστά, υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που ισχύουν για τα εμπορεύματα που αναφέρονται στο σημείο i)·
 - iii) οι συσκευασίες που φέρουν εμπορικά σήματα εμπορευμάτων παραποίησης/απομίμησης και παρουσιάζονται χωριστά, υπό τους ίδιους όρους με τα εμπορεύματα που αναφέρονται στο σημείο i)·
- β) τα «πειρατικά εμπορεύματα», δηλαδή τα εμπορεύματα που είναι ή περιέχουν αντίγραφα κατασκευασμένα χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου, ή προσώπου δεόντως εξουσιοδοτημένου από τον κάτοχο στη χώρα της παραγωγής, των δικαιωμάτων δημιουργού ή του σχετικού δικαιώματος ή δικαιώματος σχεδίου, ανεξάρτητα από το εάν έχει καταχωριστεί ή όχι στο εθνικό δίκαιο.

2. Έκαστο Μέρος προβλέπει διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες όταν οι τελωνειακές αρχές, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν βάσιμες υποψίες ότι τα εμπορεύματα παραβιάζουν δικαιώματα δημιουργού ή δικαίωμα επί εμπορικού σήματος, δύνανται να αναστέλλουν αυτεπαγγέλτως τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία ή να τα δεσμεύουν προκειμένου να δώσουν τη δυνατότητα στον κάτοχο του δικαιώματος να κινήσει, με την επιφύλαξη του εγχώριου δικαίου εκάστου Μέρους, δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που καθορίζονται στο Μέρος III, Τμήμα 4 της Συμφωνίας TRIPS σχετικά με τον εισαγωγέα, ισχύουν και για τον εξαγωγέα ή τον παραλήπτη των εμπορευμάτων.

ΤΜΗΜΑ 3

ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 250

Χρησιμοποίηση υπηρεσιών ενδιάμεσων παρόχων

Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι υπηρεσίες ενδιάμεσων παρόχων είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται από τρίτους για παράνομες δραστηριότητες. Προκειμένου να εξασφαλισθεί, αφενός, η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών πληροφόρησης και, αφετέρου, η επιβολή της εφαρμογής των δικαιωμάτων δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στο ψηφιακό περιβάλλον, έκαστο Μέρος προβλέπει διατάξεις για τα μέτρα που καθορίζονται στο παρόν Τμήμα σχετικά με τους ενδιάμεσους παρόχους υπηρεσιών, εφόσον δεν εμπλέκονται, κατά κανένα τρόπο, στις πληροφορίες που διαβιβάζονται.

Ευθύνη των ενδιάμεσων παρόχων υπηρεσιών: «απλή διαβίβαση»

1. Έκαστο Μέρος εξασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η παρεχόμενη υπηρεσία συνίσταται στη διαβίβαση πληροφοριών που παρέχει ο αποδέκτης της υπηρεσίας σε ένα δίκτυο επικοινωνιών ή στην παροχή πρόσβασης σε δίκτυο επικοινωνιών, δεν υφίσταται ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών όσον αφορά τις διαβιβαζόμενες πληροφορίες, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω πάροχος υπηρεσιών:

- α) δεν κινεί τη διαβίβαση των πληροφοριών·
- β) δεν επιλέγει τον αποδέκτη της διαβίβασης, και
- γ) δεν επιλέγει ούτε τροποποιεί τις διαβιβαζόμενες πληροφορίες.

2. Οι δραστηριότητες διαβίβασης και παροχής πρόσβασης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν την αυτόματη, ενδιάμεση και προσωρινή αποθήκευση των διαβιβαζόμενων πληροφοριών, στο βαθμό που η αποθήκευση εξυπηρετεί αποκλειστικά την πραγματοποίηση της διαβίβασης στο δίκτυο επικοινωνιών και η διάρκειά της δεν υπερβαίνει τον χρόνο που είναι ευλόγως απαραίτητος για τη διαβίβαση.

3. Το παρόν Τμήμα δεν επηρεάζει τη δυνατότητα δικαστικής ή διοικητικής αρχής, σύμφωνα με το νομικό σύστημα εκάστου Μέρους, να απαιτήσει από τον πάροχο υπηρεσιών να παύσει ή να αποτρέψει την παράβαση.

ΑΡΘΡΟ 252

Ευθύνη των ενδιάμεσων παρόχων υπηρεσιών: «αποθήκευση σε κρυφή μνήμη»

1. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η παρεχόμενη υπηρεσία συνίσταται στη διαβίβαση σε δίκτυο επικοινωνιών των πληροφοριών που παρέχει ένας αποδέκτης υπηρεσίας, δεν υφίσταται ευθύνη του παρόχου της υπηρεσίας για την αυτόματη, ενδιάμεση και προσωρινή αποθήκευση των πληροφοριών, η οποία γίνεται με αποκλειστικό σκοπό να καταστεί αποτελεσματικότερη η περαιτέρω διαβίβαση των πληροφοριών σε άλλους αποδέκτες της υπηρεσίας, μετά από αίτησή τους, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω πάροχος υπηρεσιών:

- α) δεν τροποποιεί τις πληροφορίες·
- β) τηρεί τους όρους πρόσβασης στις πληροφορίες·
- γ) τηρεί τους κανόνες που αφορούν την επικαιροποίηση των πληροφοριών, οι οποίοι καθορίζονται κατά ευρέως αναγνωρισμένο τρόπο και χρησιμοποιούνται από τον κλάδο·

- δ) δεν παρεμποδίζει τη νόμιμη χρήση τεχνολογίας, η οποία αναγνωρίζεται ευρέως και χρησιμοποιείται από τον κλάδο, προκειμένου να αποκτήσει δεδομένα σχετικά με τη χρήση των πληροφοριών, και
 - ε) ενεργεί άμεσα προκειμένου να αποσύρει τις πληροφορίες που αποθήκευσε ή να καταστήσει την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη, μόλις αντιληφθεί ότι οι πληροφορίες έχουν αποσυρθεί από το σημείο του δικτύου στο οποίο βρίσκονταν αρχικά ή ότι η πρόσβαση στις πληροφορίες κατέστη αδύνατη ή ότι μια δικαστική ή διοικητική αρχή διέταξε την απόσυρση των πληροφοριών ή απαγόρευσε την πρόσβαση σε αυτές.
2. Το παρόν Τμήμα δεν επηρεάζει τη δυνατότητα δικαστικής ή διοικητικής αρχής, σύμφωνα με το νομικό σύστημα εκάστου Μέρους, να απαιτήσει από τον πάροχο υπηρεσιών να παύσει ή να αποτρέψει την παράβαση.

ΑΡΘΡΟ 253

Ευθύνη των ενδιαμέσων παρόχων υπηρεσιών: «φιλοξενία»

1. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η παρεχόμενη υπηρεσία συνίσταται στην αποθήκευση πληροφοριών που παρέχονται από έναν αποδέκτη υπηρεσίας, δεν υφίσταται ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών για τις πληροφορίες που αποθηκεύονται κατόπιν αιτήματος του αποδέκτη της υπηρεσίας, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω πάροχος υπηρεσιών:
- α) δεν γνωρίζει πραγματικά ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία και, σε ό,τι αφορά αξιώσεις αποζημίωσης, δεν γνωρίζει τα γεγονότα ή τις περιστάσεις από τις οποίες προκύπτει η παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία, ή

β) μόλις πληροφορηθεί ή αντιληφθεί τα προαναφερθέντα, αποσύρει αμέσως τις πληροφορίες ή καθιστά την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται όταν ο αποδέκτης της υπηρεσίας ενεργεί υπό την εξουσία ή υπό τον έλεγχο του παρόχου υπηρεσιών.

3. Το παρόν Τμήμα δεν επηρεάζει τη δυνατότητα δικαστικής ή διοικητικής αρχής, σύμφωνα με το νομικό σύστημα εκάστου Μέρους, να απαιτήσει από τον πάροχο υπηρεσιών να προβεί στην παύση ή στην αποτροπή της παράβασης, ούτε επηρεάζει τη δυνατότητα των Μερών να θεσπίζουν διαδικασίες για την απόσυρση των πληροφοριών ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτές.

ΑΡΘΡΟ 254

Απουσία γενικής υποχρέωσης ελέγχου

1. Μέρος δεν επιβάλλει στους παρόχους υπηρεσιών, για την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στα άρθρα 251, 252 και 253, γενική υποχρέωση ελέγχου των πληροφοριών που διαβιβάζουν ή αποθηκεύουν, ούτε γενική υποχρέωση δραστήριας αναζήτησης γεγονότων ή περιστάσεων που υποδηλώνουν ότι ασκούνται παράνομες δραστηριότητες.

2. Τα Μέρη δύνανται να θεσπίζουν υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών να ενημερώνουν αμέσως τις αρμόδιες δημόσιες αρχές σχετικά με εικαζόμενες παράνομες δραστηριότητες ή σχετικά με τις πληροφορίες που παρέχουν οι αποδέκτες των υπηρεσιών τους, ή να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές, κατόπιν αιτήματος των αρχών αυτών, πληροφορίες, οι οποίες επιτρέπουν την ταυτοποίηση των αποδεκτών των υπηρεσιών τους με τους οποίους έχουν συνάψει συμφωνίες αποθήκευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 255

1. Τα Μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν εμπειρίες και πληροφορίες σχετικά με τις εγχώριες και διεθνείς πρακτικές και πολιτικές τους που επηρεάζουν τη μεταφορά της τεχνολογίας¹. Αυτή η ανταλλαγή περιλαμβάνει, ιδίως, μέτρα για τη διευκόλυνση των ροών πληροφοριών, των επιχειρηματικών κοινοπραξιών, της αδειοδότησης και των συμφωνιών υπεργολαβίας σε εθελοντική βάση. Αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη δημιουργία κατάλληλου και ευνοϊκού περιβάλλοντος για την προώθηση σταθερών σχέσεων μεταξύ των επιστημονικών κοινοτήτων των Μερών, την εντατικοποίηση δραστηριοτήτων για την προώθηση των διασυνδέσεων, της καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ των Μερών, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων όπως το σχετικό νομικό πλαίσιο και η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

¹ Για μεγαλύτερη σαφήνεια, η μεταφορά τεχνολογίας περιλαμβάνει την πρόσβαση στην τεχνολογία και τη χρησιμοποίησή της, καθώς και τη διαδικασία παραγωγής τεχνολογίας.

2. Τα Μέρη διευκολύνουν και ενθαρρύνουν την έρευνα, την καινοτομία, τις δραστηριότητες τεχνολογικής ανάπτυξης, τη μεταφορά και διάδοση της τεχνολογίας μεταξύ τους, με αποδέκτες, μεταξύ άλλων, τις επιχειρήσεις, τους κυβερνητικούς φορείς, τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα. Τα Μέρη προωθούν τη δημιουργία ικανοτήτων, την ανταλλαγή και την κατάρτιση του προσωπικού στον τομέα αυτό στο μέτρο των δυνατοτήτων τους.

3. Τα Μέρη προωθούν μηχανισμούς για τη συμμετοχή των φορέων και των εμπειρογνομόνων των αντίστοιχων επιστημονικών και τεχνολογικών συστημάτων και συστημάτων καινοτομίας τους σε σχέδια και κοινά δίκτυα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας, ώστε να ενισχύσουν τις ικανότητές τους στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας. Οι μηχανισμοί αυτοί δύνανται να περιλαμβάνουν:

- α) κοινές δραστηριότητες στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, καθώς και εκπαιδευτικά σχέδια·
- β) επισκέψεις και ανταλλαγές επιστημόνων, ερευνητών, ασκουμένων και τεχνικών εμπειρογνομόνων·
- γ) από κοινού διοργάνωση επιστημονικών σεμιναρίων, συνεδρίων, συμποσίων και εργαστηρίων, καθώς και συμμετοχή εμπειρογνομόνων στις δραστηριότητες αυτές·
- δ) κοινά δίκτυα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας·
- ε) ανταλλαγές και από κοινού χρήση εξοπλισμού και υλικών·

στ) προώθηση της αξιολόγησης του κοινού έργου και της διάδοσης των αποτελεσμάτων· και

ζ) οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα συμφωνούν τα Μέρη.

4. Τα Μέρη θα πρέπει να εξετάσουν τη θέσπιση μηχανισμών για την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά σχέδια έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους.

5. Το μέρος ΕΕ διευκολύνει και προωθεί τη χρήση κινήτρων που χορηγούνται σε ιδρύματα και επιχειρήσεις στο έδαφός της για τη μεταφορά τεχνολογίας σε ιδρύματα και επιχειρήσεις των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων, ώστε να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να συγκροτήσουν μια διατηρήσιμη τεχνολογική βάση.

6. Έκαστο Μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εκτιμήσει τις δυνατότητες διευκόλυνσης της εισόδου στο έδαφός του και της εξόδου από αυτό δεδομένων και εξοπλισμού που σχετίζονται ή χρησιμοποιούνται από τα Μέρη στις δραστηριότητες της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο έδαφος εκάστου Μέρους, συμπεριλαμβανομένων των καθεστώτων που αφορούν τον έλεγχο εξαγωγών των προϊόντων διπλής χρήσης και της σχετικής νομοθεσίας του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 256

1. Τα Μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται με στόχο την υποστήριξη της εφαρμογής των δεσμεύσεων και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν δυνάμει του παρόντος Τίτλου.
2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Τίτλου XIII (Τεχνική βοήθεια και αύξηση της εμπορικής ικανότητας), οι τομείς της συνεργασίας περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, τις ακόλουθες δραστηριότητες:
 - α) ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το νομικό πλαίσιο που διέπει τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τους σχετικούς κανόνες προστασίας και επιβολής της εφαρμογής, καθώς και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ του μέρους ΕΕ και των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων σχετικά με τη νομοθετική πρόοδο·
 - β) ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ του μέρους ΕΕ και των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·
 - γ) δημιουργία ικανοτήτων, καθώς και ανταλλαγή και κατάρτιση του προσωπικού·
 - δ) προώθηση και διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, μεταξύ άλλων, στους επιχειρηματικούς κύκλους και στην κοινωνία των πολιτών, καθώς και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και των κατόχων δικαιωμάτων·

- ε) ενίσχυση της θεσμικής συνεργασίας, π.χ. μεταξύ των υπηρεσιών διανοητικής ιδιοκτησίας, και
- στ) ενεργό προώθηση της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης του ευρύτερου κοινού σχετικά με τις πολιτικές για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

ΑΡΘΡΟ 257

Υποεπιτροπή διανοητικής ιδιοκτησίας

1. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή διανοητικής ιδιοκτησίας, η οποία παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Τίτλου. Η υποεπιτροπή θα συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ετησίως, εκτός αν τα Μέρη συμφωνήσουν άλλως. Οι συνεδριάσεις αυτές δύνανται να πραγματοποιούνται με οποιοδήποτε μέσο συμφωνηθεί.
2. Η υποεπιτροπή διανοητικής ιδιοκτησίας λαμβάνει τις αποφάσεις της με ομοφωνία. Η υποεπιτροπή δύναται να θεσπίσει τον εσωτερικό κανονισμό της. Η υποεπιτροπή διανοητικής ιδιοκτησίας θα είναι υπεύθυνη να αξιολογεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 209 και να προτείνει στην Επιτροπή Εμπορίου την τροποποίηση του προσαρτήματος 1 του Παραρτήματος XIII (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) όσον αφορά τις γεωγραφικές ενδείξεις.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΡΘΡΟ 258

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου:

– ως «νομοθεσία περί ανταγωνισμού», νοούνται:

- α) για το μέρος ΕΕ, τα άρθρα 101, 102 και 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), καθώς και οι κανονισμοί εφαρμογής τους και οι τροποποιήσεις τους·
- β) για την Κολομβία και το Περού, τα ακόλουθα, κατά περίπτωση:
 - ι) η εγχώρια νομοθεσία περί ανταγωνισμού που θεσπίζεται ή διατηρείται σύμφωνα με το άρθρο 260, καθώς και οι κανονισμοί εφαρμογής της και οι τροποποιήσεις της, και/ή

- ii) η νομοθεσία της Κοινότητας των Άνδεων που εφαρμόζεται στην Κολομβία ή στο Περού καθώς και οι κανονισμοί εφαρμογής της και οι τροποποιήσεις της
- ως «αρχή ανταγωνισμού» ή «αρχές ανταγωνισμού», νοούνται:
 - α) για το μέρος ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και
 - β) για την Κολομβία και το Περού, οι αντίστοιχες εθνικές αρχές ανταγωνισμού.

2. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζει τις αρμοδιότητες που ανατίθενται από τα Μέρη στις αντίστοιχες περιφερειακές και εθνικές αρχές τους για την αποτελεσματική και συνεκτική εφαρμογή των νομοθεσιών τους περί ανταγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ 259

Στόχοι και αρχές

1. Αναγνωρίζοντας τη σημασία του ελεύθερου ανταγωνισμού και ότι πρακτικές αντίθετες προς τον ανταγωνισμό μπορούν να στρεβλώσουν την εύρυθμη λειτουργία των αγορών, να επηρεάσουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την οικονομική αποδοτικότητα και την ευημερία των καταναλωτών, και να υπονομεύσουν τα οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, τα Μέρη εφαρμόζουν τις αντίστοιχες πολιτικές και νομοθεσίες τους περί ανταγωνισμού.

2. Τα Μέρη συμφωνούν ότι οι ακόλουθες πρακτικές δεν συνάδουν με την παρούσα συμφωνία στον βαθμό που οι πρακτικές αυτές ενδέχεται να επηρεάσουν τις εμπορικές συναλλαγές και τις επενδύσεις μεταξύ των Μερών:

- α) οποιαδήποτε συμφωνία, απόφαση, σύσταση ή εναρμονισμένη πρακτική που έχει ως στόχο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους περί ανταγωνισμού·
- β) η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους περί ανταγωνισμού, και
- γ) οι συγκεντρώσεις επιχειρήσεων οι οποίες εμποδίζουν σε σημαντικό βαθμό τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης σύμφωνα με τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους περί ανταγωνισμού.

3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας και του συντονισμού των αντίστοιχων αρχών ανταγωνισμού τους για την προώθηση αποτελεσματικής πολιτικής ανταγωνισμού και επιβολής της εφαρμογής της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των κοινοποιήσεων δυνάμει του άρθρου 262, των διαβουλεύσεων, της ανταλλαγής πληροφοριών, της τεχνικής βοήθειας και της προώθησης του ανταγωνισμού.

4. Τα Μέρη υποστηρίζουν και προωθούν τα μέτρα για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αντίστοιχη επικράτειά τους σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 260

Νομοθεσία, αρχές και πολιτικές ανταγωνισμού

1. Έκαστο Μέρος διατηρεί νόμους περί ανταγωνισμού που αφορούν τις πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 259 παράγραφος 2, και θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα όσον αφορά αυτές τις πρακτικές.
2. Έκαστο Μέρος συγκροτεί ή διατηρεί αρχές ανταγωνισμού υπεύθυνες και κατάλληλα εξοπλισμένες για την αποτελεσματική εφαρμογή της εσωτερικής του νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.
3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της εφαρμογής των αντίστοιχων νομοθεσιών τους περί ανταγωνισμού με τρόπο διαφανή, έγκαιρο και χωρίς διακρίσεις, με σεβασμό των αρχών της νομότυπης διαδικασίας και των δικαιωμάτων υπεράσπισης.
4. Έκαστο Μέρος διατηρεί την αυτονομία του να θεσπίζει, να αναπτύσσει και να εφαρμόζει την αντίστοιχη πολιτική ανταγωνισμού του.

Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συνεργάζονται μέσω των αρχών ανταγωνισμού τους σε θέματα που αφορούν την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.
2. Η αρχή ανταγωνισμού Μέρους δύναται να ζητήσει τη συνεργασία της αρχής ανταγωνισμού άλλου Μέρους σε σχέση με ενέργειες για την επιβολή της εφαρμογής της νομοθεσίας. Η συνεργασία αυτή δεν εμποδίζει τα ενδιαφερόμενα Μέρη να λαμβάνουν ανεξάρτητες αποφάσεις.
3. Οι αρχές ανταγωνισμού δύνανται να ανταλλάσσουν πληροφορίες για να διευκολύνουν την αποτελεσματική εφαρμογή της αντίστοιχης νομοθεσίας τους περί ανταγωνισμού.
4. Όταν οι αρχές ανταγωνισμού ανταλλάσσουν πληροφορίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο, λαμβάνουν υπόψη τους περιορισμούς που επιβάλλει η αντίστοιχη νομοθεσία τους.
5. Εάν Μέρος θεωρεί ότι μια πρακτική αντίθετη προς τον ανταγωνισμό, όπως ορίζεται στο άρθρο 259 παράγραφος 2, η οποία ασκείται στο έδαφος άλλου Μέρους έχει αρνητικές συνέπειες στο έδαφος και των δύο Μερών ή στις εμπορικές σχέσεις μεταξύ αυτών των Μερών, το Μέρος αυτό δύναται να ζητεί από το άλλο Μέρος να κινήσει τις διαδικασίες επιβολής της εφαρμογής του νόμου τις οποίες προβλέπει η νομοθεσία του.

6. Οι αρχές ανταγωνισμού δύνανται να ενισχύουν περαιτέρω τη συνεργασία με κατάλληλα μέσα ή μηχανισμούς σύμφωνα με τα συμφέροντα και τις δυνατότητές τους.

ΑΡΘΡΟ 262

Κοινοποίηση

1. Η αρχή ανταγωνισμού Μέρους κοινοποιεί στην αρχή ανταγωνισμού άλλου Μέρους, εφόσον το επιτρέπουν οι διοικητικοί πόροι, τα μέτρα επιβολής της εφαρμογής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού που λαμβάνει, και τα οποία η κοινοποιούσα αρχή ανταγωνισμού θεωρεί ότι ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά συμφέροντα¹ του άλλου Μέρους.

2. Η κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατό, στον βαθμό που τούτο δεν παραβιάζει τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού του Μέρους που πραγματοποιεί την κοινοποίηση ή δεν επηρεάζει τυχόν διεξαγόμενη έρευνα.

ΑΡΘΡΟ 263

Μονοπώλια και κρατικές επιχειρήσεις

1. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν αποτρέπει Μέρος από την ίδρυση ή τη διατήρηση δημόσιων ή ιδιωτικών μονοπωλίων και κρατικών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη νομοθεσία του².

¹ Ιδίως, όταν η κοινοποίηση θα μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων των μέτρων επιβολής της εφαρμογής της νομοθεσίας της αρχής ανταγωνισμού στην οποία απευθύνεται η κοινοποίηση.

² Για λόγους σαφήνειας, τα Μέρη θεωρούν ότι τα «monopolios rentísticos» που εγκαθιδρύονται σύμφωνα με το άρθρο 336 του Πολιτικού Συντάγματος της Κολομβίας περιλαμβάνονται στην κατηγορία των μονοπωλίων και των κρατικών επιχειρήσεων.

2. Έκαστο Μέρος εξασφαλίζει ότι οι κρατικές επιχειρήσεις και τα καθορισμένα μονοπώλια υπόκεινται στην εγχώρια νομοθεσία του περί ανταγωνισμού, στον βαθμό που η εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής δεν εμποδίζει την εκτέλεση, κατά νόμο ή στην πράξη, των ιδιαίτερων δημόσιων καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί.

3. Όσον αφορά τις κρατικές επιχειρήσεις και τα καθορισμένα μονοπώλια, κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ούτε διατηρεί μέτρα αντίθετα προς τις διατάξεις του παρόντος Τίτλου, τα οποία στρεβλώνουν το εμπόριο και τις επενδύσεις μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 264

Τεχνική βοήθεια

1. Για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στον παρόντα Τίτλο, τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της τεχνικής βοήθειας και προωθούν πρωτοβουλίες με στόχο την ανάπτυξη πνεύματος ανταγωνισμού.

2. Οι πρωτοβουλίες σύμφωνα με την παράγραφο 1 επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση των τεχνικών και θεσμικών ικανοτήτων όσον αφορά την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού και την επιβολή της εφαρμογής της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, την κατάρτιση των ανθρώπινων πόρων και την ανταλλαγή εμπειριών.

ΑΡΘΡΟ 265

Διαβουλεύσεις

1. Κατόπιν αιτήματος άλλου Μέρους, Μέρος αποδέχεται την έναρξη διαβουλεύσεων με στόχο την καλύτερη κατανόηση μεταξύ των Μερών ή την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων που προκύπτουν δυνάμει του παρόντος Τίτλου, με την επιφύλαξη της λήψης μέτρων σύμφωνα με τη νομοθεσία του περί ανταγωνισμού και, συγχρόνως, της διατήρησης της πλήρους αυτονομίας του όσον αφορά την τελική απόφαση για τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο των διαβουλεύσεων.
2. Το Μέρος που ζητεί διαβουλεύσεις σύμφωνα με την παράγραφο 1 αναφέρει με ποιον τρόπο το θέμα επηρεάζει την εύρυθμη λειτουργία των αγορών, καθώς και τους καταναλωτές, το εμπόριο και τις επενδύσεις μεταξύ των Μερών. Το Μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα λαμβάνει, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, υπόψη τους προβληματισμούς του Μέρους που υποβάλλει το αίτημα.

ΑΡΘΡΟ 266

Επίλυση διαφορών

Κανένα από τα Μέρη δεν δύναται να εφαρμόζει τη διαδικασία επίλυσης διαφορών δυνάμει του Τίτλου XII (Επίλυση διαφορών) σχετικά με θέμα που ανακύπτει στο πλαίσιο του παρόντος Τίτλου.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΑΡΘΡΟ 267

Πλαίσιο και στόχοι

1. Υπενθυμίζοντας τη Διακήρυξη του Ρίο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη και την Ατζέντα 21, που υιοθετήθηκαν από τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη στις 14 Ιουνίου 1992, τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας, που εκδόθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2000, τη Διακήρυξη του Γιοχάνεσμπουργκ για την αειφόρο ανάπτυξη και το Σχέδιο Εφαρμογής της, που εκδόθηκαν στις 4 Σεπτεμβρίου 2002, καθώς και την Υπουργική Διακήρυξη για την επίτευξη πλήρους, παραγωγικής απασχόλησης και αξιοπρεπούς εργασίας, που υιοθετήθηκε από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ τον Σεπτέμβριο του 2006, τα Μέρη επιβεβαιώνουν εκ νέου τη δέσμευσή τους για αειφόρο ανάπτυξη, για την ευημερία των σημερινών και των επόμενων γενεών. Για τον σκοπό αυτό, τα Μέρη συμφωνούν να προωθούν το διεθνές εμπόριο κατά τρόπο ώστε να συμβάλλουν στον στόχο της αειφόρου ανάπτυξης και να προσπαθήσουν ώστε ο στόχος αυτός να ενσωματωθεί και να αντανακλάται στις εμπορικές τους σχέσεις. Ειδικότερα, τα Μέρη υπογραμμίζουν τα οφέλη της εξέτασης εργασιακών¹ και περιβαλλοντικών ζητημάτων που συνδέονται με το εμπόριο, στο πλαίσιο μιας συνολικής προσέγγισης του εμπορίου και της αειφόρου ανάπτυξης.

¹ Ο όρος «εργασιακός» που αναφέρεται στον παρόντα Τίτλο περιλαμβάνει τα ζητήματα που αφορούν τους στρατηγικούς στόχους της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

2. Βάσει της παραγράφου 1, οι στόχοι του παρόντος Τίτλου είναι, μεταξύ άλλων:
- α) η προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των Μερών προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Τίτλου και να ενισχυθεί η σχέση μεταξύ των πολιτικών και των πρακτικών στους τομείς του εμπορίου, της εργασίας και του περιβάλλοντος·
 - β) η ενίσχυση της συμμόρφωσης με την εργατική και περιβαλλοντική νομοθεσία εκάστου Μέρους, καθώς και με τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 270, ως σημαντικό στοιχείο για τη βελτίωση της συνεισφοράς του εμπορίου στην αειφόρο ανάπτυξη·
 - γ) η ενίσχυση του ρόλου του εμπορίου και της εμπορικής πολιτικής στην προώθηση της διατήρησης και της αειφόρου χρήσης της βιολογικής ποικιλότητας και των φυσικών πόρων, καθώς και στη μείωση της ρύπανσης σύμφωνα με τον στόχο της αειφόρου ανάπτυξης·
 - δ) η ενίσχυση της προσήλωσης στις εργασιακές αρχές και στα εργασιακά δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Τίτλου, ως σημαντικό στοιχείο για τη βελτίωση της συνεισφοράς του εμπορίου στην αειφόρο ανάπτυξη·
 - ε) προώθηση της συμμετοχής του κοινού στα θέματα που καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο.

3. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν εκ νέου την απόλυτη βούλησή τους να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους δυνάμει του παρόντος Τίτλου, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητές τους, ιδίως τις τεχνικές και χρηματοοικονομικές δυνατότητες.
4. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προκλήσεων, σύμφωνα με την αρχή των κοινών αλλά διαφοροποιημένων ευθυνών.
5. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου δεν ερμηνεύονται ούτε χρησιμοποιούνται ως μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μερών ή ως συγκεκριμένος περιορισμός του εμπορίου ή των επενδύσεων.

ΑΡΘΡΟ 268

Δικαίωμα ρύθμισης και επίπεδα προστασίας

Αναγνωρίζοντας το κυριαρχικό δικαίωμα εκάστου Μέρους να θεσπίζει τις εσωτερικές πολιτικές και προτεραιότητές του για την αειφόρο ανάπτυξη, καθώς και τα δικά του επίπεδα περιβαλλοντικής και εργασιακής προστασίας, σε συμμόρφωση με τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και τις συμφωνίες που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 270, καθώς και να θεσπίζει ή να τροποποιεί ανάλογα τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς και τις πολιτικές του, έκαστο Μέρος καταβάλλει προσπάθειες ώστε να διασφαλίζει ότι η σχετική του νομοθεσία και οι πολιτικές προβλέπουν και ενθαρρύνουν υψηλά επίπεδα περιβαλλοντικής και εργασιακής προστασίας.

Πολυμερή εργασιακά πρότυπα και συμφωνίες

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν το διεθνές εμπόριο, την παραγωγική απασχόληση και την αξιοπρεπή εργασία, για όλους, ως βασικά στοιχεία για τη διαχείριση της διαδικασίας της παγκοσμιοποίησης και επιβεβαιώνουν, εκ νέου, τις δεσμεύσεις τους για την προώθηση της ανάπτυξης του διεθνούς εμπορίου κατά τρόπο που συμβάλλει στην παραγωγική απασχόληση και την αξιοπρεπή εργασία, για όλους.
2. Τα Μέρη συζητούν στο πλαίσιο διαλόγου και συνεργάζονται, κατά περίπτωση, για ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που αφορούν την εργασία σε σχέση με το εμπόριο.
3. Έκαστο Μέρος δεσμεύεται για την προώθηση και αποτελεσματική εφαρμογή στη νομοθεσία και τις πρακτικές του, καθώς και σε όλη την επικράτειά του, των διεθνώς αναγνωρισμένων θεμελιωδών εργασιακών προτύπων, όπως περιλαμβάνονται στις θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (εφεξής «ΔΟΕ»), ως εξής:
 - α) η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και η αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης·
 - β) η εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής εργασίας·
 - γ) η αποτελεσματική κατάργηση της παιδικής εργασίας, και

δ) η εξάλειψη των διακρίσεων όσον αφορά την απασχόληση και την εργασία.

4. Τα Μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την αντίστοιχη κατάστασή τους και την πρόοδο όσον αφορά την κύρωση των συμβάσεων προτεραιότητας της ΔΟΕ, καθώς και άλλων συμβάσεων οι οποίες χαρακτηρίζονται ως «επικαιροποιημένες» από τη ΔΟΕ.

5. Τα Μέρη τονίζουν ότι τα εργασιακά πρότυπα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για σκοπούς εμπορικού προστατευτισμού και ότι, επιπλέον, κατά κανένα τρόπο δεν θα πρέπει να τίθεται υπό αμφισβήτηση το συγκριτικό πλεονέκτημα οποιουδήποτε Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 270

Πολυμερή περιβαλλοντικά πρότυπα και συμφωνίες

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αξία της διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και των διεθνών συμφωνιών που αποτελούν την απάντηση της διεθνούς κοινότητας σε παγκόσμια ή περιφερειακά περιβαλλοντικά προβλήματα, και τονίζουν την ανάγκη αναβάθμισης της αλληλοϋποστήριξης του εμπορίου και του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, τα Μέρη συζητούν στο πλαίσιο διαλόγου και συνεργάζονται, κατά περίπτωση, για περιβαλλοντικά ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που συνδέονται με το εμπόριο.

2. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν, εκ νέου, τη δέσμευσή τους για αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας και πρακτικής τους όσον αφορά τις ακόλουθες πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες: Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, που εκδόθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 1987, Σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο των διασυνοριακών κινήσεων επικίνδυνων αποβλήτων και της επεξεργασίας τους, που εκδόθηκε στις 22 Μαρτίου 1989, Σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμοιους οργανικούς ρύπους, που εκδόθηκε στις 22 Μαΐου 2001, Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση, που υπογράφηκε στις 3 Μαρτίου 1973 (εφεξής «CITES»), ΣΒΠ, Πρωτόκολλο της Καρθαγένης για τη βιοασφάλεια της ΣΒΠ, που εκδόθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2000, Πρωτόκολλο του Κιότο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, που εκδόθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1997 (εφεξής «Πρωτόκολλο του Κιότο») και Σύμβαση του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο, που εκδόθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 1998¹.

3. Η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να συστήνει την επέκταση της εφαρμογής της παραγράφου 2 σε άλλες πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες κατόπιν προτάσεως της υποεπιτροπής εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης.

4. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν περιορίζει το δικαίωμα Μέρους να θεσπίζει ή να διατηρεί μέτρα για την εφαρμογή των συμφωνιών που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Τα εν λόγω μέτρα δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να συνιστούν μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μερών ή συγκεκριμένο περιορισμό του εμπορίου.

¹ Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οι πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες που αναφέρονται περιλαμβάνουν εκείνα τα Πρωτόκολλα, τις τροποποιήσεις, τα Παραρτήματα και τις προσαρμογές που έχουν κυρωθεί από τα Μέρη.

Το εμπόριο υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης

1. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν, εκ νέου, ότι το εμπόριο θα πρέπει να προωθεί την αειφόρο ανάπτυξη. Τα Μέρη αναγνωρίζουν επίσης τον ωφέλιμο ρόλο που μπορούν να επιτελέσουν τα βασικά εργασιακά πρότυπα και η αξιοπρεπής εργασία για την οικονομική αποδοτικότητα, την καινοτομία και την παραγωγικότητα, καθώς και την αξία της μεγαλύτερης συνοχής μεταξύ των εμπορικών πολιτικών, αφενός, και των εργασιακών πολιτικών, αφετέρου.
2. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διευκόλυνση και την προώθηση του εμπορίου και των ξένων άμεσων επενδύσεων σε περιβαλλοντικά εμπορεύματα και υπηρεσίες.
3. Τα Μέρη συμφωνούν να προάγουν τις βέλτιστες επιχειρηματικές πρακτικές που συνδέονται με την εταιρική κοινωνική ευθύνη.
4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι ευέλικτοι, εθελοντικοί και στηριζόμενοι σε κίνητρα μηχανισμοί μπορούν να συμβάλλουν στη συνεκτικότητα μεταξύ των εμπορικών πρακτικών και των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης. Από την άποψη αυτή, και σύμφωνα με το αντίστοιχο δίκαιο και τις πολιτικές του, έκαστο Μέρος ενθαρρύνει την ανάπτυξη και τη χρησιμοποίηση των μηχανισμών αυτών.

Βιολογική ποικιλότητα

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διατήρησης και της αειφόρου χρήσης της βιολογικής ποικιλότητας και όλων των στοιχείων της, ως βασικού στοιχείου για την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας σύμφωνα με τη ΣΒΠ και άλλες συναφείς διεθνείς συμφωνίες στις οποίες συμμετέχουν τα Μέρη.
2. Τα Μέρη θα εξακολουθήσουν να εργάζονται για την επίτευξη των διεθνών στόχων τους να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν ένα συνολικό, αποτελεσματικά διαχειριζόμενο και οικολογικά αντιπροσωπευτικό εθνικό και περιφερειακό σύστημα χερσαίων και θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών μέχρι το 2010 και το 2012, αντίστοιχα, ως βασικά μέσα για τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας. Τα Μέρη αναγνωρίζουν επίσης τη σημασία των προστατευόμενων περιοχών για την ευημερία των πληθυσμών που είναι εγκατεστημένοι σε αυτές τις περιοχές και των ζωνών προστασίας τους.
3. Τα Μέρη θα καταβάλλουν προσπάθεια για να προωθήσουν από κοινού την ανάπτυξη πρακτικών και προγραμμάτων με στόχο την ενθάρρυνση κατάλληλων οικονομικών προσόδων από τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας.

4. Με την επιφύλαξη της εγχώριας νομοθεσίας τους, τα Μέρη αναγνωρίζουν την υποχρέωσή τους, σύμφωνα με τη ΣΒΠ, να τηρούν, να διαφυλάσσουν και να διατηρούν τις γνώσεις, τις καινοτομίες και τις πρακτικές των αυτόχthonων και τοπικών κοινοτήτων που εμπεριέχουν παραδοσιακούς τρόπους ζωής, σε ό,τι αφορά τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας, και να προάγουν την ευρύτερη εφαρμογή τους, εφόσον συναινούν, μετά από ενημέρωση, οι κάτοχοι των εν λόγω γνώσεων, καινοτομιών και πρακτικών, και να ενθαρρύνουν την ακριβοδίκαιη κατανομή των οφελών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των εν λόγω γνώσεων, καινοτομιών και πρακτικών.

5. Υπενθυμίζοντας το άρθρο 15 της ΣΒΠ, τα Μέρη αναγνωρίζουν τα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών επί των φυσικών τους πόρων και το ότι η εξουσία για τον προσδιορισμό της πρόσβασης στους γενετικούς πόρους υπάγεται στη δικαιοδοσία των εθνικών κυβερνήσεων και υπόκειται στην εσωτερική τους νομοθεσία. Περαιτέρω, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι προσπαθούν να διαμορφώσουν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε γενετικούς πόρους για χρήσεις φιλικές προς το περιβάλλον και να μην επιβάλλουν περιορισμούς οι οποίοι έρχονται σε αντίθεση με τους στόχους της ΣΒΠ, καθώς και ότι η πρόσβαση σε γενετικούς πόρους υπόκειται στην, εκ των προτέρων και κατόπιν ενημέρωσης, συναίνεση του Μέρους που παρέχει τους εν λόγω πόρους, εκτός αν αποφασίσει άλλως το εν λόγω Μέρος. Έκαστο Μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα, σύμφωνα με τη ΣΒΠ, με στόχο τον ακριβοδίκαιο και με αμοιβαία αποδεκτούς όρους καταμερισμό των αποτελεσμάτων της έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και των οφελών που προκύπτουν από την εμπορική και άλλου είδους χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων μεταξύ του ιδίου και του Μέρους που παρέχει τους πόρους αυτούς.

6. Τα Μέρη επιδιώκουν να ενισχύσουν και να διευρύνουν την ικανότητα των εθνικών οργανισμών που είναι υπεύθυνοι για τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας, μέσω π.χ. της ενίσχυσης των ικανοτήτων και της τεχνικής βοήθειας.

ΑΡΘΡΟ 273

Εμπόριο προϊόντων ξυλείας

Για να προωθήσουν την αειφόρο διαχείριση των δασικών πόρων, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι πρέπει να εφαρμόζουν πρακτικές οι οποίες, σύμφωνα με την εγχώρια νομοθεσία και διαδικασίες, βελτιώνουν την επιβολή της δασικής νομοθεσίας και τη διακυβέρνηση και προωθούν το εμπόριο προϊόντων ξυλείας νόμιμων και αειφόρων. Μεταξύ των πρακτικών αυτών, δύνανται να περιλαμβάνονται :

- α) η αποτελεσματική εφαρμογή και χρήση της CITES όσον αφορά τα είδη δέντρων από τα οποία λαμβάνεται ξυλεία και τα οποία απειλούνται με εξαφάνιση, σύμφωνα με τα κριτήρια της εν λόγω σύμβασης και στο πλαίσιο αυτής·
- β) η δημιουργία συστημάτων και μηχανισμών που επιτρέπουν την επαλήθευση της νόμιμης προέλευσης των προϊόντων ξυλείας σε ολόκληρη την αλυσίδα εμπορίας·

- γ) η προώθηση εθελοντικών μηχανισμών για τη δασική πιστοποίηση οι οποίοι είναι αναγνωρισμένοι στις διεθνείς αγορές·
- δ) η διαφάνεια και η προώθηση της δημόσιας συμμετοχής στη διαχείριση των δασικών πόρων για την παραγωγή ξυλείας, και
- ε) η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου για την παραγωγή ξυλείας, μεταξύ άλλων μέσω ανεξάρτητων θεσμών εποπτείας, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο εκάστου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 274

Εμπόριο προϊόντων αλιείας

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη συντήρησης και διαχείρισης των αλιευτικών πόρων κατά τρόπο ορθολογικό και υπεύθυνο, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητά τους.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη να συνεργάζονται, στο πλαίσιο των περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (εφεξής «ΠΟΔΑ»), στις οποίες συμμετέχουν, προκειμένου:
 - α) να αναθεωρούν και να προσαρμόζουν την αλιευτική ικανότητα για αλιευτικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων όσων αποτελούν αντικείμενο υπεραλίευσης, ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι αλιευτικές πρακτικές είναι ανάλογες με τις υφιστάμενες αλιευτικές δυνατότητες·

- β) να θεσπίζουν αποτελεσματικά μέσα για την παρακολούθηση και τον έλεγχο, όπως καθεστώτα παρατηρητών, συστήματα παρακολούθησης των σκαφών, έλεγχο της μεταφόρτωσης και έλεγχο από το κράτος του λιμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απόλυτη συμμόρφωση με τα ισχύοντα μέτρα διατήρησης·
- γ) να θεσπίζουν μέτρα για την καταπολέμηση της παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας· για τον σκοπό αυτό, τα Μέρη συμφωνούν να μεριμνούν ώστε τα σκάφη που φέρουν τη σημαία τους να διεξάγουν αλιευτικές δραστηριότητες σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται στο πλαίσιο των ΠΟΔΑ και να τιμωρούν τα σκάφη σύμφωνα με την εσωτερική τους νομοθεσία, σε περίπτωση παραβίασης των εν λόγω κανόνων.

ΑΡΘΡΟ 275

Κλιματική αλλαγή

1. Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (εφεξής «UNFCCC») και το Πρωτόκολλο του Κιότο, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί κοινό θέμα ανησυχίας για ολόκληρο τον πλανήτη, το οποίο απαιτεί την ευρύτερη δυνατή συνεργασία όλων των χωρών, καθώς και τη συμμετοχή τους σε αποτελεσματική και ενδεδειγμένη διεθνή δράση, προς όφελος των σημερινών και των μελλοντικών γενεών της ανθρωπότητας.

2. Τα Μέρη είναι αποφασισμένα να εντείνουν τις προσπάθειές τους όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, των οποίων ηγούνται οι ανεπτυγμένες χώρες, μεταξύ άλλων, μέσω της προώθησης εγγώνιων πολιτικών και ενδεδειγμένων διεθνών πρωτοβουλιών για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, σε ισότιμη βάση και σύμφωνα με τις κοινές αλλά διαφοροποιημένες ευθύνες και αντίστοιχες ικανότητές τους, καθώς και τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες τους, και λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις ανάγκες, τις περιστάσεις και τη μεγάλη ευπάθεια στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής εκείνων των Μερών που αποτελούν αναπτυσσόμενες χώρες.

3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν επίσης ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής μπορούν να επηρεάσουν την τρέχουσα και περαιτέρω ανάπτυξή τους, και, επομένως, τονίζουν τη σημασία της ενίσχυσης και στήριξης των προσπαθειών προσαρμογής, ειδικότερα σε όσα Μέρη είναι αναπτυσσόμενες χώρες.

4. Λαμβάνοντας υπόψη τον γενικό στόχο της ταχείας μετάβασης σε οικονομίες με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, τα Μέρη προωθούν την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων, καθώς και τα εμπορικά και επενδυτικά μέτρα που προωθούν και διευκολύνουν την πρόσβαση, τη διάδοση και τη χρήση των καλύτερων διαθέσιμων τεχνολογιών για την παραγωγή και τη χρήση καθαρής ενέργειας, καθώς και για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή.

5. Τα Μέρη συμφωνούν να εξετάζουν ενέργειες ώστε να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτή, μέσω των εμπορικών και επενδυτικών πολιτικών τους, μεταξύ άλλων:

α) διευκολύνοντας την άρση των εμποδίων στο εμπόριο και τις επενδύσεις ώστε να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στην καινοτομία, την ανάπτυξη, και την ευρεία χρήση αγαθών, υπηρεσιών και τεχνολογιών που μπορούν να συμβάλλουν στον μετριασμό ή στην προσαρμογή, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών στις αναπτυσσόμενες χώρες·

- β) προωθώντας μέτρα για την ενεργειακή απόδοση και την ανανεώσιμη ενέργεια, τα οποία ανταποκρίνονται στις περιβαλλοντικές και οικονομικές ανάγκες και ελαχιστοποιούν τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο.

ΑΡΘΡΟ 276

Διακινούμενοι εργαζόμενοι

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της προώθησης της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας, προκειμένου να εξαλείψουν τις διακρίσεις έναντι οποιουδήποτε εργαζόμενου, συμπεριλαμβανομένων των διακινούμενων εργαζομένων που απασχολούνται νόμιμα στο έδαφός τους.

ΑΡΘΡΟ 277

Διατήρηση επιπέδων προστασίας

1. Κανένα από τα Μέρη δεν ενθαρρύνει το εμπόριο ή τις επενδύσεις, μειώνοντας τα επίπεδα προστασίας που παρέχει το περιβαλλοντικό και εργατικό δίκαιό του. Συνεπώς, κανένα από τα Μέρη δεν απαλλάσσει ή αποκλίνει από το περιβαλλοντικό και εργατικό δίκαιό του κατά τρόπο που να μειώνει την προστασία που παρέχεται με αυτές τις νομοθεσίες, προκειμένου να ενθαρρύνει το εμπόριο ή τις επενδύσεις.

2. Τα Μέρη δεν παραλείπουν να εφαρμόζουν αποτελεσματικά το περιβαλλοντικό και εργατικό δίκαιό τους, με σταθερές ή επαναλαμβάνοντας ενέργειες ή παραλείψεις, έτσι ώστε να επηρεάζονται οι μεταξύ τους εμπορικές συναλλαγές ή επενδύσεις.
3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα εκάστου Μέρους στην εύλογη διακριτική ευχέρεια σχετικά με αποφάσεις που αφορούν την κατανομή των πόρων για τις έρευνες, τον έλεγχο και την επιβολή της εφαρμογής των εγχώριων περιβαλλοντικών και εργατικών κανονισμών και προτύπων, χωρίς ταυτόχρονα να υπονομεύεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται δυνάμει του παρόντος Τίτλου.
4. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν ερμηνεύεται κατά την έννοια ότι εξουσιοδοτεί τις αρχές Μέρους να αναλαμβάνουν δραστηριότητες για την επιβολή της εφαρμογής του περιβαλλοντικού και εργατικού δικαιού, στο έδαφος άλλου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 278

Επιστημονικές πληροφορίες

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία, κατά την κατάρτιση και την εφαρμογή μέτρων που στοχεύουν στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία ή του περιβάλλοντος, τα οποία επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των Μερών, να λαμβάνονται υπόψη οι επιστημονικές και τεχνικές πληροφορίες και τα σχετικά διεθνή πρότυπα, οι κατευθυντήριες γραμμές ή συστάσεις, μολονότι αναγνωρίζουν ότι, όταν υπάρχουν απειλές σοβαρής ή μη αναστρέψιμης βλάβης, η έλλειψη πλήρους επιστημονικής βεβαιότητας δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως δικαιολογία για να αναβάλλεται η λήψη μέτρων προστασίας¹.

¹ Το Περού ερμηνεύει το παρόν άρθρο με βάση την αρχή 15 της Διακήρυξης του Ρίο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη.

ΑΡΘΡΟ 279

Επανεξέταση των επιπτώσεων στην αειφόρο ανάπτυξη

Έκαστο Μέρος δεσμεύεται να επανεξετάζει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί τις επιπτώσεις της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας στην εργασία και το περιβάλλον, εφόσον το θεωρεί σκόπιμο, μέσω των αντίστοιχων εγχώριων και συμμετοχικών διαδικασιών.

ΑΡΘΡΟ 280

Θεσμικός μηχανισμός και μηχανισμός παρακολούθησης

1. Έκαστο Μέρος ορίζει Υπηρεσία στο πλαίσιο των διοικητικών αρχών του, η οποία λειτουργεί ως σημείο επαφής με τα άλλα Μέρη για τους σκοπούς εφαρμογής των πτυχών της αειφόρου ανάπτυξης που αφορούν το εμπόριο και διεκπεραίωσης όλων των θεμάτων και επικοινωνιών που, ενδεχομένως, προκύπτουν σε σχέση με τον παρόντα Τίτλο.
2. Τα Μέρη συγκροτούν υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης. Στην υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης συμμετέχουν εκπρόσωποι υψηλού επιπέδου από τις διοικητικές αρχές εκάστου Μέρους, αρμόδιοι για τα θέματα εργασίας, περιβάλλοντος και εμπορίου.

3. Παρά την παράγραφο 2, η υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης συνεδριάζει σε συνόδους στις οποίες συμμετέχουν μόνο η ΕΕ και μία από τις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων όταν το θέμα αφορά αποκλειστικά τη διμερή σχέση μεταξύ της ΕΕ και της εν λόγω υπογράφουσας χώρας των Άνδεων, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που εξετάζονται στο πλαίσιο των κυβερνητικών διαβουλεύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 283 και της ομάδας εμπειρογνομόνων που συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 284.
4. Η υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης συνεδριάζει εντός του πρώτου έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας και, στη συνέχεια, ανάλογα με τις ανάγκες, προκειμένου να επιβλέπει την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 286, και να συζητεί θέματα κοινού ενδιαφέροντος σχετικά με τον παρόντα Τίτλο. Η υποεπιτροπή αυτή καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό της και λαμβάνει αποφάσεις με ομοφωνία.
5. Οι εργασίες της υποεπιτροπής εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης βασίζονται στον διάλογο, την αποτελεσματική συνεργασία, την προώθηση των δεσμεύσεων και πρωτοβουλιών δυνάμει του παρόντος Τίτλου και την επιδίωξη αμοιβαία ικανοποιητικών λύσεων, σε οποιαδήποτε τυχόν προβλήματα ανακύπτουν.
6. Τα καθήκοντα της υποεπιτροπής εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης είναι τα εξής:
- α) να παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου και να προσδιορίζει δράσεις για την επίτευξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης·

- β) να υποβάλλει στην Επιτροπή Εμπορίου, εφόσον το θεωρεί σκόπιμο, συστάσεις για την ορθή εφαρμογή και να χρησιμοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τον παρόντα Τίτλο·
- γ) να προσδιορίζει τομείς συνεργασίας και να εξακριβώνει την αποτελεσματική εφαρμογή της συνεργασίας, με την επιφύλαξη του άρθρου 326·
- δ) να αξιολογεί, όταν το θεωρεί σκόπιμο, τις επιπτώσεις της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας στην εργασία και το περιβάλλον, και
- ε) να επιλύει κάθε άλλο θέμα εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος Τίτλου, με την επιφύλαξη των μηχανισμών που καθορίζονται στα άρθρα 283, 284 και 285.

7. Η υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης προωθεί τη διαφάνεια και τη συμμετοχή του κοινού στις εργασίες της. Συνεπώς, οι αποφάσεις της υποεπιτροπής αυτής δημοσιεύονται, όπως και κάθε έκθεση που ενδεχομένως καταρτίζει για θέματα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου, εκτός εάν η υποεπιτροπή αποφασίζει άλλως. Περαιτέρω, η υποεπιτροπή είναι ανοικτή να δέχεται και να εξετάζει στοιχεία, παρατηρήσεις ή απόψεις που προέρχονται από το κοινό για θέματα που αφορούν τον παρόντα Τίτλο.

ΑΡΘΡΟ 281

Εγγώριοι μηχανισμοί

Έκαστο Μέρος διαβουλεύεται με εγγώριες επιτροπές ή ομάδες αρμόδιες για τα θέματα εργασίας και περιβάλλοντος ή αειφόρου ανάπτυξης, ή δημιουργεί τέτοιου είδους επιτροπές ή ομάδες, εάν δεν υπάρχουν. Οι εν λόγω επιτροπές ή ομάδες δύνανται να διατυπώνουν γνώμες και να υποβάλλουν συστάσεις σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου, μεταξύ άλλων με δική τους πρωτοβουλία, μέσω των αντίστοιχων εσωτερικών διαύλων των Μερών. Οι διαδικασίες για τη σύσταση των εν λόγω επιτροπών ή ομάδων και τις διαβουλεύσεις με αυτές, στις οποίες η εκπροσώπηση των αντιπροσωπευτικών οργανισμών στους προαναφερθέντες τομείς είναι ισόρροπη, εφαρμόζονται σύμφωνα με το εγγώριοδίκαιο .

ΑΡΘΡΟ 282

Διάλογος με την κοινωνία των πολιτών

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 280 παράγραφος 3, η υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης συνέρχεται μία φορά ετησίως, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί άλλως από τα Μέρη, με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και το ευρύ κοινό, προκειμένου να διεξαχθεί διάλογος για θέματα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου. Τα Μέρη συμφωνούν σχετικά με τη διαδικασία για τις συνόδους αυτές με την κοινωνία των πολιτών, το αργότερο ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

2. Για να προωθήσουν την ισόρροπη εκπροσώπηση των σχετικών συμφερόντων, τα Μέρη παρέχουν σε όλους τους ενδιαφερομένους στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 281 τη δυνατότητα να συμμετέχουν στις συνόδους. Οι περιλήψεις των συνόδων αυτών δημοσιεύονται.

ΑΡΘΡΟ 283

Κυβερνητικές διαβουλεύσεις¹

1. Μέρος δύναται να ζητεί διαβουλεύσεις με άλλο Μέρος για οποιοδήποτε θέμα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που ανακύπτει βάσει του παρόντος Τίτλου, διαβιβάζοντας γραπτό αίτημα στο σημείο επαφής αυτού του Μέρους. Το Μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα απαντά ταχέως.

2. Τα συμμετέχοντα στις διαβουλεύσεις Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να καταλήξουν σε αμοιβαία ικανοποιητική λύση του ζητήματος με διάλογο και διαβουλεύσεις. Κατά περίπτωση, εφόσον συμφωνούν αμφότερα τα συμμετέχοντα στις διαβουλεύσεις Μέρη, ζητούν πληροφορίες ή γνώμες από κάθε πρόσωπο, οργανισμό ή φορέα που δύναται να συμβάλει στην εξέταση του ζητήματος, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών ή φορέων των συμφωνιών που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 270.

¹ Τα Μέρη που συμμετέχουν σε κυβερνητικές διαβουλεύσεις που προβλέπονται στον παρόντα Τίτλο (εφεξής «συμμετέχον στις διαβουλεύσεις Μέρος» ή «συμμετέχοντα στις διαβουλεύσεις Μέρη») είναι, αφενός, η ΕΕ και, αφετέρου, μια υπογράφουσα χώρα των Άνδεων. Υπογράφουσα χώρα των Άνδεων δεν μπορεί να ζητεί διαβουλεύσεις από άλλη υπογράφουσα χώρα των Άνδεων.

3. Εάν, ένα από τα συμμετέχοντα στις διαβουλεύσεις Μέρη κρίνει ότι το ζήτημα απαιτεί περαιτέρω συζήτηση, το Μέρος αυτό δύναται να ζητήσει τη σύγκληση της υποεπιτροπής εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης για την εξέταση του ζητήματος αυτού με την υποβολή γραπτού αιτήματος στο σημείο επαφής του άλλου συμμετέχοντος στις διαβουλεύσεις Μέρους. Η υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης συγκαλείται αμέσως και καταβάλλει προσπάθεια για την εξεύρεση λύσης στο ζήτημα. Τα συμπεράσματα της υποεπιτροπής δημοσιεύονται, εκτός εάν αυτή αποφασίσει αλλιώς.

4. Η υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης δημοσιεύει τακτικά εκθέσεις που περιγράφουν τα αποτελέσματα των ολοκληρωμένων διαδικασιών διαβουλεύσεων και, εφόσον το θεωρεί σκόπιμο, εκθέσεις σχετικά με τις διεξαγόμενες διαβουλεύσεις.

ΑΡΘΡΟ 284

Ομάδα εμπειρογνομόνων

1. Εκτός εάν τα συμμετέχοντα στις διαβουλεύσεις Μέρη αποφασίσουν άλλως, συμμετέχον στις διαβουλεύσεις Μέρος δύναται, 90 ημέρες μετά την παράδοση του αιτήματος για διαβουλεύσεις, να ζητήσει τη σύγκληση ομάδας εμπειρογνομόνων για την εξέταση του ζητήματος που δεν αντιμετωπίστηκε ικανοποιητικά μέσω των κυβερνητικών διαβουλεύσεων δυνάμει του άρθρου 283.

2. Η ομάδα εμπειρογνομόνων που επιλέγεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 κρίνει κατά πόσον Μέρος έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του παρόντος Τίτλου.
3. Κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τα Μέρη υποβάλλουν στην Επιτροπή Εμπορίου έναν κατάλογο 15 τουλάχιστον εμπειρογνομόνων σε θέματα που καλύπτονται από τον παρόντα Τίτλο, εκ των οποίων τουλάχιστον πέντε δεν έχουν την ιθαγένεια κανενός εκ των Μερών και τα οποία μπορούν να ασκήσουν την προεδρία της ομάδας εμπειρογνομόνων. Ο κατάλογος αυτός εγκρίνεται κατά την πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Εμπορίου. Οι εμπειρογνώμονες είναι ανεξάρτητοι και δεν λαμβάνουν οδηγίες από κανένα εκ των Μερών.
4. Έκαστο συμμετέχον στη διαδικασία Μέρους¹ επιλέγει έναν εμπειρογνώμονα από τον κατάλογο των εμπειρογνομόνων εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος για τη συγκρότηση ομάδας εμπειρογνομόνων. Τα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη δύνανται να συμφωνήσουν να ορίσουν εμπειρογνώμονες που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο, προκειμένου να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην ομάδα εμπειρογνομόνων όταν το κρίνουν αναγκαίο. Εάν, ένα συμμετέχον στη διαδικασία Μέρους, δεν επιλέξει τον εμπειρογνώμόνα του σε αυτό το διάστημα, το άλλο συμμετέχον στη διαδικασία Μέρους επιλέγει από τον κατάλογο των εμπειρογνομόνων υπήκοο του Μέρους που δεν επέλεξε εμπειρογνώμονα. Οι δύο επιλεγέντες εμπειρογνώμονες αποφασίζουν για τον Πρόεδρο, ο οποίος δεν πρέπει να έχει την ιθαγένεια κανενός εκ των δύο συμμετεχόντων στη διαδικασία Μερών. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο Πρόεδρος επιλέγεται με κλήρο. Η ομάδα εμπειρογνομόνων συγκροτείται εντός σαράντα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος για τη συγκρότησή της.

¹ Ως «συμμετέχον στη διαδικασία Μέρους», νοείται ένα συμμετέχον στις διαβουλεύσεις Μέρους το οποίο συμμετέχει σε διαδικασία ενώπιον ομάδας εμπειρογνομόνων.

5. Τα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη δύνανται να διατυπώνουν παρατηρήσεις στην ομάδα εμπειρογνομόνων. Η ομάδα εμπειρογνομόνων δύναται να ζητεί και να λαμβάνει γραπτές παρατηρήσεις ή οποιαδήποτε άλλη πληροφορία από οργανισμούς, ιδρύματα και πρόσωπα που διαθέτουν σχετικές πληροφορίες ή εξειδικευμένες γνώσεις, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών παρατηρήσεων ή πληροφοριών από τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και φορείς, σχετικά με ζητήματα που αφορούν τις διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 270.

6. Κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τα Μέρη υποβάλλουν στην Επιτροπή Εμπορίου, προκειμένου να εγκριθεί στην πρώτη της συνεδρίαση, τον εσωτερικό κανονισμό της ομάδας εμπειρογνομόνων.

ΑΡΘΡΟ 285

Έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων¹

1. Η ομάδα εμπειρογνομόνων, εντός εξήντα ημερών από την επιλογή του τελευταίου εμπειρογνώμονα, υποβάλλει, στα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη, αρχική έκθεση η οποία περιλαμβάνει τα προκαταρκτικά της συμπεράσματα σχετικά με το ζήτημα. Τα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη δύνανται να υποβάλλουν γραπτές παρατηρήσεις στην ομάδα εμπειρογνομόνων σχετικά με την αρχική έκθεση εντός δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της. Αφού εξετάσει τις γραπτές παρατηρήσεις, η ομάδα εμπειρογνομόνων δύναται να επανεξετάζει την αρχική έκθεση. Στην τελική έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων εξετάζονται τυχόν επιχειρήματα που διατυπώνουν τα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη, στις γραπτές παρατηρήσεις τους.

¹ Η ομάδα εμπειρογνομόνων λαμβάνει υπόψη, κατά την έκδοση των συστάσεών της, το πολυμερές πλαίσιο των υποχρεώσεων δυνάμει των συμφωνιών και των συμβάσεων που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 270.

2. Η ομάδα εμπειρογνομόνων υποβάλλει στα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη την τελική της έκθεση, καθώς και τις συστάσεις της, εντός σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής έκθεσης σύμφωνα με την παράγραφο 1. Τα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη δημοσιεύουν μη εμπιστευτική εκδοχή της τελικής έκθεσης εντός δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίησή της.
3. Τα συμμετέχοντα στη διαδικασία Μέρη δύνανται να συμφωνούν να παρατείνουν τις προθεσμίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.
4. Το ενδιαφερόμενο συμμετέχον στη διαδικασία Μέρος ενημερώνει την υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης σχετικά με τις προθέσεις του όσον αφορά τις συστάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής σχεδίου δράσης για την εφαρμογή των συστάσεων. Η υποεπιτροπή εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων που καθορίζει το εν λόγω Μέρος.
5. Ο παρών Τίτλος δεν υπόκειται στον Τίτλο XII (Επίλυση διαφορών).

Συνεργασία για το εμπόριο και την αειφόρο ανάπτυξη

Λαμβάνοντας υπόψη την προσέγγιση συνεργασίας του παρόντος Τίτλου, καθώς και τις διατάξεις του Τίτλου XIII (Τεχνική βοήθεια και αύξηση της εμπορικής ικανότητας), τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία των δραστηριοτήτων συνεργασίας, οι οποίες συμβάλλουν στην εφαρμογή και καλύτερη χρήση του παρόντος Τίτλου και, ιδίως, στη βελτίωση των πολιτικών και πρακτικών που συνδέονται με την εργασία και την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του. Οι εν λόγω δραστηριότητες συνεργασίας θα πρέπει να καλύπτουν δραστηριότητες σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως:

- α) δραστηριότητες που συνδέονται με την εκτίμηση των επιπτώσεων της παρούσας συμφωνίας στο περιβάλλον και την εργασία, καθώς και δραστηριότητες που έχουν ως στόχο τη βελτίωση των μεθόδων και των δεικτών για την εκτίμηση αυτή·
- β) δραστηριότητες που συνδέονται με την έρευνα, την παρακολούθηση και την αποτελεσματική εφαρμογή των θεμελιωδών συμβάσεων της ΔΟΕ και πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, καθώς και πτυχές που αφορούν το εμπόριο·
- γ) μελέτες σχετικά με τα επίπεδα και τα πρότυπα εργασίας και προστασίας του περιβάλλοντος και τους μηχανισμούς για την παρακολούθηση αυτών των επιπέδων·
- δ) δραστηριότητες που συνδέονται με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, καθώς και δραστηριότητες που συνδέονται με τη μείωση των εκπομπών που οφείλονται στην αποψίλωση και στην υποβάθμιση των δασών («REDD»).

- ε) δραστηριότητες που συνδέονται με πτυχές του διεθνούς καθεστώτος για την κλιματική αλλαγή συναφείς με το εμπόριο, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων για τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της UNFCCC.
- στ) δραστηριότητες που συνδέονται με τη διατήρηση και αειφόρο χρήση της βιολογικής ποικιλότητας, κατά τα προβλεπόμενα στον παρόντα Τίτλο.
- ζ) δραστηριότητες που συνδέονται με τον καθορισμό της νόμιμης προέλευσης των προϊόντων ξυλείας, εθελοντικά συστήματα πιστοποίησης των δασών και ανιχνευσιμότητα των διαφόρων δασικών προϊόντων.
- η) δραστηριότητες που προωθούν βέλτιστες πρακτικές για την αειφόρο διαχείριση των δασών.
- θ) δραστηριότητες που συνδέονται με το εμπόριο προϊόντων αλιείας, κατά τα προβλεπόμενα στον παρόντα Τίτλο.
- ι) ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με την προώθηση και εφαρμογή των ορθών πρακτικών της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, και
- ια) δραστηριότητες που συνδέονται με τις σχετικές με το εμπόριο πτυχές της ατζέντας για την αξιοπρεπή εργασία της ΔΟΕ, συμπεριλαμβανομένων των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ εμπορίου και παραγωγικής απασχόλησης, των βασικών εργασιακών προτύπων, της κοινωνικής προστασίας και του κοινωνικού διαλόγου.

ΤΙΤΛΟΣ Χ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 287

Συνεργασία για την προώθηση της διαφάνειας

Τα Μέρη συνεργάζονται σε σχετικά διμερή και πολυμερή φόρουμ προκειμένου να βελτιώσουν τη διαφάνεια στα ζητήματα που αφορούν το εμπόριο.

ΑΡΘΡΟ 288

Δημοσίευση

1. Έκαστο Μέρος μεριμνά ώστε, τα μέτρα του γενικής ισχύος, συμπεριλαμβανομένων των νόμων, κανονισμών, δικαστικών αποφάσεων, διαδικασιών και διοικητικών αποφάσεων, που αφορούν ζητήματα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, να δημοσιεύονται αμελλητί ή να διατίθενται αμέσως με άλλο τρόπο στους ενδιαφερομένους έτσι ώστε να έχουν τη δυνατότητα να τα γνωρίσουν.

2. Έκαστο Μέρος παρέχει, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τη δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να σχολιάζουν οποιονδήποτε προτεινόμενο νόμο, κανονισμό, διαδικασία ή διοικητική απόφαση γενικής ισχύος που αφορά ζητήματα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία και εξετάζει αυτές τις παρατηρήσεις, εφόσον είναι σημαντικές.

3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι παρέχονται από Μέρος, όταν τίθενται μέσω της κατάλληλης κοινοποίησης στη διάθεση του ΠΟΕ ή όταν διατίθενται σε επίσημο και δημόσιο ιστότοπο του εν λόγω Μέρους στον οποίο η πρόσβαση είναι ελεύθερη.

ΑΡΘΡΟ 289

Εμπιστευτικές πληροφορίες

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν απαιτεί από Μέρος να παρέχει εμπιστευτικές πληροφορίες η κοινολόγηση των οποίων θα εμπόδιζε την επιβολή της εφαρμογής του νόμου ή θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή θα έβλαπτε τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα συγκεκριμένων δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Κατόπιν αιτήματος άλλου Μέρους, και στον βαθμό που επιτρέπεται από νομική άποψη, Μέρος παρέχει, μέσω του συντονιστή συμφωνίας του, πληροφορίες και άμεσες απαντήσεις σε κάθε θέμα που αφορά οποιοδήποτε ζήτημα ενδέχεται να επηρεάσει ουσιαστικά την παρούσα συμφωνία.
2. Οσάκις, σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία, Μέρος παρέχει σε άλλο Μέρος πληροφορίες τις οποίες έχει χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές, το άλλο Μέρος αντιμετωπίζει τις πληροφορίες αυτές ως εμπιστευτικές.
3. Κατόπιν αιτήματος Μέρους, ο συντονιστής συμφωνίας άλλου Μέρους υποδεικνύει την αρμόδια υπηρεσία ή τον αρμόδιο υπάλληλο για κάθε θέμα που αφορά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και παρέχει την απαιτούμενη στήριξη για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας με το Μέρος που υποβάλλει το αίτημα.

Διοικητικές διαδικασίες

Έκαστο Μέρος διαχειρίζεται με συνεπή, αμερόληπτο και λογικό τρόπο όλα τα μέτρα γενικής ισχύος που αναφέρονται στο άρθρο 288 παράγραφος 1. Για τον σκοπό αυτό, όταν εφαρμόζει τα μέτρα αυτά σε ιδιώτες, εμπορεύματα, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις άλλου Μέρους σε ειδικές περιπτώσεις, έκαστο Μέρος:

- α) ενημερώνει, όταν είναι δυνατόν και σύμφωνα με το εγχώριο δίκαιό του, τα πρόσωπα που επηρεάζονται άμεσα από μια διαδικασία, σε εύλογο χρόνο όταν ξεκινά μια διαδικασία, και η ενημέρωση περιλαμβάνει περιγραφή της φύσης της διαδικασίας, δήλωση της αρμοδίας αρχής στη δικαιοδοσία της οποίας εμπίπτει η διαδικασία που κινείται και γενική περιγραφή των αμφισβητούμενων ζητημάτων·
- β) μεριμνά ώστε να παρέχεται στα εν λόγω πρόσωπα εύλογη δυνατότητα να υποβάλλουν τα στοιχεία και τα επιχειρήματά τους για να υποστηρίξουν τη θέση τους πριν από οποιαδήποτε οριστική διοικητική ενέργεια, εφόσον το επιτρέπουν ο χρόνος, η φύση της διαδικασίας και το δημόσιο συμφέρον, και
- γ) εξασφαλίζει ότι οι διαδικασίες του βασίζονται στο εγχώριο δίκαιό του και είναι σύμφωνες με αυτό.

Επανεξέταση και προσφυγή

1. Έκαστο Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί δικαστική ή οιονεί δικαστική αρχή ή διοικητικό δικαστήριο ή διαδικασίες με σκοπό την άμεση επανεξέταση και, αν συντρέχει λόγος, τη διόρθωση των τελικών διοικητικών ενεργειών που σχετίζονται με ζητήματα που αφορούν το εμπόριο τα οποία καλύπτει η παρούσα συμφωνία. Τα δικαστήρια αυτά ή οι διαδικασίες ανεξάρτητα από την υπηρεσία ή την αρχή στην οποία έχει ανατεθεί η διοικητική επιβολή και οι υπεύθυνοι για αυτά είναι αμερόληπτοι και δεν έχουν ουσιαστικό συμφέρον από την έκβαση της υπόθεσης.
2. Έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι στα δικαστήρια ή τις διαδικασίες αυτές παρέχεται στους αντιδίκους το δικαίωμα:
 - α) της εύλογης δυνατότητας να υποστηρίξουν ή να υπερασπίζονται τις αντίστοιχες θέσεις τους, και
 - β) απόφασης η οποία βασίζεται στις αποδείξεις και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ή, εάν το απαιτεί το εγχώριο δίκαιό του, στον φάκελο που συνέταξε η διοικητική αρχή.
3. Με την επιφύλαξη έφεσης ή περαιτέρω επανεξέτασης σύμφωνα με το εγχώριο δίκαιό του, έκαστο Μέρος διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις αυτού του είδους εφαρμόζονται από την αρμόδια υπηρεσία ή αρχή όσον αφορά την εν λόγω διοικητική ενέργεια και διέπουν την πρακτική της υπηρεσίας ή της αρχής αυτής.

Διαφάνεια όσον αφορά τις επιδοτήσεις

1. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η επιδότηση για εμπορευματικές συναλλαγές αποτελεί μέτρο το οποίο εμπίπτει στον ορισμό που αναφέρεται στο άρθρο 1.1 της συμφωνίας για τις επιδοτήσεις και έχει ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 2 της εν λόγω συμφωνίας.
2. Στον τομέα των επιδοτήσεων για εμπορευματικές συναλλαγές, έκαστο Μέρος εξασφαλίζει την ύπαρξη διαφάνειας. Αρχής γενομένης δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, έκαστο Μέρος υποβάλλει, ανά διετία, έκθεση στα άλλα Μέρη σχετικά με τη νομική βάση, τη μορφή, το ποσό ή τον προϋπολογισμό και, εάν είναι δυνατόν, τον παραλήπτη των επιδοτήσεων που χορηγούνται από την κυβέρνησή του ή οποιοδήποτε δημόσιο φορέα. Η εν λόγω έκθεση θεωρείται ότι έχει παρασχεθεί εάν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται από το ενδιαφερόμενο Μέρος ή, εξ ονόματός του, σε δημοσίως προσβάσιμο δικτυακό τόπο. Κατά την ανταλλαγή πληροφοριών, τα Μέρη λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις του επαγγελματικού και του επιχειρηματικού απορρήτου.
3. Η Επιτροπή Εμπορίου εξετάζει τακτικά την πρόοδο που σημειώνει έκαστο Μέρος ως προς την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.
4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τα δικαιώματα των Μερών να εφαρμόζουν εμπορικά μέτρα αποκατάστασης ή να προσφεύγουν σε διαδικασία επίλυσης διαφορών ή άλλες κατάλληλες ενέργειες κατά επιδοτήσεων που χορηγούνται από άλλο Μέρος, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Συμφωνίας ΠΟΕ.

5. Τα Μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε από τα Μέρη για ζητήματα που αφορούν επιδοτήσεις σχετικές με συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών και να πραγματοποιήσουν την πρώτη ανταλλαγή απόψεων για τα θέματα αυτά ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
6. Το παρόν ΑΡΘΡΟ δεν υπόκειται στον Τίτλο XII (Επίλυση διαφορών).

ΑΡΘΡΟ 294

Ειδικοί κανόνες

Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών κανόνων που θεσπίζονται σε άλλους Τίτλους της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ XI

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 295

Εξαίρεση για λόγους ασφαλείας

1. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας, δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι:
 - α) απαιτείται από τα Μέρη να παρέχουν πληροφορίες την κοινολόγηση των οποίων θεωρούν αντίθετη προς τα ουσιώδη τους συμφέροντα ασφαλείας, ή να παρέχουν πρόσβαση σε αυτές, ή
 - β) εμποδίζει τα Μέρη να λαμβάνουν μέτρα τα οποία κρίνουν απαραίτητα για την προάσπιση των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειάς τους, και τα οποία:
 - i) αφορούν δημόσιες συμβάσεις απαραίτητες για την εθνική ασφάλεια ή την εθνική άμυνα·
 - ii) αφορούν σχάσιμα ή συντήξιμα υλικά ή τα υλικά από τα οποία παράγονται·

- iii) συνδέονται με την παραγωγή, σχετικές δημόσιες συμβάσεις ή την εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικών υλικών, και αφορούν το εμπόριο άλλων εμπορευμάτων και υλικών καθώς και την παροχή υπηρεσιών ή εγκατάστασης, εφόσον πραγματοποιείται άμεσα ή έμμεσα για τον εφοδιασμό στρατιωτικής εγκατάστασης·
 - iv) λαμβάνονται σε καιρό πολέμου ή άλλης έκτακτης κατάστασης στις διεθνείς σχέσεις, ή
- γ) εμποδίζει τα Μέρη να λαμβάνουν μέτρα απαραίτητα για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

2. Η Επιτροπή Εμπορίου ενημερώνεται, όσο το δυνατόν πληρέστερα, σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος βάσει της παραγράφου 1 στοιχεία β) και γ) καθώς και σχετικά με τη λήξη της ισχύος τους.

ΑΡΘΡΟ 296

Φορολογία

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στα φορολογικά μέτρα, μόνο εφόσον η εφαρμογή αυτή είναι αναγκαία για να τεθούν σε εφαρμογή οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών δυνάμει οποιασδήποτε φορολογικής σύμβασης¹ μεταξύ κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογράφουσας χώρας των Άνδεων. Σε περίπτωση σύγκρουσης της παρούσας συμφωνίας με οποιαδήποτε τέτοια σύμβαση, η εν λόγω σύμβαση υπερισχύει όσον αφορά τη σύγκρουση. Στην περίπτωση που υπάρχουν φορολογικές συμβάσεις μεταξύ κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογράφουσας χώρας των Άνδεων, οι αρμόδιες αρχές, δυνάμει της σύμβασης αυτής, έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφαινούνται σχετικά με το εάν υπάρχει σύγκρουση μεταξύ της παρούσας συμφωνίας και της εν λόγω σύμβασης.

3. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμποδίζει Μέρος να θεσπίσει ή να επιβάλει την εφαρμογή μέτρου, το οποίο:

- α) αποσκοπεί στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής και δίκαιης επιβολής και είσπραξης άμεσων φόρων·
- β) κάνει διάκριση κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της εσωτερικής φορολογικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που αποσκοπούν στην επιβολή και είσπραξη των δασμών, μεταξύ φορολογουμένων που δεν ευρίσκονται στην ίδια κατάσταση, ειδικότερα όσον αφορά τον τόπο διαμονής τους ή τον τόπο όπου επενδύουν τα κεφάλαιά τους.
- γ) στοχεύει στην πρόληψη της φοροαποφυγής ή της φοροδιαφυγής, κατ' εφαρμογή φορολογικών διατάξεων που περιέχονται σε συμβάσεις για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης ή σε άλλες φορολογικές συμφωνίες, ή στην εσωτερική φορολογική νομοθεσία·
ή

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «φορολογική σύμβαση» νοείται σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης ή άλλη διεθνής φορολογική συμφωνία ή ρύθμιση.

δ) δεν συμβιβάζεται με υποχρέωση του μάλλον ευνοούμενου κράτους (ΜΕΚ) που καθορίζεται στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, υπό τον όρο ότι η ανόμοια μεταχείριση απορρέει από φορολογική σύμβαση.

4. Οι όροι ή οι έννοιες φορολογίας που δεν ορίζονται στην παρούσα συμφωνία καθορίζονται με βάση τους ορισμούς και τις έννοιες φορολογίας ή με ισοδύναμους ή παρεμφερείς ορισμούς και έννοιες, βάσει του εγχωρίου δικαίου του Μέρους που λαμβάνει το εκάστοτε μέτρο.

ΑΡΘΡΟ 297

Ισοζύγιο πληρωμών

1. Εάν Μέρος αντιμετωπίζει, ή ενδέχεται να αντιμετωπίσει, σοβαρά εξωτερικά δημοσιονομικά προβλήματα ή προβλήματα του ισοζυγίου πληρωμών, το Μέρος αυτό δύναται να θεσπίζει ή να διατηρεί περιοριστικά μέτρα σχετικά με τις εμπορευματικές συναλλαγές, τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών και της εγκατάστασης, καθώς και σχετικά με τις πληρωμές ή μεταβιβάσεις για συναλλαγές που συνδέονται με τις εν λόγω συναλλαγές.

2. Κάθε περιοριστικό μέτρο που θεσπίζεται ή διατηρείται βάσει της παραγράφου 1 απαιτείται να μη δημιουργεί διακριτική μεταχείριση, να έχει περιορισμένη διάρκεια, να μην υπερβαίνει το απολύτως αναγκαίο για τη διόρθωση της κατάστασης του ισοζυγίου πληρωμών, και να είναι σύμφωνο με τους όρους που καθορίζονται στη Συμφωνία ΠΟΕ και να συνάδει με τα Άρθρα της Συμφωνίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, κατά περίπτωση¹.

¹ Οι όροι που καθορίζονται στη Συμφωνία ΠΟΕ, οι οποίοι αναφέρονται στο παρόν άρθρο, θεωρείται ότι ισχύουν, τηρουμένων των αναλογιών, για τα μέτρα του ισοζυγίου πληρωμών όσον αφορά την εγκατάσταση σε τομείς έκτος των τομέων των υπηρεσιών.

3. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποφεύγουν την επιβολή των περιοριστικών μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Σε περίπτωση θέσπισης ή τροποποίησης από Μέρος παρόμοιων μέτρων, το εν λόγω Μέρος ενημερώνει αμέσως τα άλλα Μέρη και υποβάλλει, το συντομότερο δυνατόν, χρονοδιάγραμμα για την κατάργησή τους.

4. Οι διαβουλεύσεις πραγματοποιούνται αμέσως στο πλαίσιο της Επιτροπής Εμπορίου. Κατά τις διαβουλεύσεις αυτές, εκτιμώνται η κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών του Μέρους που θεσπίζει ή διατηρεί περιοριστικά μέτρα δυνάμει του παρόντος άρθρου, καθώς και τα ίδια τα μέτρα, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, παραγόντων, όπως:

- α) η φύση και η έκταση των προβλημάτων του ισοζυγίου πληρωμών και των εξωτερικών δημοσιονομικών δυσχερειών·
- β) το εξωτερικό οικονομικό και εμπορικό περιβάλλον·, και
- γ) τα εναλλακτικά διορθωτικά μέτρα που είναι δυνατόν να ληφθούν.

Οι διαβουλεύσεις αφορούν τη συμμόρφωση κάθε περιοριστικού μέτρου με τις παραγράφους 2 και 3. Όλα τα στατιστικά πορίσματα και άλλα στοιχεία που υποβάλλονται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σχετικά με το συνάλλαγμα, τα νομισματικά αποθεματικά και το ισοζύγιο πληρωμών γίνονται αποδεκτά. Τα συμπεράσματα βασίζονται στην εκτίμηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου όσον αφορά το ισοζύγιο πληρωμών και την εξωτερική δημοσιονομική κατάσταση του Μέρους που θεσπίζει τα μέτρα.

ΤΙΤΛΟΣ XII

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΤΟΧΟΙ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

ΑΡΘΡΟ 298

Στόχος

Στόχος του παρόντος Τίτλου είναι να αποτρέπονται και να επιλύονται οι διαφορές μεταξύ των Μερών όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και να επιτυγχάνεται, κατά το δυνατόν, αμοιβαία ικανοποιητική λύση κάθε ζητήματος που θα ήταν δυνατό να επηρεάσει την εφαρμογή της. Εάν δεν είναι δυνατή μια αμοιβαία αποδεκτή λύση, ο πρώτος στόχος του παρόντος Τίτλου είναι γενικά να εξασφαλίσει την ανάκληση των σχετικών μέτρων, εάν αυτά αποδεικνύεται ότι αντιβαίνουν στις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 299

Πεδίο εφαρμογής

1. Εκτός εάν η παρούσα συμφωνία ορίζει άλλως, οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται για οποιαδήποτε διαφορά σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, ιδίως εάν ένα από τα Μέρη θεωρεί ότι ένα μέτρο που θεσπίζει άλλο Μέρος δεν είναι ή θα μπορούσε να μην είναι συμβατό με τις υποχρεώσεις του βάσει της παρούσας συμφωνίας.
2. Ο παρών Τίτλος δεν εφαρμόζεται σε διαφορές μεταξύ των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων.

ΑΡΘΡΟ 300

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, ως «Μέρος της διαφοράς» ή «Μέρος διαφοράς» και «Μέρη της διαφοράς» ή «Μέρη διαφοράς» νοούνται Μέρος ή Μέρη της παρούσας συμφωνίας που είναι Μέρος ή Μέρη σε διαδικασία επίλυσης διαφορών βάσει του παρόντος Τίτλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 301

Διαβουλεύσεις

1. Τα Μέρη επιδιώκουν τη διευθέτηση οποιασδήποτε διαφοράς για θέμα που αναφέρεται στο άρθρο 299 μέσω διεξαγωγής διαβουλεύσεων με καλή πίστη και με στόχο την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης.
2. Μέρος δύναται να επιδιώκει την έναρξη διαβουλεύσεων, μέσω γραπτού αιτήματος προς ένα άλλο Μέρος, και με αντίγραφο προς την Επιτροπή Εμπορίου, προσδιορίζοντας το επίμαχο μέτρο και τη νομική βάση για την καταγγελία.
3. Το Μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα απαντά στο αίτημα για διαβουλεύσεις, με αντίγραφο προς την Επιτροπή Εμπορίου, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή του αιτήματος αυτού. Σε επείγουσες περιπτώσεις, το χρονικό αυτό διάστημα είναι πέντε ημέρες.
4. Τα Μέρη της διαφοράς δύνανται να συμφωνήσουν να μην αρχίσουν διαβουλεύσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο και να προσφύγουν κατευθείαν στη διαδικασία της ειδικής ομάδας διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 302. Απόφαση αυτού του είδους κοινοποιείται γραπτώς στην Επιτροπή Εμπορίου, το αργότερο πέντε ημέρες πριν από την αίτηση για τη σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας.

5. Εκτός εάν τα Μέρη που συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις συμφωνούν άλλως, οι διαβουλεύσεις πραγματοποιούνται, και θεωρείται ότι έχουν ολοκληρωθεί, σε διάστημα τριάντα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος από το Μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα και πραγματοποιούνται στο έδαφος αυτού. Κατόπιν συμφωνίας των Μερών της διαφοράς, οι διαβουλεύσεις είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν, με οποιοδήποτε διαθέσιμο τεχνικό μέσο. Οι διαβουλεύσεις και όλες οι πληροφορίες που αποκαλύπτονται κατά τις διαβουλεύσεις είναι εμπιστευτικές.
6. Σε επείγουσες περιπτώσεις, μεταξύ άλλων στην περίπτωση ευπαθών εμπορευμάτων ή στην περίπτωση εμπορευμάτων ή υπηρεσιών που χάνουν γρήγορα την εμπορική τους αξία, όπως ορισμένα εποχικά εμπορεύματα ή υπηρεσίες, οι διαβουλεύσεις αρχίζουν εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος από το Μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα και θεωρείται ότι έχουν ολοκληρωθεί εντός των δεκαπέντε αυτών ημερών.
7. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, έκαστο συμμετέχον στις διαβουλεύσεις Μέρος παρέχει επαρκή αντικειμενικά στοιχεία, ώστε να καθίσταται δυνατή η πλήρης εξέταση του τρόπου με τον οποίο το ισχύον ή προτεινόμενο μέτρο, ή οποιοδήποτε άλλο ζήτημα, θα μπορούσε να επηρεάσει τη λειτουργία και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.
8. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων δυνάμει του παρόντος άρθρου, έκαστο συμμετέχον στις διαβουλεύσεις Μέρος εξασφαλίζει τη συμμετοχή προσωπικού των αρμόδιων κρατικών αρχών του, το οποίο διαθέτει τις αναγκαίες γνώσεις σχετικά με το θέμα που αποτελεί αντικείμενο των διαβουλεύσεων.

9. Εκτός εάν τα Μέρη που συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις συμφωνούνάλλως, σε περίπτωση υποβολής διαφοράς σε διαβουλεύσεις στο πλαίσιο υποεπιτροπής που θεσπίζεται στην παρούσα συμφωνία, οι εν λόγω διαβουλεύσεις δύνανται να αντικαταθιστούν τις διαβουλεύσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου, υπό τον όρο ότι το επίμαχο μέτρο και η νομική βάση της καταγγελίας προσδιορίζονται δεόντως κατά τις διαβουλεύσεις αυτές. Εκτός εάν τα Μέρη που συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις συμφωνούνάλλως, οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο υποεπιτροπής θεωρείται ότι έχουν ολοκληρωθεί εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής, από το Μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα, του αιτήματος για διαβουλεύσεις.

10. Εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος για διαβουλεύσεις, Μέρος το οποίο δεν είναι Μέρος που συμμετέχει στις διαβουλεύσεις και το οποίο εξαρτά συμφέρον από το ζήτημα που αποτελεί αντικείμενο των διαβουλεύσεων, δύναται να ζητεί γραπτώς από τα Μέρη που συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις, με αντίγραφο προς την Επιτροπή Εμπορίου, να συμμετάσχει στις διαβουλεύσεις. Υπό τον όρο ότι κανένα από τα Μέρη που συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις δεν απορρίπτει την αίτηση αυτή, το εν λόγω Μέρος δύναται να συμμετάσχει ως τρίτος σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 315 (εφεξής «εσωτερικός κανονισμός»).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 302

Έναρξη διαδικασίας διαιτησίας

1. Το καταγγέλλον Μέρος δύναται να ζητεί τη σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας, εάν:
 - α) το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δεν απαντήσει στο αίτημα για διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 301 παράγραφος 3·
 - β) οι διαβουλεύσεις δεν πραγματοποιηθούν εντός της χρονικής περιόδου που καθορίζεται στο ΑΡΘΡΟ301 παράγραφοι 5 ή 6, ανάλογα με την περίπτωση·
 - γ) τα Μέρη που συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις δεν επέτυχαν να επιλύσουν τη διαφορά με διαβουλεύσεις, ή
 - δ) τα Μέρη της διαφοράς έχουν συμφωνήσει να μην πραγματοποιήσουν διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 301 παράγραφος 4.

2. Το αίτημα για τη σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας υποβάλλεται γραπτώς στο Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία και στην Επιτροπή Εμπορίου. Το καταγγέλλον Μέρος προσδιορίζει στο αίτημά του το συγκεκριμένο επίμαχο μέτρο, και εξηγεί τους λόγους για τους οποίους το εν λόγω μέτρο συνιστά παράβαση των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας κατά τρόπο που να διευκρινίζει τους νομικούς λόγους της καταγγελίας.
3. Μέρος δεν δύναται να ζητεί τη σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας για την επανεξέταση προτεινόμενου μέτρου.
4. Εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος για τη σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας, Μέρος το οποίο δεν είναι Μέρος της διαφοράς και το οποίο έχει ουσιαστικό συμφέρον, δύναται να ζητήσει γραπτώς από τα μέρη της διαφοράς, με αντίγραφο προς την Επιτροπή Εμπορίου, τη συμμετοχή του στη διαδικασία διαιτησίας. Το Μέρος αυτό δύναται να συμμετάσχει ως τρίτος σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.

ΑΡΘΡΟ 303

Σύσταση της ειδικής ομάδας διαιτησίας

1. Η ειδική ομάδα διαιτησίας απαρτίζεται από τρεις διαιτητές.

2. Εντός δώδεκα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος για τη σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας από το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία, έκαστο Μέρος της διαφοράς δύναται να ορίζει διαιτητή, μεταξύ των υποψηφίων που προτείνονται από οποιοδήποτε Μέρος για τον κατάλογο που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 304. Εάν, ένα από τα Μέρη της διαφοράς, δεν ορίσει τον διαιτητή του, κατόπιν σχετικού αιτήματος του άλλου Μέρους της διαφοράς, ο διαιτητής επιλέγεται με κλήρο από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εμπορίου ή από τον/την αντιπρόσωπό του, μεταξύ των υποψηφίων που προτείνονται από το εν λόγω Μέρος της διαφοράς για τον κατάλογο των διαιτητών.
3. Εκτός εάν τα Μέρη της διαφοράς καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τον Πρόεδρο της ειδικής ομάδας διαιτησίας εντός της χρονικής περιόδου που καθορίζεται στην παράγραφο 2, και κατόπιν σχετικού αιτήματος οποιουδήποτε εκ των Μερών της διαφοράς, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου, ή ο/η αντιπρόσωπός του, επιλέγει με κλήρο τον Πρόεδρο της ειδικής ομάδας διαιτησίας μεταξύ των υποψηφίων που επιλέγονται για τον σκοπό αυτό από τον κατάλογο διαιτητών.
4. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου, ή ο/η αντιπρόσωπός του, επιλέγει τους διαιτητές με κλήρο από τον κατάλογο βάσει του άρθρου 304 εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος σύμφωνα με τις παραγράφους 2 ή 3, ανάλογα με την περίπτωση.

5. Παρά τις παραγράφους 2 έως 4, τα Μέρη της διαφοράς δύνανται να επιλέγουν ως διαιτητές, με αμοιβαία συμφωνία και εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος από το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία, πρόσωπα τα οποία δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο διαιτητών, αλλά τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο ΑΡΘΡΟ304 παράγραφος 3.

6. Ημερομηνία σύστασης της ειδικής ομάδας διαιτησίας είναι εκείνη κατά την οποία όλοι οι διοριζόμενοι διαιτητές έχουν επιβεβαιώσει ότι αποδέχονται τον διορισμό τους σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.

ΑΡΘΡΟ 304

Κατάλογος διαιτητών

1. Η Επιτροπή Εμπορίου καταρτίζει, στην πρώτη συνεδρίασή της, κατάλογο είκοσι πέντε ατόμων που επιθυμούν και είναι ικανά να υπηρετήσουν ως διαιτητές. Έκαστο Μέρος προτείνει πέντε άτομα ως διαιτητές. Τα Μέρη επιλέγουν επίσης, με αμοιβαία συμφωνία, δέκα άτομα που δεν είναι υπήκοοι¹ κανενός εκ των Μερών, προκειμένου να εκτελέσουν χρέη Προέδρου της ειδικής ομάδας διαιτησίας.

2. Η Επιτροπή Εμπορίου εξασφαλίζει ότι ο κατάλογος που καταρτίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 είναι πάντα πλήρης. Εν πάση περιπτώσει, ο κατάλογος δύναται να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 303 ακόμη και εάν δεν είναι πλήρης.

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, ως «υπήκοος» νοείται το φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπογράφουσας χώρας των Άνδεων ή είναι μόνιμος κάτοικος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.

3. Οι διαιτητές διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και πείρα στο δίκαιο, το διεθνές εμπόριο και την επίλυση διαφορών στο πλαίσιο διεθνών εμπορικών συμφωνιών. Είναι ανεξάρτητοι, αμερόληπτοι, δεν έχουν άμεση ούτε έμμεση σχέση με κανένα εκ των Μερών και δεν λαμβάνουν οδηγίες από κανένα Μέρος ή οργανισμό. Οι διαιτητές συμμορφώνονται με τον Κώδικα δεοντολογίας που θεσπίζεται σύμφωνα με τον παρόντα Τίτλο (εφεξής «Κώδικας δεοντολογίας»).

4. Η Επιτροπή Εμπορίου καταρτίζει, επίσης, συμπληρωματικούς καταλόγους δώδεκα ατόμων με τομεακή πείρα σε ειδικά θέματα που καλύπτονται από τη συμφωνία. Για τον σκοπό αυτό, έκαστο Μέρος διορίζει τρία άτομα ως διαιτητές. Τα Μέρη, με αμοιβαία συμφωνία, επιλέγουν τρεις υποψηφίους για την προεδρία της ειδικής ομάδας διαιτησίας οι οποίοι δεν είναι υπήκοοι κανενός εκ των Μερών. Έκαστο μέρος της διαφοράς δύναται να επιλέγει να ορίζει τον διαιτητή του μεταξύ των προσώπων που προτείνει οποιοδήποτε Μέρος για τομεακό κατάλογο. Όταν εφαρμόζεται η διαδικασία επιλογής που θεσπίζεται στο άρθρο 303 παράγραφος 3, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου, ή ο/η αντιπρόσωπός του, δύναται να χρησιμοποιεί τομεακό κατάλογο, κατόπιν συμφωνίας των Μερών της διαφοράς.

ΑΡΘΡΟ 305

Αντιρρήσεις, καθαίρεση και αντικατάσταση

1. Έκαστο Μέρος της διαφοράς δύναται να προβάλει αντιρρήσεις σχετικά με διαιτητή σε περιπτώσεις δικαιολογημένης αμφιβολίας όσον αφορά τη συμμόρφωσή του/της με τον Κώδικα δεοντολογίας. Η απόφαση σχετικά με τις αντιρρήσεις ή την καθαίρεση διαιτητή εκδίδεται σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.
2. Εάν ένας διαιτητής δεν μπορεί να συμμετάσχει στη διαδικασία, παραιτηθεί ή πρέπει να αντικατασταθεί, ο αντικαταστάτης του/της επιλέγεται σύμφωνα με το άρθρο 303.

ΑΡΘΡΟ 306

Ενοποίηση της διαδικασίας διαιτησίας

Εφόσον περισσότερα του ενός Μέρη ζητούν τη σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας για το ίδιο μέτρο και με βάση τους ίδιους νομικούς λόγους, ει δυνατόν, συνιστάται ενιαία ειδική ομάδα διαιτησίας προκειμένου να εξετάσει αυτά τα αιτήματα.

ΑΡΘΡΟ 307

Αποφάσεις της ειδικής ομάδας διαιτησίας

1. Η ειδική ομάδα διαιτησίας κοινοποιεί την απόφασή της στα μέρη της διαφοράς και στην Επιτροπή Εμπορίου, εντός εκατόν είκοσι ημερών από την ημερομηνία της σύστασής της. Όταν η ειδική ομάδα διαιτησίας θεωρεί ότι η εν λόγω προθεσμία δεν μπορεί να τηρηθεί, ο Πρόεδρος της ειδικής ομάδας διαιτησίας ενημερώνει σχετικά τα μέρη της διαφοράς και την Επιτροπή Εμπορίου γραπτώς, αναφέροντας τους λόγους της καθυστέρησης και την ημερομηνία κατά την οποία η ειδική ομάδα θα κοινοποιήσει την απόφασή της. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να κοινοποιηθεί η απόφαση μετά την πάροδο εκατόν πενήντα ημερών από τη σύσταση της ειδικής ομάδας διαιτησίας.
2. Σε επείγουσες περιπτώσεις, μεταξύ άλλων στην περίπτωση ευπαθών εμπορευμάτων ή στην περίπτωση εμπορευμάτων ή υπηρεσιών που χάνουν γρήγορα την εμπορική τους αξία, όπως ορισμένα εποχικά εμπορεύματα και υπηρεσίες, η ειδική ομάδα διαιτησίας κοινοποιεί απόφαση σχετικά με το αν θεωρεί την περίπτωση επείγουσα εντός δέκα ημερών από τη σύστασή της. Η ειδική ομάδα διαιτησίας κοινοποιεί απόφαση εντός εξήντα ημερών από την ημερομηνία σύστασής της, και, σε καμία περίπτωση, μετά την πάροδο εβδομήντα πέντε ημερών από αυτή την ημερομηνία.

ΑΡΘΡΟ 308

Εφαρμογή της διαιτητικής απόφασης

1. Το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί αμελλητί με την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας.

2. Εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της απόφασης, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία, κοινοποιεί στο καταγγέλλον Μέρος:

- α) τα ειδικά μέτρα που θεωρεί αναγκαία προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση·
- β) την εύλογη χρονική περίοδο για να το πράξει, και
- γ) συγκεκριμένη προσφορά για προσωρινή αποζημίωση εν αναμονή της πλήρους εφαρμογής του ειδικού μέτρου που θεωρεί αναγκαίο προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση.

3. Σε περίπτωση διαφωνιών μεταξύ των μερών της διαφοράς όσον αφορά το περιεχόμενο της κοινοποίησης αυτής, το καταγγέλλον Μέρος δύναται να ζητήσει από την ειδική ομάδα διαιτησίας που εξέδωσε την απόφαση να αποφανθεί εάν τα μέτρα που προτείνονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) είναι σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία, εάν η χρονική περίοδος για τη συμμόρφωση με την απόφαση είναι εύλογη και/ή εάν η προσφορά για αποζημίωση είναι καταφανώς δυσανάλογη. Η απόφαση εκδίδεται εντός σαράντα πέντε ημερών από την υποβολή του αιτήματος.

4. Σε περίπτωση που η αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας, ή ορισμένα από τα μέλη της, δενδύνανται να συνεδριάσουν, εφαρμόζεται η διαδικασία που καθορίζεται στο ΑΡΘΡΟ303. Η προθεσμία για την κοινοποίηση της απόφασης είναι σαράντα πέντε ημέρες από την ημερομηνία σύστασης της νέας ειδικής ομάδας διαιτησίας.

5. Η εύλογη χρονική περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) μπορεί να παραταθεί με αμοιβαία συμφωνία των Μερών της διαφοράς.

Επανεξέταση των μέτρων που λαμβάνονται με σκοπό τη συμμόρφωση με διαιτητική απόφαση

1. Το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κοινοποιεί στο καταγγέλλον Μέρος και στην Επιτροπή Εμπορίου κάθε μέτρο που θεσπίζει για τον τερματισμό της μη τήρησης των υποχρεώσεων του δυνάμει της παρούσας συμφωνίας πριν από τη λήξη της εύλογης χρονικής περιόδου, που καθορίζεται σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ308 παράγραφος 2 στοιχείο β) και τις παραγράφους 3 ή 5.
2. Εάν, τα μέτρα που κοινοποιεί το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία σύμφωνα με την παράγραφο 1, δεν είναι παρόμοια με εκείνα που κοινοποίησε προηγουμένως το Μέρος αυτό δυνάμει του άρθρου 308 παράγραφος 2 στοιχείο α), ή όταν το καταγγέλλον Μέρος έχει προσφύγει σε διαιτησία δυνάμει του άρθρου 308 παράγραφος 3 και τα εν λόγω μέτρα που κοινοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 1 δεν είναι παρόμοια με εκείνα που η ειδική ομάδα διαιτησίας έκρινε συμβατά με την παρούσα συμφωνία, και σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των Μερών της διαφοράς όσον αφορά την ύπαρξη των κοινοποιηθέντων μέτρων ή τη συμβατότητά τους με τη συμφωνία, το καταγγέλλον Μέρος δύναται να ζητεί γραπτώς από την αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας να λάβει σχετική απόφαση. Το εν λόγω αίτημα πρέπει να προσδιορίζει τα συγκεκριμένα υπό αμφισβήτηση μέτρα και να διευκρινίζει τον βαθμό στον οποίο αντιβαίνουν στις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας. Η ειδική ομάδα διαιτησίας εκδίδει την απόφασή της εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία της αίτησης.
3. Σε περίπτωση που η αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας ή ορισμένα από τα μέλη της δεν είναι διαθέσιμα, εφαρμόζεται η διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 303. Η απόφαση εκδίδεται εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία σύστασης της νέας ειδικής ομάδας διαιτησίας.

Προσωρινά μέτρα αποκατάστασης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

1. Εάν το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δεν κοινοποιήσει τη θέσπιση μέτρων προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας πριν από τη λήξη της εύλογης χρονικής περιόδου ή εάν η ειδική ομάδα διαιτησίας αποφασίσει σύμφωνα με το άρθρο 309 παράγραφος 2 ότι ένα κοινοποιηθέν μέτρο δεν συνάδει με την παρούσα συμφωνία, το καταγγέλλον Μέρος δύναται:
 - α) να ζητήσει από το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία αποζημίωση για τη μη συμμόρφωση, και συγκεκριμένα είτε τη συνέχιση της προσωρινής αποζημίωσης είτε διαφορετική αποζημίωση, ή
 - β) να κοινοποιήσει στο Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία και στην Επιτροπή Εμπορίου την πρόθεσή του να αναστείλει τις παραχωρήσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε διάταξη που αναφέρεται στο άρθρο 299 σε επίπεδο ισοδύναμο με την ακύρωση ή αποδυνάμωση των οφελών που προκάλεσε η παραβίαση.
2. Εάν, μετά την πάροδο είκοσι ημερών από τη λήξη της εύλογης χρονικής περιόδου, ή μετά την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας ότι το κοινοποιηθέν βάσει του άρθρου 311 παράγραφος 2 μέτρο δεν συνάδει με την παρούσα συμφωνία, τα Μέρη της διαφοράς δεν μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με αποζημίωση δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α), το καταγγέλλον Μέρος δύναται να κοινοποιήσει στο Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία και στην Επιτροπή Εμπορίου την πρόθεσή του να αναστείλει τα οφέλη δυνάμει οποιασδήποτε διάταξης που αναφέρεται στο άρθρο 299 σε επίπεδο ισοδύναμο με την ακύρωση ή αποδυνάμωση των οφελών που προκάλεσε η παραβίαση.

3. Εάν, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία, δεν παράσχει την προσωρινή αποζημίωση που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 308 εντός εύλογης χρονικής περιόδου¹, το καταγγέλλον Μέρος δύναται να κοινοποιήσει στο Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία και στην Επιτροπή Εμπορίου την πρόθεσή του να αναστείλει τα οφέλη δυνάμει οποιασδήποτε διάταξης που αναφέρεται στο άρθρο 299 σε επίπεδο ισοδύναμο με την προσωρινή αποζημίωση εν αναμονή της παροχής της προσωρινής αποζημίωσης ή της θέσπισης μέτρου συμμόρφωσης από το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία, ανάλογα με το ποιο θα συμβεί πρώτο.
4. Όταν το καταγγέλλον Μέρος κοινοποιεί την πρόθεσή του να αναστείλει οφέλη δυνάμει των παραγράφων 2 ή 3, το εν λόγω Μέρος δύναται να εφαρμόσει την αναστολή των οφελών δέκα ημέρες μετά την κοινοποίηση, εκτός εάν το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία ζητήσει διαδικασία διαιτησίας δυνάμει της παραγράφου 5.
5. Εάν, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία, θεωρήσει ότι το κοινοποιηθέν επίπεδο αναστολής δεν είναι ισοδύναμο με την ακύρωση ή αποδυνάμωση των οφελών που προκάλεσε η παραβίαση, δύναται να ζητήσει γραπτώς από την αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας να αποφανθεί για το θέμα. Το αίτημα αυτό κοινοποιείται στο καταγγέλλον Μέρος και στην Επιτροπή Εμπορίου πριν από τη λήξη της χρονικής περιόδου των δέκα ημερών που καθορίζεται στην παράγραφο 4. Η αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας κοινοποιεί την απόφασή της σχετικά με το επίπεδο αναστολής των οφελών στα μέρη της διαφοράς και στην Επιτροπή Εμπορίου εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η ειδική ομάδα διαιτησίας έλαβε το αίτημα. Τα οφέλη δεν αναστέλλονται μέχρις ότου η αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας κοινοποιήσει την απόφασή της στα Μέρη της διαφοράς και κάθε αναστολή είναι σύμφωνη με την απόφαση αυτή.

¹ Για λόγους σαφήνειας, γίνεται δεκτό ότι το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δεν παρέχει την προσωρινή αποζημίωση εντός εύλογης χρονικής περιόδου μόνο σε περίπτωση που το εν λόγω Μέρος δεν κινήσει την εσωτερική του διαδικασία που οδηγεί στην παροχή της αποζημίωσης εντός εύλογης χρονικής περιόδου ή όταν η εν λόγω εσωτερική διαδικασία οδηγεί σε απόφαση αντίθετη με την παροχή της προσωρινής αποζημίωσης.

6. Σε περίπτωση που η αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας ή ορισμένα από τα μέλη της δεν είναι διαθέσιμα, εφαρμόζεται η διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 303. Η απόφαση εκδίδεται εντός σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία σύστασης της νέας ειδικής ομάδας διαιτησίας.

7. Η αποζημίωση ή η αναστολή οφελών δυνάμει του παρόντος άρθρου είναι προσωρινή και δεν απαλλάσσει το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία από την υποχρέωση να συμμορφωθεί με την απόφαση. Τα μέσα αυτά εφαρμόζονται μόνο μέχρις ότου ανασταλεί ή τροποποιηθεί μέτρο που διαπιστώνεται ότι δεν συνάδει με την παρούσα συμφωνία, προκειμένου να συμφωνήσει με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, ή μέχρι την επίτευξη από τα μέρη της διαφοράς αμοιβαία αποδεκτής λύσης.

ΑΡΘΡΟ 311

Επανεξέταση μέτρων που ελήφθησαν μετά την αναστολή οφελών ή αποζημίωσης για μη συμμόρφωση

1. Το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δύναται να κοινοποιεί, ανά πάσα στιγμή, στο καταγγέλλον Μέρος και στην Επιτροπή Εμπορίου, οποιοδήποτε μέτρο θεσπίζει προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας και το αίτημά του προς το καταγγέλλον Μέρος για την παύση της αναστολής οφελών, ή την πρόθεσή του να παύσει την εφαρμογή αποζημίωσης για μη συμμόρφωση, ανάλογα με την περίπτωση. Εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται στην παράγραφο 2, η αναστολή οφελών παύει τριάντα ημέρες μετά την εν λόγω κοινοποίηση.

2. Εάν, τα Μέρη της διαφοράς δεν μπορούν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τη συμβατότητα του κοινοποιηθέντος μέτρου με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, οποιοδήποτε από τα Μέρη αυτά δύναται να υποβάλει γραπτό αίτημα στην αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας να αποφασίσει σχετικά με το ζήτημα. Το εν λόγω αίτημα κοινοποιείται συγχρόνως στο Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία και στην Επιτροπή Εμπορίου. Η απόφαση της διαιτησίας κοινοποιείται στα Μέρη της διαφοράς και στην Επιτροπή Εμπορίου εντός σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία του εν λόγω αιτήματος. Εάν η ειδική ομάδα διαιτησίας αποφασίσει ότι το μέτρο συμμόρφωσης είναι συμβατό με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, η αναστολή των οφελών περατώνεται.

3. Σε περίπτωση που η αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας ή ορισμένα από τα μέλη της δεν είναι διαθέσιμα, εφαρμόζεται η διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 303. Η απόφαση κοινοποιείται εντός σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία σύστασης νέας ειδικής ομάδας διαιτησίας.

4. Εάν, μετά την χρονική περίοδο των τριάντα ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 2, κανένα από τα Μέρη της διαφοράς δεν έχει ζητήσει από την αρχική ειδική ομάδα διαιτησίας να αποφανθεί σχετικά με τη συμβατότητα του μέτρου που κοινοποιήθηκε δυνάμει της παραγράφου 1, και το καταγγέλλον Μέρος δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του να παύσει την αναστολή των οφελών, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δύναται να αναστέλλει οφέλη σε επίπεδο ισοδύναμο με εκείνο που εφαρμόζεται από το καταγγέλλον Μέρος, ενόσω το εν λόγω Μέρος συνεχίζει την αναστολή των οφελών.

ΑΡΘΡΟ 312

Αίτημα για διευκρίνιση απόφασης

1. Εντός δέκα ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, ένα από τα μέρη της διαφοράς δύναται να ζητεί γραπτώς από την ειδική ομάδα διαιτησίας, με αντίγραφο προς το άλλο μέρος της διαφοράς και την Επιτροπή Εμπορίου, να διευκρινίσει ορισμένες συγκεκριμένες πτυχές σχετικά με διαπίστωση ή σύσταση που περιλαμβάνεται στην απόφαση, την οποία το εν λόγω μέρος θεωρεί ασαφή, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών που αφορούν τη συμμόρφωση. Το άλλο μέρος της διαφοράς δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στην ειδική ομάδα διαιτησίας σχετικά με το αίτημα αυτό, με αντίγραφο προς το μέρος που υπέβαλε το αρχικό αίτημα διευκρίνισης. Η ειδική ομάδα διαιτησίας απαντά στο εν λόγω αίτημα εντός δέκα ημερών από την παραλαβή του.
2. Η υποβολή αιτήματος δυνάμει της παραγράφου 1 δεν επηρεάζει τις προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 308.

ΑΡΘΡΟ 313

Αναστολή και λήξη της διαδικασίας διαιτησίας

1. Τα μέρη της διαφοράς δύνανται να συμφωνούν, ανά πάσα στιγμή, να αναστείλουν τις εργασίες της ειδικής ομάδας διαιτησίας για χρονικό διάστημα το οποίο δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της εν λόγω συμφωνίας. Τα μέρη της διαφοράς κοινοποιούν γραπτώς αυτή τη συμφωνία στον Πρόεδρο της ειδικής ομάδας διαιτησίας, με αντίγραφο προς την Επιτροπή Εμπορίου. Σε περίπτωση αναστολής, οι προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 307 παρατείνονται κατά το χρονικό διάστημα για το οποίο αναστέλλονται οι εργασίες.

2. Εν πάση περιπτώσει, εάν οι εργασίες της ειδικής ομάδας διαιτησίας ανασταλούν για περισσότερο από δώδεκα μήνες, η νομιμοποίηση της εν λόγω ομάδας παύει, εκτός εάν τα Μέρη της διαφοράς συμφωνούν άλλως. Εάν παύσει η ευχέρεια σύστασης της ειδικής ομάδας διαιτησίας, καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει Μέρος να κινήσει άλλη διαδικασία διαιτησίας για το ίδιο ζήτημα.
3. Τα Μέρη διαφοράς δύνανται να συμφωνούν, ανά πάσα στιγμή, να περατώσουν τη διαδικασία διαιτησίας, μέσω κοινής έγγραφης γνωστοποίησης στον Πρόεδρο της ειδικής ομάδας διαιτησίας, με αντίγραφο προς την Επιτροπή Εμπορίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 314

Αμοιβαία αποδεκτή λύση

Τα Μέρη της διαφοράς δύνανται να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση για τη διαφορά στο πλαίσιο του παρόντος Τίτλου, ανά πάσα στιγμή. Τα Μέρη της διαφοράς γνωστοποιούν από κοινού τη λύση αυτή στην Επιτροπή Εμπορίου. Με τη γνωστοποίηση της αμοιβαία αποδεκτής λύσης, η διαδικασία περατώνεται.

ΑΡΘΡΟ 315

Εσωτερικός κανονισμός και Κώδικας δεοντολογίας

1. Οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών δυνάμει του παρόντος Τίτλου διέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό που εγκρίνεται από την Επιτροπή Εμπορίου, κατά την πρώτη της συνεδρίαση μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Η Επιτροπή Εμπορίου εγκρίνει επίσης κατά τη συνεδρίαση αυτή τον Κώδικα δεοντολογίας για τους διαιτητές.
2. Οι ακροάσεις της ειδικής ομάδας διαιτησίας είναι δημόσιες σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό, εκτός εάν τα μέρη της διαφοράς συμφωνούν άλλως.

ΑΡΘΡΟ 316

Πληροφορίες και τεχνικές συμβουλές

1. Κατόπιν αιτήματος Μέρους της διαφοράς ή αυτεπαγγέλτως, η ειδική ομάδα διαιτησίας δύναται να λαμβάνει όλες τις πληροφορίες που θεωρεί κατάλληλες, από οποιαδήποτε πηγή, συμπεριλαμβανομένων των μερών της διαφοράς. Η ειδική ομάδα διαιτησίας έχει επίσης το δικαίωμα να ζητεί τη σχετική γνώμη εμπειρογνομόνων, εάν το θεωρεί σκόπιμο. Κάθε πληροφορία που λαμβάνεται κατ' αυτόν τον τρόπο, παρέχεται σε έκαστο των Μερών της διαφοράς για τη διατύπωση παρατηρήσεων.

2. Η ειδική ομάδα διαιτησίας δύναται να επιτρέπει επίσης στους μη κυβερνητικούς ενδιαφερομένους που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος μέρους της διαφοράς, να υποβάλλουν παρατηρήσεις, προς διευκόλυνση του έργου της, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό.

ΑΡΘΡΟ 317

Κανόνες ερμηνείας

Οι ειδικές ομάδες διαιτησίας ερμηνεύουν τις διατάξεις που αναφέρονται στο ΑΡΘΡΟ299 σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες ερμηνείας του δημόσιου διεθνούς δικαίου, που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση της Βιέννης περί του Δικαίου των συνθηκών της 23^{ης} Μαΐου 1969. Οι αποφάσεις της ειδικής ομάδας διαιτησίας δεν δύνανται να αυξάνουν ή να μειώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 299.

ΑΡΘΡΟ 318

Αποφάσεις της ειδικής ομάδας διαιτησίας

1. Η ειδική ομάδα διαιτησίας καταβάλλει προσπάθεια ώστε να λαμβάνει τις αποφάσεις της με ομοφωνία. Σε περίπτωση, ωστόσο, που δεν είναι δυνατό να ληφθεί απόφαση με ομοφωνία, η απόφαση για το θέμα λαμβάνεται με πλειοψηφία. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν δημοσιεύονται οι γνώμες της μειοψηφίας των διαιτητών.

2. Κάθε απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας είναι δεσμευτική για τα Μέρη της διαφοράς και δεν δημιουργεί δικαιώματα ούτε υποχρεώσεις για φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η απόφαση αναφέρει τα πραγματικά περιστατικά, τη δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, συμπεράσματα σχετικά με το εάν το ενδιαφερόμενο Μέρος συμμορφώθηκε ή όχι με τις σχετικές υποχρεώσεις του, και τη βασική αιτιολόγηση των αποφάσεων και των συμπερασμάτων.
3. Η ειδική ομάδα διαιτησίας δύναται, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των Μερών της διαφοράς, να εκδίδει συστάσεις σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της απόφασης.
4. Οι αποφάσεις της ειδικής ομάδας διαιτησίας δημοσιεύονται, εκτός εάν τα Μέρη της διαφοράς συμφωνούν άλλως.

ΑΡΘΡΟ 319

Σχέση με τα δικαιώματα στο πλαίσιο του ΠΟΕ και επιλογή φόρουμ

1. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των Μερών σύμφωνα με τη Συμφωνία ΠΟΕ, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για την επίλυση των διαφορών.

2. Οι διαφορές σχετικά με το ίδιο μέτρο που προκύπτουν από την παρούσα συμφωνία και δυνάμει της Συμφωνίας ΠΟΕ δύνανται να επιλύονται δυνάμει του παρόντος Τίτλου ή του ΜΕΔ, κατά την κρίση του καταγγέλλοντος Μέρους. Εντούτοις, όταν Μέρος ζητεί τη σύσταση ειδικής ομάδας δυνάμει του άρθρου 6 του ΜΕΔ ή ειδικής ομάδας διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 303, το Μέρος αυτό δεν δύναται να κινεί άλλη διαδικασία για το ίδιο θέμα στο άλλο φόρουμ, εκτός εάν ο αρμόδιος φορέας του επιλεγέντος φόρουμ δεν έχει λάβει απόφαση επί της ουσίας του θέματος για λόγους διαδικασίας ή διεθνούς δικαιοδοσίας.
3. Τα Μέρη θεωρούν ότι δύο ή περισσότερες διαφορές αφορούν το ίδιο θέμα όταν πρόκειται για τα ίδια Μέρη της διαφοράς και αφορούν το ίδιο μέτρο και την ίδια ουσιαστική παραβίαση.
4. Καμία διάταξη του παρόντος Τίτλου δεν εμποδίζει Μέρος να εφαρμόσει την αναστολή οφελών που εγκρίνεται από το όργανο επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ. Δεν γίνεται επίκληση της Συμφωνίας ΠΟΕ, προκειμένου Μέρος να μην μπορέσει να αναστείλει οφέλη σύμφωνα με τον παρόντα Τίτλο.

ΑΡΘΡΟ 320

Προθεσμίες

1. Όλες οι προθεσμίες που προβλέπονται στον παρόντα Τίτλο, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών κοινοποίησης των αποφάσεων από τις ειδικές ομάδες διαιτησίας, υπολογίζονται από την πρώτη ημέρα που έπεται της πράξης ή του γεγονότος που αφορούν.

2. Κάθε προθεσμία που αναφέρεται στον παρόντα Τίτλο δύναται να παρατείνεται με αμοιβαία συμφωνία των Μερών της διαφοράς.

ΑΡΘΡΟ 321

Τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού και του Κώδικα δεοντολογίας

Η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να τροποποιεί τον εσωτερικό κανονισμό και τον Κώδικα δεοντολογίας.

ΑΡΘΡΟ 322

Μηχανισμός διαμεσολάβησης

Σύμφωνα με το Παράρτημα XIV (Μηχανισμός διαμεσολάβησης για μη δασμολογικά μέτρα), έκαστο Μέρος δύναται να ζητεί από άλλο Μέρος να εισέλθει σε διαδικασία διαμεσολάβησης όσον αφορά μη δασμολογικό μέτρο του Μέρους στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα σχετικό με οποιοδήποτε θέμα το οποίο υπάγεται στον Τίτλο III (Εμπορευματικές συναλλαγές), το οποίο το Μέρος που υποβάλλει το αίτημα θεωρεί ότι επηρεάζει αρνητικά το εμπόριο.

Καλές υπηρεσίες, συνδιαλλαγή και διαμεσολάβηση

1. Παρά το άρθρο 322, τα Μέρη δύνανται, ανά πάσα στιγμή, να συμφωνούν να χρησιμοποιήσουν, ως εναλλακτική μέθοδο επίλυσης διαφορών, τις καλές υπηρεσίες, τη συνδιαλλαγή ή τη διαμεσολάβηση.
2. Οι εναλλακτικές μέθοδοι επίλυσης διαφορών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εφαρμόζονται σύμφωνα με διαδικασίες που συμφωνούνται από τα εμπλεκόμενα Μέρη.
3. Οι διαδικασίες που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δύνανται να αρχίσουν, ανά πάσα στιγμή, και να αναστέλλονται ή να περατώνονται, ανά πάσα στιγμή, από οποιοδήποτε εκ των εμπλεκόμενων Μερών.
4. Οι διαδικασίες δυνάμει του παρόντος άρθρου είναι εμπιστευτικές και δεν θίγουν τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων Μερών σε κάθε άλλη διαδικασία.

ΤΙΤΛΟΣ XIII

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

ΑΡΘΡΟ 324

Στόχοι

1. Τα Μέρη συμφωνούν να ενισχύουν τη συνεργασία που συμβάλλει στην εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και να την εφαρμόζουν όσο το δυνατόν καλύτερα προκειμένου να βελτιστοποιούνται αποτελέσματά της, να επεκτείνονται οι ευκαιρίες και να μεγιστοποιούνται τα οφέλη για τα Μέρη. Η συνεργασία αυτή αναπτύσσεται εντός του νομικού και θεσμικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των Μερών, της οποίας ένας από τους βασικούς στόχους είναι η ενίσχυση της αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης που επιτρέπει την επίτευξη υψηλότερων επιπέδων κοινωνικής συνοχής, και, ιδίως, τη μείωση της φτώχειας.
2. Για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα Μέρη συμφωνούν να αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στις πρωτοβουλίες συνεργασίας που έχουν ως στόχο:
 - α) τη βελτίωση και τη δημιουργία νέων εμπορικών και επενδυτικών ευκαιριών, την ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, καθώς και τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής, τη διευκόλυνση του εμπορίου και τη μεταφορά τεχνολογίας·

- β) την προώθηση της ανάπτυξης των πολύ μικρών και ΜΜΕ, χρησιμοποιώντας το εμπόριο ως μέσο για τη μείωση της φτώχειας·
- γ) την προώθηση θεμιτού και δίκαιου εμπορίου, διευκολύνοντας την πρόσβαση στα οφέλη της παρούσας συμφωνίας για όλους τους τομείς παραγωγής, και ιδίως τους ασθενέστερους·
- δ) την ενίσχυση των εμπορικών και θεσμικών ικανοτήτων σε αυτόν τον τομέα, για την εφαρμογή της συμφωνίας και την όσο το δυνατόν καλύτερη αξιοποίησή της, και
- ε) την αντιμετώπιση των αναγκών συνεργασίας που προσδιορίζονται σε άλλα σημεία της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 325

Πεδίο εφαρμογής και μέσα

1. Η συνεργασία πραγματοποιείται με τη βοήθεια μέσων, πόρων και μηχανισμών που είναι προσιτοί στα Μέρη για τον σκοπό αυτό, σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που ισχύουν, καθώς και μέσω των φορέων εκάστου Μέρους που είναι αρμόδιοι για την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την εμπορική συνεργασία.

2. Σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα Μέρη δύνανται να χρησιμοποιούν μέσα, όπως η ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών, η τεχνική και χρηματοδοτική βοήθεια, καθώς και ο από κοινού προσδιορισμός, ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων, μεταξύ άλλων.

ΑΡΘΡΟ 326

Καθήκοντα της Επιτροπής Εμπορίου για θέματα συνεργασίας στο πλαίσιο του παρόντος Τίτλου

1. Τα Μέρη αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην παρακολούθηση των μέτρων συνεργασίας που θεσπίζονται για να συμβάλλουν στην καλύτερη δυνατή εκτέλεση και αξιοποίηση των οφελών της παρούσας συμφωνίας.
2. Η Επιτροπή Εμπορίου παρακολουθεί και, κατά περίπτωση, παρέχει κίνητρα και καθοδήγηση σχετικά με τις βασικές πτυχές της συνεργασίας στο πλαίσιο των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 324 παράγραφοι 1 και 2.
3. Η Επιτροπή Εμπορίου δύναται να διατυπώνει συστάσεις στους αρμόδιους φορείς εκάστου Μέρους που είναι υπεύθυνοι για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση της συνεργασίας.

ΤΙΤΛΟΣ XIV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 327

Παραρτήματα, προσαρτήματα, δηλώσεις και υποσημειώσεις

Τα Παραρτήματα, τα προσαρτήματα, οι δηλώσεις και οι υποσημειώσεις της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

ΑΡΘΡΟ 328

Προσχώρηση νέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Το μέρος ΕΕ κοινοποιεί στις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων κάθε αίτηση τρίτης χώρας για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση .
2. Κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ της ευρωπαϊκής και της υποψήφιας χώρας που ζητεί να προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το μέρος ΕΕ :
 - α) παρέχει, κατόπιν αιτήματος υπογράφουσας χώρας των Άνδεων, και στο μέτρο του δυνατού, κάθε πληροφορία σχετικά με οποιοδήποτε θέμα υπάγεται στην παρούσα συμφωνία, και

β) λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες που εκφράζουν οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων.

3. Το μέρος ΕΕ κοινοποιεί στις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων την έναρξη ισχύος κάθε προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση .

4. Στο πλαίσιο της Επιτροπής Εμπορίου, και αρκετό χρόνο πριν από την ημερομηνία προσχώρησης τρίτης χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το μέρος ΕΕ και οι υπογράφουσες χώρες των Άνδεων εξετάζουν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της προσχώρησης αυτής στην παρούσα συμφωνία. Η Επιτροπή Εμπορίου αποφασίζει σχετικά με οποιαδήποτε απαραίτητη προσαρμογή ή μεταβατικά μέτρα.

ΑΡΘΡΟ 329

Προσχώρηση στην παρούσα συμφωνία άλλων χωρών μελών της Κοινότητας των Άνδεων

1. Οιαδήποτε χώρα μέλος της Κοινότητας των Άνδεων η οποία δεν αποτελεί Μέρος της παρούσας συμφωνίας κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της μεταξύ του μέρους ΕΕ και τουλάχιστον μίας εκ των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων (εφεξής καλούμενη «αιτούσα χώρα των Άνδεων») δύναται να προσχωρήσει στην παρούσα συμφωνία σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Το μέρος ΕΕ διαπραγματεύεται με την αιτούσα χώρα των Άνδεων τους όρους της προσχώρησής της στην παρούσα συμφωνία. Στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων αυτών, το μέρος ΕΕ επιδιώκει να διαφυλάσσει ει την ακεραιότητα της συμφωνίας, περιορίζοντας την ενδεχόμενη ευελιξία στη διαπραγμάτευση των καταλόγων αμοιβαίων παραχωρήσεων που αντιστοιχούν στα Παραρτήματα I (Πίνακες κατάργησης των δασμών), VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) και VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών) και κάθε πτυχή για την οποία θα ήταν απαραίτητη η ευελιξία αυτή για την προσχώρηση της αιτούσας χώρας των Άνδεων. Το μέρος ΕΕ κοινοποιεί στην Επιτροπή Εμπορίου την ολοκλήρωση αυτών των διαπραγματεύσεων για τους σκοπούς των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

3. Το μέρος ΕΕ πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με τις υπογράφουσες χώρες των Άνδεων στο πλαίσιο της Επιτροπής Εμπορίου σχετικά με το τυχόν αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων προσχώρησης με αιτούσα χώρα των Άνδεων το οποίο ενδέχεται να επηρεάσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των υπογραφουσών χωρών των Άνδεων. Κατόπιν αιτήματος Μέρους, η Επιτροπή Εμπορίου εξετάζει τις επιπτώσεις της προσχώρησης της αιτούσας χώρας των Άνδεων στην παρούσα συμφωνία και αποφασίζει σχετικά με οποιαδήποτε περαιτέρω μέτρα τα οποία είναι τυχόν απαραίτητα.

4. Η προσχώρηση αιτούσας χώρας των Άνδεων αρχίζει να παράγει αποτελέσματα με τη σύναψη Πρωτοκόλλου προσχώρησης, το οποίο εγκρίνεται προηγουμένως από την Επιτροπή Εμπορίου¹. Τα Μέρη προβαίνουν στις εσωτερικές διαδικασίες που είναι απαραίτητες για την έναρξη ισχύος αυτού του Πρωτοκόλλου.

¹ Παρά την παρούσα παράγραφο, τα Μέρη κατανοούν ότι οι κατάλογοι παραχωρήσεων που καθορίζονται στα Παραρτήματα I (Πίνακες κατάργησης των δασμών), VII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά την εγκατάσταση) και VIII (Κατάλογος δεσμεύσεων όσον αφορά τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών), οι οποίοι προκύπτουν από τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του μέρους ΕΕ και της αιτούσας χώρας των Άνδεων, ενσωματώνονται στο Πρωτόκολλο προσχώρησης χωρίς να απαιτείται η έγκριση της Επιτροπής Εμπορίου.

5. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει μεταξύ αιτούσας χώρας των Άνδεων και εκάστου Μέρους την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παραλαβή από τον Θεματοφύλακα της τελευταίας κοινοποίησης εκ μέρους της αιτούσας χώρας των Άνδεων και του αντίστοιχου Μέρους σχετικά με την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών τους που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου προσχώρησης. Η παρούσα συμφωνία μπορεί επίσης να εφαρμοσθεί προσωρινά εάν αυτό προβλέπεται από το Πρωτόκολλο προσχώρησης.

6. Εάν, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας μεταξύ του μέρους ΕΕ και τουλάχιστον μίας υπογράφουσας χώρας των Άνδεων, χώρα μέλος της Κοινότητας των Άνδεων η οποία συμμετείχε στην υιοθέτηση του κειμένου της παρούσας συμφωνίας, δεν το έχει υπογράψει, τότε η χώρα αυτή έχει το δικαίωμα να το υπογράψει και δεν θεωρείται αιτούσα χώρα των Άνδεων δυνάμει της παραγράφου 1.

ΑΡΘΡΟ 330

Έναρξη ισχύος

1. Έκαστο Μέρος κοινοποιεί γραπτώς την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών του που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας σε όλα τα άλλα Μέρη και στον Θεματοφύλακα που αναφέρεται στο άρθρο 332.

2. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει μεταξύ του μέρους ΕΕ και εκάστης υπογράφουσας χώρας των Άνδεων την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία παραλαβής από τον Θεματοφύλακα της τελευταίας κοινοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, η οποία αντιστοιχεί στο μέρος ΕΕ και την εν λόγω υπογράφουσα χώρα των Άνδεων, εκτός εάν τα ενδιαφερόμενα Μέρη συμφωνήσουν διαφορετική ημερομηνία.
3. Παρά την παράγραφο 2, τα Μέρη δύνανται να εφαρμόσουν προσωρινά την παρούσα συμφωνία, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει. Έκαστο Μέρος κοινοποιεί στον Θεματοφύλακα και σε όλα τα άλλα Μέρη την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών που είναι αναγκαίες για την προσωρινή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Η προσωρινή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας μεταξύ του μέρους ΕΕ και υπογράφουσας χώρας των Άνδεων αρχίζει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία παραλαβής από τον Θεματοφύλακα της τελευταίας κοινοποίησης του μέρους ΕΕ και της εν λόγω υπογράφουσας χώρας των Άνδεων.
4. Όταν, σύμφωνα με την παράγραφο 3, τα Μέρη εφαρμόζουν διάταξη της παρούσας συμφωνίας εν αναμονή της έναρξης ισχύος της συμφωνίας, κάθε αναφορά που περιέχει η διάταξη αυτή σχετικά με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας θεωρείται ότι αφορά την ημερομηνία από την οποία τα Μέρη συμφωνούν να εφαρμόσουν την εν λόγω διάταξη σύμφωνα με την παράγραφο 3.

ΑΡΘΡΟ 331

Διάρκεια και αποχώρηση

1. Η παρούσα συμφωνία ισχύει επ' αόριστον.

2. Κάθε Μέρος δύναται να αποχωρήσει από την παρούσα συμφωνία με γραπτή κοινοποίηση σε όλα τα άλλα Μέρη και στον Θεματοφύλακα. Η αποχώρηση αυτή αρχίζει να ισχύει έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης από τον Θεματοφύλακα.

3. Παρά την παράγραφο 2, όταν υπογράφουσα χώρα των Άνδεων αποχωρεί από την παρούσα συμφωνία, η παρούσα συμφωνία εξακολουθεί να ισχύει μεταξύ του μέρους ΕΕ και των άλλων υπογραφουσών χωρών των Άνδεων. Η συμφωνία παύει να ισχύει σε περίπτωση αποχώρησης του μέρους ΕΕ.

ΑΡΘΡΟ 332

Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ο Θεματοφύλακας της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 333

Τροποποιήσεις στη Συμφωνία του ΠΟΕ

Τα Μέρη καταννοούν ότι κάθε διάταξη της Συμφωνίας του ΠΟΕ, η οποία είναι ενσωματωμένη στην παρούσα συμφωνία, ενσωματώνεται με κάθε τροποποίηση η οποία έχει τεθεί σε ισχύ κατά τον χρόνο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης.

ΑΡΘΡΟ 334

Τροποποιήσεις

1. Τα Μέρη δύνανται να συμφωνούν γραπτώς για οποιαδήποτε τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας.
2. Οιαδήποτε τροποποίηση τίθεται σε ισχύ και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 330, τηρουμένων των αναλογιών.
3. Τα Μέρη δύνανται να αναπτύξουν περαιτέρω τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, ή να διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής της, διά της συμφωνίας τροποποιήσεων της συμφωνίας ή συνάπτοντας συμφωνίες σε ειδικούς τομείς ή δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που αποκτάται κατά την εφαρμογή της.

ΑΡΘΡΟ 335

Επιφυλάξεις

Η παρούσα συμφωνία δεν επιτρέπει τη διατύπωση επιφυλάξεων κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης περί του Δικαίου των συνθηκών.

ΑΡΘΡΟ 336

Δικαιώματα και υποχρεώσεις δυνάμει της παρούσας συμφωνίας

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι παρέχει δικαιώματα ή επιβάλλει υποχρεώσεις σε πρόσωπα, πλην εκείνων που δημιουργούνται μεταξύ των Μερών βάσει του δημόσιου διεθνούς δικαίου.

ΑΡΘΡΟ 337

Αυθεντικά κείμενα

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται εις τριπλούν, στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ισπανική, ιταλική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα. Όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

ΕΓΙΝΕ στ [...], την [...] του μηνός [...] 2011, εις τριπλούν